

ΝΕΟΣ
ΕΛΛΗΝΟΜΝΗΜΩΝ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟΝ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΟΝ ΚΑΙ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΓΠΟ

ΣΠΥΡ. Π. ΛΑΜΠΡΟΥ

ΚΑΘΗΓΗΤΟΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΕΝ ΤΩ ΕΘΝΙΚΩ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩ

*Ἠξιώθη τοῦ Ζαπτείου βραβείου ὑπὸ τοῦ ἐν Παρισίοις Συλλόγου
πρὸς διάδοσιν τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων.*

ΤΟΜΟΣ ΕΒΔΟΜΟΣ

ΑΘΗΝΗΣΙΝ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Π. Δ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

1910

ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΑΚΗ
ΩΣ ΕΚ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΤΩΝ ΚΑΛΟΥΜΕΝΩΝ ΤΖΥΡΩΝ

Τοιαύτην φέρει ἐπιγραφὴν τὸ κατωτέρω ἀνεκδότον σκαλάθουρμα, περιλαμβανόμενον ἐν τῷ ὑπ' ἀρ. 225 Φιλολογικῷ κώδικι τῆς ἐν Βιέννῃ Αὐτοκρατορικῆς βιβλιοθήκης, φ. 149^r-151°. Καὶ ἔ μὲν γράψας αὐτὸ Θεολογάκης εἶνε, ὅσον οἶδα, ἄγνωστος ἄλλοθεν. Φέρει δὲ τὸ ἔργον τοῦτο, γεγραμμένον πιθανῶς κατ' αὐτὸν τὸν δωδέκατον αἰῶνα, καθ' ὃν καὶ ὁ κώδιξ, χαρακτηῖρα ὄχι ἀνόμοιον τοῦ Πωρικολόγου, ὃν εὐλόγως εἰς τὸν αἰῶνα ἐκεῖνον ἀναβιβάζει ὁ Krumbacher¹. Ὡς ἐν τῷ Πωρικολόγῳ βλέπομεν διαφόρους ὁπώρας προσωποποιουμένας εἰς ἄρχοντας τῆς βυζαντιακῆς αὐλῆς, οὕτω καὶ ἐν τῇ ἀστείᾳ διηγῆσαι τοῦ Θεολογάκη προσωποποιοῦνται οἱ ἰχθυεῖς.

Εἶνε δὲ τὸ σκαλάθουρμα τοῦτο ἀξιόλογον οὐ μόνον διὰ τὰ ἐν αὐτῷ ὀνόματα ἰχθύων, ὧν τινὰ, οἷον πλὴν αὐτοῦ τοῦ τῶν τζύρων τὸ τῆς λακέρτας καὶ τῆς ῥέγγας, ξένα ὄντα, ἤδη ἀπὸ τοῦ δωδεκάτου αἰῶνος παρουσιάζονται εἰσηγμένα εἰς τὴν ἑλληνικὴν, ἀλλὰ καὶ ἔνεκα τῶν εἰδήσεων περὶ τῆς ἀλιείας καὶ τῆς ἐμπορίας τῶν τεταριχευμένων ἰχθύων καὶ τῶν εἰς αὐτὴν ἐπιβεβλημένων τελῶν. Καὶ τινες μὲν τούτων εἶνε οἴκοθεν σαφεῖς, τῶν δὲ λοιπῶν ἢ διευκρίνησις δὲν εἶνε εὐκόλος, τό γε νῦν ἔχον. Ὅμοίως δὲ δὲν δύναμαι νὰ διασαφηνίσω τὰ κατὰ τὸν ἐν τῷ ἀνεκδότῳ τούτῳ μνημονευόμενον δοσκα Κατασάμπαν. Ἴσως δὲ ἤτό τις μισθωτῆς τῆς ἀλιείας καὶ ταριχείας τῶν τζύρων οὕτω

¹ Geschichte der byzantinischen Litteratur σ. 884. Ἑλλην. μεταφράσεως Σωτηριάδου Τόμ. Γ' σ. 198.

καλούμενος. Ὡς οἰογενειακὸν δ' ἐπώνυμον εἶνε γνωστὸν ἐκ συνοδικῆς διαγνώσεως τοῦ πατριάρχου Γεωργίου Β' τοῦ Ξιφιλίνου (1492)¹. Ἐν δὲ ταῖς λέξεσι *καυκαδηρικῆ προχειρίσει* ὑποκρύπτεται τὸ ὄνομα Καυκαδηνοῦ τινος, οὗ ἀπόγονος ἴσως εἶνε ὁ Θεόδωρος Καυκαδηνός, ὑπὲρ οὗ σώζεται ἐπιστολὴ τοῦ κατὰ τὸν 15' αἰῶνα ἀκμάσαντος Δημητρίου Κυδώνη πρὸς μοναχὸν Γουδέλην, ἐκδεδομένη ὑπὸ Boissonade². Οἱ δ' ἐν σ. 337, 2 Λιπαρῖται ὑπομιμνήσκουσιν ἡμᾶς τὸν Βάρδαν Λιπαρῖτην, οὗ γίνεται μνεῖα ἐν ἀνεκδότῳ βυζαντιακῷ ἐπιγράμματι τοῦ 15' ἢ 16' αἰῶνος ἐν φ. 23^a τοῦ Μαρκιανοῦ κώδικος 524.

Ἐκδίδω δὲ τὸ ἀνεκδοτὸν τοῦτο ἐπὶ τῇ βάσει ἀντιγράφου, σταλέντος μοι πρὸ ἐτῶν κατὰ παράκλησίν μου ὑπὸ τοῦ ἐν Iglau τῆς Αὐστρίας καθηγητοῦ γυμνασίου κ. Weinhberger, εἰς ὃν ἐκφράζω ἐνταῦθα καὶ δημοσίᾳ χάριτας ἐπὶ τῇ προθυμίᾳ.

Ἡμεῖς οἱ τῶν εὐγενῶν Κομάνων ἀπόγονοι καὶ τῷ Εὐξείνῳ πόντῳ προσπλέοντες στρατιῶται ἐλεύθεροι καὶ φώσσαντες ἑλαφρόν, ὅπερ οἱ ταξίαρχοι ἐν ταῖς συμπλοκαῖς τῶν πολέμων προβάλλουσι, χῶραν οἰκοῦντες στενὴν καὶ δυσχεῖμερον καὶ διὰ τοῦτο ταύτην καταλιπόντες ὡς μὴ δυναμένην ἐπαρκεῖν ἡμῖν πρὸς τὰς τῶν σωμάτων χρεῖας, τὸν Εὐξείνῳ διαβάντες περὶ τὴν Προποντίδα τε εἰσαχθέντες καὶ τῷ βυθῷ τῶν ταύτης νήσων ἐνδιατρίβοντες, διὰ δὲ τὴν πληθὺν τῶν ταύτης ὕδατων τῇ τε στερήσει τῶν συνήθων τροφῶν λιμῷ τήξαντες ἑαυτοὺς καὶ διὰ τοῦτο τζύροι ὀνομασθέντες, ταύτην σοὶ τὴν δουλικὴν καὶ ἄφημον πρεσβείαν τῷ ἡμετέρῳ δεσπότῃ καὶ κηδεμόνι κυρῷ δούκῃ τῷ Κατασάμπᾳ ἤδη προαναφέρομεν. Ἐπειδὴ γὰρ ἀκηκόαμεν ἀγανακτεῖν σε τὰ πολλὰ, ὡς εἰκός, δι' ἡμᾶς καὶ ὡς ἐν μερίμνῃ ἀφορήτῳ ἐνυπάρχειν τὴν σὴν ἐνδοξότητα ἕνεκεν τῆς ἡμῶν βραδύτητος ὅπως τε οὐκ ἐν καιρῷ τῷ συνήθει τὴν προσήκουσαν πορείαν ποιούμεθα, δηλοῦ-

1. εὐξίνω 2. φώσσαντες 3. χῶραν 6. εὐξείνῳ 6ηθῷ
8. λιμωτήξαντες 10. κηδεμόνι 11. δούκα 13. ἐνυπάρχειν τε
14. πορίαν 15. ἄλλο μὲν

¹ Ἴδε *Σακελίωνα* ἐν Δελτίῳ Ἱστορικῆς καὶ ἐθνολ. ἐταιρείας Τόμ. I' σ. 414.

² *Anecdota nova*, Ἐν Παρισίοις 1844 σ. 319 κ. ε.

μέν σοι ἀναφέροντες τὰ ἡμῖν δίκαια δόξαντα. Ἡμεῖς γὰρ, εἰ καὶ σὺ γε ὑποκρύπτεις τὸ ἀληθές, οὐ δι' ἄλλο τι ἀπαγορεύομεν κατὰ τὸν συμπεφωνημένον καιρὸν ἀπαντῆσαι, εἰ μὴ ὅτι γε ἐς τὰ μάλιστα ἀδικούμεθα παρὰ σοῦ τὴν ἐσχάτην ὕβριν καὶ καταφρόνησιν ὑπομένοντες. Εἴποιμεν δ' ἂν καὶ τὴν αἰτίαν τῆς ὕβρεως, ἵνα τοῖς πᾶσι τὸ ἡμῶν παρὰ σοῦ ἀδίκημα ἐκδηλὸν γένηται. Οἴσθα γὰρ ὡς ἡμεῖς καὶ οἱ ἡμῶν προσγεγεῖς σκουμπροὶ ἐπ' οὐδενὶ διαφέρομεν ἄλλῳ εἰ μὴ τούτῳ γε μόνον, ὅτι προκρίνομεν ἡμεῖς φανῆναι αὐτοὺς ἔμπροσθέν σου ἡμῶν πρότερον, οὐχ ὡς προέχοντας, ἀπαγε, ἀλλ' ὡς ἀστρατεύτους καὶ χάνους καὶ οἶον ὡς εἶπειν || *τραπεζίτας μὴ συνήθεις ὄντας τῆς δυσπραγίας μὴδὲ δυναμένους ἀντισχεῖν ὄραν χειμέριον μὴδ' ἀντωπῆσαι τοὺς ἡμῶν φονευτὰς ξιφίους τε καὶ ὀρκίνους, ἀλλὰ καὶ τὰς ἐξ Ἀμαζόνων ἀλιτηρίουσ λακέρτας ληστρικῶς ἐπεμβαινούσας ἡμῖν. Σὺ δὲ, τὴν ἡμῶν εἰς τοὺς συγγενεῖς προμῆθειαν καὶ εὐλάβειαν ἀγνοῶν, διὰ τιμῆς μὲν ἐκείνους εἰσδέχεσαι, ἡμᾶς δὲ πόρρω ταύτης ὡς ἀναξίους ἐλαύνεις. Ἡμεῖς δὲ, εἰ καὶ τὴν αἰτίαν καθυποκρύπτεις αὐτός, ἐκδηλὸν σοὶ διὰ συντόμων ταύτην ποιήσομεν. Σὺ τοίνυν, οὐκ οἶδαμεν τί παθῶν, ἐκείνους μὲν τῇ τιμῇ προβιβάζων, μόλις τέσσαράς που ἢ πέντε ἐν θηναρίῳ παρέχεις, ἡμῶν δὲ συνασπισμὸν ἕνα ἀρραγῆ, ὡς τῆς ἀδικίας, οὐδὲ ὀβολοῦ τινος ἄξιον κέρικας. Νομίζομεν δὲ σε οὐ δι' ἄλλο τι τοῦτο ποιεῖν, ὅπερ καὶ αὐτός ἂν ὁμολογήσειας, εἰ μὴ διὰ τὴν πολυσαρκίαν ἐκείνων καὶ τὴν ἡμῶν πρὸς ταύτην ἐναντιότητα. Τοῦτο δὴ καὶ πρῶτον εὐήθης ἂν καὶ σκαιὸς παρ' ἡμῶν ἤδη κριθῆσθαι. Ἦν γὰρ αἰτίαν ἔχρησεν σε διὰ τιμῆς ἔχειν, ταύτην ὡς ἀμάρτημα καὶ ἀδικίαν λογιζῆ, μὴ τοῦ Ἱπποκράτους ἐνωτισάμενος τὴν ἀρίστην φωνὴν τὴν Αἰ εἰς ἄκρον εὐεξίαί σφραλεραὶ, μὴδ' ὅτι γε οἱ ὀλιγόσαρκοι καὶ ξηρότεροι ἄνδρες τοῖς τε ὅπλοις ἀεὶ ἐγκαρτεροῦσι δεινῶς καὶ πᾶσι τοῖς ἄλλοις δεινοῖς γενναίως ἀνταγωνίζονται. Οὐκ ἀκήκοας τοῦ Προφήτου, Ὡς ἄνθρωπε, λέγοντος, τίς ὀφέλεια ἐν τῷ αἵματί μου*

2. ἄλλο 4 (καὶ 6). παρὰ 7. σκουμπροὶ 8. ἄλλο τοῦτο

11. μὴδὲ μὴδ' ἀντωπῆσαι 12. φονευτὰς Δὲν φαίνεται ἀνάγκη νὰ γραφῆ ξιφίους. Ἴδε καὶ κατωτέρω σ. 358, 14 13. ἀλιτηρίουσ λιστρικῶς 14. προμῆθειαν 16. καθυποκρύπτεις 17. διασυντόμως.

19. ἀρραγῆ; 20. ἄλλο 22. ἐναντιότητα 23. σκαιὸς 24. διατιμῆς 26. μὴδ' 27. ἐγκαρτεροῦσι 29. ὀφέλεια

ἐν τῷ καταβαίνειν με εἰς διαφθοράν; οὐ τῆς θείας Γραφῆς, βωῶσης ἐν ὑψηλῷ τῷ κηρύγματι, ὅτι Σάρξ καὶ αἷμα βασιλείαν οὐρανῶν οὐ κληρονομήσει, ἀλλ' οἱ τὴν σάρκα καταφρονήσαντες τὴν τε εὐλάβειαν πᾶσαν καὶ τὰ γεώδη καὶ χθαμαλά τοῦ κόσμου καὶ τὴν ἰσάγγελον πολιτείαν προκρίναντες; Οὐ τοὺς πτωχοὺς καὶ ἀστέγους μακαρίζει τὰ λόγια ἤδη καὶ ἄλλων πολλῶν; ||. Ἐχομέν σε εἰπεῖν τὰς φωνὰς διὰ πίστωσιν ἀρκεῖν δέ σοι οἰόμενοι ὡς εὐσυνέτω ἀνδρὶ δι' ὀλίγων τὰ πλείστα καταλαθεῖν τὴν συμμετρίαν τε τοῦ λόγου τιμῶντες, τὰ πλείω παρήκαμεν. Εἰ μὲν οὖν εἰσακούσῃ τοὺς λόγους ἡμῶν καὶ τὴν προσήκουσαν τοῖς γενναίοις καὶ ἀλκίμοις διαφυλάξειας (τὴν) αἰδῶ, ἤδη καὶ ἡμεῖς τὴν προσκύνῃσιν καὶ ὑποταγὴν κατ' ἔτος σοι ἐκτελέσομεν. Εἰ δὲ τοῖς αὐτοῖς ἐναπομένεις σκαιοῖς ἀτοπήμασι, σὲ μὲν αὐτόθι ἐγκαταλείψομεν, ἐπὶ ματαίῳ τὴν κάργαν βοῶντα τῷ τε βεστιαρίῳ δανείζοντα τὰ ἐξ ἀδικίας συναχθέντα σοι χρήματα, ὠρακιῶντά τε ἐπὶ τῇ ἀποτίσει αὐτῶν, ἡμεῖς δὲ, σὺν τῷ ἡμετέρῳ ὁμοπτῶχῳ καὶ ἀστέγῳ Θεολογίτῃ τὸν Ἑλλήσποντον διαβάντες, τὸν Ἴόνιον διαπλεύσομεν κάκειθεν πρὸς τὰ στενὰ τῶν Γαδεῖρων καὶ τῶν Ἡρακλέους στηλῶν πορευσόμεθα τὸν Ὠκεανόν τε εἰσδύντες ἐπὶ τὰς τῆς Βρετανίας νήσους γενόμεθα κάκεισε τὰ νῦν ἐν ἀμεριμνίᾳ ὑπάρξαντες ἐν σχολῇ τὴν σάρκα πληθύνομεν τῇ ἐπιχωρίῳ τε διαλέκτῳ ρέγκαι ἀντὶ τζύρων κληθέντες σοῦ καταγελασόμεθα, πολλὰ καὶ αὐτὸς ἑαυτὸν καταγνοὺς ἐπὶ τῇ ἀταξίᾳ καὶ ἀδικίᾳ τῇ συνοικούσῃ σε. Ἐρρωσο καὶ ἔστω ὁ πάτος σου ἐγκλεισμένος ἐν τύμβῳ.

25 Ἐλέῳ βασιλικῷ καὶ καυκαδηνικῇ προχειρίσει τιμηθεὶς δικτάτωρ καὶ ἀρχιστράτηγος τῆς ἡμῶν τῶν ἰχθύων πληθύος καὶ πάσης ἄλλης θαλαττοκηθείσης γενεᾶς καὶ μορφῆς δοῦξ καὶ αὐγουστάλιος ὁ Κάτασάμπας [πρὸς] τὴν λιποταχθεῖσαν ἡμῶν μοῖραν καὶ θρασύτητι λη-

3. κληρονομῖσοι 5. εἰσάγγελον 7. Ἀντὶ τοῦ σε γραπτέον σοι;

8. πλείστα 9. τέ 11. αἰδῶ 13. ἐνάπομεινεις σκεοῖς ἐγκαταλείψομεν 14. δανείζων 15. ὠρακιῶντα τέ 17. ἐλλήσποντα ἰόνιον 18. στηλῶν 19. βρετανίας Γραπτέον γενησόμεθα; 20. τάνυν ἀμεριμνεῖα Γραπτέον πληθυνοῦμεν; 21. ρέγκαι 22. τὰ ἀσύντακτα καὶ αὐτὸς... καταγνοὺς ἐγράφῃσαν πιθανώτατα οὕτως ὑπ' αὐτοῦ τοῦ συγγραφέως.

23. Τὸ σε διορθωτέον εἰς σοὶ ἢ ἐγγραφή οὕτως ὑπ' αὐτοῦ τοῦ συγγραφέως; ἐγκεκλῦσμένος 25. καυκαδηνικῇ προχειρήσει 28. λιποταχθεῖσαν μοῖραν

φθεῖσαν τῶν τζύρων ταύτην τὴν μετ' ὀργῆς ἐπιστέλλω γραφὴν διὰ τῶν ὑμῶν πρεσβευτῶν Λιπαρίτων ἔχουσαν οὕτως·

Ἔμεις, ὡς ἔοικε, τῇ ἐμοῦ θαρρήσαντες γαληνότητι καὶ διὰ ταύτην θαρρήσαντες μανικῶς ὡς σκαιοὶ χωρίται καὶ βάρβαροι, ἐπαπει- || λήσεις ποιεῖτέ τινὰς πρὸς ἡμᾶς ὡς περ εἰς τινὰς συγχωρίτας ὑμῶν φ. 150^a καὶ βαναύσους, ληροῦντες τοιαῦτα, ὅσον ἡμᾶς μὲν ἀκούσαι ἀσπούδα- 6 στα, τὴν ὑμῶν δὲ κακοβουλίαν καὶ σκαιότητα παρελέγχοντα. Οὐκ οἶδα δ' εἰς τί θαρρήσαντες ταύτην τὴν τόλμαν ἐξετολήσατε, ἢ μάλα μέγα κακὸν ἢ ἀβουλία καὶ τὸ δυσκάθεκτον τῶν πολλῶν, ὡς ὁ Εὐριπίδης Ἐν τοῖς μυθίοις στρατεύματι ἀκόλαστος ὄχλος ναυ- 10 τικὴ τ' ἀναρχία, ἐξ ἧς καὶ ἡμεῖς. Εἰ μὲν οὖν ἡ ἀνωφελὴς πληθὺς ἡμῶν εἰς ταύτην ὑμᾶς ἐξήνεγκε τὴν φρενῶν ἔνδειαν, σκοπήσατε εἴπερ καταλέλειπται εἰς ὑμᾶς καὶ τι φρονήματος ἄξιον, ὅτι οὐχ οἱ πλείστοι, ἀλλ' οἱ γενναῖοι τὰ τρόπαια συνιστῶσιν ἐν τοῖς πολέμοις. Οὐκ ἠκούσατε τοὺς μετὰ Ἀράτου ἑξακοσίους πόσους Σπαρτιατῶν τοὺς ἐκκρί- 15 τούς ἀπώλεσαν; Οὐχὶ τοὺς μετὰ Λουκούλλου τρισμυρίου πόσους τῶν Περσαρμενίων ἐφόνευσαν καὶ Τιγράνην καὶ Μιθριδάτην ἐξέβαλον τῆς ἀρχῆς; Οὐ τοὺς μετὰ Ἀλεξάνδρου ὁμοίως καὶ πεντακισχιλίους Μακεδόνας ὡς τὸν Δαρεῖον ἐκπολεμήσαντας τρεῖς, [οἱ] σὺν τῷ ζῆν αὐτῷ καὶ πᾶσαν τὴν Ἀσίαν ἀφείλοντο; Οὐ τοὺς μετὰ Ξενοφῶντος μυρίου 20 ὅπως κατεφρόνησαν Ἀρταξέρξου, καὶ ταῦτα, τοῦ σφῶν Κύρου πεσόντος, εὐσυντάκτως διαλθόντες τὴν Ἀσίαν ξενοτρόπως εἰς τὴν ἐνεγκκαμένην ἀφίκοντο, τοῖς ἐντυγχάνουσιν αὐτοῖς δράσοντες τι κακὸν, ἢ παθόντες, δι' οὐ καὶ ἕως τῆς σήμερον μακαρίζονται; Καὶ τί δεῖ με τοὺς γενναίους ἀπαριθμεῖν καὶ τὰ σύντροφα τούτων ἔργα ἐκδιηγέσθαι ὑμῖν 25 οὔσι τοιούτοις, καθὼς καὶ προείρηκα; Ἄλλ' εἶδει γὰρ με ὡς ἀληθῶς ἐπιδειξαὶ θμῖν τὴν σύνοικόν μοι ὑπεροχὴν καὶ τὸ πολὺ καὶ ὑπέρτερον τῆς δυνάμεως τῆς ἐμῆς. Ἐπειδὴ δὲ τῶν ἀδυνάτων δεδιδάχμεθα βασιτάζειν τὰ βάρη καὶ τοῖς πταίουσιν συγγνώμην παρέχειν, ταύτην καὶ εἰς ἡμᾶς ἐπιθραβεύω || δὴ τὴν φιλανθρωπίαν καὶ δι' αὐτῆς τὸ ὑμέτε- φ. 151^a ρον συμφέρον καὶ ἀσφαλὲς τίθημι. Φημί γὰρ πρὸς ὑμᾶς, ὡς, εἰ μὲν 31 βουλομένοις ὑμῖν ἀποδράσαι πολὺν ἤδη ὄντα τὸν κίνδυνον καὶ σὺν

4. σκεοὶ χωρίται 5. ποιεῖτε τινὰς 10. τί 11. ἐξῆς 15. ἑξακοσίους 16. λουκούλου 20. ἀφείλαντο 23. ἀφικόντας 25. ἀπαριθμεῖν 32. ἀποδράσαι

εὐτάκτῳ καὶ καλῇ πολιτείᾳ τῇ πρώτῃ συνυπαρχούσῃ ἡμῶν βουλευ-
 θείητε βιώσαι εἰς τὸ ἐξῆς τὴν μετάθεσιν τῆς ζωῆς ὑμῶν εἰς τὴν τοῦ
 χρόνου φυσικὴν ἔφοδον ἀναθήσαντες, τῷ καιρῷ τε καὶ τῇ τύχῃ τὰ
 πρόσφατα καὶ ἀναγκαῖα παραχωροῦντες, ἡμῶν δὲ τοῖς λαχοῦσιν ὑμῶν
 5 προστατεῖν τὴν προσήκουσαν τιμὴν ἀπονέμοντες ἀφιλονείκως καὶ ἀνερε-
 θίστως τὰ βουλευτὰ ἐκζητοῦντες. Οὐδεὶς γὰρ παρακαλῶν ἀπειλεῖ,
 οὐδὲ ὁ ζητῶν ἐρεθίζει, κἀγὼ παρακληθήσομαι ἤδη καὶ τῇ ὑμῶν πλη-
 θύει συγγνώμην ἐπιβραβεύσω. Εἰ δ', ὅπερ ὑμῶν ἀπεύχομαι, τὸ τῶν
 πολλῶν καὶ ἀνοήτων ἐπεισελθοῖ ἀμάρτημα, τὸ τοῖς κυρίοις ἀθετεῖν
 10 καὶ ζητεῖν ἃ οὐκ ἔξοσι, ταύτην εἰς ὑμᾶς ἐξαποστελῶ τὴν σατραπι-
 κὴν μου πᾶσαν δύναμιν καὶ ἰσχὺν, ἣ τελείως ὑμᾶς διασπᾶσα
 προῖάψῃ τῷ Ἄδῃ. Ἐξαποστελῶ δὲ ἐκ μὲν Εὐξείνου πόντου πᾶσαν
 σαυροματικὴν καὶ κουμανικὴν δύναμιν τῶν κυνίσκων σὺν ὀρκίνοις καὶ
 τοῖς ξιφίοις. Ἐξαποστελῶ τοὺς ὑμῶν ἀσυμπαθεῖς φονευτὰς δελφίνους
 15 καὶ τὰς ἐξ Ἀμαζόνων λακέρτας μέχρι ὀρίων Καλλιουπόλεως, Λαμ-
 ψάκου καὶ τῶν Αἰγῶν ποταμῶν, ἀπὸ δὲ τῶν ἐξωθεν Ἑλλησπόντου,
 ἀπὸ τε νήσων καὶ κόλπων αἰγαιακῶν, ἰονικῶν, σαρδονικῶν καὶ ἀτα-
 λικῶν συμμαχίαν αἰτήσομαι, ἣν εἰώθασιν οἱ ἐκεῖσε δεσπότες ὡς
 ὄφλημά τι χρονικῶς εἰς τὴν ἡμῶν ἀποστέλλειν, λέγω δὴ καὶ τοὺς ἐκεί-
 20 νων κυνίσκους καὶ ἀνθρωπομόρφους φωκίας σὺν λαβρακίοις, φαγρίοις
 καὶ συναγρίδεσιν ἧτις δὴ δύναμις πᾶσα συναθροισθεῖσα διὰ τῶν κάτω
 στενῶν ἀπὸ τε Καλλιγαρίων μέχρι καὶ τοῦ ἀντιπέραν Σκαμάνδρου
 φ. 151^ε ζεῦγμα ἂν ποιήσεις καὶ συνασπισμὸν ἥ ὡς περ γαιώσασα τὸν πορθμὸν
 εἰς σχῆμα ἰσθμοῦ καὶ τὴν Ἀσίαν τῇ Εὐρώπῃ συνάψασα, μηδὲν τοῦ τοῦ
 25 Ξέρξου εἰς δύναμιν ἀποδέουσιν, οὐδένα τὴν ἐκεῖσε ὑμῶν περαιουῖσθαι
 ἐάσει. Ὑμεῖς δὲ τὴν μέσσην λαχόντες ἄοπλοι καὶ χαῦνοι, καθάπερ
 ἐπίστασθε, σπάρραγμα πᾶσι τοῖς τε κυσὶ καὶ τοῖς σκροφάγοις ὀρνέοις
 γενήσεσθε, ὑπόδειγμα σαφὲς τοῖς μεταγενεστέροις καταλιπόντες καὶ
 παράδειγμα ἀσφαλὲς μηδένα τῶν ἀπόρων καὶ χθαμαλῶν τοῖς σφῶν

1. συνύπαρχούσῃ 5. ἀναίρεθίστως 6. παρακαλῶν 7. αἰρεθίζει
 8. συγγνώμην 9. ἐπισέλθοι 10 (καὶ 12, 14). ἐξαποστελλῶ 11. τε-
 λείως 12. εὐξείνου 13. ὀρκίνοις 14. Διαρθωτὸν δελφίνας;
 15. ὀρίων λαψάκου 16. Ἐξοθεν ἑλλισπόντου 17. ἰονικῶν ἀτα-
 λικῶν 19. χρονικῶ 20. λαυρακίοις 23. ζεῦμα πορθμὸν
 24. τὸ τοῦ 25. περαιοῦσθαι 28. μεταγενεστέροις 29. μηδένα

κυρίοις ἀντικαθίστασθαι μηδὲν ἀνοήτοις ἐπιχειρεῖ ἢ κατὰ Μεγαρίτην
 ἐκεῖνον τὸ κύμα τῆς θάλαττης ἐβίβει μετρεῖν, ἀλλ' ἦ σπέρμα
 ὁποῖος ἔλαχε κἀκείνην ὡς ἡ περὶ μίαν φερέτω. Ἀλλὰ τὴν συμμετρικὴν
 ἤδη τῷ λόγῳ παρεχώρητω, ὡς ἡ περὶ μίαν τῶν ἀδυνάτων, τὸ δὲ
 ἔργον τῶν ἰσχυρῶν. Ὑμεῖς δὲ συναθροισθέντες κοινῇ καὶ τὴν γραφὴν μου
 τοῖς πᾶσι κοινολογήσαντες, τὸ συμπερον ὑμῶν ποιήσετε ἂν καὶ τινε-
 γόν ἐν ἀγαθοῖς ἐς τὸν ἄπαντα. Ἐρρωσθε δεδουλωμένοι τυγχάνοντες.

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ
ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ ΑΙΩΝΑ

Ἐν τῷ ὑπ' ἀρ. 18298 λατινικῷ κώδικι τῆς Βασιλικῆς βιβλιοθήκης τοῦ Μονάχου φ. 115 κ. ε., εὑρηται γεγραμμένον χειρὶ τοῦ δεκάτου πέμπτου αἰῶνος τὸ κάτωθι ἀνέκδοτον ὑπόμνημα περὶ τῶν ἑλληνικῶν χωρῶν καὶ ἐκκλησιῶν κατὰ τὸν αἰῶνα ἐκεῖνον.

**Terre hodiernae Grecorum et dominia secularia
et spiritualia ipsorum.**

De ecclesia et dominio Grecorum hic infra.

In primis est Grecorum civitas Constantinopolis, in qua imperator Grecorum habitare solet, qua tripliciter est murata et cum hoc foveis maximis circumdata. cuius civitatis una pars iacet in terra et due circumpercutiuntur mari, triangulata existens in figura. hec civitas, quamquam in plano in circuitu esse videatur, tamen in ipse montes septem etiam inteliguntur et videntur. Unde dicitur civitas inter cetera eptalopus id est septem montes in se concludens. In hac civitate parrochiales ecclesie sunt octo hodie, scilicet Sancta Sophia, in qua patriarcha Constantinopolitanus habitare solet Sanctorum apostolorum alia et sancti Pauli per se, Marie virginis, domini Jesu Christi, Sancti Georgii, quadraginta sanctorum et Sancti Michaelis. Que omnes ecclesie magne et mirabiles sunt, tamen sancta Sophia omnibus prevalet in omnibus, in marmoribus, quia tota interior in parietibus

et in omnibus est induta cum eius preciosissimis de omni naturali eorum colore et in columnis maximis similiter de omni colore, quibus superimminet pro parte maiori et in arte musaica, que ex vitro deaurato interior ut sol ostenditur et in sculptilibus, que in marmoribus subtilissime depinguntur et ut omnia, que in ea sunt, intermittam, ex hijs, que breviter dicturus sum, totum eius considerabitur. Porte sunt in ea eree, ferree et lignee, quarum pauce aperiantur, totidem quantum annus habet dies, scilicet cccxvi. Altitudo eius ecclesie in quantum una balista pedum ascendere potest, rotunda desuper et tota lapidea, in magnitudine talis, quod bene plus quam centum milia hominum intrare possunt, Cooperta in toto cum plumbo et sic finis pro ipsa.

In ea civitate monasteria sunt ultra istas ecclesias et alias minores, que in maxima copia sunt monachorum et monialium, plus quam ducenta, omnia marmoribus, columnis et arte musaica et ceteris, ut dictum est, edificata et ornata. In eis ecclesiis campana pulsant et ligna cum hoc longa consuetudine antiqua prout in arca Noe pulsatum fuit. Civitas Constantinopolis in circuitu habet longitudinem XXIII miliariorum italicorum in quantum hoc potest equitando prout temptavimus mediocriter quinque horis ambulare. Habitantes in ea, ut extimo, quadraginta milia hominum vix possunt interesse, qui in tempore guerre de suis interior vineis, bratis et ceteris necessariis vivere possunt, prout frequenter probatur, quod est causa potissima sue defensionis contra infideles, quod primum est. Et secundum menia eius fortissima. Et tertium modus habitantium sciendi resistere et repugnare infidelibus. Dimissis monumentis antiquorum, columnis spissis, in civitate sculptis et marmoris, usque quasi ad celum pro miraculis stantibus, palatiis antiquorum, conductibus aquarum, altissimis edificationibus subterrenis et cystemis et ceteris mirabilibus, portum eius civitatis ex uno tantum explicare volo, quod omnes naves, que in mundo sunt, et galee et omnia navigia possunt in eo intrare et se-

cure ab omni vento stare. Ista Constantinopolis stat in fine partis occidentalis ad quam ante pars orientalis ostenditur distantia utriusque partis existente per mare, quod ipsas terras dividit unius miliarii italici vel minus quam terra orientalis usque in illo strictu est infidelium in latere civitatis, in quo predictus portus prolongatur tamquam brachium modicum incurvatum. In opposito Constantinopolis est una civitas Januensium, que Pera vulgariter nuncupatur, in circuitu trium miliariorum italicorum. Hec de Constantinopoli breviter exponendo.

Post Constantinopolim in parte occidentali Greci non dominantur in illa parte, nisi spacium terre in longitudine octo dierum equestre ambulando et in latitudine duorum dierum vel minus quam terram dominatur imperator Grecorum in pace ad suum libitum, in guerra autem cum infidelibus exceptis aliquibus civitatibus et castris marinis totum ab infidelibus occupatur. In qua terra sunt archiepiscopi octo, qui in tempore guerre, si volunt in suis erilibus(?) et libertate una cum populo ipsorum possunt cum infidelibus vivere. In terra alia occidentali infidelium in guerra et in pace semper mittuntur consecrati a patriarcha Constantinopolitano archiepiscopi propter magnum populum christianorum, qui ab infidelibus ibidem dominantur permissione infidelium pro meliori suo et benevolentia ab illis christianis sibi ipsis infidelibus subditis, qui archiepiscopi in numero sunt duodecim.

Ad predictas partes orientales simili modo pro magno numero christianorum, qui ibidem habitant, mittuntur semper archiepiscopi in numero quindecim tamen isti homines scilicet, quibus archiepiscopatus habet sub se constitutos episcopatus quidem XX ad magis, quidam etiam III ad minus, in quibus a quolibet archiepiscopo illius diocesis episcopi eius subditi consecrantur. Item habent Greci insulam Limnum ablatam, que distat a Constantinopoli per miliaria italica CCL per mare in magnitudine autem est CCC miliariorum italicorum. In qua sunt due civitates non magno, castra sex et

ville bene centum. In ea archiepiscopus unus. Item ut non permittatur in predicto territorio Constantinopolitano, quod penes ipsam est, sunt civitates ultra Constantinopolim decem, castra XXX et ville CXL. Item ad propositum penes predictam insulam est alia insola eorum distans ab ipsa XVIII miliaria italica Impros nominata. In qua est civitas una parva, castra V et ville XX, in magnitudine est CL miliarium italicorum; penes ipsas sunt alie eorum insole due Schiatus et Scupelum, in quibus duo castra parva et ville XV. Alia insola, quam pretermisi, distans de Constantinopoli C miliaria italica, que Marmaras dicitur, in qua est unum castrum et ville sex. Iste tres insule parve sunt quasi coequales in magnitudine quelibet XC miliarium vel minus italicorum. Item habent Greci unam terram eis propriam distantem de Constantinopoli per mare M miliaria italica, per terram autem per spacium triginta dierum equestre ambulando, quod spacium terrestre usque ad illam terram occupatur ab infidelibus plenum totum christianorum Grecorum et aliarum generationum, qui Thureis serviunt. Illa terra est quasi mediannis in mari posita ita quod tota insula est mari circumdata, qui circulus maximus septingentorum miliarium italicorum esse numeratur. Remanet autem cum terra ferma illa quasi insula coniuncta per spacium sex miliarium italicorum, de mari in mare per lineam directam. In qua distantia terrestri fuerunt menia per Grecos edificata pro reclusionem illius terre et defensione contra infideles et tandem ab infidelibus destructa, quarum edificationum una finalis cum turribus altissimis fuit edificata in tempore imperatoris Grecorum domini Emmanuelis patris hodierni imperatoris domini Iohannis. Que res mirabilis fuit facta in XX diebus potentialiter propter hoc predicto imperatore per mare ibidem accedente. In illa terra sunt iste provincie: provincia Corinthiorum, provincia Achaie, provincia Lacedaemonensium, provincia Sparti, provincia Leucktra, provincia Archos et cetera, quas Humerus et Virgilius in numero pa-

nunt. In ista terra sunt civitates satis magne XXX et castra fortissima CC et ville CCCC. In ista terra dominantur hodie tres fratres imperatoris Grecorum, quilibet partem suam tenens gentes armorum ponuntur in campo tantum equestres quinquaginta milia hominum sine pedestribus, que potentia nunquam propter magnam distantiam in medio, que ab infidelibus occupatur cum potentia Constantinopolitana uniri potest neque una pars aliam in necessitate potest juvare. In ista terra sunt archiepiscopi quatuor et episcopi plures, prout prediximus. Iste terre sunt proprie Grecorum nunc, que eis ab infidelibus remanserunt, in quibus habent dominium seculare et spirituale ad libitum ipsorum. Ultra hec ecclesia Constantinopolitana habet dominium in spiritualibus in hys terres, quas dicturus sum.

In Athenis habet archiepiscopum et in Thebis alium, que terre ab uno Katholico dominantur subdito tum infidelibus de genere Florentinorum Antonio de Laciolis nominato. Item ad terram infidelium, que olim Grecorum fuerat, immittantur isti archiepiscopi semper in guerra et in pace, Thessalonicenses ad Thessalonicam civitatem, cui civitati post Romam et Constantinopolim nulla alia in christianitate in magnitudine similis esse existimatur, quam per vim a Fenetis ante sex annos infideles acceperunt et tenent. Item alius archiepiscopus ad Larissam terram infidelium. Item alter in Seris, alter in Trachmis, alter in Zichnis, alter in Feria, alter in Sermone, alter in Cristopoli, alter ia Chipsali, alter in Sophia, alter in Philippopoli, alter in Adrianopoli, ubi et dominus infidelium pro maiori parte habitare solet, alter in Traianopoli, alter in Fidini et ceteri ad magis sex alii, quorum nomina et loca recordari non possum. Isti sunt ad partes occidentales christianorum, que ab infidelibus occupantur.

Item ecclesia Constantinopolitana habet protestatem in spiritualibus apud duas Balachias propriam linguam habentes, que duo regna sunt et domini duo per se naturales reges in metis Ungarie et Russie omnes in obedientia ecclesie Greco-

rum, populus in maxima quantitate, ubi mittuntur archiepiscopi quatuor. Item in magna Russia et parva, in qua quinque regna en reges sunt, mittitur unus archiepiscopus tantum ex antiqua consuetudine, qui omnibus aliis quasi archiepiscopis Grecorum in redditibus ecclesie sue prevalet, ubi populi sunt quasi sine numero, omnes in obedientia ecclesie Grecorum propriam linguam loquentes, tamen cum Balachis in litteris concordantes, quas litteras Greci ignorant. Item in Capha mittitur unus archiepiscopus, que civitas Januensium in Thartaria. Item in Mingrelia alter archiepiscopus, quod genus magnum est, tamen Thartaris subditum. Item in Colhia alter archiepiscopus, quod genus per se diversis linguis distinguitur et subditur in parte Thartaris et in parte Januensibus. Item in Amastra civitate unus archiepiscopus, que civitas Januensium est, tamen locuntur grecum et thartarescum sicut in Capha litteras Grecorum habentes. Item in illis partibus alii ad magis quinque, quorum nomina et loca nominare non possum. In illis partibus est unum aliud imperium per se, quod Trapesonta dicitur, litteras et idioma Grecorum habens, ubi immittitur unus archiepiscopus. Item ad illas partes est unum maximum regnum aliud, quod Ifaria dicitur, linguam et litteras habent per se uniti in fide cum ecclesia Grecorum, tamen ex se ipsius pro maiori parte consecrantur archiepiscopi et episcopi per electionem provinciarum secundum antiquam consuetudinem. Item est unum aliud regnum, quod ratio dicitur in metis etiam Ungarie et Thurcie, cuius maior pars ab infidelibus occupatur, tamen uniti homines in fide cum ecclesia Grecorum patriarcham et archiepiscopos eciam illi creantes in se secundum modum predictum. Item alia provincia in Albania, qui simili modo faciunt, tamen uniti semper cum ecclesia Grecorum. Ad quas partes isto modo dispositas cum ecclesia Grecorum credo, quod possunt esse archiepiscopi XXX sine episcopis, qui in magna quantitate ad illas partes sunt, prout prediximus, ab archiepiscopis suis continue consecratis.

Notandum est, quod in multis partibus Turcie reperiuntur clerici, episcopi et arciepiscopi, qui portant vestimenta infidelium et loeuntur linguam ipsorum et nihil aliud sciunt in greco proferre nisi missam cantare et evangelium et epistolas. Alias autem orationes multi dicunt in lingua Turcorum. Item ab ecclesia Constantinopolitana mittitur in insula Rodus, que est cruciferorum ordinis hospitalis sancti Johannis unus arciepiscopus, que insula est habitata populo greco. Item mittuntur in insulam Mitilini arciepiscopi tres, que insula habet dominum per se catholicum de genere Januensium, tamen habitata a populo greco. Item in una alia eius insula mittitur arciepiscopus alter, que Tassus dicitur, inhabitata a populo greco. Item mittitur in insula Chio alius arciepiscopus, que insula habet semper duodecim dominos in se per successionem, tamen confederati semper cum Januensibus, que est habitata a populo greco. Item unus alter episcopus in terra Enno, que dominum habet catholicum, tamen est semper in seruitute Turcorum de genere eciam ipse Januensium. Item dimitto regnum Cipro insulam maximam, aliam insulam Venetorum, que Quendia dicitur aliam insulam eorum Ceruus, multas alias civitates et terras et opida terrestria Venetorum et Januensium, que omnia a populo greco sunt habitata; tamen dimitto, quia arciepiscopi in eis locis pro multis causis non mittuntur.

Item magna pars Calabrie est habitata populo greco, qui de Calabria consecrant in fermentato pane et communicant in utraque specie modo Grecorum, tamen sunt uniti cum ecclesia Romana in omnibus aliis articulis, gratia cuius unionis permittitur eis talis modus consecrationis at communicationis etc. Item notandum, quod Greci de Cipro insula faciunt inter se arciepiscopum et non sunt uniti cum Grecis in fide, quia in officiis suis pro summo pontifice ante omnia tamquam pro ipsorum maiori deprecationes faciunt. Eciam non totaliter ab ecclesia Romana in unitate sua intelliguntur, quia proferunt spiritum sanctum a patre procedere et isto modo ab ecclesia

Constantinopolitana separantur et excommunicantur, a Romana tamen ecclesia tamquam pia matre non condemnantur et sic vivunt.

Ista sunt, que in favore fidei et nationis et dominationis Grecorum esse considerantur. Item ultra hec sunt in unitate ipsorum fidei tres alii patriarcatus secundum morem antiquum semper consecrati scilicet Alexandrinus, Anthiocenus et Jerosolomitani, qui similiter consecrant sub se arciepiscopos et eorum arciepiscopi episcopos. In illis populus adhuc christianus est magnus, sed patriarce cum suis arciepiscopis vix possunt ecclesie homines xl, quia propter distantiam magnam similium eis dominorum christianorum magis ab illis infidelibus opprimuntur et tribulantur, ista quod si lucrum ex sepulcro domini nostri Jesu Christi non esset ibi neque illi christiani in vita essent permessi.

Distat sepulcrum domini de Constantinopoli quasi duo milia miliaria italica per mare et per terram xl dies equestre ambulando, quod totum ab infidelibus occupatur.

Ista sunt, que ego pro parte ecclesie orientalis, prout dicitur, considerante iuxta memoriam meam explicare valui, tamen ut ab aliis fide dignis et ambarum partium bene expertis intelligere potui, extimo plures populos in obedientia ecclesie orientalis esse, quia ecclesia occidentalis, quarum ecclesiarum fiendam unionem solum sacrum concilium Basiliense recte tractare omnibus viribus tendit et summa laborat, ita quod sine dubio et ista res sanctissima per ipsos solos perficietur. Et gloria in excelsis deo universali uno die et una hora in uno loco ab occidentali ecclesia et orientali scilicet ex uno corde et fide exclamare incipiet.

Quo facto christiani cum unitate ad summum gradum salutis et letitiae ascendere videbuntur et infideles ad nichilum reducentur et unicum concilium Basiliense per totum de initio mundi in secula seculorum proclamabitur. Finitum per me die Martis tricesima mensis Julii anno domini M^o CCCC^o XXXVII^{mo} hora solis diei nona in Monaco.

Τὸ ὑπόμνημα τοῦτο, καθ' ἃ ῥητῶς σημειοῦται ἐν τέλει αὐτοῦ, ἐγράφη ἐν Μονάχῳ τῇ τριακοστῇ Ἰουλίου τοῦ 1437 χάριν τῆς συνόδου τῆς Βασιλείας, ἣτις συγκληθεῖσα τῷ 1431 διήρκεσε καὶ μετὰ τὴν διάλυσιν αὐτῆς ὑπὸ τοῦ πάπα Εὐγενίου Δ' μέχρι τοῦ 1438. Εἶνε δὲ γνωστὸν, ὅτι μεταξύ τῶν ἔργων αὐτῆς συμπεριέλαβε καὶ διαπραγματεύσεις πρὸς τὸ Βυζάντιον χάριν τῆς ἐνώσεως τῶν ἐκκλησιῶν, ἀγαγούσας εἰς τὴν σύγκλησιν τῆς ἐν Φερράρα καὶ ἔπειτα ἐν Φλωρεντίᾳ συνελθούσης συνόδου. Διαρκουσῶν δὲ τούτων τῶν διαπραγματεύσεων πλέον ἢ ἅπαξ μετέβησαν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἀπεσταλμένοι τῆς ἐν Βασιλείᾳ συνόδου. Ἡ κυριωτάτη τούτων τῶν πρεσβειῶν ὑπῆρξεν ἡ τοῦ Δομινικανοῦ Ἰωάννου di Ragusì, τοῦ κανονικοῦ ἱερέως Κωνσταντίας Ἐρρίκου Menger καὶ τοῦ Σίμωνος Gregori, οἵτινες, ἀναχωρήσαντες ἐκ Βασιλείας τῇ 24 Ἰουνίου 1433, διέτριψαν ἐν Κωνσταντινουπόλει πολλοὺς μῆνας καὶ ἀνεχώρησαν ἐκ τῆς πόλεως ταύτης τὸν Δεκέμβριον τοῦ αὐτοῦ ἔτους¹. Ἀγνωστον δὲ μένει, ἂν τις τῶν πρέσβειων τούτων τῶν κατὰ τὴν περιοδείαν ἐκείνην μελετησάντων τὰ κατὰ τὸ Βυζάντιον καὶ τὴν λοιπὴν ἑλληνικὴν Ἀνατολήν ἢ ἄλλος τις εἶνε ὁ γράψας τὸ ὑπόμνημα τοῦτο, οὗ προφανῆς σκοπὸς εἶνε νὰ γνωρίσῃ εἰς τοὺς μετέχοντας τῆς ἐν Βασιλείᾳ συνόδου τὴν κατάστασιν τῶν ἑλληνικῶν χωρῶν καὶ τῆς ἑλληνικῆς ἐκκλησίας κατὰ τὸ πρῶτον ἡμισυ τοῦ δεκάτου πέμπτου αἰῶνος.

Εἶνε δὲ τὸ ὑπόμνημα τοῦτο ἄξιον πολλοῦ λόγου διὰ τὰς ἐν αὐτῷ περιεχομένας εἰδήσεις, καὶ ἀποβαίνει ὡς ἐκ τούτου ἄξια λόγου πηγὴ περὶ τῶν ἑλληνικῶν πραγμάτων βραχὺν χρόνον πρὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν Τούρκων. Ἐνεκα τῆς συνήθους σπάνιος τοπογραφικῶν καὶ στατιστικῶν πληροφοριῶν ἀποβαίνει πολύτιμον περὶ πολλῶν ἑλληνικῶν πόλεων, νήσων καὶ χωρῶν, καὶ χρησιμωτάτη εἶνε ἡ παραβολὴ

¹ Eugenio Cesconi Studi storici sul concilio di Firenze. Ἐν Φλωρεντίᾳ 1869. Μέρ. Α' σ. 94 κ. ἑ.

αὐτοῦ πρὸς ἄλλας τυχόν σωζομένας εἰδήσεις. Οὕτω τὰ τῆς περιμέτρου τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐν σ. 361 δυνάμεθα νὰ παραβάλωμεν πρὸς τὸ ἐκ τοῦ κώδικος Urbin. 154 τῆς βιβλιοθήκης τοῦ Βατικανοῦ σημεῖωμα τοῦ δεκάτου τετάρτου αἰῶνος τὸ ἐκδοθὲν ὑπ' ἑμοῦ ἐν τῷ Νέῳ Ἑλληνομνήμονι² καὶ τὰ περὶ ἐκκλησιῶν καὶ μονῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως πρὸς τὰ παρὰ τῷ Μαρτίνῳ Κρουσίῳ καὶ τὰ ἐν τῷ κώδικι 275 τῆς Πατριαρχικῆς βιβλιοθήκης Καίρου³.

Ἐν τοῖς περὶ Πελοποννήσου λεγομένοις νέα εἶνε ἡ παρεχομένη διαίρεσις εἰς ἐπαρχίας, τὴν τῆς Κορίνθου, τὴν τῆς Ἀχαΐας, τὴν τῶν Λακεδαιμονίων, τὴν τῆς Σπάρτης, τὴν τῶν Λεύκτρων, τὴν τοῦ Ἄργους καὶ ἄλλας μὴ ἀναγεγραμμένας ὀνομασί, περὶ ὧν παραδόξως ὁ ὑπομνηματογράφος ἀναφέρεται εἰς τὸν Ὀμηρον (Homerus) καὶ τὸν Βιργίλιον (σ. 363).

Ἀκριβέστατα εἶνε ὅσα σημειοῦνται περὶ τῆς ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Μανουήλ τοῦ Παλαιολόγου ἀνακτίσεως τοῦ ἰσμοῦ ἐν ἔτει 1415, περὶ ὧν ἴδε τὰ δημοσιευθέντα διὰ μακρῶν ἐν τῷ Νέῳ Ἑλληνομνήμονι⁴. Τὰς δ' ἐν Πελοποννήσῳ οἰκῆσεις ὁ ὑπομνηματογράφος καθορίζει ὡς ἑξῆς: sunt civitates satis magne XXX et castra fortissima CC et ville CCCC (σ. 364). Καὶ ποῦ μὲν στηρίζεται ἡ ἀπογραφὴ αὕτη δὲν δυνάμεθα δυστυχῶς νὰ διαγνώσωμεν, ἀλλὰ διδακτικὴ οὐχ ἥττον εἶνε ἡ παραβολὴ πρὸς τὰ λεγόμενα εἴκοσι καὶ δύο ἔτη ἀργότερον, τῷ 1459, ὑπὸ τοῦ Βησσαρίωνος περὶ τῆς Πελοποννήσου: Item praeter civitates, quas habet, sunt ibi quasi trecentae terrae muratae. Ἰράφει δὲ ταῦτα ὁ Ἑλλην καρδινάλιος ἐν τῇ ἀξιολογωτάτῃ αὐτοῦ ἐκείνη ἐπιστολῇ πρὸς τὴν Μινωρίτην μοναχὸν Ἰάκωβον de Marchia τὸν Πικεντίνον, δι' ἧς, δεικνύων τοὺς πόρους καὶ

² Τόμ. Α' σ. 248.

³ Νέου Ἑλληνομνήμονος Τόμ. Γ' σ. 485 κ. ἑ.

⁴ Τόμ. Β' σ. 444 κ. ἑ.

τὰς δυνάμεις τῆς ἑλληνικῆς ἐκείνης χερσονήσου, παρῶρμι πρὸς ἀνάληψιν σταυροφορίας ἐναντίον τῶν Τούρκων¹.

Ἐν δὲ τοῖς περὶ Ἀθηνῶν λεγομένοις ἀξία ἰδίας προσοχῆς εἶνε ἡ μνεία ὡς δουκὸς τοῦ Ἀντωνίου (Β') Ἀτζαϊώλη. Οὗτος διεδέχθη, καθ' ἃ γινώσκομεν, τὸν ἀδελφὸν Νέριον, ὃν καὶ ἐξέωφεν, ἀπελθόντα εἰς τὴν Φλωρεντίαν καὶ ἐπιστρέψαντα εἰς τὰς Ἀθήνας μόνον μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ. Ἀλλὰ τὸ ἔτος τῆς ἐξώσεως τοῦ Νερίου καὶ τῆς ἀναρρήσεως τοῦ Ἀντωνίου δὲν εἶνε μέχρι τοῦδε ἀκριδῶς γνωστόν. Καὶ ὁ μὲν Πορτ² ὡς ἔτος τῆς ἐξώσεως τοῦ Νερίου ἀποδέχεται: τὸ 1439 χωρὶς νὰ ὑποστηρίξη τὴν γνώμην αὐτοῦ. Ὁ δὲ Γρηγορόβιος ὀρθότερον λέγει τὴν ἐξωσιν ταύτην γενομένην μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1437 καὶ 1441. Ἀλλ' ὑποδηλοῖ, ὅτι τὸ γεγονός τοῦτο συνέβη μετὰ τὴν 6 Αὐγούστου 1437, ὅτε ὁ Νέριος εὕρισκετο ἀκόμη ἐν Ἀθήναις, ὅπου ἐξέδωκεν ἔγγραφόν τι φέρον τὴν ἡμερομηνίαν ἐκείνην³. Ἀλλ' ἐν τούτοις ὁ συντάκτης τοῦ ἀνωτέρω ἐκδοθέντος ὑπομνήματος, καίπερ γράφων τελευτῶντος τοῦ Ἰουλίου τοῦ 1437, ποιεῖται ῥητὴν μνείαν ὡς δουκὸς τῶν Ἀθηνῶν καὶ Θηβῶν τοῦ Ἀντωνίου. Ὑπολογίζοντες δὲ, ὅτι ταῦτα ἐγράφησαν ἐν Μονάχῳ, πρέπει νὰ ὑπολάβωμεν τὴν ἀνάρρησιν τοῦ Ἀντωνίου καὶ κατὰ τινὰς ἔτι μῆνας ἀρχαιοτέραν, ὅσος χρόνος εἶχε παρέλθει ἀπὸ τῆς ἐκ τῆς ἑλληνικῆς Ἀνατολῆς εἰς τὴν Γερμανίαν ἀφίξεως τοῦ γράψαντος τὸ ὑπόμνημα ἢ ἀπὸ τῆς εἰς αὐτὸν ἀποστολῆς τοῦ γράμματος τυχόν, δι' οὗ ἠγγέλλετο εἰς αὐτὸν διατρέποντα ἐν Γερμανίᾳ ἢ ἐξωσὶς τοῦ Νερίου καὶ ἡ ἀνάρρησις τοῦ Ἀντωνίου. Ἀλλὰ πῶς συμβιβάζεται ἡ μαρτυρία αὕτη τοῦ ὑπομνηματογράφου πρὸς τὴν χρονολογίαν τοῦ ἐν

τοῖς ἀρχείοις τῆς Φλωρεντίας ἀποκειμένου ἐγγράφου τῆς 6 Αὐγούστου 1437 μένει αὐτόχρομα σκοτεινόν.

Ἐν δὲ τῇ ἀναγραφῇ τῶν μητροπόλεων τῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης ἐν σ. 364 παρεξέφρησαν διαφθοραὶ τινες ὀνομάτων, διὸ θεωρῶ ἀναγκαῖον νὰ καταλέξω αὐτὰς ἐνταῦθα, ἐπανορθῶν τὰ ἐσφαλμένα. Καὶ ἐν μὲν τῷ Seris διαγινώσκονται εὐκόλως αἱ Σέρραι, ἐν δὲ τῷ Trachinis ὑπολανθάνει ἡ Δράμα, ἐν τῷ Zichnis διαγινώσκουμεν τὰς Ζίχνας, Feria δὲ εἶνε βεβαίως ἡ Βέρροια, καθ' ἃ ὀλίγον ἀνωτέρω Fenpeti λέγονται οἱ Βενετοὶ καὶ ὀλίγω κατωτέρω Fidirī τὸ Βιδίνιον, ἐν τῷ Sermone, εἰ μὴ παρανεγνώσθη ἀντὶ τοῦ Sernione, παρεφθάρη πιθανώτατα τὸ ὄνομα τῶν Σερβίων, διὰ τοῦ ὀνόματος Cristopolis ἀποδίδεται ἡ μακεδονικὴ Χριστούπολις, εἰς δὲ τὸ Chipsali παρεφθάρησαν τὰ Κύψα(λ)λα τῆς ἐπαρχίας Ροδόπης, ὧν συχνὴ γίνεται μνεία ἐν ταῖς τάξεσιν ἐπισκοπῶν¹, ἀπαράφθορα δὲ τέλος ἀνεγράφησαν τὰ ὀνόματα τῆς Σοφίας, Φιλιππουπόλεως, Ἀδριανουπόλεως καὶ Τραϊανουπόλεως.

Τέλος παρατηρῶ, ὅτι ἀξιόλογοι εἶνε καὶ αἱ λοιπαὶ εἰδήσεις αἱ παρεχόμεναι ὑπὸ τοῦ ὑπομνηματογράφου περὶ τῆς ἐκκλησίας ἐν ταῖς δύο Βλαχίαις, τῇ Θεοδοσίᾳ (Καφφᾶ), τῇ Μιγκρελίᾳ, τῇ Γοθίᾳ, τῇ Ἀμάστρει, τῇ αὐτοκρατορίᾳ τῆς Τραπεζοῦντος, τῇ Ἰβηρίᾳ (Iparia) καὶ τῇ Ἀλβανίᾳ, ὡς καὶ τὰ περὶ τῶν Χριστιανῶν ἐν τῇ Τουρκίᾳ, ἀλλαχοῦ τε καὶ ἐν Μυτιλήνῃ (Mitilini), Θάσῳ (Tassus), Χίῳ, Αἴνῳ (Enus), ἐν τῇ βενετοκρατούμενῃ Κύπρῳ καὶ ἐν ταῖς χώραις ταῖς ὑποκειμέναις εἰς τὰ πατριαρχεῖα Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας καὶ Ἱεροσολύμων. Τίνες δ' αἱ ἐν σ. 366 βενετοκρατούμεναι νῆσοι Quendia καὶ Cernus δὲν δύναμαι ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ διαγνώσω².

¹ Παρὰ τῷ Waddingius Annales Minorum. Ἐν Ῥώμῃ. 1650. Τόμ. II' σ. 63. Πρὸς Νέου Ἑλληνομνημονος Τόμ. Γ' σ. 32.

² Geschichte Griechenlands ἐν τῇ Allgemeine Encyclopaedie τοῦ Ersch καὶ Gruber Τόμ. 86 σ. 113.

³ Gregorovius Geschichte der Stadt Athen im Mittelalter. Τόμ. Β' σ. 331 Ἑλλ. μεταφρ. Σαυρ. Π. Δάμπρον Τόμ. Β' σ. 336.

¹ Parthey Hierocelis Synecdemus et Notitiae graecae episcopatum. Ἐν Βερολίνῳ. 1866 σ. 358 ἐν λ. — Basillii Notitia ἐν τῇ Georgii Cyprii Descriptio Orlis Romani ἐκδ. Golzer. Ἐν Λειψίᾳ. 1890 σ. 4 ἀρ. 64.

² Ὁ ἐν Ῥώμῃ φίλος κ. Οὐίλλιαμ Μίλλερ ἐρωτηθεὶς ὑπ' ἐμοῦ ἐγράψέ μοι, ὅτι κατὰ τὴν γνώμην αὐτοῦ ἡ μὲν Quendia εἶνε ἡ Candia ἢ Standia, τὸ νησίδιον ἀπέναντι τοῦ Ἱπρακλείου τῆς Κρήτης, Cernus δὲ τὸ Cerni, περὶ οὗ ἐγεννήθη ζήτημα τῷ 1850 ὡς ἐξῆθεν ἐξαρτωμένου ἀπὸ τῶν πρώην Ἰνετικῶν Ἴονίων νήσων.

Ἐν παλαιότεροις χρόνοις κακῶς ἐνομιζέτο, καθ' ἃ ἄλλως καὶ τινες τῶν νεωτέρων πιστεύουσιν, ὅτι ἡ συνήθεια τῶν αὐλικῶν γελωτοποιῶν ἄρχεται ἐν τῇ Δύσει κατόπιν τῶν σταυροφοριῶν¹. Ἀπ' ἐναντίας δὲ ἤδη παρὰ τοῖς ἀρχαίοις εὐρίσκομεν ἡγεμόνας ἔχοντας παρ' ἑαυτοῖς γελωτοποιούς, καὶ γενικώτερον δύναται νὰ λεχθῆ, ὅτι « καθ' ὅλου ἡ ὑπαρξίς γελωτοποιῶν εἶνε ἐπ' ἴσης ἀρχαία ὅσον ἡ ἀνθρωπότης »².

Ἄλλ' οὔτε περὶ τῶν ἀρχαίων οὔτε περὶ τῶν ἐν τῇ Δύσει αὐλικῶν καὶ ἄλλων γελωτοποιῶν πρόκειται ἐνταῦθα, οἵτινες ἀπετέλεσαν τὸ θέμα ἀξιολόγων ἰδίων συγγραφῶν, οἷαι ἡ τοῦ Flögel³, τοῦ Nick⁴, τοῦ Ebeling⁵ καὶ ἄλλων⁶. Θὰ περιορισθῶ δ' ἐνταῦθα μόνον εἰς περισυλλογὴν τῶν παρὰ τοῖς Βυζαντινοῖς συγγραφεῦσιν εἰδήσεων περὶ τῶν γνωστῶν γελωτοποιῶν ἐν τῇ βυζαντιακῇ αὐλῇ.

Ἀρχαιότατος τῶν γνωστῶν ἡμῖν τούτων γελωτοποιῶν εἶνε ὁ Δένδερικς τοῦ αὐτοκράτορος Θεοφίλου Β' (829 - 842). Εὐρισκόμεθα τότε ἐν μέσῳ τῷ χρόνῳ τῆς δεινῆς πάλης τῶν εἰκονο-

¹ Ὁρθῶς κακίζει τὴν τοιαύτην γνώμην ὁ *Friedr. W. Ebeling* Die Kahlenberger. Zur Geschichte der Hofnarren. Ἐν Βερολίῳ. 1890 σ. 1.

² *Ebeling* ἐνθ' ἄν.

³ *Karl Friedrich Flögel* Geschichte der Hofnarren. Ἐν Liegnitz καὶ Λειψία. 1789.

⁴ *Fr. Nick* Die Hofnarren, Lustigmacher, Possentreisser und Volksnarren älterer und neuerer Zeiten. Ἐν Στουτγάρτη. 1861. Τόμοι δύο.

⁵ Ἐνθ' ἄν.

⁶ *Maurice Sand* Masques et bouffons. Ἐν Παρισίοις. 1850. Τόμοι δύο. — *Marc Monnier* Les Aïeux de Figaro. Ἐν Παρισίοις. 1868. — *Molla* ἐν τῷ Archivio Storico Lombardo Σειρᾶς Β' Τόμ. Δ' Anno XIV (1887) σ. 278 κ. ἑ. Περὶ τῶν γελωτοποιῶν παρὰ τῷ Σαικσπείρῳ ἴδε *Douce* On the clowns and pools of Shakspeare.

μάχων καὶ τῶν εἰκονοφίλων. Καὶ ἐκείνων μὲν σθεναρὸς ὑπέρμαχος εἶνε ὁ αὐτοκράτωρ, δειλῶς δ' ὑποστηρίζει τοὺς εἰκονοφίλους καὶ κρυφίως λατρεύει τὰς εἰκόνας ἐν αὐτῷ τῷ παλατίῳ ἢ αὐτοκράτειρα Θεοδώρα, αὐτὴ ἐκείνη, ἣτις ἐμίλλε κατόπιν ἀμέσως μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἐν τῷ μεταρρυθμιστικῷ ζητήματι ἀντιπρονοῦντος συζύγου νὰ συνδέσῃ τὸ ὄνομα αὐτῆς μετὰ τῆς ἀναστυλώσεως τῶν εἰκόνων καὶ τῆς Κυριακῆς τῆς ὀρθοδόξιας. Ἐν τῇ σκιᾷ λοιπὸν τοῦ αὐτοκρατορικοῦ γυναικωνίτου, ὅπου οὐδεὶς ἄλλος δικαιούται νὰ εἰσχωρήσῃ, βλέπομεν διακόπτοντα αἴφνης τὴν ὑπὸ τῆς αὐτοκρατείας μυστικὴν λατρείαν τῶν εἰκόνων τὸν γελωτοποιὸν Δένδερικν, ὅστις καὶ ἀποκαλύπτει τὸ πρᾶγμα εἰς τὸν βασιλέα.

Τὰ περὶ τοῦ γελωτοποιοῦ τούτου εὐρίσκομεν ἐν τοῖς μετὰ Θεοφάνην συγγραφεῦσι (*Theophanes continuatus*)¹, παρὰ Συμεῶν τῷ λογοθέτῃ², τῷ Γεωργίῳ Κεδρηνῷ³, τῷ Ἰωάννῃ Ζωναρᾷ⁴ καὶ τῷ Μιχαήλ Γλυκᾷ⁵. Μεταξὺ τῶν συγγραφέων τούτων μεγαλειτέραν ὁμοιότητα ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ ἐπεισοδίου τοῦ Δενδέρεως καὶ τῆς Θεοδώρας ἔχουσι πρὸς ἀλλήλους ὁ Ζωναρᾶς καὶ ὁ Γλυκᾶς, παρ' οἷς καὶ βραχυτέρα ἢ παρὰ τοῖς ἄλλοις εἶνε ἡ διήγησις, ἐτέραν δὲ ὁμάδα ἀποτελοῦσιν οἱ τρεῖς πρῶτοι, ὧν καὶ πολὺ μακροτέρα εἶνε ἡ διήγησις καὶ αἱ ἀπ' ἀλλήλων διαφοραὶ ἐν τούτῳ τῷ χωρίῳ εἶνε ἐλάχισται. Ἄλλ' οὐχ ἦττον εἶνε φανερόν, ὅτι ἅπαντες οἱ συγγραφεῖς οὗτοι ἐν τῇ διηγήσει περὶ τοῦ Δενδέρεως ἔχουσι κοινὴν τὴν πηγὴν. Διὸ ἀντιπαροθέτω τὰ χωρία αὐτῶν ἐνταῦθα ἀπέναντι ἀλλήλων πρὸς ἀντιπαραβολὴν, ἐξ ἧς γίνεται σαφὴς καὶ ἡ ἐκασταχοῦ ἀναγκαία ἐξ ὑπαμοιδῆς διόρθωσις τῶν κειμένων.

¹ Ἐκδ. Βόννης σ. 91, 11 κ. ἑ.

² Ἐκδ. Βόννης σ. 629, 4 κ. ἑ.

³ Ἐκδ. Βόννης Τόμ. Β' σ. 104, 22 κ. ἑ.

⁴ Ἐκδ. *Δουδοβίκου Δινδορφίου*. Ἐν Λειψία. 1870 Τόμ. Γ' σ. 405, 11 κ. ἑ. (Βιβλ. XV, κεφ. XXVI).

⁵ Ἐκδ. Βόννης σ. 537, 7 κ. ἑ.

Τούτοις ἀδελφὰ καὶ τῇ βασιλίδι Θεοδώρᾳ συμβέβηκεν. Ὑπῆρχέ τι τῷ βασιλεῖ παρακεκομμένον ἀνδράριον, τοῦ ὁμηρικῷ Θεοσίτῃ του διεννηχὸς κατ' οὐδὲν Δένδερικ δνομά τούτῳ, ἄσημά τε φθηγόμενος καὶ γέλωτας κινῶν καὶ θυμηδίας ἔνεκεν τοῖς βασιλείοις ἐνδιατώμενος. Οὗτος γὰρ εἰσπηδήσας ποτὲ κατὰ τὸν τῆς βασισσης κοιτωνίσκον κατὰ τὴν ἐλασθεν αὐτὴν θείας εἰκόνας περιελημμένην καὶ τοῖς ἑαυτοῖς μετὰ σπουδῆς ὄμμασιν μετὰ σπουδῆς ὄμμασιν μετὰ σπουδῆς

Τούτοις παραπλήσια συμβέβηκε καὶ τῇ βασιλίδι Θεοδώρᾳ. Ἐτρέφετο παρὰ τοῖς βασιλείοις ἀνδράριον παρακεκομμένον καὶ τῷ ὁμηρικῷ Θεοσίτῃ παρῶμοιον, Δένδερικ δνομά τούτῳ, ἄσημά τε φθηγόμενον καὶ γέλωτας κινῶν καὶ θυμηδίας ἔνεκεν τοῖς βασιλείοις ἐνδιατώμενον. Τούτο γοῦν εἰσπηδήσάν ποτε κατὰ τὸν τῆς αὐγούστης κοιτωνίσκον θείας εἰκόνας κατέλασθεν αὐτὴν περιπτυσσομένην. Ταῦτα ἴδων οὕτως ὁ

Ἀνθρώπιόν τι ἐν ἀνακτόροις περιεστρέφεται, παρακοπὴν φρενῶν ἔχον, Δένδερικαλούμενον. Ποτὲ γοῦν ὁ βασιλεὺς ἐρωτήσας αὐτὸ πόθεν ἦκει, παρὰ τῇ Μάννῃ πορευθῆναι ἔλεγεν· οὕτω γὰρ ἔκάλει τὴν Δέσποιναν. Ἀλλὰ καὶ νινία καλὰ διεδεδαιούτο ἔχειν αὐτὴν. Εἰκόνας οὖν ὁ βασιλεὺς ὑποτοπάσας εἶναι τὰ νινία κατὰ τῆς βασιλίδος ἐξώρηγιστο. Ἡ δὲ σαφῶς τὸν ἄνδρα κατεσφορίσατο· Οὐδὲ γὰρ εἰκόνας εἶδεν ὁ Δένδερικς,

πρὸς ἀγούσαν. Ταῦτα ἰδὼν οὐκ ἐπυθάνετο, καὶ πλησιέστερον διέβηκεν. Ἡ δὲ τὰ καλὰ μου ἔφαθεν οὕτως ἀγροικικῶς νινία καὶ ἀγαπῶν ἄγαπῶν ταῦτα πολλὰ. Κατὰ τὴν πράξιν αὐτὰ εἰστίατο ὁ βασιλεὺς, καὶ πρὸς αὐτὸν εὐθύς διαβάντος ἤρετο τὸν ὅποι ποτὲ ἐτύγχανεν ὧν. Ὁ δὲ παρὰ τὴν μάναν ἔφησεν εἰναι, τὴν Θεοδώραν οὕτω λέγων, καὶ θεάσασθαι ἐν αὐτῇ καλὰ νινία τοῦ προσκεφαλαίου ἐξείρουσαν. Συνῆκεν

παραπαίων τί τε εἰσὶν ἐπυθάνετο, καὶ πλησιέστερον ἐλθὼν κατέβηκεν. Ἡ δὲ βασιλὶς τὰ καλὰ μου ἔρασαν ἀγροικικῶς νινία, καὶ ἀγαπῶν ταῦτα πολλά. Εἰστίατο τὴν καῦτα ὁ βασιλεὺς, καὶ δὴ πρὸς αὐτὸν διαβάντα τὸν αἰσχρὸν τοῦτον Δένδερικ ἤρετο ὅποι ποτὲ ἐτύγχανεν ὧν· ὁ δὲ παρὰ τὴν μάναν ἔφησεν εἶναι, τὴν Δέσποιναν οὕτω καλῶν Θεοδώραν, καὶ θεάσασθαι αὐτὴν καλὰ νινία τοῦ προσκεφαλαίου ἐξείρουσαν. Συνῆκεν οὖν ὁ βασιλεὺς, καὶ πλήρης ὀργῆς γε-

μενον ἐκτυπώματα τί ελεγεν, ἀλλ' ἐνατεταῦτα; ἤρετο τὴν νιζούσης μου τῷ βασιλίσσαν. Ἡ δὲ ἀφελῶς πρὸς ἐκεῖνο Ταῦτα, εἶπε, τὰ καλὰ μου νινία. Ἐκείθεν οὖν ἐξελθὼν τὸ παράφρον ἐκεῖνο ἀνδράριον εὔρε τὸν Θεόφιλον ἐστώμενον. Ἡρετο οὖν ὁ βασιλεὺς αὐτὸν ὅθεν ἦκει. Ὁ δὲ παρὰ τῇ Μάννῃ πορευθῆναι ἀντέφησεν, οὕτω γὰρ ἔκάλει τὴν Δέσποιναν, καὶ ἔχειν αὐτὴν ἔλεγε νινία καλὰ. Εἰκόνας οὖν εἶναι τὰ νινία ὑποτοπήσας ὁ βασιλεὺς, ἐξώρηγιστο καὶ πρὸς τὴν βασιλίδα πνέων θυμοῦ καὶ ὕβρεις

οὐν ὁ βασιλεὺς, καὶ πλήρης ὄργης γεγὼνός, ὡς ἐξανέστη τῆς τραπέζης, πρὸς αὐτὴν ἀπήγει, ἄλλαις τε πολλῶν ἔπαντλων καὶ εἰδώλων λάτρην ἀκολάστῳ γλώττη αὐτὴν ἀποκαλῶν, καὶ ἄμα διεξήγει τοὺς λόγους τοῦ παραπαίοντος. Ἡ δὲ τίως μὲν τὸν θυμὸν καταστορενύουσα Οὐ τοῦτό ἐστιν, ἐξέτιμου ἔλεγεν, ὦ βασιλεῦ, οὐ τοῦτο, ὡς ὑπέληφας σύ· τῷ δὲ κατόπρῳ μου ἤμην ἀτενίζουσα

οὐν ὁ βασιλεὺς, καὶ πλήρης ὄργης γεγονώς, ὡς ἐξανέστη τῆς τραπέζης, πρὸς αὐτὴν ἀπήγει, ἄλλαις τε πολλῶν ἔπαντλων καὶ εἰδώλων λάτρην ἀκολάστῳ γλώττη αὐτὴν ἀποκαλῶν καὶ ἄμα διεξήγει τοὺς λόγους τοῦ παραπαίοντος. Ἡ δὲ τίως τὸν θυμὸν καταστορενύουσα (γρ. καταστορενύουσα) Οὐ τοῦτό ἐστιν, ἐξέτιμου ἔλεγεν, ὦ βασιλεῦ, οὐ τοῦτο, ὡς ὑπέληφας σύ. Ἐὶσα μετὰ τῶν θεραπῶν

νόμενος ἐξανέστη τῆς τραπέζης καὶ πρὸς αὐτὴν ἀπῆλθεν εὐθύς, ἄλλαις τε πολλαῖς ὑβρεσι πλύνων καὶ εἰδωλολάτρην ἀκολάστῳ γλώσση ἀποκαλῶν καὶ ἄμα διεξήγει τοὺς λόγους τοῦ μυσταροῦ. Ἡ δὲ τίως μὲν τὸν θυμὸν καταστορενύουσα τοῦ βασιλέως Κακῶς ὑπέληφας ἔλεγεν, ὦ βασιλεῦ· οὐχ ὡς ὑπέπτυσας ἔχει καὶ ἡ ἀλήθεια. Τῷ δὲ κατόπρῳ μου ἤμην ἐνατενίζουσα μετὰ τῶν θεραπῶν, καὶ τὰς

ἐκείνης κατέχευε καὶ εἰδωλολάτρην ὠνόμαζε, τὰ εἰρημένα παρὰ τοῦ Δένδρι διηγούμενος· οὕτω γὰρ τὸ παρακεκομμένον ἐκείνο ἐκαλεῖτο ἀνθρώπιον. Ἡ δὲ σοφῶς τὸν ἄνδρα κατεσοφίσατο. Οὐ γὰρ εἰκόνας εἶδεν ὁ Δένδρις, ἔλεγεν, ἀλλὰ τῷ κατόπρῳ μου ἐνατενίζουσας τὰς ἐκείθεν ἀντανακλωμένας ἐώρα μορφᾶς καὶ ταύτας νινία ὠνόμασεν. Οὕτω πιθανῶς τὸν λόγον συμπλάσασα τὴν ὄργην τοῦ βασιλέως

μετὰ τῶν θεραπῶν· ἤμην ἀτενίζουσα τικτομένης ἰδῶν ὁ ἐμάλαξε καὶ τὸν θυμὸν κατεστόρεσεν. νίδων, καὶ τὰς ἐκείσε τικτομένης νίδωγ, καὶ τὰς ἐκείσε τικτομένης ἀπήγειλεν ἄφρο- μορφᾶς ἐλθῶν ἀν- ἠγγείλεν ἀφρόνως τῷ δεσπότη καὶ βασιλεῖ. Οὕτω μὲν ἐκείνου τίως κατέσβεσε τὸν θυμὸν· τὸν Δένδριν δὲ μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας παιδείας καθυποβάλλουσα πέπεικε σωφρονεῖν, οὕτω πως λέγουσα ὡς μήποτε λέγειν περὶ τῶν καλῶν νινίων τινί. Καὶ ποτε παρὰ πότον ἐγκουχόμενος καὶ τῆς δεσποίνης κατεπαίρομενος ὁ Θεόφιλος ἠρώτα τοῦτον περὶ αὐ-

τικτομένης ἰδῶν ὁ ἐμάλαξε καὶ τὸν θυμὸν κατεστόρεσεν. Δένδρις ἐκ τοῦτου μορφᾶς ἐλθῶν ἀπήγειλεν ἄφρο- νως τὰ μνηυθέντα. Καὶ τὸν μὲν τοῦ βασιλέως θυμὸν τοῖς δεκαπρῶναις τὰς λόγους, τὸν Δένδριν δὲ παιδεία καθυπέδαλε πρεπούση, πείσασα μήποτε λέγειν περὶ τῶν νινίων τινί. Διὸ τῆς δεσποίνης κατεπαίρομενός ποτε ὁ Θεόφιλος ἠρώτα τὸν Δένδριν εἰ πάλιν ἄρα τὰ καλὰ νινία ἢ μάννα ἠσπάζετο· ὁ δὲ τοῖς χεῖλεσιν ἐπίθεις τὴν δεξιάν Σίγα σίγα περὶ τῶν νινίων ἀντέφησεν, ὥ

ἐμάλαξε καὶ τὸν θυμὸν κατεστόρεσεν.

Οἱ μετὰ Θεοφάνην. Συμεὼν λογοθέτης. Κεδρηνός. Ζωναρᾶς. Γλυκάς.

τῆς, εἰ πάλιν ἄρα τὰ καλὰ νινία ἢ μάνα ἀσπάζεται. Ὁ δὲ τοῖς χεῖλεσι τὴν δεξιὰν χεῖρα ἐπιθεῖς καὶ τῆ ἀριστερᾷ τῶν ὀπισθεν μερῶν λαβόμενος, Σίγα, σίγα περὶ τῶν νινίων, ἀντέφησεν, βασιλεῦ. Ταῦτα μὲν οὕτω.

Θεόφιλος ἡρώτα τοῦτον περὶ αὐτῆς, εἰ πάλιν ἄρα τὰ καλὰ νινία ἢ μάνα ἀσπάζεται. Ὁ δὲ τοῖς χεῖλεσι τὴν δεξιὰν χεῖρα ἐπιθεῖς, καὶ τῆ ἀριστερᾷ τῶν ὀπισθεν μερῶν ἐπιλαβόμενος, Σίγα, σίγα περὶ τῶν νινίων, ὦ βασιλεῦ, ἀντέφησεν ὁ παραπαίων.

βασιλεῦ. Καὶ ταῦτα μὲν συγκεκλήθησεν ὧδε.

Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ διαδόχου τοῦ Θεοφίλου, Μιχαὴλ Γ' τοῦ Μεθυστοῦ (842 - 867), εὕρισκομεν ἐν τῇ αὐτῇ ἕτερον γελωτοποιόν, Ἰμέριον τὸν ἐπονομαζόμενον Χοῖρον. Διηγοῦνται δὲ τὰ κατ' αὐτὸν μόνον οἱ μετὰ Θεοφάνην¹, Συμεὼν ὁ λογοθέτης² καὶ κατὰ Σκυλίτζην ὁ Κεδρηνός³. Ἐχουσι δ' ἐκ παραβολῆς τὰ χωρία τῶν συγγραφέων τούτων ὧδε:

Οἱ μετὰ Θεοφάνην.

Ἀλλὰ καίτοι τοιοῦτος ὁ βασιλικὸς ὦν θησαυρὸς εἰς οὐδὲν ἐχώρησε παντελῶς τῇ ἀπονοίᾳ τοῦ Μιχαήλ καὶ ἀκαίρῳ φιλοτιμίᾳ. Ταῖς γὰρ τῶν ἵππων ἀμίλλαις, εἴπερ τις ἕτερος, ἀγαλλόμενος, καὶ αὐτὸς ἐκείνος ἠνιοχεῖν (ὡς τῆς τότε ταπεινωθείσης τῶν Ῥωμαίων βασιλείας) οὐ παραιτούμενος, τῶν συμπαιζόντων αὐτῇ καὶ συνηνιοχούντων ἐκ τοῦ θείου βαπτίσματος τὰ τέκνα υλοθετούμενος πλοῦτον, πεντήκοντα δὴ καὶ τεσσαράκοντα καὶ τὸ ἐλάχιστον ἐκά-

Συμεὼν λογοθέτης.

Καὶ τοὺς τῶν ἠνιόχων παῖδας ἀπὸ τοῦ ἀγίου βαπτίσματος υλοθετησάμενος ἐκάστῳ ἐδίδου νομίσματα ρ' ἢ τὸ ἐλάχιστον ν'. Καὶ τινι ποτὲ πατρικίῳ (Ἰμέριος οὗτος ἐκαλεῖτο ὁ Χοῖρος, διὰ τὴν τοῦ προσώπου ἀγριότητα οὕτως κατονομαζόμενος) ἄλλως αἰσχρολογοῦντι κατὰ τὴν τράπεζαν καὶ ψόφον ἐκ τῆς βεβήλου αὐτοῦ γαστρὸς κατὰ προσώπου τοῦ βασιλέως καὶ τῶν συνδειπνούντων ἀφιέντι, ὡς καὶ τὸ φατλίον τὸ τούτους φωταγωγοῦν ἐκ τοῦ τηλικούτου ψόφου

Κεδρηνός.

Ὁ δὲ τῶν βασιλείων πλοῦτος τοσοῦτος ὦν καὶ τηλικούτος εἰς οὐδεμίαν ἐχώρησεν ὄνησιν τῇ ἀπονοίᾳ τοῦ Μιχαήλ. Ταῖς γὰρ τῶν ἵππων ἀμίλλαις, εἴπερ τις ἕτερος, ἀγαλλόμενος καὶ ἠνιοχεῖν ἐκείσε αὐτὸς οὐ παραιτούμενος, τῶν συμπαιζόντων αὐτῇ καὶ συνηνιοχούντων καὶ συναμιλλωμένων ἐκ τοῦ θείου υλοθετούμενος τὰ τέκνα βαπτίσματος τὸν βασιλικὸν κατεκένου πλοῦτον, ἑκατὸν, ὀγδοήκοντα καὶ τούλάχιστον πεντήκοντα τῶν καθεκάστῳ παρεχόμενος λίτρας. Καὶ ποτὲ

¹ Ἐκδ. Βόννης σ. 179, 7 κ. ε.

² Ἐκδ. Βόννης σ. 650, 6 κ. ε.

³ Ἐκδ. Βόννης σ. 159, 9 κ. ε.

Οἱ μετὰ Θεοφάνην.

στῶ τριάκοντα χρυσίου λίτρας ἐπιχορηγῶν. Ποτὲ δὲ τινι πατρικίῳ (Ἰμέριος οὗτος ἐκαλεῖτο ὁ Χοῖρος, διὰ τὴν τοῦ προσώπου αὐτῶ κατονομαζόμενος ἀγριότητα) ἄλλως αἰσχρολογοῦντι κατὰ τὴν τράπεζαν καὶ ψόφον ἐκ τῆς βεβήλου αὐτοῦ γαστρὸς κατὰ πρόσωπον τοῦ βασιλέως καὶ τῶν συνδειπνούντων ἀφιέντι, ὡς καὶ τὸ φατλίον τὸ τούτους φωταγωγοῦν ἐκ τοῦ τηλικούτου ψόφου κατασβέσαι, τῷ παραδόξῳ τοῦ τοιούτου θαύματος χρυσίου λίτρας ἔδωκεν ἑκατόν. Καὶ Χειλᾶ δὲ ἄλλοτε τοῦ σὺν αὐτῷ ἠνιοχοῦντος τὸν υἱὸν ἐκ τοῦ θείου λουτροῦ ἀναδεξάμενος ὁμοίως χρυσίου λίτρας δέδωκεν ἑκατόν.

Συμεῶν λογοθέτης.

ἀποσβέσαι τῷ παραδόξῳ θαύματι χρυσίου νομίσματα δέδωκεν ρ'.

Κεδρηνός.

τινι ἀνδρὶ ὄν πατρικιον ἐτιμήσατο (Ἰμέριος οὗτος ἐκαλεῖτο, διὰ τὴν τοῦ προσώπου αὐτοῦ οὕτω καλούμενος κατὰ ἀντίφρασιν ἀγριότητα), κολακείᾳ μὲν ὑπερβάλλοντι τὸν ἐπὶ Τιβερίου Ἰμέριον, βωμολοχοῦντι δὲ κατὰ τὴν τράπεζαν καὶ αἰσχρολογοῦντι καὶ ἀναιδῶς ἀποπέρδοντι, ἀκούοντος δὲ τοῦ βασιλέως καὶ τῶν συνδειπνῶν, ὡς καὶ κηρὸν ἀποσβεννύει τῷ ψόφῳ, χρυσίου δέδωκε λίτρας ρ'. Καὶ Χειλᾶ δὲ τοῦ συνηνιοχοῦντος αὐτῷ τὸν υἱὸν ἐκ τοῦ θείου βαπτίσματος ἀναδεξάμενος ἰδωρήσατο χρυσίου λίτρας ρ'.

Τὸν Ἰμέριον τοῦτον οἱ μὲν μετὰ Θεοφάνην συγγραφεῖς καὶ Συμεῶν ὁ λογοθέτης καλοῦσι καὶ Χοῖρον, ἐξηγοῦντες τὸ ἐπωνυμιον τοῦτο ἐκ τῆς τοῦ προσώπου ἀγριότητος. Ὁ δὲ Κεδρηνός, παραλείπων τὴν ἐπωνυμίαν τοῦ Χοῖρου, ἐξηγεῖ τὸ ὄνομα Ἰμέ-

ριος ὡς φερόμενον ὑπ' αὐτοῦ κατὰ ἀντίφρασιν ἐκ τῆς τοῦ προσώπου ἀγριότητος. Διὸ ἔπρεπε μᾶλλον παρ' αὐτῷ νὰ γράψωμεν Ἰμέριος, ὅπερ καὶ προετάθη ὑπὸ τοῦ Ἐμμανουὴλ Βεκκέρου ἐν ταῖς κριτικαῖς σημειώσεσι τῆς ἐν τῇ Βυζαντίδι ἐκδόσεως τοῦ Κεδρηνοῦ.

Δύναται δὲ νὰ θεωρηθῇ ἀμφίβολόν πως, ἂν ὁ Ἰμέριος ἦτο ἐξ ἐπαγγέλματος γελωτοποιὸς τῆς αὐλῆς Μιχαὴλ τοῦ Μεθυστοῦ, εἰάν πιστεύσωμεν τὸ ὑπὸ τῶν πηγῶν μαρτυρούμενον, ὅτι ἦτο πατρικίος. Ἀλλὰ δὲν εἶνε ἀπίθανον νὰ ποδεχθῶμεν, ὅτι καὶ γελωτοποιὸς ὢν εἶχεν ἀναδειχθῆ πατρικίος ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Μιχαὴλ, οὗ τὴν ἐλαφρὰν συνείδησιν δεικνύουσι καθ' ὅλου τὰ μαρτυρούμενα ὑπὸ τῶν πηγῶν, ἅτινα παρεθέσαμεν ἀνωτέρω.

Ἄλλ' ἀναμφιβόλως ἐκ συστήματος γελωτοποιὸς τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Μιχαὴλ δύναται νὰ ὀνομασθῆ ἄλλος τις, ὁ Γρύλλος (Γρύλος). Δὲν ἦτο δὲ τοῦτο τὸ πραγματικὸν αὐτοῦ ὄνομα, εἰ καὶ ὑπὸ τοῦτο καὶ μόνον εὐρίσκομεν αὐτὸν μνημονευόμενον παρὰ τοῖς μετὰ Θεοφάνην καὶ παρὰ τῷ Κεδρηνῷ. Ἄλλ' ἢ τρίτη ἡμῶν πηγή, Συμεῶν ὁ λογοθέτης, λέγει περὶ τούτου Θεόφιλον ἐκεῖνον τὸν καὶ Γρύλλον, ἐξ ὧν καταδεικνύεται σαφῶς, ὅτι τὸ Γρύλος ἦτο παρωνύμιον. Λαμβάνοντες δὲ ὑπ' ὄψιν, ὅτι Γρύλος σημαίνει τὸ χοιρίδιον, θὰ ἠδυνάμεθα καὶ νὰ ἰσχυρισθῶμεν, ὅτι οὕτω παρωνομάζετο ὁ γελωτοποιὸς, καθ' ἃ καὶ ὁ Ἰμέριος, ἐκ τῆς ἀγριότητος τοῦ προσώπου.

Τὰς ἀσχημοσύνας τοῦ Γρύλου, ἐμπαίζοντος μετὰ τοῦ αὐτοκράτορος Μιχαὴλ καὶ αὐτὰ τὰ θεῖα, διὰ μακροτέρων ἀφηγοῦνται οἱ Βυζαντινοὶ χρονογράφοι. Καὶ δὴ παρὰ μὲν τοῖς μετὰ Θεοφάνην συγγραφεῦσι δις δι' ἄλλων λέξεων ἐκτίθενται τὰ κατὰ τὸν ἀσεβῆ γελωτοποιὸν τοῦ βασιλέως. Ἔχουσι δὲ τὰ δύο ταῦτα μακρὰ χωρία ὧδε ἐν οἷς ὁ λόγος περὶ Μιχαὴλ τοῦ Μεθυστοῦ καὶ τοῦ Γρύλου.

Οἱ μετὰ Θεοφάνην.

Ἐκδ. Βόννης σ. 200, 15 κ. ε.

Καὶ τὸ δὴ χαλεπώτερον, ἢ τῶν ὧν εἶχε μεθ' ἑαυτοῦ φρατρία¹, Σάτυροί τινες οὗτοι καὶ πρὸς πᾶσαν αἰσχροουργίαν ἀκόλαστοι· εἶπεν ἂν τις αὐτοὺς θιασώτας εἶναι Διονύσου καλῶς. Οὗς ἐκεῖνος διὰ τιμῆς ἄγων τε καὶ αἰδοῦς, τῶν θείων κατολιγωρῶν, Ιερατικὰς στολὰς χρυσοῦφάντους τε ἐπετίθει καὶ ὠμοφόρια, καὶ ἄλλως ἠνάγκαζεν ἀσχημόνως τε καὶ ἀνάγκως τελεῖν τὰ ἄγνα, καὶ πατριάρχην τὸν ἐξάρχον τούτων ἐκάλει, οὕτω Γρύλλον καλούμενον, τοὺς δὲ λοιποὺς ἑνδεκα μητροπολίτας τῶν ἐξαιρέτων ὁρόνων τε καὶ λαμπρῶν, οἳ εἰ μὴ καὶ αὐτὸς ἐκοινῶνει, οὐδὲ βασιλεύειν ἠξίου· ὅθεν ὁ Κωλωνείας (γρ. Κολωνείας) οὗτος ἐλέγετό τε καὶ ὀνομάζεται πρόεδρος. Ἐπεὶ δὲ καὶ ἄδειν ἐχρῆν αὐτοὺς καὶ τελεῖν τὰ μυστήρια, τὰς μὲν κίθὰς ἐξεπλήρουν διὰ κιθάρας, νῦν μὲν ἡρέμα πως οὕτω καὶ λιγυρῶς ἐπηχοῦντες, τὰ μυστικά μιμουμένοι, νῦν δὲ ἀνέτω φορᾶ καὶ διαπρυσίῳ, τὰς ἐκφωνήσεις δῆθεν τῶν Ιερέων. Καὶ σχεύη δὲ διάχρυσα καὶ ἐκ μαργάρων συγκείμενα ὄξους τε καὶ σιγήπειως ἐκπληροῦν-

Οἱ μετὰ Θεοφάνην.

Ἐκδ. Βόννης σ. 244, 3 κ. ε.

Ὅτι δὲ τὰ θεία κατέπαιζε, καὶ ἀπὸ τῶν συνόντων αὐτῷ μιαρῶν καὶ ἀσελγῶν ἀνδρογύνων καὶ πατριάρχην ἕνα ὠνόμαζε καὶ μητροπολίτας ἐκ τούτων ἀφώρισεν ἑνδεκα ὡς αὐτοῦ συμπληροῦντος τὸν δώδεκα ἀριθμὸν, τοῦτο δὲ διηγῆσομαι. Τὸν γὰρ ἐναγῆ καὶ μικρώτατον ἐκεῖνον Γρύλλον τὸ τοῦ πατριάρχου ἐπιφημίσας ὄνομα, καὶ ἀρχιερατικῇ τοῦτον χρυσοστίκτην καὶ ὑπερλάμπριν κοσμήσας στολῇ καὶ ὠμοφόριον περιθεῖς, καὶ ἐν τάξει μητροπολιτῶν ἑτέρους ἕνα πρὸς τοῖς δέκα, ὡς εἴρηται, ἐκ τοῦ αὐτοῦ τῶν ὁμογνωμόνων αὐτῷ συνεδρίου σκεύσας, καὶ δωδέκατον ἑαυτὸν Κωλωνείας ὀνομάσας ἀρχιεπίσκοπον, καὶ κιθάραν ἕκαστον ἔσωθεν τῆς Ιερατικῆς στολῆς ἐπιφέρεισθαι δοῦς, καὶ ταύτας κάτωθεν ὑπηχεῖν προστάξας, οὕτω σὺν αὐτοῖς τὴν Ιεράν δῆθεν παίζων καὶ κατορχούμενος ἐπετέλει μυσταγωγίαν καὶ λειτουργίαν μετὰ τῶν παμμιάρων ὁ μιαρῶτατος, μετὰ τῶν βεβήλων ὁ ἐναγῆς. Καὶ ὅτε μὲν μυστηριώδης δῆθεν εὐχὴ ἐλέγετο, ἡρέμα τὰς κιθάρας ἔδει ὑποφωνεῖν· ὅτε

Οἱ μετὰ Θεοφάνην.

Ἐκδ. Βόννης σ. 200, 15 κ. ε.

τες τοῖς οἳς ἐβούλοντο μεταλαμβάνειν ἐδίδοσαν, τῶν ἀχράντων οὕτω καταπαιζόντες μυστηρίων. Οὗτος οὖν ὁ Γρύλος καὶ ὄνῳ ἐποφείτο τὰς δημοσίας προόδους τελῶν, καὶ τὸν τοιοῦτον θιασον συνεπόμενον ἔχων ἠγάλλετο. Καί ποτε συνέβη συντυχεῖν Ἰγνατίῳ τῷ μακαρίτῃ πατριάρχῃ κατὰ πρόοδον τῇ ἐκκλησιαστικῇ λιτῇ μετὰ τοῦ Ιερατικοῦ κλήρου ἐφεπομένῳ. Ὡς οὖν εἶδεν αὐτὸν ὁ Γρύλος, ἄσμενος τοῦ πράγματος ἐλόμενος ἐξῆρχε τε τῶν κρουμάτων, καὶ τὸν φελόνην ἀναστείλας μετὰ τῶν αὐτοῦ συμμυστῶν εὐτονωτέρας τε ἔκρουε τὰς κιθάρας καὶ τοὺς εὐαγεῖς ἐκείνους λαιδορίαις καὶ αἰσχίστοις ἔβαλε ῥήμασι. Καὶ Θεοδώραν δὲ τὴν ἑαυτοῦ (τοῦ Μιχαῆλ) μητέρα ἔτι ζῶσαν καὶ τοῖς ἀνακτόροις διαιτωμένην μετεκαλέσατό ποτε εὐλογηθσομένην παρ' αὐτοῦ (τοῦ Γρύλου), πλασάμενος τοῦτον εἶναι τὸν μακαρίτην Ἰγνατίον. Ὡς οὖν ἐξῆει μετ' εὐλαθείας καὶ αἰδοῦς ἢ Ιερωτάτη γυνή, ἔρριψεν εἰς τοῦδαφος ἑαυτὴν ἐξαιτουμένη εὐχὴν· καὶ γὰρ ἐλάνθανε τέως, τὴν γενειάδα κρύπτων κατὰ τὸ πρόχειρον· ψόφον αὐθέρων ἔπαφεις δυσωδίας πλήρη καὶ

Οἱ μετὰ Θεοφάνην.

Ἐκδ. Βόννης σ. 244, 3 κ. ε.

δὲ Ιερέως ἐκφώνησιν ἢ λαοῦ ἀμοιβαίαν ἀπόκρισιν ὁ χρόνος ὑπέβαλεν, ἐπὶ μέγα τὰς κιθάρας τῷ πλήκτρῳ κρουόμενας ἔδει ἤχειν καὶ ἐξάκουστον αὐτῶν τὴν μελωδίαν καθίστασθαι. Εἶτα τοῖς σκεύεσι τοῖς Ιεροῖς, ἅτινα λίθοις τιμίοις καὶ μαργάρων κατεκοσμεῖτο φαιδρότησιν, ἐξ ἀργύρου καὶ χρυσοῦ κατεσκευασμένοις, ἃ καὶ λειτουργηκότα πολλάκις τῇ θείᾳ μυσταγωγίᾳ ἐτύγγανεν, ἐν τούτοις τοῖνυν σιγήνι καὶ ὄξος ἐμβαλόντες οὕτω μετεδίδοσαν τοῖς ὁμοίοις μετὰ πολλοῦ τοῦ μεταξὺ γέλωτος καὶ ῥημάτων αἰσchrῶν καὶ σχημάτων ἀποτροπαίων καὶ βδελυρῶν. Εἶεν.

Τοῦ δὲ ἀγιωτάτου πατριάρχου Ἰγνατίου ποτε, μετὰ πάσης τῆς περὶ αὐτὸν ἐκκλησιαστικῆς δορυφορίας καὶ τάξεως, λιτανείαις πρόοδον πρὸ τῆς πόλεως ποιούμενου καὶ πρὸς τινα πορευομένου θεῖον ναὸν μετὰ τῆς εἰωθυίας Ιεραῆς μελωδίας καὶ καταστάσεως, συνέβη καὶ τὸν δυσσεβῆ καὶ βέβηλον τοῦ βασιλείως πατριάρχην Γρύλλον, Ιερατικὴν στολὴν ἀμπεχόμενον καὶ ὄνῳ ἐποχούμενον, μετὰ τῶν δυσσεβεστέρων αὐτοῦ μητροπολιτῶν καὶ πάσης αὐτοῦ

¹ Πρακτικὸν φρατρία. Ἴδε κατωτέρω τὰ χωρία Σωμείων τοῦ λογοθέτου καὶ τοῦ Κεδρηνοῦ.

Οἱ μετὰ Θεοφάνην.

Ἐκδ. Βόννης σ. 200, 15 κ. ε.

ρήματα ἀπρεπῆ τοὺς ἐκείνης καὶ τῶν εὐσεβεστέρων εἰς ἑαυτοὺς ἐξεκαλεῖτο ἀράς, ἧ καὶ τὸ μᾶλλον ἀποφοιβάσασα τῆς τοῦ Θεοῦ προνοίας τε καὶ χειρὸς ἔξω γενέσθαι δισσάφει τῷ Μιχαήλ.

Οἱ μετὰ Θεοφάνην.

Ἐκδ. Βόννης σ. 244, 3 κ. ε.

τῆς σκηνῆς τε καὶ Σατυρικῆς χορείας καὶ τάξεως, ἀκόλουθα τῶν οἰκείων πράξεων θυμελικῶς ἐπιτραγωδοῦντας καὶ ἄδοντας ἐξ ἐναντίας χωρεῖν. Ὡς δὲ πλησίον ἐγένοντο, τοῖς ὤμοις τοὺς φελόντας μετεωρίσαντες καὶ τὰς κιθάρας εὐτονώτερον κρούσαντες καὶ ῥήματα καὶ ᾠσματα πυρνικὰ κατὰ τὸν φθόγγον τοῦ μέλους τοῦ ἱεροῦ ἀντεπέδοντες καὶ Πανικῶς τε καὶ Σατυρικῶς σκιρτῶντες καὶ κυμβαλίζοντες καὶ ὡς ἀντιτέχνους τοὺς ἱερεῖς καὶ τὸν ἀρχιερέα μυκτηρίσαντες, τὴν διαβολικὴν χορείαν καὶ πορείαν διήνυσον. Πυθόμενος δὲ ὁ τοῦ Θεοῦ ἀρχιερεὺς καὶ μαθῶν οἵτινές εἰσι καὶ παράτινος καὶ ἐπὶ ποίᾳ προφάσει συνέστησαν, πολλὰ καταστενάξας καὶ ἀποκλαυσάμενος τὸν κορυφαῖον τούτων καὶ αἴτιον καὶ μετὰ δακρύων τοῦ Θεοῦ δεηθεὶς στῆσαι τὴν τοιαύτην βλασφημίαν καὶ ὕβριν καὶ διασκεδάσαι παρά τὸν Ἄδην τοὺς δυσσεβεῖς, ἵνα μὴ βεβηλῶνται τὰ ἅγια καὶ τὰ μυστικά καὶ σεπτὰ διασύρωνται, τῆς προκειμένης ὑμνωδίας ἐχόμενος τὴν πορείαν διήνυσεν.

Ἄλλοτε ποτε ἐπὶ φαυλισμῷ δῆθεν τοῦ ἀοιδίμου τούτου Ἰγνα-

Οἱ μετὰ Θεοφάνην.

Ἐκδ. Βόννης σ. 200, 15 κ. ε.

Οἱ μετὰ Θεοφάνην.

Ἐκδ. Βόννης σ. 244, 3 κ. ε.

τίου τοῦ πατριάρχου καὶ τῆς οἰκείας μητρὸς ἐμπαιγμῷ ὁ ἀνόητος καὶ παραπλήξ βασιλεὺς τοιοῦτόν τι ἐδραματούργησεν. Ἐν τῷ ὑπερλάμπρῳ χρυσοτρικλίνῳ ἐπὶ τοῦ βασιλείου θρόνου προκαθεσθεὶς καὶ τὸν αἰσχρότατον Γρύλλον μετὰ τῶν ἀρχιερατικῶν ἐνδυμάτων ὡς εἰς ὄνομα τοῦ ἀληθοῦς πατριάρχου πλησιαίτατα ἑαυτοῦ παρακαθησάμενος καὶ τὴν ἀρχιερεὶ Θεοῦ πρέπουσάν ἀπονέμων τιμὴν καὶ μετὰ τοῦ τῆς κεφαλῆς καλύμματος ἐπικρύψασθαι τὴν ἐξάγιστον γενεϊάδα πεποικῶς, τὴν ἰδίαν μητέρα διὰ τινος τῶν θαλαμηπόλων εὐνούχων δηλοῖ ὡς ὁ ἀγιώτατος πατριάρχης Ἰγνάτιος ἐνταῦθα μετ' ἐμοῦ συγκαθίζεται, καὶ εἰ βούλει λαβεῖν τὴν εὐχὴν αὐτοῦ, ἔλθε, καὶ μετ' ἐμοῦ τυγχάνεις αὐτῆς. Ἐκείνη δὲ οἷα φιλευσεβῆς γυνὴ καὶ φιλόθεος, πόθον πολὺν καὶ πίστιν ζέουσαν πρὸς τὸν ἀγιώτατον κεκτημένη Ἰγνάτιον, σπουδαίως ἐκδραμοῦσα ὡς ἤκουσε καὶ μηδὲ ἀτενίσαι δι' αἰδῶ δυναμένη, ἔξω δὲ πάσης κακίας ὑπονοίας τυγχάνουσα καὶ μηδὲν τι φαῦλον ὑπότοπήσασα, προσέπεσε τοῖς ποσίν, ὡς ἐδόκει, τοῦ ἀγίου ἐκείνου ἀρχιερέως, καὶ ὑπὲρ αὐ-

Οἱ μετὰ Θεοφάνην.

Ἐκδ. Βόννης σ. 200, 15 κ. ε.

Οἱ μετὰ Θεοφάνην.

Ἐκδ. Βόννης σ. 214, 3 κ. ε.

τῆς ἐδέετο εὐχεσθαι. Ὁ δὲ παμμίαρος ἐκεῖνος τῆς καθέδρας ὀλίγον ὑπεγερθεὶς καὶ ἐπ' αὐτῆς τούναντίον ἀποστραφεὶς, ὀνώδη ψόφον ἀπὸ τῶν μυσαρῶν ἐγκάτων ἀφείς, πρὸς αὐτὴν ἀπεφθέγγετο, ὅτι, ἵνα μὴ λέγῃς, κυρὰ, ὡς οὐδὲ κἂν τούτω σε ἀξιωσάμεθα. Τοῦ δὲ βασιλέως ἀνακαγχάσαντος καὶ αὐτοῦ τοῦ παμβέβηλου παμμέγεθες ἐκγέλασαντος, καὶ πολλὰ καταφλυαρησάντων ἢ μᾶλλον τῷ παραφύρῳ τῆς γνώμης ἀλογώτατα ἐξοιστρησάντων, ἐπιγνοῦσα τὸ πλάσμα καὶ τὴν ἀπάτην ἢ βασιλῆς, καὶ πολλὰ τῶν παρόντων καταστενάξασα, καὶ πλείστας ἀράς τῷ υἱῷ ἐπιρρίψασα, τέλος ἐξείπε πρὸς αὐτόν, ὅτι ἰδοῦ, κακὸν τέκνον, ὁ θεὸς τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἀφείλετο ἀπὸ σοῦ, καὶ ἐδόθη σοι ἀδόκιμος νοῦς ποιεῖν τὰ μὴ καθήκοντα. Καὶ ταῦτα εἰποῦσα καὶ μετ' ὄδυρμου θρήνων τὰς οἰκείας τρίχας ἐκτίλλουσα ἀνεχώρησεν. Τοιαῦτα τοῦ γενναίου βασιλέως τὰ νεανιεύματα, καὶ τοιαύτη αὐτοῦ ἢ περὶ τὰ θεῖα καὶ τοὺς ἱεροὺς ἄνδρας ὁσιότης τε καὶ εὐλάβεια.

ἐπὶ Κωνσταντίνου τοῦ Πορφυρογεννήτου γενομένη ἱστορικῆ συνέχεια τοῦ Θεοφάνους εἶνε αἱ τὸ πλεῖστον μέρος ἐξ αὐτοῦ ἀπορρεῦσασαι διηγήσεις Συμεῶν τοῦ λογοθέτου¹ καὶ τοῦ Κεδρηνοῦ². Παρατηρητέον δ' ὅτι ὁ Συμεὼν φαίνεται ἔχων καὶ ἄλλην τινὰ πηγὴν ἐκλιποῦσαν νῦν, ἐξ ἧς παρέλαβε τὰδε τὰ μὴ ἀπαντώμενα ἐν ταῖς μετὰ Θεοφάνην, τοῦτο μὲν ὅτι ἡ ὄνος τοῦ Γρύλου ἦτο λευκή, τοῦτο δὲ ὅτι τὸ ἀληθές τούτου ὄνομα ἦτο Θεόφιλος. Νέα δὲ εἶνε καὶ τὰ περὶ τῆς ἀντοχῆς τοῦ Θεοφίλου ἢ Γρύλου περὶ τὸ οἰνοποτεῖν, διότι εἰς τούτον βεβαίως καὶ οὐχί εἰς τὸν Φώτιον ἀναφέρονται τὰ περὶ τούτου λεγόμενα παρὰ τῷ Συμεῶν. Παραθέτω δ' ἐνταῦθα τὰ χωρία τούτων τῶν συγγραφέων ἀπέναντι ἀλλήλων, ὅπως παραβληθῶσι πρὸς τε ἄλληλα καὶ πρὸς τὰνωτέρω.

Συμεῶν λογοθέτης.

Καὶ τὸ δὴ χαλεπώτερον, ἢ τῶν ὧν εἶχε μεθ' ἑαυτοῦ φατρία, Σατύριοι³ τινες οὗτοι καὶ πρὸς πᾶσαν αἰσχροουργίαν ἀκόλαστοι, οὓς ἐκεῖνος διὰ τιμῆς ἄγων καὶ αἰδοῦς τῶν θεῶν κατωλιγώρει· ἱερατικὰς σταλάς χρυσοῦφάντους ἐπετίθει καὶ ὠμοφῶρια, καὶ ἠνάγκαζεν ἀσημόνως τε καὶ ἀνάγνως τελεῖν τὰ ἀγνά. Καὶ πατριάρχην τὸν ἔξαρχον τούτων ἐκάλει, Γρύλλον καλούμενον, τοὺς δὲ λοιποὺς ἰα' μητροπολίτας τῶν ἐξαιρέτων θρόνων τε καὶ λαμπρῶν. Οἱς εἰ μὴ καὶ

Κεδρηνός.

Καὶ τὸ δὴ χεῖριστον, ἢ τῶν παρεπομένων αὐτῷ κιναιδῶν φατρία καὶ πρὸς πᾶσαν αἰσχροουργίαν ἐπιτηδεῖων, οὓς ἐκεῖνος διὰ τιμῆς καὶ αἰδοῦς ἄγων, τὰ θεῖα διαπαίζων τε καὶ ἐξορχούμενος, ἱερατικὰς στολάς χρυσοφύεις ἐνεδίδυσκε καὶ ἐπωμίδας, καὶ ἀσημόνως ἠνάγκαζε καὶ ἀνάγνως τελεῖν τὰ θεῖα τε καὶ πανάγια, τὸν ἔξαρχον τούτων, Γρύλλος αὐτῷ ὄνομα, πατριάρχην ἀποκαλῶν, τοὺς δὲ λοιποὺς δώδεκα μητροπολίτας. Ἐτίθει δὲ καὶ ἑαυτὸν

¹ Ἐκδ. Βόννης σ. 661, 13 κ. ε.² Ἐκδ. Βόννης Τόμ. Β' σ. 176, 20 κ. ε.³ Γραπτέον Σάτυροι. Ἴδε ἀνωτέρω σ. 382 τὴν πρώτην τῶν διασκευῶν τῶν μετὰ Θεοφάνην συγγραφέων.

Οὐ πάνυ δὲ διάφοροι τῶν δύο τούτων διατυπώσεων ἐν τῇ

Συμεῶν λογοθέτης.

αὐτὸς ἐκοινώνει, οὐδὲ βασιλεύειν ἤξει· καὶ γὰρ πρῶτόθρονος ὁ Κολωνείας ὦν (γρ. ΠΝ), δωδέκατος δὲ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς Μιχαήλ. Καὶ τὰς ᾠδὰς ἐξεπλήρουν διὰ κιθαρῶν· καὶ τὰ μὲν μυστικὰ μιμούμενοι λιγυρῶς ἐπήχουν, τὰς δὲ ἐκφωνήσεις ἀνέτω φορᾶ καὶ διαπρυσίῳ. Σκεύη δὲ διάχρυσα καὶ μαργαριτῶν συγκοίμενα¹ εἶχον, ὄξους τε καὶ σινάπεως πληροῦντες οἷς ἐβούλοντο μεταλαμβάνειν ἐδίδοσαν, τῶν ἀχράντων οὕτω καταπαίζοντες μυστηρίων. Οὗτος οὖν ὁ Γρύλλος καὶ ὄνῳ ἐπφχεῖτο λευκῇ, τὰς δημοσίους προόδους τελῶν, καὶ τὸν τοιοῦτον θίασον συνεπόμενον ἔχων ἠγάλλετο. Καὶ ποτε συνέβη μετὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς λιτῆς ἐρχομένῳ τῷ μακαρίτῳ Ἰγνατίῳ συντυχεῖν καὶ τὸν φελόνην ἀναστείλας μετὰ τῶν αὐτοῦ συμμυστῶν εὐτονώτερον τῶν κρουσμάτων ἦρχε, καὶ τὸν κλῆρον μυρίοις καὶ αἰσχίστοις περιέβαλλε ῥήμασιν. Ὑπὸ δὲ τοῦ ὀσίου ἐπιτιμηθεὶς αὐτὸς μὲν οὐδὲν τούτων ἐφύλαξεν, πλὴν τείως τῆς ὁδοῦ ἐξέκλινε. Τούτοις ἑαυτὸν γέλωτα ἄσειμνον καὶ ἀνακαγχασμὸν ὁ ἀφρονέστατος προετίθει, οἷς ὑ-

¹ Ὁ Combesis προτείνει νὰ γραφῇ σύγκριμα, ἀλλὰ γραπτέον μᾶλλον καὶ μαργαριτῶν συγκοίμενα.

Κεδρηνός.

ἓνα τῶν Ουηπόλων, καὶ τῆς Κολωνείας ὠνομάζετο πρόεδρος. Ἐπεὶ δὲ ἄδειν αὐτοὺς ἐχρῆν καὶ τελειν τὰ μυστήρια, διὰ κιθάρας τὰς ᾠδὰς ἐξεπλήρουν, νῦν μὲν ἠρέμα πως καὶ λιγυρῶς ἐπηχοῦντες, νῦν δὲ διαπρυσίως, ὥσπερ ἐν ταῖς ἱεραῖς λειτουργίαις οἱ ἱερεῖς τὰς ἐκφωνήσεις ποιοῦσι τῶν ἱερῶν. Βίχον δὲ καὶ σκεύη διάχρυσα καὶ διάλιθα, ταῦτα δὲ πληροῦντες ὄξους τε καὶ σινήπεος τοῖς μεταλαμβάνουσι μετεδίδοσαν, τῶν ἀχράντων οὕτω καταπαίζοντες μυστηρίων. Τοῦτον τὸν μιαρὸν θίασον συνέβη ποτὲ τῷ μακαρίτῳ συναντῆσαι κατὰ τὴν ὄδον πατριάρχῃ, μετὰ τοῦ ἱερατικοῦ κλήρου καὶ τῆς λιτῆς διερχομένῳ. Ὦν ἰδὼν ὁ Γρύλλος ἰταμῶς ἄγαν καὶ ἀνερυθριάστως μὴδὲν ὑποστειλάμενος (γρ. ἀνερυθριάστως, μὴδὲν ὑποστειλάμενος), φελονην ἀναστείλας μετὰ τῶν αὐτοῦ συμμυστῶν εὐτονωτέροις ἐχρῆτο τοῖς κρούμασι, καὶ τοὺς εὐαγεῖς ἐκείνους λοιδορίαις καὶ ἀναιδέσιν ἔβαλλε ῥήμασιν.

Ὁ τοιοῦτος αἰσχιστος βασιλεὺς καὶ Θεοδώραν τὴν ἑαυτοῦ μητέρα ἔτι τοῖς ἀνακτόροις οὔσαν μετε-

Συμεῶν λογοθέτης.

βρίζετο μὲν ἡ ἁγία προσφορά, ὑβρίζετο δὲ τὰ ἅγια λόγια, τοῖς ἀρρήτοις αὐτῶν καὶ ἀκαθάρτοις ἐπιτηδεύμασιν ἐπιλεγόμενα καὶ ἐπιφωνούμενα.

Μετ' οὐ πολὺ δὲ τοῦ ἁγιωτάτου Ἰγνατίου τοῦ θρόνου τῆς πατριαρχίας καταβιθασθέντος, ἐπιπροσθεν τῆς βασιλικῆς τραπέζης κατενώπιον τελουμένων Ἰωτίου καὶ δι' αἰσχίστης μιμήσεως τῶν θείων παιζομένων ὑπὸ τῶν καταφρονητῶν καὶ καταπτύσιων ἀνδρῶν, τοσοῦτον ἐκείνος ἀπέσχευε τοῦ ἐπιτιμῆσαι καὶ διελέγξαι καὶ τὸ ἀτοπώτατον καταργῆσαι τοῦ ἐπιτηδεύματος, ὅτι καὶ ἐπεκύρου μᾶλλον ὁ ἀθέμιτος τὸ ἀθέμιτον, ἐπευξάμενος τὸν Θεομιστῆ Θεόφιλον ἐκείνον τὸν καὶ Γρύλλον, ὃν ὁ ἀπαιδευτότατος ἀναξ ἰδιον πατριάρχην ὠνόμαζεν, παίζειν εὐστοχος (γρ. εὐστοχον) καὶ ἐν ἱερατικοῖς ἀμφίοις καὶ λογίοις καὶ κρότους ἀποπέμπειν μεγίστους ἠμιόνων τρόφι, καὶ πιεῖν ἐξ αὐτοῦ πάντα, τοῦτό γε μόνον ἄξιός (γρ. ἄξιον) αὐτοῖς ἐπιφωνεῖν, καὶ σαρκίνων μεταλαμβάνειν μετὰ νάπυος καὶ ὄξους· καὶ τῷ ὠμοφορίῳ αὐτοῦ ὁ ἀνίερος τῷ ἀνιέρῳ τὴν ἀνιεραρχίαν ἀνιέρως ἐπισφραγίζετο, ἐν γέλωτι (ὁ) μετὰ ἀφρών ὁ ἀφρων τὴν φωνὴν αὐτοῦ

Κεδρηνός.

καλέσατό ποτε, εὐλογηθησομένην τάχα παρὰ τοῦ πατριάρχου, πλασάμενος τοῦτον εἶναι τὸν μακαρίτην Ἰγνατίον. Ὡς οὖν ἐξήκει μετ' εὐλαθείας ἢ σεμνοτάτη γυνὴ καὶ ἔρριψεν ἑαυτὴν εἰς τὸ ἔδαφος ἰξαιτουμένη εὐχὴν, μὴδὲν ὅπως ὑποτοπήσασα, τοῦ μιαροῦ Γρύλλου τὴν γενειάδα τέως κρύπτοντος, ἀναστὰς ὁ Γρύλλος ἀπέπερδε καὶ ῥήματά τινα ἀπέειπε τοῦ οἰκείου στόματος ἄξια. Ἢ δὲ ἐπὶ τῷ γεγονότι δεινοπαθήσασα ἀραῖς ἔβαλλε τὸν υἱὸν, καὶ τῆς τοῦ Θεοῦ προνοίας ἐκπτεσεῖν ἀπεφοίβασε προφητικῶς τοῦτον οὐκ εἰς μακράν. Ἀλλ' οὐκ ἦν τὸν ἀπαξ παρατραπέντα τῆς εὐθείας ὁδοῦ βελτιωθῆναι.

Συμεῶν λογοθέτης.

άνυψῶν, ἐπιγελῶν τοῦ ἀοιδίου Ἰγνατίου ὡς μὴ ὄντος τοῖς πράγμασι συγκαταβατικοῦ καὶ οἷον, ὡς αὐτὸς ἐνόμιζε, παντὶ ἀνέμῳ εὐριπίστως φερομένου. Ἀλλὰ καὶ ἄμιλλαν μετὰ τοῦ ἀθλίου βασιλέως Μιχαήλ ὑπὲρ τοῦ τίς ἂν πλεον πῆν ἐνστήσάμενος δέκα κώθωσιν αὐτὸν ὑπερέβαλ(λ)εν· τοῦ Μιχαήλ γὰρ ἐν τοῖς ν' πεπληρωμένου, οὗτος ὁ Φώτιος (γρ. Θεόφιλος) τοὺς ἕ' ἐκπεπωκῶς ἐνεκαυχᾶτο ὡς μὴ μεμεθυκῶς.

Καὶ ποτε τὴν ἑαυτοῦ μητέρα ὁ Μιχαήλ ἐν τοῖς ἀνακτόροις διαιτουμένην (γρ. διαιτωμένην), τοῦ Γρύλλου δὲ σὺν αὐτῷ τὰ ἄθεσμα πράττοντος, πλασάμενος τοῦτον εἶναι τὸν μακαρίτην Ἰγνάτιον μετακαλεῖται εὐλογηθησομένην παρ' αὐτοῦ. Ὡς οὖν ἐκείνη ἐξήει μετ' εὐλαβείας καὶ αἰδοῦς, ρίπτει ἑαυτὴν εἰς τοῦδαφος ἐξαιτουμένη εὐχὴν· καὶ γὰρ ἐλάνθανεν τέως τὴν γενειάδα κρύπτων. Καὶ ἐκ προχείρου ψόφον ἀναθορῶν ἐπαφείς καὶ λόγους ἀπρεπεῖς προσθετικῶς καὶ τὸ Ἡμεῖς ὅπερ ἔχομεν κυρὰ, παρέχομέν σοι, τὰ πάντα δυσωδίας ἐπλήρου. Ἡ δὲ τὸ μέλλον ἀποφοιθᾶσασα, τῆς τοῦ Θεοῦ προνοίας καὶ χειρὸς ἐξω γενέσθαι ὁδοῦ¹.

¹ Τὸ τέλος τοῦ χωρίου εἶνε προφανῶς ἐφαρμόζον καὶ ἑλλειπές, ὡς δεικνύει τὸ ἐν σ. 389 τέλος τοῦ χωρίου τοῦ Κεδρηνοῦ, ἐξ οὗ ὁ ἀ ἠδύνατο νὰ συμπληρωθῇ.

Κεδρηνός.

Μετὰ δὲ τὸν Ἰμέριον καὶ τὸν Γρύλλον παρουσιάζεται πολὺ ἀργότερον ἄλλος γελωτοποιός, ὁ Ζινζιφίτζης. Ἐξῆ δὲ οὗτος ἐπὶ Ἀνδρονίκου τοῦ Κομνηνοῦ (1183-1185). « Ἦν δὲ ὁ Ζιντιφίτζης, λέγει Νικήτας ὁ Χωνιάτης¹, ἀνδράριον εἰδεχθέστατον, ταῖς τῶν σταδιοδρόμων ἵππων ἀμφιπεριστρεφόμενον ἀντυξί, καὶ τὰ πλείω μὲν τῶν μελῶν ἀνάρμοστον καὶ βραχὺ τὸ δέμας καὶ εὐσαρκον, εὐτράπελον δὲ ἄλλως καὶ δεινὸν εἰς ταμειᾶ πληῆσαι ψυχῆς ἀπαλυνομένοις βωμολοχίᾳ σκώμμασι καὶ ποιητικοῖς γέλωτος λόγοις διαχέουσι σκηρικώτερον ». Ταῦτά δ' ἐπαναλαμβάνει διὰ βραχυτέρων καὶ ἡ Σύνοψις χρονικῆ, λέγουσα· « Ἦν δὲ τότε ὁ Ζιντιφίτζης ἀνδράριον εἰδεχθέστατον βωμολοχίαις σχολάζον καὶ σκώμμασι γελῶτων ποιητικοῖς »².

Τέλος δ' ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Ἰσαακίου Ἀγγέλου (1185-1195), αὐτοκράτορος παραδεδομένου καὶ ἄλλως εἰς τὴν χλιδὴν καὶ τὴν ἀσωτίαν, συναντῶμεν μετὰ τῶν ἀνθρωπίσκων, εἰς οὓς εἶχεν ἀναπετάσει τὰς θύρας τῶν βασιλείων, καὶ τὸν γελωτοποιὸν Χαλιβούρη. Ἴδου τίνα λέγει περὶ αὐτοῦ, λόγον ποιούμενος περὶ τοῦ βίου τοῦ αὐτοκράτορος, Νικήτας ὁ Χωνιάτης³· « Χαίρων δὲ ταῖς εὐτραπελίαις καὶ τοῖς ἐκ τῆς ἀπαλῆς Μούσης ἄσμασιν ἀλισκόμενος, ἐγερσιγέλωσί τε ἀνθρωπίσκοις συμπαραθύρων, οὐκ ἐπεζύγου Κέρκωψί τε καὶ μίμοις καὶ παρασίτοις καὶ ἀοιδοῖς τὰ βασιλεία. Τοῖς δὲ τοιοῦτοις ὁ πάροις κόσμος συνέζευκται πάντως καὶ ἡ κατὰ τὰς κοίτας ἀσέλγεια συνεφάπτεται, καὶ ὅσα χρηστῆς καὶ ὑγιοῦς βασιλείας συνδιαφθείρει κατάστασιν. Ἀτὰρ εἰρηκὲ ποτε ἐπὶ δείπνου Ἐνέγκατέ μοι ἄλλας, παρεστῶς δὲ τῶν τότε μίμων ὁ χαριέστατος, ᾧ τὸ ἐπώνυμον Χαλιβούρης, περιβλεψάμενος τὸν τῶν γυναικῶν χορὸν ἐκ τινῶν προσπόλων καὶ συγγενῶν τοῦ βασιλέως κεκροτημένον, Γευσόμεθα εἶπε πρώτης ταύτης, ᾧ βασιλεῦ' εἶθ' οὕτως

¹ Ἐκδ. Βόννης σ. 410, 7 κ. ε.

² Σάθα Μεσαιωνικὴ βιβλιοθήκη Τόμος Ζ' σ. 248, 12 κ. ε.

³ Ἐκδ. Βόννης σ. 579, 14 κ. ε.

ἄλλας εἰσενεχθῆναι κέλευσον. Καὶ πρὸς τὸ ῥῆμα τοῦτο πᾶσαι τε καὶ πάντες ἐξεκάγχασαν. Ἰὼ δὲ τρέπεται ὁ χρῶς, καὶ μόλις τὸν θυμὸν ἐν πείσει κολάσας ἐμβριμήματι τήν· τοῦ γελωτοποιοῦ ἐλευθεροστομίαν ἀνέστειλε ».

Οὗτοι καὶ μόνοι εἶνε οἱ κατ' ὄνομα γνωστοὶ ἐν Βυζαντίῳ γελωτοποιοὶ, ὁ Δένδερης, ὁ Ἰμέριος ἢ Χοῖρος, ὁ Θεόφιλος ἢ Γρύλος, ὁ Ζιντζιφίτζης καὶ ὁ Χαλιβούρης. Οὐδὲ δυνάμεθα βεβαίως νὰ προσθέσωμεν εἰς τούτους τὸν ἐπὶ τοῦ Ἰσαακίου Ἀγγέλου ἀκμάσαντα Βασιλάκιον, καίτοι περὶ αὐτοῦ γράφει Νικήτας ὁ Χωνιάτης τάδε· « Ἐδόκει οὖν ὁ ἀνὴρ οὗτος τοῖς μὲν πολλοῖς, ὡς ἔχω εἰπὼν, προφητικὸς καὶ προσημαίνων τὰ συμβησόμενα, καὶ μάλιστα ὁπόσαις τῶν γυναικῶν αἱ τῶν πεύσεων ἄσημοι καὶ αἰσχρήμονες τῶν ἐσθημάτων ἐγκομβώσεις ὡς παιδιὰ τις περιεσπούδαστο γέλωτι σύμμικτος, τοῖς δ' ἐς νοῦν βᾶπτουσι περιέργον τι καὶ γελωτοποιὸν καὶ ληρώδες γερόντιον ἤγητο »¹.

Ἀποβλέποντες δ' εἰς τοὺς χρόνους, ἐν οἷς ἐμφανίζονται οἱ γελωτοποιοὶ οὗτοι, εὐρίσκομεν τὸν μὲν ἀρχαιότατον αὐτῶν, τὸν Δένδερην, ἀκμάσαντα μόλις τὸν ἕνατον αἰῶνα καὶ τυχόντα ἐπὶ τοῦ διαδόχου τοῦ Θεοφίλου, Μιχαὴλ τοῦ μεθυστοῦ, ἀμέσων διαδόχων, τοῦ Ἰμερίου καὶ τοῦ Γρύλου. Ἄλλ' ἀπὸ τούτων μέχρι τοῦ Ζιντζιφίτζη καὶ τοῦ Χαλιβούρη, οἵτινες διαδέχονται ἀλλήλους ἀμέσως ἐπὶ τῶν συνεχῶν βασιλείων Ἀνδρονίκου τοῦ Κομνηνοῦ καὶ Ἰσαακίου τοῦ Ἀγγέλου, παρουσιάζεται μέγα χάσμα τριῶν καὶ πλέον αἰώνων, καθ' οὓς οὐδὲν ἀπομνημονεύεται ὄνομα γελωτοποιοῦ. Γεννᾶται λοιπὸν τὸ ζήτημα, ἂν ἔχωμεν τὴν διατήρησιν γελωτοποιῶν ὡς θεσμὸν ἐν τῇ βυζαντιακῇ αὐλῇ διὰ παντὸς τοῦ χρόνου ἢ ἂν τυχαίως μόνον ἔνιοι τῶν αὐτοκρατόρων εἶχον τοιοῦτους. Εἰς τὸ ἐρώτημα τοῦτο δὲν δυνάμεθα δυστυχῶς νὰ δώσωμεν ἀπάντησιν ὠρισμένην. Μόνον δὲ δι' ἱστορικῶν ἀναλογιῶν δυνάμεθα πῶς νὰ φωτισθῶμεν. Καὶ δὴ τὰ γνωστὰ παραδείγματα γελωτοποιῶν, ἂν ταῦτα

¹ Νικήτα Χωνιάτου ἐκδ. Βόννης σ. 601, 9 κ. ἔ.

θεωρηθῶσιν ἀρκοῦντα πρὸς μόρφωσιν γενικῆς κρίσεως, δεικνύουσιν, ὅτι ἐπικρατοῦσιν οἱ γελωτοποιοὶ ἐν ἡμέραις αὐλικῆς ἀκολασίας, ὡς ἐπὶ Μιχαὴλ τοῦ Μεθυστοῦ ἢ τοῦ Ἰσαακίου Ἀγγέλου, ἢ ἐν ἡμέραις πολυκινήτοις ἀντιδιαμαχομένων γνωμῶν, ὡς ἐπὶ τῆς εἰκονομαχίας. Καὶ εἶνε μὲν ἀληθές, ὅτι καὶ ἀλλαχοῦ τῆς μεσαιωνικῆς Εὐρώπης πολὺ ἀργὰ εὐρίσκομεν τὸ πρῶτον γελοιαστὰς τῶν αὐλῶν, ὡς ἐν Γαλλίᾳ τὸν δέκατον αἰῶνα τελευτῶντα ἐν τῷ οἴκῳ Οὐγιῶνος τοῦ μεγάλου, πατρὸς τοῦ Οὐγιῶνος Καπέτου. Ἄλλ' ἂν ἀφ' ἑτέρου λάβωμεν ὑπ' ὄψιν, ὅτι οἱ γελωτοποιοὶ δὲν ἔλειπον καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς ἀρχαίοις χρόνοις, εἶνε λίαν πιθανόν, ὅτι καὶ πρὸ τοῦ Δενδέρεως ὑπῆρξαν ἀνδράρια τοιαῦτα καὶ ἐν τῇ βυζαντιακῇ αὐλῇ. Καὶ δὲν ἔχει ἴσως ἄδικον ὁ Γρηγορόβιος, λέγων, ὅτι ἐν τῇ παρὰ τῷ Κωδινῷ ὡς καὶ ἐν τῇ συλλογῇ τοῦ Συντίπα διηγήσει περὶ τῶν ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ ἑπτὰ Ἀθηναίων φιλοσόφων οὗτοι παρουσιάζονται σχεδὸν ὡς βασιλικοὶ γελωτοποιοὶ¹.

Ἄλλὰ καὶ ἄλλα ἀπορήματα γεννῶνται. Καὶ πρῶτον ἦσαν οἱ γελωτοποιοὶ ἴδιοί τινες ἄνδρες, ἐπὶ τούτῳ ἐκλελεγμένοι, ἢ κοινοὶ μῦθοι καὶ ἄλλως χρησιμεύοντες; Ὁ κ. Σάθας ἰσχυρίζεται, ὅτι « ὁ Ψελλὸς² καλῶς διακρίνει τοὺς ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ Κωνσταντίνου Μονομάχου βαρβάρους γελωτοποιοὺς ἀπὸ τῶν μίμων καὶ αὐτῶν τῶν γελοιαστῶν τοῦ ἵπποδρόμου » καὶ ὅτι ὀνομάζων τοὺς γελοιαστὰς ὁ Ψελλὸς καὶ φλυᾶρους διακρίνει πάντοτε τούτους τῶν μίμων. Ἄλλὰ τὰ δύο χωρία τοῦ Ψελλοῦ, εἰς ἃ ἀναφέρεται πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ αὐτοῦ, οὐδεμίαν οὐδαμῶς παρέχουσι βεβαίωσιν ἢ κἂν μνειάν τοιοῦτου πράγματος³. Καὶ τάνωτέρω δὲ παρατεθέντα περὶ τῶν γνωστῶν

¹ *Ferd. Gregorovius Athenais* σ. 67 Ἑλλ. μεταφράσεως Σπυρ. Π. Λάμπρου Ἀθηναίς. Ἐν Ἀθήναις. 1882 σ. 67.

² Ἱστορικὸν δοκίμιον περὶ τοῦ θεάτρου καὶ τῆς μουσικῆς τῶν Βυζαντινῶν. Ἐν Βενετίᾳ. 1878 σ. 141'.

³ Παραβληθῆτωσαν αἱ σ. 168-9 καὶ 206 τῆς τοῦ Μιχαὴλ Ψελλοῦ Ἑκατονταετηρίδος Βυζαντινῆς ἱστορίας (Ἐκδ. Σάθα. Ἐν Παρισίοις. 1874), εἰς ἃς παραπέμπει ὁ κ. Σάθας.

γελωτοποιῶν χωρία, ἰδίως δὲ τὸ περὶ Χαλιβούρη, δεικνύουσι, ὅτι δὲν εἶνε λίαν αὐστηρὰ ἢ διάκρισις γελωτοποιῶν καὶ μίμων. Οἱ Βυζαντινοὶ γελωτοποιοὶ συνδυάζουσι συνήθως τὰς ἰδιότητας γελοιαστοῦ καὶ μίμου, βωμολόχου καὶ παρασίτου, δὲν περιορίζονται δὲ πάντοτε εἰς σκώμματα ἐκφερόμεν' ἀπὸ τοῦ στόματος, ἀλλὰ, θέλοντες νὰ κινήσωσι τὸν γέλωτα ἢ νὰ χλευάσωσι, ἐκπέμπουσι, καθ' ἃ εἶδομεν ἀνωτέρω, καὶ ἄλλοθεν δυσοδίαν πλὴν τῆς ἀπὸ τῶν χειλέων.

Τίνα δὲ εἶνε τὰλλα χαρακτηριστικὰ τῶν γελωτοποιῶν τοῦ Βυζαντίου; Ῥητῶς μαρτυροῦσι τάνωτέρω παρατεθέντα χωρία, ὅτι τῶν κυρίων χαρακτήρων αὐτῶν εἶνε ἡ σωματικὴ δυσμορφία καὶ τις διαστροφή τοῦ πνεύματος, ποιά τις ἀνισορροπία, παρέχουσα εἰς αὐτοὺς ἐλευθερίαν ἐνεργείας ἢ μᾶλλον αὐθαδείας, ἣτις ἄλλως δὲν ἠθελεν ἐπιτραπῆ. Παρακεκομμένον ἀνδράριον, τοῦ ὁμηρικοῦ Θερσίτου διεννηνοχὸς κατ' οὐδὲν, τοῦ νοῦ πάσχον καὶ τῆς γλώσσης παρακοπὴν ὁμολογεῖται ὑπὸ τῶν πηγῶν ὁ Δένδερης. Σαφῶς δὲ εἰκονίζεται ὁ Ἰμέριος ἔχων ἀγριότητα τοῦ προσώπου. Εἶδομεν δὲ, ὅτι διὰ τοιοῦτον βεβαίως λόγον καὶ ὁ γελωτοποιὸς Θεόφιλος ἐπωνομάζετο Γρύλος. Τὸν δὲ Ζιντζιφίτζην ἀπεριφράστως ἀποκαλεῖ ὁ Χωνιάτης ἀνδράριον εἰδεχιδέστατον. Μόνον δὲ τοῦ Χαλιβούρη δὲν καταγινώσκεται ὠρισμένως δυσμορφία, εἰ καὶ περὶ τούτου δυνάμεθα νὰ εἰκάσωμεν ταῦτά καὶ περὶ τῶν ἄλλων.

Οὐχὶ δὲ ἀνάξιον παρατηρήσεως εἶνε καὶ τοῦτο, ὅτι τρεῖς τῶν πέντε κατ' ὄνομα εἰς ἡμᾶς γνωστῶν γελωτοποιῶν τῆς βυζαντιακῆς αὐλῆς φέρουσι ὄνομα ἥμισυ ἑλληνικόν, ὁ Δένδερης, ὁ Ζιντζιφίτζης καὶ ὁ Χαλιβούρης. Εἶνε ἄρα πράγματι ξένοι τὴν καταγωγὴν καὶ ἀνήκουσι εἰς τινὰς τῶν πολλῶν ἐκείνων λαῶν τῆς Ἀνατολῆς τῶν ἐγκαταμιγμένων μετὰ τῆς μεγάλης πλειονότητος τῶν Ἑλλήνων τῆς βυζαντιακῆς αὐτοκρατορίας, ἣτις ἔχει ὡς ἐκ τῆς γεωγραφικῆς αὐτῆς θέσεως οὐκ ὀλίγα ἐν ἑαυτῇ ἀνατολικά στοιχεῖα;

Ὅποια δὲ ἡ θέσις τῶν γελωτοποιῶν ἐκείνων ἐν τῇ βυζαντιακῇ αὐλῇ; Εἶνε πάντοτε ἀπλᾶ μόνον ἀθύρματα τῶν βασιλέων, ἀνδράρια γελοιάζοντα χάριν θυμηδίας; Τὰ εἰδεχθῆ ἐκεῖνα τὴν ὄψιν ὄντα μόνον τὸν γέλωτα εἶνε πάντοτε προωρισμένα νὰ κινήσωσι διὰ τῶν βωμολογιῶν αὐτῶν καὶ τῶν δυσωνύμων ψόφων ἢ ἢ ἐν ταῖς αὐλαῖς ἀναστροφή αὐτῶν καὶ ἢ ἐλευθεροστομία μεταβάλλει ἐνίοτε τοὺς μεσαιωνικοὺς ἐκείνους Θερσίτας εἰς εὐθαρσεῖς κήρυκας ἀληθειῶν, ἅς ἄλλοι δὲν θὰ ἐτόλμων νὰ ἐκστομίσωσι ἐν τοῖς βασιλείοις, ἢ εἰς ψυχὰς βαθέως παθαινομένας, καθ' ἃ ἐνίοτε οἱ γελωτοποιοὶ τῶν αὐλῶν τῆς Δύσεως καὶ τοῦ Βορρᾶ, ὧν τοὺς τύπους ἀπηθανάτισεν ὁ Σαϊκσπεῖρος ἐν τῷ «Βασιλεῖ Λήρ» καὶ ὁ Βίκτωρ Οὐγὼ ἐν τῷ Τριβουλέτῳ τοῦ δράματος «Ὁ βασιλεὺς διασκεδάζει»; Τὸ δεύτερον τοῦτο δυνάμεθα νὰ ποδεχθῶμεν, βλέποντες τὴν δρᾶσιν τοῦ Δενδέρεως καὶ τοῦ Γρύλου ἐν μέσῳ τῆς μεταρρυθμιστικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς πάλης τῶν ἡμερῶν τοῦ Θεοφίλου καὶ Μιχαήλ τοῦ μεθυστοῦ. Πιστοὶ εἰς τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν καὶ προστάτας, ἀκολουθοῦντες τὰς ὑπερβασίας αὐτῶν καὶ μέχρι τινὸς αὐτῶν τὴν ἀσέβειαν, εἶνε εὐθαρσεῖς ὀπαδοὶ τοῦ βασιλικοῦ προγράμματος, ὑπερμαχοῦντες αὐτοῦ διὰ θρασέων γελοιασμῶν καὶ προβαίνοντες μέχρι τῆς ἀσυστόλου ἐκείνης ἀναιδείας, ἣν παρέχει εἰς αὐτοὺς ὁ ἀπαυθαδισμὸς τῆς γελωτοποιίας.

Διὰ ταῦτα οἱ γελωτοποιοὶ τοῦ Βυζαντίου δὲν φαίνονται παντελῶς διάφοροι τῶν τῆς Δύσεως, ἣτις ἴσως παρέλαβε καὶ τοῦτον τὸν θεσμόν ἐκ τῆς ἑλληνικῆς Ἀνατολῆς. Ἄλλ' ὁμοιάζουσιν ἄρα ἐκεῖνοι καὶ οὗτοι καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐξωτερικὴν ἐμφάνισιν ἰδίας τινὸς στολῆς; Οἱ Ἑσπέριοι γελωτοποιοὶ ἔχουσι συνήθως ταῦτα τὰ κυριώτατα χαρακτηριστικὰ, ὅτι κρατοῦσι σκῆπτρον ἀποληγὸν εἰς κυρβάσιαν ἀλέκτορος, ὅτι φοροῦσιν ἰδιόσχημον πῖλον καὶ μέγα περιλαίμιον, καὶ ὅτι ἡ στολὴ αὐτῶν ἔφερε κωδωνίσκους, ἦσαν δ' ἐξυρημένοι τὴν κεφαλὴν, καθ' ἃ ἄλλως καὶ

οὐκ ἀπὸ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήσι γελωτοποιοί¹. Ἀλλὰ περὶ ἰδίας στολῆς τῶν Βυζαντινῶν γελωτοποιῶν οὐδὲν γινώσκωμεν, ὥστε καὶ ἀγνοοῦμεν τελείως ἂν ἔφερον καθ' ὅλου τοιαύτην καὶ ἂν κατ' ἀκολουθίαν τὰ ἐν τῇ Δύσει γνωρίσματα τῶν γελωτοποιῶν ἐκεῖνα ἀνεπτύχθησαν κατὰ μικρὸν ἐν αὐτῇ ἢ παρελήφθησαν τυχὸν πάντα ἢ τινὰ αὐτῶν ἐκ τοῦ Βυζαντίου.

Ἐν τέλει δὲ τοῦ περὶ τῶν Βυζαντινῶν γελωτοποιῶν λόγου δεῦν θεωρῶ περιττὸν νὰ ὑπομνήσω, ὅτι εἰς τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων λογογράφων, ὁ κ. Πολύβιος Δημητρακόπουλος, ἔγραψε δράμα ἐπιγραφόμενον Ὁ γελωτοποιὸς τοῦ βασιλέως, ἔχον ὑπόθεσιν ἐπιτυχῶς εἰλημμένην ἐκ τῶν χρόνων αὐτοῦ ἐκείνου τοῦ αυτοκράτορος Μιχαήλ τοῦ Μεθυστοῦ, ὃν εἶδομεν ἠνωτέρῳ ἰδιαζόντως ἀρεσκόμενον εἰς τὰς ἐρετχελίας τῶν γελωτοποιῶν. «Ὁ συνδυασμὸς αὐτοῦ τοῦ τραγικοῦ καὶ τοῦ κωμικοῦ ἐν ταῖς τελευταίαις ἡμέραις τοῦ Μιχαήλ, ἔγραφον πρὸς τὸν συγγραφεὴ τὴν προτεραίαν τῆς ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἀναβιβάσεως τοῦ ἔργου αὐτοῦ², ἔδωκεν εἰς ὑμᾶς ἀφετηρίαν νὰ πλάσῃτε τὸ πρόσωπον τοῦ Γελωτοποιοῦ τοῦ βασιλέως καὶ νὰ ἐπιχύσῃτε μὲν δι' αὐτοῦ πικρὸν γέλωτα εἰς τὴν σκηνὴν, προερχόμενον ἐκ καρδίας τετραμένης, διὰ τρόπου ὅχι ἀσυνήθους ἐν τοῖς λαβυρίνθοις τῆς περιπετειώδους βυζαντιακῆς αὐλῆς, νὰ μεταθέσῃτε δ' εἰς χεῖρας αὐτοῦ τὸ ξίφος, ὅπερ ἡ ἱστορικὴ παράδοσις ἔχει δώσει ἀορίστως εἰς ἓνα τῶν κοινωνιτῶν τοῦ Μιχαήλ τῶν μετὰ τοῦ Βασιλείου συνωμοσάντων καὶ ἐν αὐτῷ τῷ παλατίῳ τοῦ μεγαλομάρτυρος Μάμαντος πληξάντων τὸν οἰνοβαρῆ αυτοκράτορα»

Καὶ καταλυθείσης δὲ τῆς βυζαντιακῆς αυτοκρατορίας δὲν παύει ἡ Κωνσταντινούπολις οὕσα ἔδρα αὐλικῶν γελωτοποιῶν. Οἱ σουλτᾶνοι, τοῦτο μὲν συνεχίζοντες ἀρχαίας παραδόσεις τῆς Ἀνατολῆς, τοῦτο δ' ἐπόμενοι τῷ ἔθει, τῶν Βυζαντινῶν αυτο-

κρατόρων, ἐξακολουθοῦσι τερπόμενοι εἰς τὰς παιγνιώδεις ἐρετχελίας καὶ τὰς βωμολοχίας γελωτοποιῶν, μάλιστα νάνων (τζουτζέδων). Νάνους ἄλλως εἶχον καὶ τινες τῶν αὐλῶν τῆς Δύσεως, καθ' ἃ ἢ τῆς Μαντούης, ὅπου τὸ δουκικὸν μέγαρον εἶχε καὶ ἴδιον διαμέρισμα, καλούμενον Appartamento dei nani. Νάνον δὲ βλέπομεν εἰκονιζόμενον καὶ ἐν ζωγραφίᾳ τοῦ Mantegna, παριστανούση τὴν θέσποιναν τοῦ Βρανδεμβούργου Βαρβάραν καὶ τοὺς οἰκογενεῖς αὐτῆς¹. Ἀλλὰ καὶ παρὰ τῷ οἴκῳ τῶν Σφόρτσα, τῶν δυναστῶν τοῦ Μεδιολάνου, δὲν ἔλειπον νάνοι. Μνημονεύεται δὲ τῷ 1474 καὶ τις Ἕλληνας ἐκ Χίου, καλούμενος Γιαννάκης, ὃν ἀγνοοῦμεν τὸ οἰκογενειακὸν ἐπώνυμον². Ποιοῦνται δὲ περὶ αὐτοῦ λόγον δύο ἔγγραφα τοῦ δημοσίου ἀρχείου Μεδιολάνων (R. Archivio di Stato. Registro Missive ἀρ. 118 ἐν σ. 155^b), ἐξ ὧν καταφαίνεται, ὅτι ἐπὶ τοῦ δουκὸς Γαλεάτσου Μαρία Σφόρτσα τὸ δουκικὸν γραφεῖον ἀπηυθύνετο τὴν Ἰούνιον 1474 εἰς τὴν δυνάστην Χίου Φραγκίσκον Ἰουστινιάνην καὶ τὸν ὑποδιοικητὴν τῆς Γενούης μετὰ τῆς παρακλήσεως ὅπως ἀποσταλῇ διὰ Γενούης εἰς Μεδιόλανα ὁ παρὰ τῷ Ἰουστινιάνῃ τέως διατρίβων ἐν Χίῳ νάνος Γιαννάκης.

Ἔχουσι δὲ τὰ δύο ἐκεῖνα ἔγγραφα ὡδε:

Λ'

Vicubernatori Januo.

Scrissemo l'anno passato ad Francesco Justiniano Recranello Maonese de Sio, che ne volesse mandare uno suo nano chiamato Janachi ch' el haveva in quella insula el quale havendo noi voglia che sii mandato scrivemo per l'alligata ad esso Francesco ch' el ne debia mandare cum le prime nave

¹ Ebeling Die Kahlenberger. Zur Geschichte der Hofnarren. Ἐν Βερολίνῳ, 1890 σ. 51-74.

² Ἐστίας Ἔτ. Ε' (ΚΓ') ἀρ. 133 τῆς 12 Ἰουλίου 1898.

¹ E. Müntz Renaissance σ. 222.

² Emilio Motta Musici alla corte degli Sforza ἐν τῷ Archivio Storico Lombardo Σειρᾶς Β' Τόμ. Δ'. Ἔτος ΙΔ' (1887) σ. 280.

greche li manderete dicta lettera per salvo modo. Data ut supra [die ultimo iunii 1474]

per Antonium

Ciclus

B'

Francisco Iustiniano ex Comahonensibus insule Chii.— Ve scripsemo più mesi fa passati, quanto haveresemo caro che ne mandassi quello vostro nano chiamato Janachi et persistendo nuy in questo medesimo affecto ve confortamo et caricamo ad dovercelo mandare cum la prima nave che da quella insula venerà alla città nostra de Jenova che per una cosa non potresti pare più grata ne accepta de questa. Data Papie die ultimo iunii 1474.

per Laurentium

Ciclus.

II EN ΡΩΜΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

ΤΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΩΝ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ

Καθ' ἃ ἤδη ἀνηγγέλοη διὰ τοῦ Νέου Ἑλληνομνήμονος (Τόμ. Γ' σ. 516. Τόμ. Ζ' σ. 117), ἡ ὑπὸ τῆς ἐλληνικῆς Κυβερνήσεως καταστᾶσα ἐπιτροπεία πρὸς παρασκευὴν συμμετοχῆς τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν ἐν ἔτει 1911 καλλιτεχνικὴν, ἱστορικὴν καὶ ἀρχαιολογικὴν ἔκθεσιν τῆς Ῥώμης, παρεσκεύασε α') συλλογὴν γυψίνων ἐκμαγείων ἀρχαίων ἐλληνικῶν γλυπτῶν, εἰσηγουμένου τοῦ κ. Παν. Καββαδίου· β') συλλογὴν ἑξῆς μεγάλων φωτογραφιῶν τῶν ἀρχαίων καὶ μεσαιωνικῶν μνημείων τῆς Ἑλλάδος, κατασκευασθεισῶν ὑπὸ τῆς ἐν Βερολίῳ Messbildanstalt, εἰσηγουμένου τοῦ ἐκδότου τοῦ Νέου Ἑλληνομνήμονος· γ') συλλογὴν εἰκόνων αὐτοκρατόρων τοῦ Βυζαντίου, εἰσηγουμένου τοῦ αὐτοῦ· δ') λεύκωμα φωτογραφιῶν τῶν ἀρχαίων μνημείων τῶν Ἀθηνῶν κατὰ τὰς παραστάσεις τῶν ἐπὶ τουρκοκρατίας καὶ κατόπιν ξένων περιηγητῶν (1670-1840), εἰσηγουμένου τοῦ κ. Δημ. Καμπούρογλου καὶ ε') συλλογὴν ζωγραφιῶν καὶ γλυπτῶν νέων Ἑλλήνων καλλιτεχνῶν, εἰσηγουμένου τοῦ κ. Γεωργίου Ἰακωβίδου. Καὶ τὰ μὲν νέα καλλιτεχνήματα ἐκτεθῆσονται φροντίδι τοῦ εἰσηγητοῦ κ. Ἰακωβίδου ἐν ἰδίᾳ αἰθούσῃ τοῦ διεθνοῦς μεγάρου τῶν καλῶν τεχνῶν, τὰ δὲ λοιπὰ ἐν ταῖς Θέρμαις τοῦ Διοκλητιανοῦ.

Ἐνταῦθα θεωροῦμεν χρήσιμον χάριν τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ Νέου Ἑλληνομνήμονος νὰ παράσχωμεν ἐν ἐλληνικῇ μεταφράσει τὸν ὑπὸ τοῦ ἐκδότου αὐτοῦ συνταχθέντα χάριν τῶν ἐπισκεπτῶν τῆς ἐκθέσεως γαλλικὸν κατάλογον τῶν ἐκτεθησομένων εἰκόνων Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων. Εἶνε δὲ ἡ δημοσίευσίς αὐτοῦ τόσῳ μᾶλλον ἀναγκαία καθ' ὅσον ἡ σκοπούμενη κατὰ

πρότασιν τῆς οἰκειᾶς ἐπιτροπείας δωρεὰ τῆς συλλογῆς ταύτης μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐν Ῥώμῃ ἐκθέσεως εἰς τὸ μουσεῖον τῆς ἐν Ἀθήναις Ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογικῆς ἐταιρείας θὰ καταστήσῃ αὐτὴν προσιτὴν εἰς τοὺς φίλους τῆς μεσοχρονίου ἡμῶν ἱστορίας καὶ τέχνης, εὐκολυνομένους εἰς τὴν μελέτην αὐτῆς διὰ τοῦ ἀνά χειρᾶς ἑλληνικοῦ καταλόγου. Καὶ εἰς ἡμᾶς δὲ θὰ δοθῇ πολλάκις ἀφορμὴ νὰ πραγματευθῶμεν τὰ κατὰ τὰς εἰκόνας ταύτας, παραπέμποντας εἰς τὸν κατάλογον τοῦτον.

Ἡ συλλογὴ ἀπαρτίζεται τοῦτο μὲν ἐκ πιστῶν ἐγχρωμῶν ἀναπαραστάσεων, ἐκτελεσθεισῶν μετὰ περισσῆς ἐπιμελείας καὶ τέχνης ὑπὸ δεξιῶν ζωγράφων ἐν αὐταῖς ταῖς πόλεσιν ὧν αἱ βιβλιοθήκαι περιέχουσι τοὺς κώδικας, ἐν οἷς περιλαμβάνονται αἱ εἰκόνες, τοῦτο δ' ἐκ φωτογραφιῶν, αἵτινες ἀργότερον θὰ ἐυνηθῶσιν ἐπ' ἴσης σὺν τῷ χρόνῳ νάντικατασταθῶσιν ὑπὸ ἐγχρωμῶν ἀντιγράφων, εὕρισκομένων κατὰ μικρὸν ὑπὸ τῆς Ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογικῆς ἐταιρείας τῶν πρὸς τοῦτο πόρων. Ἐξετέθη δὲ πλὴν ἐνὸς μεγάλου ἐκ Ῥαβέννης ἐγχρωμοῦ ἀντιγράφου, ἐκτεθέντος χωριστὰ ἐν πλαισίῳ, ἐντὸς δύο περιστροφικῶν ἀναλογίων (lourniquels), ἐντεχνότατα κατασκευασθέντων ἐν Βερολίνῳ διὰ φροντίδων τοῦ κ. von Lürke, διευθυντοῦ τῆς Messbildanstalt. Ἀπήρτισε δὲ τὴν συλλογὴν κατόπιν πολυετῶν ἐρευνῶν αὐτὸς ὁ γράφων ταῦτα εἰσηγητῆς, ὁ ἐκδότης τοῦ Νέου Ἑλληνομνημονοῦ, τυχὼν ἀμερίστου τῆς συνδρομῆς τῆς οἰκειᾶς ἑλληνικῆς ἐπιτροπείας τῆς ἐν Ῥώμῃ ἐκθέσεως καὶ τῶν διευθύνσεων τῶν βιβλιοθηκῶν καὶ μουσείων ἐν αἷς ἀπόκεινται τὰ παριστάνοντα Βυζαντινοὺς αὐτοκράτορας καλλιτεχνήματα. Αἰσθανόμεθα δ' ἐπιτακτικὸν καθῆκον νὰ ἐκφράσωμεν τὰς ἡμετέρας εὐχαριστίας ἰδίως εἰς τοὺς κ. κ. Ἑρρίκον Οἰμονι, ἐπιμελητὴν τῶν χειρογράφων τῆς ἐν Παρισίοις Ἐθνικῆς βιβλιοθήκης, Leidinger ἐπιμελητὴν τῶν χειρογράφων τῆς ἐν Μονάχῳ Βασιλικῆς βιβλιοθήκης, E. Geola, ἔφορον τῶν ἐν Ἰαβέννη μνημείων, Κάρολον Ριργολά διευθυντὴν τοῦ ἐν Γώθῃ δουκικοῦ

μουσείου, Λουδοβίκον Φρατὶ διευθυντὴν τῆς ἐν Βονωνίᾳ Πανεπιστημιακῆς βιβλιοθήκης, Ratti διευθυντὴν τῆς ἐν Μεδιολάνῳ Ἀμβροσιακῆς βιβλιοθήκης, Padre F. Ehrle καὶ διδ. G. Mercati τῆς Βατικανικῆς βιβλιοθήκης, κ. Γαβριήλ Millet καθηγητὴν τῆς ἐν Παρισίοις Ecole des Hautes Etudes, D. Frati διευθυντὴν τῆς ἐν Βενετίᾳ Μαρκιανῆς βιβλιοθήκης, τὴν διεύθυνσιν τῆς ἐν Τυβίγγῃ βιβλιοθήκης, τὸν διδάκτορα κ. Rath διευθυντὴν τῆς ἐν Στουτγάρτῃ Landesbibliothek. Οὐχ ἤττον δ' εὐχαριστίαι ὀφείλονται εἰς τοὺς φιλοτίμους καλλιτέχνους τοὺς μετὰ περισσῆς ἐπιμελείας καὶ τέχνης φιλοτεχνήσαντας τὰνατεθέντα εἰς αὐτοὺς ἀντίγραφα, ὧν τὰ ὀνόματα μνημονεύονται ἐκάστοτε ὑπὸ τοὺς οἰκείους αὔξοντας ἀριθμούς, ὑφ' οὓς ἐξετέθησαν αἱ εἰκόνες ἐν τοῖς περιστροφικοῖς ἀναλογίοις.

1 - 115.

Συλλογὴ πλήρης τῶν εἰκόνων
τῶν αὐτοκρατόρων τοῦ Βυζαντίου
κατὰ τὸν κώδικα a. S. 5. 5
τῆς ἐν Μοδένῃ Ἀτεστίας βιβλιοθήκης (*Estense*)
γεγραμμένον τὸν ΙΔ' - ΙΕ' αἰῶνα.

Φωτογραφίαι F. Sorgato.

1. Κωνστάντιος Χλωρὸς πατὴρ Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου. — Κώδ. φ. 73^a.
2. Ἀγία Ἑλένη, μήτηρ Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου. — Κώδ. φ. 73^b.
3. Μαξέντιος (;) — Κώδ. φ. 74^a.
4. Κωνσταντῖνος ὁ Μέγας (324-337). — Κώδ. φ. 74^b.
5. Μητροφάνης πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως (320-330). — Κώδ. φ. 77^b.
6. Κωνστάντιος (353-361). — Κώδ. φ. 79^a.

7. Ὁ αἰρεσιάρχης Ἄρειος. — Κώδ. φ. 86^α.
8. Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης (361-363). — Κώδ. φ. 87^α.
9. Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης (361-363). — Κώδ. φ. 87^β.
10. Ἰοβιανός (363-364). — Κώδ. φ. 89^β.
11. Ἰοβιανός (363-364). — Κώδ. φ. 90^α.
12. Οὐαλεντιανὸς Α' (364-375). — Κώδ. φ. 90^β.
13. Οὐάλης (364-378). — Κώδ. φ. 91^α.
14. Γρατιανός (375-383). — Κώδ. φ. 91^α.
15. Θεοδοσίος ὁ Μέγας (379-392). — Κώδ. φ. 93^α.
16. Οὐαλεντινιανὸς Β' (375-392). — Κώδ. φ. 93^β.
17. Θεοδοσίος ὁ Μέγας (379-395). — Κώδ. φ. 94^β.
18. Ἀρκάδιος (395-408). — Κώδ. φ. 96^α.
19. Ὀνώριος (395-423). — Κώδ. φ. 97^α.
20. Θεοδοσίος Β' (408-450). — Κώδ. φ. 97^β.
21. Μαρκιανός (450-457). — Κώδ. φ. 101^α.
22. Πουλχερία, ἀδελφὴ Θεοδοσίου Β', σύζυγος Μαρκιανοῦ (399-453). — Κώδ. φ. 101^β.
23. Λέων Α' (452-474). — Κώδ. φ. 103^β.
24. Λέων ὁ Νέος (473-474). — Κώδ. φ. 105^α.
25. Βασιλίσκος (474). — Κώδ. φ. 105^α.
26. Ζήνων (474-491). — Κώδ. φ. 106^α.
27. Ἀναστάσιος (491-518). — Κώδ. φ. 106^β.
28. Ἰουστίνος Α' (518-527). — Κώδ. φ. 109^β.
29. Ἰουστινιανὸς Α' (527-565). — Κώδ. φ. 111^β.
30. Ἰουστινιανὸς Α' (527-565). — Κώδ. φ. 112^β.
31. Ἰουστίνος Β' (565-578). — Κώδ. φ. 116^β.
32. Ἰουστίνος Β' (565-578). — Κώδ. φ. 118^α.
33. Τιθέριος (578-582). — Κώδ. φ. 118^β.
34. Μαυρίκιος (582-602). — Κώδ. φ. 119^β.
35. Θεοδοσίος, υἱὸς Μαυρικίου (582-602). — Κώδ. φ. 123^α.
36. Φωκᾶς (602-610). — Κώδ. φ. 124^α.
37. Φωκᾶς (602-610). — Κώδ. φ. 124^β.
38. Ἡράκλειος (610-641). — Κώδ. φ. 126^α.
39. Ἡράκλειος (610-641). — Κώδ. φ. 127^α.
40. Κωνσταντῖνος, υἱὸς Ἡρακλείου (641). — Κώδ. φ. 129^α.

41. Κώνστας (642-648). — Κώδ. φ. 129^α.
42. Κώνστας (642-648). — Κώδ. φ. 129^β.
43. Κωνσταντῖνος Πωγωνᾶτος (668-685). — Κώδ. φ. 130^β.
44. Ἰουστινιανὸς Β' (685-695). — Κώδ. φ. 131^β.
45. Λεόντιος (695-698). — Κώδ. φ. 132^β.
46. Ἀψίμαρος (Τιθέριος Β') (698-705). — Κώδ. φ. 133^α.
47. Ἰουστινιανὸς Β' Ῥινότυπος (705-711). — Κώδ. φ. 134^α.
48. Φιλίππικὸς (Βαρδάνης) (711-713). — Κώδ. φ. 134^β.
49. Φιλίππικὸς (Βαρδάνης) (711-713). — Κώδ. φ. 134^β.
50. Ἀναστάσιος Β' (Ἀρτέμιος) (713-716). — Κώδ. φ. 135^α.
51. Θεοδοσίος Γ' (716-717). — Κώδ. φ. 135^β.
52. Λέων Γ' ὁ Ἰσαυρος (717-741). — Κώδ. φ. 136^α.
53. Κωνσταντῖνος Κοπρώνυμος (741-775). — Κώδ. φ. 139^α.
54. Λέων Δ' (775-780). — Κώδ. φ. 144^α.
55. Κωνσταντῖνος Γ' (780-797). — Κώδ. φ. 145^α.
56. Νικηφόρος Α' (802-811). — Κώδ. φ. 150^α.
57. Σταυράκιος (811). — Κώδ. φ. 152^β.
58. Μιχαὴλ Α' Ῥαγκαβέ (811-813). — Κώδ. φ. 153^α.
59. Λέων Ε' ὁ Ἀρμένιος (813-820). — Κώδ. φ. 155^α.
60. Μιχαὴλ Β' ὁ Τραυλός (820-829). — Κώδ. φ. 159^α.
61. Θεόφιλος (829-842). — Κώδ. φ. 164^α.
62. Μιχαὴλ Γ' (842-867). — Κώδ. φ. 174^α.
63. Βασίλειος Α' ὁ Μακεδών (867-886). — Κώδ. φ. 184^β.
64. Λέων Σ' ὁ Σοφός (886-911). — Κώδ. φ. 192^α.
65. Ἀλέξανδρος (886-912). — Κώδ. φ. 196^β.
66. Κωνσταντῖνος Ζ' Πορφυρογέννητος (912-959). — Κώδ. φ. 197^α.
67. Ῥωμανὸς Α' Λακαπηνός (920-944). — Κώδ. φ. 201^α.
68. Χριστόφορος, υἱὸς Ῥωμανοῦ Α' (920-944). — Κώδ. φ. 202^α.
69. Κωνσταντῖνος Ζ' Πορφυρογέννητος (912-959). — Κώδ. φ. 203^α.
70. Στέφανος, υἱὸς Ῥωμανοῦ Α' (920-944). — Κώδ. φ. 203^β.
71. Κωνσταντῖνος Ζ' Πορφυρογέννητος (912-959). — Κώδ. φ. 204^β.

72. Ῥωμανὸς Β' (959-963). — Κώδ. φ. 207^α.
73. Νικηφόρος Φωκᾶς (963-969). — Κώδ. φ. 209^α.
74. Ἰωάννης Τζιμισκῆς (969-976). — Κώδ. φ. 216^β.
75. Βασίλειος Β' Βουλγαροκτόνος (976-1025). — Κώδ. φ. 221^β.
76. Κωνσταντῖνος Η' (1025-1028). — Κώδ. φ. 232^α.
77. Ῥωμανὸς Γ' Ἀργυρός (1028-1034). — Κώδ. φ. 233^α.
78. Μιχαὴλ Δ' Παφλαγών (1034-1041). — Κώδ. φ. 237^α.
79. Μιχαὴλ Ε' Καλαφάτης (1041-1042). — Κώδ. φ. 243^β.
80. Ζωή (1042-1056). — Κώδ. φ. 246^β.
81. Θεοδώρα (1042). — Κώδ. φ. 246^β.
82. Κωνσταντῖνος Θ' Μονομάχος (1042-1055). — Κώδ. φ. 247^β.
83. Θεοδώρα (1055-1056). — Κώδ. φ. 259^β.
84. Μιχαὴλ Σ' Στρατιωτικός (1056-1057). — Κώδ. φ. 260^β.
85. Ἰσαὰκ Α' Κομνηνός (1057-1059). — Κώδ. φ. 265^α.
86. Κωνσταντῖνος Ι' Δούκας (1059-1067). — Κώδ. φ. 267^α.
87. Εὐδοκία Μακρεμβολίτισσα, σύζυγος Κωνσταντίνου Δούκα. — Κώδ. φ. 268^β.
88. Ῥωμανὸς Δ' Διογένης (1067-1071). — Κώδ. φ. 270^α.
89. Μιχαὴλ Ζ' Παραπινάκης (1071-1078). — Κώδ. φ. 274^α.
90. Νικηφόρος Βοτανειάτης (1078-1081). — Κώδ. φ. 278^α.
91. Ἀλέξιος Α' Κομνηνός (1081-1118). — Κώδ. φ. 280^β.
92. Ἰωάννης Κομνηνός (1118-1143). — Κώδ. φ. 293^β.
93. Μανουὴλ Κομνηνός (1143-1160). — Κώδ. φ. 293^β.
94. Ἀλέξιος Β' Κομνηνός (1180-1183). — Κώδ. φ. 293^β.
95. Ἀνδρόνικος Κομνηνός (1183-1185). — Κώδ. φ. 293^β.
96. Ἰσαὰκ Ἀγγελοῦ (1185-1195, 1203-1204). — Κώδ. φ. 293^β.
97. Ἀλέξιος Γ' Ἀγγελοῦ (1195-1203). — Κώδ. φ. 293^β.
98. Ἀλέξιος Δ' Ἀγγελοῦ συναυτοκράτωρ τοῦ πατρὸς Ἰσαακίου Ἀγγέλου (1203-1204). — Κώδ. φ. 294^α.
99. Ἀλέξιος Ε' Δούκας Μούρτζουφλος ἢ Βαμβακορράβδης (1204). — Κώδ. φ. 294^α.

100. Θεόδωρος Α' Λάσκαρις, αὐτοκράτωρ ἐν Νικαίᾳ (1204-1222). — Κώδ. φ. 294^α.
101. Ἰωάννης Δούκας Βατάτζης, αὐτοκράτωρ ἐν Νικαίᾳ (1222-1254). — Κώδ. φ. 294^α.
102. Θεόδωρος Β' Λάσκαρις, αὐτοκράτωρ ἐν Νικαίᾳ (1254-1258). — Κώδ. φ. 294^α.
103. Ἰωάννης Λάσκαρις, αὐτοκράτωρ ἐν Νικαίᾳ. — Κώδ. φ. 294^α.
104. Μιχαὴλ Α' Παλαιολόγος, αὐτοκράτωρ ἐν Νικαίᾳ (1259-1261), ἐν Κωνσταντινουπόλει (1261-1282). — Κώδ. φ. 294^α.
105. Ἀνδρόνικος Α' Παλαιολόγος (1282-1328). — Κώδ. φ. 294^α.
106. Μιχαὴλ Β' Παλαιολόγος (1293-1320). — Κώδ. φ. 294^α.
107. Ἀνδρόνικος Β' Παλαιολόγος (1328-1341). — Κώδ. φ. 294^β.
108. Ἰωάννης Σ' Καντακουζηνός (1341-1376, 1379-1391). — Κώδ. φ. 294^β.
109. Ἰωάννης Ε' Παλαιολόγος (1376-1379). — Κώδ. φ. 294^β.
110. Ἀνδρόνικος Γ' Παλαιολόγος (1376-1379). — Κώδ. φ. 294^β.
111. Ἰωάννης Ζ' Παλαιολόγος (1390). — Κώδ. φ. 294^β.
112. Μανουὴλ Παλαιολόγος (1391-1425). — Κώδ. φ. 294^β.
113. Ἰωάννης Η' Παλαιολόγος (1425-1448). — Κώδ. φ. 294^β.
114. Κωνσταντῖνος Παλαιολόγος (1448-1453). — Κώδ. φ. 294^β.
115. Κωνσταντῖνος ὁ Μέγας (324-337). — Κώδ. φ. 294^β.

116 - 275.

Αὐτοκράτορες Βυζαντινοὶ
ἐν τῷ Χρονικῷ τοῦ Ἰωάννου Σκυλίτζη
τῆς Ἐθνικῆς βιβλιοθήκης Μαδρίτης
(5-3 N-2)
γεγραμμένῳ τὸν 14' αἰῶνα.

Ἀντίτυπα φωτογραφιῶν τῆς ἐν τῇ Σορδόνη τῶν Παρισίων Συλλογῆς τῆς *Ecole des Hautes Etudes* γενόμενα ἐπιμελεῖα τοῦ καθηγητοῦ κ Γαβριὴλ Millet, δαπάναις τοῦ στρατηγοῦ *De Boylié*.

116. Μιχαὴλ Α' Παγκαβέ (811-813). Ἀνακηρύσσει συμβασιλεία Λέοντα τὸν Ἀρμένιον. — Κώδ. φ. 10⁶. — Συλλογῆς τῶν *Hautes Etudes* ἀρ. 869.

117. Μιχαὴλ Α' Παγκαβέ (811-813). Ἡ στρατιὰ ἀναγκάζει τὸν αὐτοκράτορα νάνοιξῃ τὰς πύλας τοῦ στρατοπέδου. — Κώδ. φ. 11^α. — Συλλογῆς τῶν *Hautes Etudes* ἀρ. 871.

118. Λέων Ε' ὁ Ἀρμένιος (813-820). Ὁ αὐτοκράτωρ τρεπόμενος εἰς φυγὴν. — Κώδ. φ. 12^α. — Συλλογῆς τῶν *Hautes Etudes* ἀρ. 872.

119. Λέων Ε' ὁ Ἀρμένιος (813-820). Ἡ ἀνάρρησις αὐτοῦ. — Κώδ. φ. 12⁶. — Συλλογῆς τῆς *Hautes Etudes* ἀρ. 874.

120. Μιχαὴλ Α' Παγκαβέ (811-813) Θέλει νὰ παραιτηθῇ. — Κώδ. φ. 13⁶. — Συλλογῆς τῶν *Hautes Etudes* ἀρ. 875.

121. Λέων Ε' ὁ Ἀρμένιος (813-820). Ἡ ἀκολουθία τοῦ αὐτοκράτορος. — Κώδ. φ. 14^α. — Συλλογῆς τῶν *Hautes Etudes* ἀρ. 869.

122. Λέων Ε' ὁ Ἀρμένιος (813-820). Ὁ αὐτοκράτωρ παραδίδων τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ εἰς Μιχαὴλ τὸν Τραυλὸν ἐν τῷ Χρυσοτρικλίνῳ. — Κώδ. φ. 12^α. — Συλλογῆς τῶν *Hautes Etudes* ἀρ. 369.

123. Βαρδάνιος (816;). Ἀναρρηθεὶς αὐτοκράτωρ στρατεύει ἐπὶ τὴν Βιθυνίαν. — Κώδ. φ. 16^α. — Συλλογῆς τῶν *Hautes Etudes* ἀρ. 876.

124. Λέων Ε' ὁ Ἀρμένιος (813-820). Ὁ αὐτοκράτωρ συμβουλευέται τὸν Θεόδοτον. — Κώδ. φ. 20^α. — Συλλογῆς τῶν *Hautes Etudes* ἀρ. 878.

125. Λέων Ε' ὁ Ἀρμένιος (813-820). Ὁ αὐτοκράτωρ συμβουλευέται μοναχὸν εἰκονοκλάστην. — Κώδ. φ. 20⁶. — Συλλογῆς τῶν *Hautes Etudes* ἀρ. 879.

126. Λέων Ε' ὁ Ἀρμένιος (813-820). Ὁ αὐτοκράτωρ ἄδων. — Κώδ. φ. 23^α. — Συλλογῆς τῶν *Hautes Etudes* ἀρ. 882.

127. Λέων Ε' ὁ Ἀρμένιος (813-820). Ὁ αὐτοκράτωρ ἀξιοῖ τὸν Μιχαὴλ μεταλλαγῆς ποινῆς. — Κώδ. φ. 24^α. — Συλλογῆς τῶν *Hautes Etudes* ἀρ. 883.

128. Λέων Ε' ὁ Ἀρμένιος (813-820). Ὁ αὐτοκράτωρ βλέπει ἐν ὄνειρῳ, ὅτι μέλλει νὰ φονευθῇ. — Κώδ. φ. 25^α. — Συλλογῆς τῶν *Hautes Etudes* ἀρ. 885.

129. Λέων Ε' ὁ Ἀρμένιος (813-820). Ὁ αὐτοκράτωρ ἐπισκέπτεται τὸν Μιχαὴλ ὑπνώπτοντα. — Κώδ. φ. 25^α. — Συλλογῆς τῶν *Hautes Etudes* ἀρ. 886.

130. Λέων Ε' ὁ Ἀρμένιος (813-820). Ὁ αὐτοκράτωρ δολοφονούμενος. — Κώδ. φ. 26^α. — Συλλογῆς τῶν *Hautes Etudes* ἀρ. 887.

131. Λέων Ε' ὁ Ἀρμένιος (813-820). Ὁ νεκρὸς τοῦ αὐτοκράτορος φερόμενος εἰς τὸν Ἰππόδρομον. — Κώδ. φ. 26⁶. — Συλλογῆς τῶν *Hautes Etudes* ἀρ. 888.

132. Θεοδοσία, σύζυγος Λέοντος Ε' τοῦ Ἀρμενίου (813-820). Ἐγκλείεται μετὰ τὸν θάνατον τοῦ συζύγου εἰς μοναστήριον. — Κώδ. φ. 28^α. — Συλλογῆς τῶν *Hautes Etudes* ἀρ. 891.

133. Μιχαὴλ Β' ὁ Τραυλός (820-829). Ἡ ἀνάρρησις αὐτοῦ. — Κώδ. φ. 26⁶. — Συλλογῆς τῶν *Hautes Etudes* ἀρ. 889.

134. Μιχαὴλ Β' ὁ Τραυλός (820-829). Γάμος αὐτοῦ μετὰ τῆς Εὐφροσύνης. — Κώδ. φ. 27⁶. — Συλλογῆς τῶν *Hautes Etudes* ἀρ. 870.

135. Μιχαὴλ Β' ὁ Τραυλός (820-829). Λαμβάνει ἐπιστολὴν τοῦ ἐκπτώτου πατριάρχου Νικηφόρου, παρορμῶντος αὐτὸν εἰς παλιν-ὀρθωσιν τῶν εἰκόνων. — Κώδ. φ. 33^α. — Συλλογῆς τῶν *Hautes Etudes* ἀρ. 892.

136. Μιχαὴλ Β' ὁ Τραυλός (820-829). Προσαγορεύει τοὺς στρατιώτας τοῦ Θωμᾶ. — Κώδ. φ. 34^α. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 904.

137. Μιχαὴλ Β' ὁ Τραυλός (820-829). Ἀποφατίζει νὰ κυριεύσῃ τὴν Ἀδριανούπολιν διὰ λιμοῦ. — Κώδ. φ. 36^β. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 912.

138. Μιχαὴλ Β' ὁ Τραυλός (820-819). Παραλαμβάνει παρὰ τῶν κατοίκων τῆς Ἀδριανουπόλεως τὸν Θωμᾶν παραδιδόμενον εἰς αὐτόν. — Κώδ. φ. 37^α. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 913.

139. Μιχαὴλ Β' ὁ Τραυλός (820-829). Ὁ θετός υἱός τοῦ Θωμᾶ Ἀναστάσιος ἄγεται πρὸ τοῦ αὐτοκράτορος. — Κώδ. φ. 37^β. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 914.

140. Μιχαὴλ Β' ὁ Τραυλός (820-829). Ὁ θάνατος αὐτοῦ. — Κώδ. φ. 42^α. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 924.

141. Θεόφιλος (829-842). Περιτρέχει τῷ 822, πρὸ τῆς ἀναρρήσεως αὐτοῦ, τὰ τεῖχη μετὰ τοῦ πατριάρχου Ἀντωνίου Α', φέρων τὸν τίμιον Σταυρὸν καὶ τὸ ἔνδυμα τῆς Θεοτόκου, ὅπως σώσῃ τὴν Κωνσταντινούπολιν, κινδυνεύουσαν ὑπὸ τοῦ Θωμᾶ. — Κώδ. φ. 33^α. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 902.

142. Θεόφιλος (829-842). Ἀνάρρησις αὐτοῦ. — Κώδ. φ. 42^α. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 925.

143. Θεόφιλος (829-842). Συγκαλεῖ τοὺς δολοφόνους Λέοντος τοῦ Ἀρμενίου. — Κώδ. φ. 42^α. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 926.

144. Θεόφιλος (829-842). Τιμωρεῖ τοὺς δολοφόνους Λέοντος τοῦ Ἀρμενίου. — Κώδ. φ. 43^α. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 927.

145. Θεόφιλος (829-842). Πορεύεται εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῶν Βλαχερνῶν. — Κώδ. φ. 43^α. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 928.

146. Θεόφιλος (829-842). Ἐν τῇ ἀγορᾷ. — Κώδ. φ. 43^β. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 929.

147. Θεόφιλος (829-842). Δημηγορῶν ἐπὶ τοῦ πλοίου τῆς αὐτοκρατείας Θεοδώρας. — Κώδ. φ. 44^α. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 930.

148. Θεόφιλος (829-842). Διατάσσει τὴν πυρπόλησιν τοῦ πλοίου Κώδ. φ. 44^α. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 933.

149. Θεόφιλος (829-842). Ἐλέγχει τὴν αὐτοκράτειραν Θεοδώραν. — Κώδ. φ. 45^α. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 933.

150. Θεόφιλος (829-842). Ἄγεται εἰς αὐτὸν ὁ ἵππος στρατιώτου ἀδίκως ἀποβληθέντος ἀπὸ τοῦ στρατοῦ. — Κώδ. φ. 45^β. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 934.

151. Θεόφιλος (829-842). Ἐξετάζει τὸν στρατιώτην τοῦτον. — Κώδ. φ. 46^α. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 936.

152. Θεόφιλος (829-842). Ἀποστέλλει τὸν σύγκελλον Ἰωάννην εἰς τοὺς Σαρακηνούς. — Κώδ. φ. 47^α. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 338.

153. Θεόφιλος (829-842). Μοναχός τις ἀνθίσταται εἰς τὸν αὐτοκράτορα. — Κώδ. φ. 49^α. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 941.

154. Θεόφιλος (829-842). Ἀποστέλλει τὸν μοναχὸν τοῦτον εἰς τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ Ἰαννῆν. — Κώδ. φ. 49^β. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 942.

155. Θεόφιλος (829-842). Ὁ αὐτοκράτωρ καὶ ὁ ἀγιογράφος Λάζαρος. — Κώδ. φ. 49^β. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 943.

156. Θεόφιλος (829-842). Συζητεῖ ἐν τῷ Λαυσιακῷ μετὰ τῶν ὁμολογητῶν Θεοδώρου καὶ Θεοφάνους. — Κώδ. φ. 50^β. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 947.

157. Θεόφιλος (829-842). Προτρέπει νὰ ψαλῶσιν ὕμνοι ὑπ' αὐτοῦ συντεθέντες. — Κώδ. φ. 52^α. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 951.

158. Θεόφιλος (829-842). Διατάσσει νὰ ταφῇ ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ Μαρία ἐν λάρνακι περιηγυρωμένη. — Κώδ. φ. 52^β. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 952.

159. Θεόφιλος (829-842). Ἀρνεῖται νὰ παραδώσῃ τὸν Θεόφοβον εἰς τοὺς Πέρσας καὶ ἐπιδαφιλεύει εἰς αὐτὸν τιμὰς. — Κώδ. φ. 53^α. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 953.

160. Θεόφιλος (829-842). Διορίζει τὸν Θεόφοβον πατρικίον καὶ δίδει αὐτῷ εἰς γάμον τὴν ἀδελφὴν. — Κώδ. φ. 53^β. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 954.

161. Θεόφιλος (829-842). Ἀπέρχεται εἰς πόλεμον μετὰ τοῦ ἀγίου Μεθοδίου. — Κώδ. φ. 55^b. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 960.

162. Θεόφιλος (829-842). Σώζεται ἐν πολέμῳ ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ Μανουήλ. — Κώδ. φ. 56^a. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 961.

163. Θεόφιλος (829-842). Διαπραγματεύεται μετὰ τῶν Σαρακηνῶν. — Κώδ. φ. 60^a. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 963.

164. Θεόφιλος (829-842). Συγκαλεῖ τὴν σύγκλητον. — Κώδ. φ. 61^b. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 966.

165. Θεόφιλος (829-842). Θνήσκων δέχεται κομιζομένην εἰς αὐτὸν τὴν κεφαλὴν τοῦ Θεοφύτου. — Κώδ. φ. 62^a. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 967.

166. Μιχαὴλ Γ' (842-867). Ἐν τῷ Ἱπποδρόμῳ. — Κώδ. φ. 62^a. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 968.

167. Μιχαὴλ Γ' (842-867). Συγκαλεῖ δικαστήριον. — Κώδ. φ. 66^a. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 969.

168. Θεοδώρα, σύζυγος τοῦ Θεοφίλου, μήτηρ τοῦ Μιχαὴλ Γ' (842-859). Καλεῖ τοὺς ὁμολογητὰς Θεοφάνην καὶ Θεόδωρον. — Κώδ. φ. 67^b. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 971.

169. Θεοδώρα (842-859). Ὑποδέχεται πρέσβεις Βουλγάρους. — Κώδ. φ. 67^b. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 972.

170. Μιχαὴλ Γ' (842-867). Λαμβάνει ἐπιστολὴν ἐν τῷ Ἱπποδρόμῳ. — Κώδ. φ. 78^a. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 983.

171. Μιχαὴλ Γ' (842-867). Καταδιώκει γυναῖκα ἐξερχομένην ἐκ τοῦ λουτροῦ. — Κώδ. φ. 78^a. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 984.

172. Μιχαὴλ Γ' (842-867). Ἐπεισόδιον αὐτοῦ ἐν κυνηγεσίῳ. Ὁ ἵππος αὐτοῦ φεύγει. — Κώδ. φ. 85^a. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 996.

173. Μιχαὴλ Γ' (842-867). Καθησυχάζει τὴν μητέρα προαισθανθεῖσαν τὴν μέλλουσαν ἀνάρρησιν Βασιλείου τοῦ Μακεδόνα. — Κώδ. φ. 87^a. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 998.

174. Μιχαὴλ Γ' (842-867). Ἀναδεικνύει πρωτοστράτορα Βασιλείου τὸν Μακεδόνα. — Κώδ. φ. 87^b. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 999.

175. Μιχαὴλ Γ' (842-867). Βαδίζει μετὰ τοῦ Βάρδα κατὰ τῶν Σαρακηνῶν τῆς Κρήτης. — Κώδ. φ. 87^b. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1000.

176. Μιχαὴλ Γ' (842-867). Ὁ νεκρὸς αὐτοῦ ἀνακομίζεται εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων. — Κώδ. φ. 106^a. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1023.

177. Βασίλειος Α' ὁ Μακεδών (867-886). Ἡ στέψις αὐτοῦ ὡς αὐτοκράτορος. — Κώδ. φ. 80^a. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 987.

178. Βασίλειος Α' ὁ Μακεδών (867-886). Ἄετός καλύπτει διὰ τῆς σκιάς αὐτοῦ τὸν Βασίλειον κοιμώμενον. — Κώδ. φ. 82^b. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 991.

179. Βασίλειος Α' ὁ Μακεδών (867-886). Γίνεται δεκτὸς πρὸ τῆς ἀναρρήσεως εἰς τὴν μονὴν τοῦ Ἁγίου Διομήδους. — Κώδ. φ. 83^b. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 992.

180. Βασίλειος ὁ Μακεδών (867-886). Προςκυνεῖται ὑπὸ τινος μοναχοῦ. — Κώδ. φ. 84^a. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 994.

181. Βασίλειος Α' ὁ Μακεδών (867-886). Παλαίει πρὸς τινὰ Βούλγαρον ἐν τινὶ συμποσίῳ. — Κώδ. φ. 85^b. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 995.

182. Βασίλειος Α' ὁ Μακεδών (867-886). Φονεύει λύκον. — Κώδ. φ. 86^a. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 997.

183. Βασίλειος Α' ὁ Μακεδών (867-886). Δεξιούται πρέσβεις τῶν Κροατῶν καὶ τῶν Σέρβων. — Κώδ. φ. 96^a. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1001.

184. Βασίλειος Α' ὁ Μακεδών (867-886). Παραλαμβάνει τὰ λάφυρα τὰ συγκομισθέντα παρὰ τῶν Σαρακηνῶν ὑπὸ τοῦ Λέοντος, ἀλλ' ὁμῶς ἐξορίζει αὐτόν. — Κώδ. φ. 100^a. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1008.

185. Βασίλειος Α' ὁ Μακεδών (867-886). Δεξιούται τὴν Δανιηλίδαν ἐκ Πατρῶν. — Κώδ. φ. 102^a. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1015.

186. Βασίλειος Α' ὁ Μακεδών (867-886). Δέχεται τὴν εἰς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ Λέοντος προσφερομένην μάχαιραν. — Κώδ. φ. 105^a. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1020.

187. Βασίλειος Α' ὁ Μακεδών (867-886). Ἀθώνει τὸν Λέοντα. — Κώδ. φ. 105^α. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1021.

188. Λέων Γ' ὁ Σοφός (886-912). Ἀρχεται βασιλεύων. — Κώδ. φ. 106^α. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1022.

189. Λέων Σ' ὁ Σοφός (886-912). Κουβικουλάρης τις ἀποκαλύπτει εἰς αὐτὸν συνωμοσίαν. — Κώδ. φ. 109^β. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1031.

190. Λέων Σ' ὁ Σοφός (886-912). Κατασκοπεύει τὸν συνωμότην. — Κώδ. φ. 110^α. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1032.

191. Λέων Σ' ὁ Σοφός (886-912). Ἀνακοινώνει τὰ τῆς συνωμοσίας εἰς τὴν σύγκλητον. — Κώδ. φ. 110^α. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1033.

192. Λέων Σ' ὁ Σοφός (886-912). Ἀπόπειρα φόνου αὐτοῦ. — Κώδ. φ. 110^β. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1035.

193. Λέων Σ' ὁ Σοφός (886-912). Μανθάνει, ὅτι Λέων ὁ Ἀτταλεὺς ἀπειλεῖ τὴν Κωνσταντινούπολιν. — Κώδ. φ. 111^α. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1036.

194. Λέων Σ' ὁ Σοφός (886-912). Ὁ Σαμωνᾶς ἐξερεθίζει τὸν Λέοντα ἐναντίον τοῦ Ἀνδρονίκου Δούκα. — Κώδ. φ. 113^α. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1041.

195. Λέων Σ' ὁ Σοφός (886-912). Δεικνύει τὰ ἱερὰ σκεύη εἰς τοὺς Σαρακηνούς πρέσβεις. — Κώδ. φ. 114^β. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1045.

196. Λέων Σ' ὁ Σοφός (886-912). Ἐτοιμοθάνατος ὢν συγκαλεῖ τὴν σύγκλητον. — Κώδ. φ. 116^α. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1049.

197. Λέων Σ' ὁ Σοφός (886-912). Ὁ θάνατος αὐτοῦ. — Κώδ. φ. 116^β. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1050.

198. Ἀλέξανδρος (912-913). Ἀρχεται βασιλεύων μετὰ τοῦ Κωνσταντίνου Ζ' Πορφυρογεννήτου. — Κώδ. φ. 116^β. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1051.

199. Ἀλέξανδρος (912-913). Καθαίρει τὸν πατριάρχην Εὐθύμιον. — Κώδ. φ. 117^α. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1052.

200. Ἀλέξανδρος (912-913). Δειξιῦται ἀλαζονικῶς τοὺς πρέ-

σβεις τοῦ τσάρου τῶν Βουλγάρων Συμεών. — Κώδ. φ. 117^β. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1053.

201. Ἀλέξανδρος (912-913). Ὁ θάνατος αὐτοῦ. — Κώδ. φ. 118^α. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1054.

202. Κωνσταντῖνος Ζ' Πορφυρογέννητος (912-959). Ἡ στέψις αὐτοῦ. — Κώδ. φ. 114^β. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1046.

203. Ῥωμανὸς Α' Λακαπνός (920-944). Διατάσσει τὴν σύλληψιν τοῦ παρακοιμωμένου Κωνσταντίνου. — Κώδ. φ. 123^β. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1068.

204. Κωνσταντῖνος Ζ' Πορφυρογέννητος (912-959). Προστατεύει τὴν μητέρα κινδυνεύουσαν νὰ ἐξωσθῇ. — Κώδ. φ. 124^β. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1070.

205. Ῥωμανὸς Α' Λακαπνός (920-944). Ὀρκίζεται καὶ γίνεται μέγας ἐταιρειάρχης. — Κώδ. φ. 125^α. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1071.

206. Κωνσταντῖνος Ζ' Πορφυρογέννητος (912-959). Νυμφεύεται τὴν θυγατέρα τοῦ Ῥωμανοῦ. — Κώδ. φ. 125^α. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1072.

207. Στέφανος, υἱὸς Ῥωμανοῦ Α' Λακαπνοῦ. Ὁ γάμος καὶ ἡ στέψις αὐτοῦ. — Κώδ. φ. 129^α. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1085.

208. Ῥωμανὸς Α' Λακαπνός (920-944). Ἐξορίζεται εἰς τὴν νῆσον Πρώτην. — Κώδ. φ. 132^β. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1095.

209. Ῥωμανὸς Α' Λακαπνός (920-944). Ἀποστέλλει πρέσβυν. — Κώδ. φ. 147^β. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1136.

210. Ῥωμανὸς Α' Λακαπνός (920-944). Διατάσσει τὴν φυλάκισιν τῶν Βουλγάρων καὶ ἀποστέλλει τοὺς Σαρακηνούς μετὰ δώρων. — Κώδ. φ. 148^β. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1139.

211. Ῥωμανὸς Α' Λακαπνός (920-944). Ὁ θάνατος αὐτοῦ. — Κώδ. φ. 133^β. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1098.

212. Κωνσταντῖνος Ζ' Πορφυρογέννητος (912-959). Στέφει τὸν υἱὸν Ῥωμανόν. — Κώδ. φ. 133^β. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1099.

213. Κωνσταντῖνος Ζ' Πορφυρογέννητος (912-959). Διατάσσει τὴν σύλληψιν τῶν ἀδελφῶν τῆς γυναικός. — Κώδ. φ. 133^α. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1096.

214. Κωνσταντῖνος Ζ' Πορφυρογέννητος (912-959). Ἀποπέλλει στόλον εἰς τὴν Καλαβρίαν. — Κώδ. φ. 149^α. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1141.

215. Κωνσταντῖνος Ζ' Πορφυρογέννητος (912-959). Ἀποπέλλει ἐκ νέου στρατὸν καὶ στόλον. — Κώδ. φ. 149^β. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1143.

216. Κωνσταντῖνος Ζ' Πορφυρογέννητος (912-959). Βλέπει πρὸ τοῦ θανάτου λίθους πίπτοντας ὡς ἐκ θαύματος εἰς τὸν κοιτῶνα αὐτοῦ. — Κώδ. φ. 139^α. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1114.

217. Κωνσταντῖνος Ζ' Πορφυρογέννητος (912-959). Ὁ θάνατος αὐτοῦ. — Κώδ. φ. 139^α. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1113.

218. Κωνσταντῖνος, υἱὸς τοῦ Ῥωμανοῦ. Φονεύεται ὑπὸ τῶν φυλάκων αὐτοῦ. — Κώδ. φ. 133^α. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1097.

219. Ῥωμανὸς Β' (959-963). Ὁ γάμος αὐτοῦ μετὰ Βέρθας τῆς θυγατρὸς τοῦ βασιλέως τῆς Ἰταλίας Οὔγωνος, πρὸ τῆς ἀναρρήσεως αὐτοῦ ὡς ἀυτοκράτορος τοῦ Βυζαντίου. — Κώδ. φ. 130^β. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1089.

220. Ῥωμανὸς Β' (959-963). Ἡ στέψις αὐτοῦ. — Κώδ. φ. 139^β. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1115.

221. Ῥωμανὸς Β' (959-963). Ἀποκαλύπτεται εἰς αὐτὸν συνωμοσία. — Κώδ. φ. 140^β. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1117.

222. Ῥωμανὸς Β' (959-963). Καταρᾶται αὐτὸν ἡ βασιλομήτωρ. — Κώδ. φ. 141^β. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1118.

223. Ῥωμανὸς Β' (959-963). Ὁ θάνατος αὐτοῦ. — Κώδ. φ. 142^α. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1121.

224. Βασίλειος καὶ Κωνσταντῖνος Η' (963). Ἡ ἀνάρρησις αὐτῶν. — Κώδ. φ. 142^β. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1122.

225. Νικηφόρος Φωκᾶς (963-969). Ἐξοδος αὐτοῦ εἰς τὴν

Κωνσταντινούπολιν. — Κώδ. φ. 145^α. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1129.

226. Νικηφόρος Φωκᾶς (963-969). Στέψις αὐτοῦ. — Κώδ. φ. 145^β. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1130.

227. Νικηφόρος Φωκᾶς (963-969). Ὁ πατριάρχης Πολύευκτος ἀπαγορεύει εἰς αὐτὸν τὴν εἰσοδὸν εἰς τὸ θυσιαστήριον. — Κώδ. φ. 146^α. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1132.

228. Νικηφόρος Φωκᾶς (963-969). Πέμπει στόλον εἰς τὴν Σικελίαν. — Κώδ. φ. 146^β. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1132.

229. Νικηφόρος Φωκᾶς (963-969). Ἀποπέλλει τὸν Μανουὴλ μετὰ στρατιᾶς. — Κώδ. φ. 150^α. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1144.

230. Νικηφόρος Φωκᾶς (963-969). Ἐγκαταλείπει τὴν σύζυγον Θεοφανῶ καὶ τοὺς βασιλόπαιδας ἐν τῷ φρουρίῳ Δριζίῳ. — Κώδ. φ. 151^α. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1147.

231. Νικηφόρος Φωκᾶς (963-969). Πολιορκεῖ τὴν Μοψουεστίαν. — Κώδ. φ. 151^α. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1148.

232. Νικηφόρος Φωκᾶς (963-969). Κυριεύει μέρος τῆς Μοψουεστίας. — Κώδ. φ. 151^β. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1149.

233. Νικηφόρος Φωκᾶς (963-969). Οἱ ἐπίσκοποι δεικνύουσιν εἰς αὐτὸν κανόνα τοῦ ἀγίου Βασιλείου. — Κώδ. φ. 154^α. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1153.

234. Νικηφόρος Φωκᾶς (963-969). Λαμβάνει τὰς κλείδας τοῦ περιβολοῦ τῶν ἀνακτόρων. — Κώδ. φ. 154^β. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1154.

235. Νικηφόρος Φωκᾶς (963-969). Καταδιώκεται διὰ λιθοβολισμῶν. — Κώδ. φ. 155^α. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1155.

236. Νικηφόρος Φωκᾶς (963-969). Δολοφονεῖται. — Κώδ. φ. 157^α. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 373^β 1.

237. Θεοφανῶ, σύζυγος Νικηφόρου Φωκᾶ (969-978). Ἀναβιβάζει εἰς τὰ βασίλεια τὸν Ἰωάννην Ἰζιμισκῆν ἐντὸς καλέθου τὴν νύκτα τῆς δολοφονίας τοῦ Νικηφόρου Φωκᾶ. — Κώδ. φ. 157^α. — Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 373^β 2.

238. Θεοφανῶ, σύζυγος Νικηφόρου Φωκᾶ (969-976). Ἐξορία αὐτῆς μετὰ τὸν θάνατον τοῦ συζύγου.— Κώδ. φ. 159^α.— Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1161.

239. Ἰωάννης Τζιμισκῆς (969-976). Νικᾷ τοὺς Σαρακηνούς πλησίον τῶν Ἀδάνων τῷ 963, πρὸ τῆς ἀναρρήσεως αὐτοῦ.— Κώδ. φ. 150^β.— Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1146.

240. Ἰωάννης Τζιμισκῆς (969-976). Ὁ πατριάρχης Πολύευκτος ἀπαγορεύει εἰς αὐτὸν μετὰ τὸν φόνον τοῦ Νικηφόρου Φωκᾶ τὴν εἰσοδὸν εἰς τὴν Ἀγίαν Σοφίαν.— Κώδ. φ. 158^β.— Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1160.

241. Ἰωάννης Τζιμισκῆς (969-976). Ἡ πτέψις αὐτοῦ.— Κώδ. φ. 159.— Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1162.

242. Ἰωάννης Τζιμισκῆς (969-976). Προχειρίζει πατριάρχην τὸν Βασίλειον Σκαμανδρηνόν.— Κώδ. φ. 159^β.— Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1163.

243. Ἰωάννης Τζιμισκῆς (969-976). Γράφει εἰς τὸν στρατηγὸν τῆς Μεσοποταμίας.— Κώδ. φ. 160^α.— Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1164.

244. Ἰωάννης Τζιμισκῆς (969-976). Στρατοπεδεύει πρὸ τῆς Πρεσθλάβας.— Κώδ. φ. 165^α.— Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1175.

245. Ἰωάννης Τζιμισκῆς (969-976). Ἀποκρούει κατὰ τὴν πολιορκίαν τοῦ Δωροστόλου ἔξοδον τῶν πολιορκουμένων.— Κώδ. φ. 167^β.— Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1180.

246. Ἰωάννης Τζιμισκῆς (969-976). Προτείνει εἰς τὸν Σφενδοσλάβον (Σβιατοσλάβον) μονομαχίαν.— Κώδ. φ. 171^α.— Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1187.

247. Ἰωάννης Τζιμισκῆς (969-976). Ἀνακτιζοῦ ἐν Εὐχανία τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Θεοδώρου.— Κώδ. φ. 171^β.— Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1189.

248. Ἰωάννης Τζιμισκῆς (969-976). Δεξιούται τοὺς πρέσβεις τοῦ Σφενδοσλάβου (Σβιατοσλάβου).— Κώδ. φ. 172^α.— Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1190.

249. Ἰωάννης Τζιμισκῆς (969-976). Συνέντευξις αὐτοῦ μετὰ

τοῦ Σφενδοσλάβου (Σβιατοσλάβου).— Κώδ. φ. 172^α.— Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1191.

250. Ἰωάννης Τζιμισκῆς (969-976). Προχειρίζει τὸν πατριάρχην Ἀντώνιον Στουδίτην.— Κώδ. φ. 173^α.— Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1193.

251. Ἰωάννης Τζιμισκῆς (969-976). Διαβαίνων εἰς Ἀνάζαρβα ἔξετάζει τὰ κτήματα τοῦ παρακοιμωμένου Βασιλείου.— Κώδ. φ. 193^β.— Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1194.

252. Βασίλειος Β' Βουλγαροκτόνος (976-1025). Δράττει τὸν Κοντοστέφανον ἐκ τῆς κόμης καὶ τοῦ γενεῖου καὶ ρίπτει κατὰ γῆς.— Κώδ. φ. 180^α.— Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1207.

253. Βασίλειος Β' Βουλγαροκτόνος (976-1025). Διατάσσει τὴν σύλληψιν τοῦ πατρικίου Δελφινᾶ.— Κώδ. φ. 182^α.— Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1210.

254. Βασίλειος Β' Βουλγαροκτόνος (976-1025). Κατάγει θρίαμβον.— Κώδ. φ. 183^α.— Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1212.

255. Βασίλειος Β' Βουλγαροκτόνος (976-1025). Ἄγεται πρὸ αὐτοῦ ὁ Σκληρός.— Κώδ. φ. 183^β.— Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1214.

256. Βασίλειος Β' Βουλγαροκτόνος (976-1025). Προχειρίζει τὸν πατριάρχην Σισίνιον.— Κώδ. φ. 184^α.— Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1215.

257. Βασίλειος Β' Βουλγαροκτόνος (976-1025). Προχειρίζει τὸν πατριάρχην Σέργιον.— Κώδ. φ. 184^α.— Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1216.

258. Βασίλειος Β' Βουλγαροκτόνος (976-1025). Νικᾷ τοὺς Ἀθασγούς.— Κώδ. φ. 195^β.— Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1219.

259. Ζωὴ, θυγάτηρ Κωνσταντίνου Η'. Ὁ γάμος αὐτῆς μετὰ τοῦ Ῥωμανοῦ Γ' Ἀργυροῦ.— Κώδ. φ. 198^β.— Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1221.

260. Ῥωμανὸς Γ' Ἀργυρός (1028-1034). Δεξιούται τοὺς ἐκ Χαλεπίου πρέσβεις φέροντας δῶρα.— Κώδ. φ. 201^α.— Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1227.

261. Ῥωμανὸς Γ' Ἀργυρὸς (1028-1034). Στρατοπεδεύει εἰς ἀπόστασιν δύο ἡμερῶν μακρὰν τοῦ Χαλεπίου.—Κώδ. φ. 201⁶.— Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1228.

262. Μιχαὴλ Δ' ὁ Παφλαγῶν (1034-1041). Ὁ πατριάρχης Ἀλέξιος εὐλογεῖ τὸν γάμον αὐτοῦ μετὰ τῆς Ζωῆς.—Κώδ. φ. 206⁶.— Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1234.

263. Μιχαὴλ Δ' ὁ Παφλαγῶν (1034-1041). Αἰχμαλωτίζει τὸν ἡγεμόνα τῶν Βουλγάρων Ἰβάτζην.—Κώδ. φ. 217⁵.— Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1253.

264. Μιχαὴλ Δ' ὁ Παφλαγῶν (1034-1041). Ὑποβάλλει ἑαυτὸν εἰς βασάνους καὶ ἀποθνήσκει.—Κώδ. φ. 218^α.— Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1254.

265. Ζωή (1041-1042). Ἐξορίζεται εἰς Πρίγκιπον.—Κώδ. φ. 219^α.— Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1255.

266. Μιχαὴλ Ε' Καλαφάτης (1041-1042). Τὸ διάγγελμα αὐτοῦ πρὸς τὸν λαόν, ἀνακράζοντα θάνατον κατ' αὐτοῦ.—Κώδ. φ. 219⁶.— Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1256.

267. Μιχαὴλ Ε' ὁ Παφλαγῶν (1041-1042). Σύρεται μετὰ τοῦ θεοῦ διὰ τῆς ἀγορᾶς καὶ τυφλοῦται.—Κώδ. φ. 221^α.— Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1258.

268. Θεοδώρα (1042). Ἀνακαλεῖται ἐκ τῆς μονῆς Πατρῖου καὶ περιβάλλεται τὴν πορφύραν.—Κώδ. φ. 219⁶.— Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1257.

269. Κωνσταντῖνος Θ' Μονομάχος (1042-1054). Ἀποβιβάζεται ἐγγὺς τῶν βασιλείων καὶ νυμφεύεται τὴν Ζωὴν.—Κώδ. φ. 222^α.— Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1259.

270. Κωνσταντῖνος Θ' Μονομάχος (1042-1054). Στέφεται μετὰ τῆς Ζωῆς.—Κώδ. φ. 222^α.— Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1260.

271. Κωνσταντῖνος Θ' Μονομάχος (1042-1054). Γράφει πρὸς τὸν ἀποστάτην Μανιάκην.—Κώδ. φ. 224^α.— Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1263.

272. Κωνσταντῖνος Θ' Μονομάχος (1042-1054). Ὁ Στέφανος Σιβαστοφόρος πρὸςκομίζει εἰς αὐτὸν τὴν κεφαλὴν τοῦ Μανιάκη.—Κώδ. φ. 224⁶.— Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1265.

273. Κωνσταντῖνος Θ' Μονομάχος (1042-1054). Διαπραγματεύεται μετὰ τοῦ Βλαδιμήρου.—Κώδ. φ. 125⁶.— Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1267.

274. Κωνσταντῖνος Θ' Μονομάχος (1042-1054). α') Στρατεύει ἐναντίον τοῦ Βλαδιμήρου. β') Διαπραγματεύεται καὶ πάλιν μετ' αὐτοῦ.—Κώδ. φ. 226^α.— Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1268-9.

275. Ζωὴ καὶ Θεοδώρα (1042). Καθησυχάζουσι τὸν ὄχλον.—Κώδ. φ. 227⁶.— Συλλογῆς τῶν Hautes Etudes ἀρ. 1270.

276-308^α.

Αὐτοκράτορες τοῦ Βυζαντίου.
Φωτογραφίαι κατὰ τὰς ξυλογραφίας
τὰς παρὰ *Hartmann Schedel*.

(*Liber Chronicarum*. Ἐν Νυρεμβέργῃ. 1493).

276. Θεοδόσιος ὁ Μέγας (379-395).—Schedel σ. CXXXIII.

277. Ἀρκάδιος (395-408).—Schedel σ. CXXXIII.

278. Ὀνώριος, αὐτοκράτωρ τῆς Δύσεως (395-453).—Schedel σ. CXXXIII.

279. Θεοδόσιος Β' (408-450).—Schedel σ. CXXXVII.

280. Οὐαλεντινιανὸς Γ', αὐτοκράτωρ τῆς Δύσεως (425-454).—Schedel σ. CXXXVII.

281. Μαρκιανός (450-457).—Schedel σ. CXXXVII.

282. Λέων Α' (457-474).—Schedel σ. CXXXVII.

283. Ζήνων (474-491).—Schedel σ. CXLI.

284. Ἀναστάσιος (491-518).—Schedel σ. CXLI.

285. Ἰουστινιανὸς Α' (527-565). Schedel σ. CXLV.

286. Ἰουστίνος Β' (565-578).—Schedel σ. CXLVII.

287. Τιθέριος (578-582).—Schedel σ. CXVII.

288. Μαυρίκιος (582-602).—Schedel σ. CXLIX.

289. Φωκάς (602-610).—Schedel σ. CXLIX.

290. Ἡράκλειος (610-641).—Schedel σ. CLI.

291. Κωνσταντῖνος, υἱὸς Ἡρακλείου (641). — Schedel σ. CLIII.
292. Ἡρακλεωνᾶς, υἱὸς Ἡρακλείου (641). — Schedel σ. CLIII.
293. Κώνστας (642-668). — Schedel σ. CLIII.
294. Κωνσταντῖνος Πωγωνᾶτος (668-685). — Schedel σ. CLXII.
295. Ἰουστινιανὸς Β' (685-695). — Schedel σ. CLVIII.
296. Λεόντιος (695-698). — Schedel σ. CLVIII.
297. Ἀψίμαρος (Τιβέριος) (698-705). — Schedel σ. CLVIII.
298. Ἰουστινιανὸς Β' (705-711). — Schedel σ. CLVIII.
299. Φιλιππικὸς (Βαρδάνης) (711-713). — Schedel σ. CLXI.
300. Ἀναστάσιος Β' (Ἀρτέμιος) (713-716). — Schedel σ. CLXI.
301. Θεοδόσιος Γ' (716-717). — Schedel σ. CLXI.
302. Λέων Γ' ὁ Ἰσαυρος (717-741). — Schedel σ. CLXI.
303. Κωνσταντῖνος Ε' Κοπρώνυμος (741-775). — Schedel σ. CLXIII.
304. Λέων Δ' (775-780). — Schedel σ. CLXIII.
305. Κωνσταντῖνος Ϝ' (780-797). — Schedel σ. CLXIII.
306. Νικηφόρος Β' (802-811). — Schedel σ. CLXVI.
307. Σταυράκιος (811). — Schedel σ. CLXVI.
308. Μιχαὴλ Α' Παγκαβέ (811-813). — Schedel σ. CLXVI.
- 308^α. Ἰωάννης Παλαιολόγος Η' (1425-1448). Παριστάνεται ὡς Machomet der Türken Kaiser. Ἄλλ' ἴδε *F. Lippmann* (Jahrbuch der königlich preussischen Kunstsammlungen. Ἐν Βερολίῳ. Τόμ. Β', 1881, σ. 215 κ. ε.).
309. Ἁγία Ἐλένη ἀνακαλύπτουσα τὸν Τίμιον Σταυρόν. Ἐν Παρισίοις. Ἐθνικῆς βιβλιοθήκης κώδ. ἑλλ. 510 φ. 440^α. Αἰῶνος Θ'. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Λουκᾶ Ἀνατολίου Foucher.
310. Κωνσταντῖνος ὁ Μέγας (324-337). Ὀνειρον τοῦ Κων

- σταντίνου. Ἐν Παρισίοις. Ἐθνικῆς βιβλιοθήκης κώδ. ἑλλ. 510 φ. 440^α. Αἰῶνος Θ'. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Λουκᾶ Ἀνατολίου Foucher.
311. Κωνσταντῖνος ὁ Μέγας (324-337). Ὀπτασία τοῦ Κωνσταντίνου. Ἐν Παρισίοις, Ἐθνικῆς βιβλιοθήκης κώδ. ἑλλ. 510 φ. 440^α. Αἰῶνος Θ'. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Λουκᾶ Ἀνατολίου Foucher.
312. Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης (361-363). Ὁ Ἰουλιανὸς, ἡγούμενος τῆς στρατιᾶς αὐτοῦ, παρασκευάζεται νὰ διαβῆ γέφυραν λιθίνην, ἐκτισμένην ἐπὶ τοῦ Εὐφράτου ἀπέναντι τῆς πόλεως Κτησιφώντος. Ἐν Παρισίοις. Ἐθνικῆς βιβλιοθήκης κώδ. ἑλλ. 510 φ. 409^β. Αἰῶνος Θ'. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Λουκᾶ Ἀνατολίου Foucher.
313. Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης (361-363). ΤΟΝ ΘΕΙΟΝ ΔΗΛΟΝΟΤΙ ΙΟΥΛΙΑΝ(ΟΝ ΠΑ)ΡΑΒΑΤΙ(ΗΝ). Ἐν Μεδιολάνῳ. Ἀμβροσιακῆς βιβλιοθήκης κώδ. E 50 inf. φ. 710^α. Αἰῶνος Θ'. — Ἀντίγραφον τῆς δσς Σερένας Νερίνη.
314. Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης (361-362). ΕΝΘΑ ἸΟΥΛΙΑΝΟΣ ΠΛΗΓΕΙΣ ΠΑΡΕΚΑΛΕΙ ΡΗΦῆΝΑΙ ἘΝ ΤΩ ΠΟΤΑΜΩ. Ἐν Μεδιολάνῳ. Ἀμβροσιακῆς βιβλιοθήκης κώδ. E 50 inf. φ. 767^α. Αἰῶνος Θ'. Ἀντίγραφον τῆς δσς Σερένας Νερίνη.
315. Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης (361-363). Ἐν Ῥώμῃ. Βατικανικῆς βιβλιοθήκης κώδ. Vaticanus graecus 1613 (Menologium Vaticanum Basilii II) φ. 100^α. Μεταξὺ τῶν ἐτῶν 976 καὶ 1025. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Ἰωάννου Lessi.
316. Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης (361-363). Ὁ ἅγιος Βασίλειος τελεῖ μετ' ἄλλου τινὸς ἐπισκόπου λειτουργίαν ἐναντίον τοῦ Ἰουλιανοῦ. Ἐν Παρισίοις. Ἐθνικῆς βιβλιοθήκης κώδ. ἑλλ. 510 φ. 409^β. Αἰῶνος Θ'. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Λουκᾶ Ἀνατολίου Foucher.
317. Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης (361-363) Θάνατος τοῦ Ἰουλιανοῦ πλησσομένου δι' ἀκοντίου ὑπὸ τοῦ ἀγίου Μερκουρίου. Ἐν Παρισίοις. Ἐθνικῆς βιβλιοθήκης κώδ. ἑλλ. 510 φ. 409^β. Αἰῶνος Θ'. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Λουκᾶ Ἀνατολίου Foucher.
318. Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης (361-363). Ἐν Παρισίοις. Μουσεῖον τοῦ Κλουνιακοῦ (Cluny). Ἀνδριᾶς μαρμάρινος. Αἰῶνος Δ'. — Φωτογραφία.
319. Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης (361-363). Ἐν Παρισίοις.

Μουσείον τοῦ Λούβρου. Ἀνδριάς μαρμαρίνος ὑπ' ἀρ. 1877. Αἰῶνος Δ'. — Φωτογραφία.

320. Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης (361-363). Ὁ ἰατρός Ἀέτιος ἐξετάζει τὸν σφυγμὸν τοῦ αὐτοκράτορος ἀσθενοῦντος, συμπαρισταμένων τῶν ἰατρῶν Μαγιστριανοῦ, Ἐρμοφίλου καὶ Βάσπου. Ἐν Βονωνίᾳ. Πανεπιστημιακῆς βιβλιοθήκης κῶδ. 3632 φ. 132^α. Αἰῶνος ΙΔ'. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Ἀλβέρτου Pasquinelli.

321. Θεοδόσιος ὁ Μέγας (379-395). Ὁ αὐτοκράτωρ καὶ Γρηγόριος ὁ Θεολόγος. Ἐν Παρισίοις. Ἐθνικῆς βιβλιοθήκης κῶδ. ἑλλ. 510 φ. 239^α. Αἰῶνος Θ'. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Λουκᾶ Ἀνατολίου Foucher.

322. Θεοδόσιος ὁ Μέγας (379-395). Ὁ αὐτοκράτωρ καὶ ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει οἰκουμενικὴ σύνοδος τοῦ 381. Ἐν Παρισίοις. Ἐθνικῆς βιβλιοθήκης κῶδ. ἑλλ. 510 φ. 355^α. Αἰῶνος Θ'. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Λουκᾶ Ἀνατολίου Foucher.

323. Θεοδόσιος ὁ Μέγας (379-395). Ὁ αὐτοκράτωρ παρέχων ἀκρόασιν εἰς Γρηγόριον τὸν Θεολόγον Ἐν Παρισίοις. Ἐθνικῆς βιβλιοθήκης κῶδ. ἑλλ. 543 φ. 288^α. Αἰῶνος ΙΒ'. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Λουκᾶ Ἀνατολίου Foucher.

324. Θεοδόσιος ὁ Μέγας (408-450). Ἐν Ῥώμῃ. Βατικανικῆς βιβλιοθήκης κῶδ. Vaticanus graecus 1163 (Menologium Vaticanum Basilii II) φ. 65^α. Μεταξὺ τοῦ 976 καὶ τοῦ 1025. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Ἰωάννου Lessi.

325. Θεοδόσιος ὁ Μέγας (408-450). Ἐν Ῥώμῃ. Βατικανικῆς βιβλιοθήκης κῶδ. Vaticanus graecus 1163 (Menologium Vaticanum Basilii II) φ. 350^α. Μεταξὺ τοῦ 976 καὶ τοῦ 1025. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Ἰωάννου Lessi.

326. Ἀριάδνη, σύζυγος Ζήνωνος (474-491) καὶ Ἀναστασίου Β' (491-518) + 515. Ἐν Φλωρεντίᾳ. Ἐθνικὸν μουσεῖον (Bargello). Συλλογὴ Carrand. Ἐλεφαντούργημα. — Φωτογραφία τοῦ οἴκου Alinari.

Τὸ ἐλεφαντούργημα τοῦτο, ἀποκείμενον ἀρχῆθεν ἐν τῇ συλλογῇ Spitzer, ἐδημοσιεύθη πολλάκις, ἐπ' ἐσχάτων δ' ἐν τῇ εἰκονογραφημένῳ Καταλόγῳ Florence, Collection Carrand au Bargello (ἐν Ῥώμῃ. San Giorgi. 1895 Πίν. 6), παρὰ τῷ Gerspach ἐν τῷ

Musée National de Florence au Bargello. La Collection Carrand (Ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ περιοδικοῦ Les Arts ἐν Παρισίοις σ. 51) κατὰ φωτογραφίαν τοῦ οἴκου Alinari, καὶ παρὰ τοῦ Modigliani ἐν τῷ περιοδικῷ L'Art τῷ ἐκδιδομένῳ ὑπὸ τοῦ Venturi καὶ Gnoli Τόμ. Α', 1898, σ. 366 κ. εἰ. Ἡρμηνεύθη δὲ κατὰ διαφόρους τρόπους. Ὁ Montfaucon διεγίνωσκεν ἐν αὐτῷ τὴν Πλακεδίαν, ὁ Gori τὴν Θεοδώραν, ὁ Molinier καὶ ὁ Carrand, κατ' ἀνακοίνωσιν τοῦ Gerspach, τὴν μητέρα Κωνσταντίνου Σ' Εἰρήνην τὴν Ἀθηναίαν, ὁ Graeven τὴν Ἀμαλασοῦνθην. Ἐν ταῖς φωτογραφίαις τοῦ Alinari ἡ παριστανομένη ὀνομάζεται Εὐδοξία. Ὁ δὲ Modigliani πιστεύει, ὅτι παριστάνεται Ἀριάδνη ἡ θυγάτηρ τοῦ Λέοντος καὶ τῆς Βηρίνης καὶ σύζυγος τοῦ αὐτοκράτορος Ζήνωνος ἡ μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ συζευχθεῖσα τὸν διάδοχον αὐτοῦ Ἀναστάσιον Α' καὶ θανοῦσα τῷ 515. Πρὸς τὴν γνώμην δὲ ταύτην συμφωνεῖ καὶ ὁ Venturi (Storia dell'arte italiana Τόμ. Α' σ. 371).

327. Ἰουστινιανὸς Α' (527-565). Ἐν Παρισίοις. Μουσείον τοῦ Λούβρου. Κάλυμμα σταχῶσεως κώδικος ἐξ ἐλέφαντος. Αἰῶνος Σ'. Παρὰ τὴν ἐπιγραφὴν ὁ Schlumberger (Monuments Piot, Πίναξ VII) καὶ ὁ Diehl (Justinien σ. 16. — Manuel d'art byzantin σ. 275) θεωροῦσιν αὐτὸν Ἰουστινιανόν. Ὁ δὲ Strzygowski (Hellenische und koptische Kunst in Alexandrien) προκρίνει τὴν ἐξήγησιν αὐτοῦ ὡς Κωνσταντίνου παριστανομένου ὡς ἀμύντορος τῆς πίστεως. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Λουκᾶ Ἀνατολίου Foucher.

328. Ἰουστινιανὸς Α' (527-565). Ἐν Ῥαβέννῃ, ἐν τῷ Ἁγίῳ Ἀπολλιναρίῳ τῷ Νέῳ. Ψηφιδωτόν. Αἰῶνος Σ'. — Διαφανὲς ἐγχρωμον ἐκ τοῦ πρωτοτύπου ὑπὸ τοῦ κ. Ἰωσήφ Zampiga.

329. Ἰουστινιανὸς Α' (527-565). Ἐν Ῥαβέννῃ, ἐν τῷ Ἁγίῳ Βιταλίῳ. Ψηφιδωτόν. Αἰῶνος Σ'. — Διαφανὲς ἐγχρωμον ἐκ τοῦ πρωτοτύπου ὑπὸ τοῦ κ. Ἰωσήφ Zampiga.

330. Θεοδώρα, σύζυγος Ἰουστινιανοῦ Α' (527-548). Ἐν Ῥαβέννῃ, ἐν τῷ Ἁγίῳ Βιταλίῳ. Ψηφιδωτόν. Αἰῶνος Σ'. — Διαφανὲς ἐγχρωμον ἐκ τοῦ πρωτοτύπου ὑπὸ τοῦ κ. Ἰωσήφ Zampiga.

331. Ἡράκλειος (610-641). Ἐν Βαρλέττα. Ἀνδριάς χαλκοῦς. Αἰῶνος Ζ'. — Φωτογραφία.

332. Ἡράκλειος (610-641) ἔφιππος. Ἐν Βενετίᾳ. Μαρχια-

νης βιβλιοθήκης Cl. VII cod 22 φ. 48^α. Ἴχνογράφημα Γεωργίου Κλόντζα τοῦ Κρητὸς ἐν ἔτει 1590. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Βικεντίου Σκάρπα.

333. Κωνσταντῖνος Δ' Πωγωνάτος (668-685). Ἐν Ῥαβέννῃ, ἐν τῷ Ἁγίῳ Ἀπολλινάριῳ in Classe. Ψηφιδωτόν. Αἰῶνος 5' — Διαφανὲς ἐγχρωμον ἐκ τοῦ πρωτοτύπου ὑπὸ τοῦ κ. Ἰωσήφ Zampiga.

334. Συνάρχοντες τοῦ Κωνσταντίνου Δ' Πωγωνάτου (668-685). Ἐν Ῥαβέννῃ, ἐν τῷ Ἁγίῳ Ἀπολλινάριῳ in Classe. Ψηφιδωτόν. Αἰῶνος Ζ'. — Διαφανὲς ἐγχρωμον ἐκ τοῦ πρωτοτύπου ὑπὸ τοῦ κ. Ἰωσήφ Zampiga.

335. Κωνσταντῖνος 5' (780-797). Ἐν Ῥώμῃ. Βατικανικῆς βιβλιοθήκης Vaticanus graecus 1613 (Menologium Vaticanum Basilii II) φ. 108^α. Μεταξὺ τοῦ 976 καὶ τοῦ 1025. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Ἰωάννου Lessi.

336. Θεοδοσία, ἀδελφὴ τῆς Θεοφανοῦς, σύζυγος Λέοντος Α' Ἀρμενίου (813-820). Κατὰ τὴν ἐπιγραφὴν τῆς εἰκόνης ἐν τῷ κώδικι Θεοφανοῦς συζύγου Λέοντος. Ἐν Ῥώμῃ. Βατικανικῆς βιβλιοθήκης Vaticanus graecus 1613 (Menologium Vaticanum Basilii II) φ. 249^α. Μεταξὺ τοῦ 976 καὶ τοῦ 1025. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Ἰωάννου Lessi.

337. Θεόφιλος (829-842). Ἐν Βενετίᾳ. Μαρκιανῆς βιβλιοθήκης Cl. VII cod. 22 φ. 57^α. Ἴχνογράφημα Γεωργίου Κλόντζα τοῦ Κρητὸς ἐν ἔτει 1590. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Βικεντίου Σκάρπα.

338. Θεοδώρα, σύζυγος Θεοφίλου (829-842) καὶ ἐπίτροπος τοῦ υἱοῦ Μιχαὴλ Γ' τοῦ Μεθύσου, θανοῦσα τῷ 856. Ἐν Ῥώμῃ. Βατικανικῆς βιβλιοθήκης Vaticanus graecus 1613 (Menologium Vaticanum Basilii II) φ. 392^α. Μεταξὺ τοῦ 976 καὶ τοῦ 1025. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Ἰωάννου Lessi.

339. Μιχαὴλ Γ' ὁ Μέθυσος (842-869). Ἐν Ῥώμῃ. Βατικανικῆς βιβλιοθήκης Vaticanus graecus 1613 (Menologium Vaticanum Basilii II) φ. 420^α. Μεταξὺ τοῦ 976 καὶ τοῦ 1025. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Ἰωάννου Lessi.

340. Βασίλειος Α' ὁ Μακεδὼν (867-886) καὶ Λέων 5' ὁ Σοφός (886-911). Ἐν Βενετίᾳ. Μαρκιανῆς βιβλιοθήκης Cl. VII

cod. 22 φ. 70^α. Ἴχνογράφημα Γεωργίου Κλόντζα τοῦ Κρητὸς ἐν ἔτει 1590. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Βικεντίου Σκάρπα.

341. Εὐδοκία, σύζυγος Βασιλείου Α' τοῦ Μακεδόνα (867-886) μετὰ τῶν υἱῶν Λέοντος 5' (886-911) καὶ Ἀλεξάνδρου (886-912). Ἐν Ῥώμῃ. Βατικανικῆς βιβλιοθήκης Vaticanus graecus 1613 (Menologium Vaticanum Basilii II). — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Ἰωάννου Lessi.

342. Λέων 5' ὁ Σοφός (886-911) καὶ ὁ ἅγιος Μεθόδιος ὁ Πατάρων. Ἐν Βενετίᾳ. Μαρκιανῆς βιβλιοθήκης Cl. VII cod 22 φ. 79^β. Ἴχνογράφημα Γεωργίου Κλόντζα τοῦ Κρητὸς ἐν ἔτει 1590. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Βικεντίου Σκάρπα.

343. Λέων 5' ὁ Σοφός (886-911) Ἐν Βουωνίᾳ. Πανεπιστημιακῆς βιβλιοθήκης κῶδ. 3632 φ. 357^α. Αἰῶνος ΙΔ'.

344. Κωνσταντῖνος Ζ' Πορφυρογέννητος (912-959) καὶ Ῥωμανὸς Α' Λακαπννός (920-944). Ὁ μὲν Ῥωμανὸς παριστάνεται ὡς Σολομῶν, ὁ δὲ γαμβρὸς αὐτοῦ Κωνσταντῖνος ὡς Ροβοάμ, ὁ υἱὸς τοῦ Σολομῶντος. Ἐν Παρισίοις. Ἐθνικῆς βιβλιοθήκης κῶδ. ἑλλ. 64 φ. 11^α. Αἰῶνος ΙΔ'. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Λουκᾶ Ἀνατολίου Foucher.

345. Νικηφόρος Φωκᾶς (963-969). Ἐν Βενετίᾳ. Μαρκιανῆς βιβλιοθήκης κῶδ. λατιν. 342 (Cl. X, Cod CLVIII). Αἰῶνος ΙΔ'. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Βικεντίου Σκάρπα.

346. Θεοφανῶ, θυγάτηρ Ῥωμανοῦ Β' (959-963) καὶ ὁ σύζυγος αὐτῆς Ὄθων Β', αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας (973-983). Ἐν Παρισίοις. Μουσεῖον τοῦ Κλουνιακοῦ (Cluny). Ἐλεφαντούργημα. Αἰῶνος Ι'. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Λουκᾶ Ἀνατολίου Foucher.

347. Θεοφανῶ, σύζυγος Ῥωμανοῦ Β' (959-963), σύζυγος Ὄθωνος Β', αὐτοκράτορας τῆς Γερμανίας (973-983). Ἐν Γῶθᾳ. Μουσεῖον τοῦ δουκικοῦ οἴκου. Κάλυμμα περίκοσμον Εὐαγγελίου. Αἰῶνος Ι' — Φωτογραφία κεχρωσμένη κατὰ τὸ πρωτότυπον. Ἴδε καὶ ἀρ. 348.

348. Ὄθων Β', αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας (973-983), σύζυγος Θεοφανοῦς, θυγατρὸς τοῦ Ῥωμανοῦ Β' (959-963). Ἐν Γῶθᾳ. Μουσεῖον τοῦ δουκικοῦ οἴκου. Κάλυμμα περίκοσμον Εὐαγγ-

γελίου. Αἰῶνος Ι'. — Φωτογραφία κεχρωσμένη κατὰ τὸ πρωτότυπον, Ἴδε καὶ ἀρ. 347.

349 Βασίλειος Β' Βουλγαροκτόνος (976-1025). Ἐν Βενετία. Μαρκετιανῆς βιβλιοθήκης κῶδ. XVII (Zanetti 421). Αἰῶνος ΙΑ'. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Βικεντίου Σκάρπα.

350. Αὐτοκράτωρ, αὐτοκράτειρα καὶ υἱὸς αὐτῶν (Αἰῶνος ΙΑ'). Ἐν Ῥώμῃ. Βατικανικῆς βιβλιοθήκης Cod. Barberinianus graecus 372 φ. 1^α. Αἰῶνος ΙΑ'. Τῶν ἐπιγραφῶν τῶν εἰκόνων ἐκπεσουσῶν, δὲν εἶνε εὐκολὸς ὁ ταῦτισμός τῶν παριστανομένων. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Ἰωάννου Lessi.

351. Ῥωμανὸς Δ' Διογένης (1067-1071) καὶ ἡ σύζυγος αὐτοῦ Εὐδοκία ἡ Μακρεμβολίτισσα. Ἐν Παρισίαις. Ἐθνικὸν νομισματικὸν μουσεῖον ἐν τῇ Ἐθνικῇ βιβλιοθήκῃ. Ἐλεφαντούργημα. Αἰῶνος ΙΑ'. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Λουκᾶ Ἀνατολίου Foucher.

352. Εὐδοκία Μακρεμβολίτισσα, σύζυγος Κωνσταντίνου Δούκα (1057-1067) καὶ κατόπιν Ῥωμανοῦ Δ' Διογένους (1067-1071). Ἐν Παρισίαις. Ἐθνικῆς βιβλιοθήκης κῶδ. ἑλλ. 3057 ἐν ἀρχῇ. Αἰῶνος ΙΣ'. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Λουκᾶ Ἀνατολίου Foucher.

353. Μιχαῆλ Η' Παραπινάκης (1071-1078) καὶ ἡ σύζυγος αὐτοῦ Μαρία. Ἐν τῇ κατὰ τὴν Γεωργίαν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας μονῇ Gelati. — Ἐσμαγδωμένη παράστασις (Email) τῆς εἰκόνας τῆς Θεοτόκου τοῦ Chachulski. — Φωτογραφία Ermenkon, παραχωρηθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐν Βιέννῃ καθηγητοῦ κ. Ἰωσήφ Στρυγόφσκη.

354. Τέσσαρες αὐτοκράτορες. Ἐν Βενετία. Νότιος γωνία τοῦ Ἁγίου Μάρκου. — Ἀνάγλυφα ἐκ πορφυρίτου. Αἰῶνος ΙΑ' (i).

Περὶ τῶν ἀναγλύφων τούτων ὑπάρχουσι πολλαὶ ἀμφισβητήσεις. Μνημονεύονται δὲ ἤδη ἐν τῷ ἑλληνικῷ στιχουργήματι τοῦ 15^{ου} αἰῶνος τῷ ἐπιγραφομένῳ «Διήγησις τῆς φουμιστῆς Βενετίας» (Λάμπρου Νέος Ἑλληνομνημῶν Τόμ. 5', 1909, σ. 368 κ. ε.), ἐν ᾧ οἱ παριστανόμενοι χαρακτηρίζονται ἀπλῶς ὡς τέσσαρες ἑματωμένοι. Ὁ Ἱερώνυμος *Maggio* τῷ 1560 ὑπελάμβανεν, ὅτι παριστάνονται ὁ Ἀρμόδιος καὶ ὁ Ἀριστογείτων. Ὁ Ἱερώνυμος *Zanetti* κατὰ τὸν 17^{ον} αἰῶνα διεγίνωσκε capitani greci. Ὁ Θωμᾶς *Zucchini* (Nuova cronaca Veneta. Ἐν Βενετία. 1784 σ. 27) ἔγραψε περὶ

τῶν ἀναγλύφων τούτων τάδε: Volgarmente vien detto che queste quattro persone fossero quattro Mori, i quali volessero rubare il Tesoro, e che due di essi tentando di avvelenar gli altri due per restar soli nel furto, avendosi immaginata la stessa cosa ancora gli altri, restassero nello stesso tempo morti con loro.

Πλὴν ἄλλων δὲ ποιεῖται λόγον περὶ αὐτῶν ὁ Ἐμμανουὴλ *Cicogna*, ὁ Ἀντώνιος *de Steinbüchel* (ἐν τῷ ἀνωνύμῳ συγγράμματι I due gruppi di porfido sull'angolo del Tesoro della Basilica di S. Marco. Ἐν Βενετία. 1844), ὅστις ἐπειράθη νάποδείξῃ, ὅτι παριστάνονται Κωνσταντῖος ὁ Χλωρὸς καὶ ὁ Γαλέριος, ὁ Μαξιμῖνος καὶ ὁ Σεβῆρος, ὁ Πέτρος *Selvatico* (Scultura ed Architettura di Venezia σ. 498), ὁ Καῖσαρ *Vecellio* (Gli Habiti antichi e moderni), ὁ *Meschinello* (La chiesa di S. Marco). Ὁ δὲ Πέτρος *Selvatico* καὶ ὁ *V. Lazari* (Guida artistica di Venezia. Ἐν Βενετία. 1852 σ. 10) ἐκφράζονται ὡδε: Non crediamo ingannarsi nel ritenere che rappresentino quattro Cesari sedenti contemporaneamente sul trono di Bisanzio nel secolo XI: Romano IV (Diogene), Michele Ducas ed i costui fratelli Andronico e Costantino, che ressero uniti l'impero greco dal 1068 al 1070, le cui immagini si trovano eziandio congiunte sopra monete d'oro illustrate dal De Sauley.

355. Νικηφόρος Βοτανειάτης (1078-1081). Μεταξὺ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου καὶ τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαήλ. Ἐν Παρισίαις. Ἐθνικῆς βιβλιοθήκης κῶδ. Coislin 79 φ. 2^α. Αἰῶνος ΙΑ'. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Λουκᾶ Ἀνατολίου Foucher.

356. Νικηφόρος Βοτανειάτης (1078-1081) καὶ ἡ σύζυγος αὐτοῦ Μαρία. Ἐν Παρισίαις. Ἐθνικῆς βιβλιοθήκης κῶδ. Coislin 79 φ. 1⁶. Αἰῶνος ΙΑ'. Ἀντίγραφον τοῦ κ. Λουκᾶ Ἀνατολίου Foucher.

357. Νικηφόρος Βοτανειάτης (1078-1081). Ὁ αὐτοκράτωρ καὶ ὁ μοναχὸς Σάββας. Ἐν Παρισίαις. Ἐθνικῆς βιβλιοθήκης κῶδ. Coislin 79 φ. 1^α. Αἰῶνος ΙΑ'. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Λουκᾶ Ἀνατολίου Foucher.

358. Νικηφόρος Βοτανειάτης (1078-1081). Ἐν Παρισίαις.

Ἐθνικῆς βιβλιοθήκης κώδ. Coislín 79 φ. 2^α. Αἰῶνος ΙΑ'. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Λουκᾶ Ἀνατολίου Foucher.

359. Ἀλέξιος Α' Κομνηνός (;) (1081-1118). Ἐν Βενετία. Λίθινον ἀνάγλυφον μετάλλιον ἐν τῷ Campo Angaran, πλησίον τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Παντολέοντος, ἐντετοιχισμένον ἄνωθεν τῆς πύλης τοῦ Palazzo Desnan ἢ Loredan μεταξὺ τῶν ἀρ. 3717 καὶ 3718 ἐν τῇ γειτονίᾳ τοῦ Sottoportico e corte Paruta.

Ὁ Schlumberger (ἐν τῇ Byzantinische Zeitschrift Τόμ. Β', 1893, σ. 192 κ. ἐ. καὶ ἐν τοῖς Mélanges d'archéologie byzantine. Ἐν Παρισίοις. 1875 σ. 171 κ. ἐ.) ἐξήνεγκε τὴν εἰκασίαν, ὅτι παριστάνεται «βασιλεύς τις τοῦ δεκάτου ἢ τὸ πολὺ τοῦ ἐνδεκάτου αἰῶνος». Ἀλλ' ὁ εἰσηγητὴς τῆς συλλογῆς ταύτης προτιμᾷ νάναγνωρίσῃ τὸν Ἀλέξιον Α' Κομνηνόν.

360. Ἀλέξιος Α' Κομνηνός (1081-1118). Ἐν Ῥώμῃ. Βατικανικῆς βιβλιοθήκης Vaticanus graecus 666 φ. 2⁶. Αἰῶνος ΙΒ'. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Ἰωάννου Lessi.

361. Ἀλέξιος Α' Κομνηνός (1081-1118). Ἐν Ῥώμῃ. Βατικανικῆς βιβλιοθήκης Vaticanus graecus 666 φ. 2^α. Αἰῶνος ΙΒ'. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Ἰωάννου Lessi.

362. Εἰρήνη Δούκαινα, σύζυγος τοῦ Ἀλεξίου Α' Κομνηνοῦ (1081-1118). Ἐν Βενετία. Ἐπὶ τῆς Pala d' oro ἐν τῷ Ἁγίῳ Μάρκῳ. Αἰῶνος ΙΒ'. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Βικεντίου Σκάρπα.

363. Ὀρδελαῖφος Φαλιέρος, δόγης Βενετίας (1112-1117). Εἰκὼν ἀντικαταστήσασα τὴν τοῦ Ἀλεξίου Α' Κομνηνοῦ. Ἐν Βενετία. Ἐπὶ τῆς Pala d' oro ἐν τῷ Ἁγίῳ Μάρκῳ. Αἰῶνος ΙΒ'. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Βικεντίου Σκάρπα.

364. Ἰωάννης Β' Κομνηνός (1118-1143). Ἐν Βενετία. Μαρκιανῆς βιβλιοθήκης κώδ. λατιν. 399 (Chronologia Magna. Κεφάλαιον De Passagiis in Terram Sanctam φ. 76 κ. ἐ.). Αἰῶνος ΙΔ'. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Βικεντίου Σκάρπα.

365. Ἰωάννης Β' Κομνηνός (1118-1143) καὶ ὁ πρωτότοκος αὐτοῦ υἱὸς Ἀλέξιος Κομνηνός. Ὁ Ἀλέξιος ἐστέφθη ζῶντος τοῦ πατρὸς καὶ ἀπέθανε πρὸ αὐτοῦ τῷ 1142. Ἐν Ῥώμῃ. Βατικανικῆς βιβλιοθήκης κώδ. Urbín. ἑλλ. 2 φ. 19⁶. Αἰῶνος ΙΒ'. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Ἰωάννου Lessi.

366. Μανουὴλ Κομνηνός (1143-1180). Ἐν Βενετία. Βατικανικῆς βιβλιοθήκης Vaticanus graecus 1176 φ. ΙΙ^α. Ἐν ἔτει 1166. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Ἰωάννου Lessi.

367. Μανουὴλ Κομνηνός (1143-1180). Ἐν Βενετία. Μαρκιανῆς βιβλιοθήκης κώδ. λατ. 399 (Chronologia Magna. Κεφάλαιον De Passagiis in Terram Sanctam φ. 76 κ. ἐ. Αἰῶνος ΙΔ'. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Βικεντίου Σκάρπα.

368. Μανουὴλ Κομνηνός (1143-1180) καὶ ἡ σύζυγος αὐτοῦ Ξένη (Μαρία ἡ Ἀντιοχικὴ) τῷ 1179 ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν γάμων τοῦ υἱοῦ αὐτῶν Ἀλεξίου Β' Κομνηνοῦ (1180-1183) καὶ τῆς Ἄννης (Ἄγνη) θυγατρὸς τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας Λουδοβίκου Ζ'. Ἐν Ῥώμῃ. Βατικανικῆς βιβλιοθήκης Vaticanus graecus 1851 φ. 1^α. Αἰῶνος ΙΓ'. — Φωτογραφία Γουσταίου Lucchelli.

Ὁ Strzygowski (Das Epithalamion des Paläologen Andronikos ἐν τῇ Byzantinische Zeitschrift Τόμ. Ι', 1901, σ. 546 κ. ἐ.) ἐπίστευεν, ὅτι πρόκειται περὶ τοῦ γάμου τοῦ Ἀνδρονίκου Παλαιολόγου Β' (1282-1328), υἱοῦ τοῦ Μιχαὴλ Παλαιολόγου, μετὰ τῆς πρώτης αὐτοῦ συζύγου Ἄννης, θυγατρὸς τοῦ βασιλέως τῆς Οὐγγαρίας Στεφάνου Ε', ἢ μετὰ τῆς δευτέρας συζύγου Εἰρήνης, θυγατρὸς τοῦ Γουλιέλμου Δ', μαρκιῶνος τοῦ Μομφερράτου. Ὁ δὲ Λάμπρος (αὐτόθι σ. 562 κ. ἐ.) ἐξήνεγκε τὴν γνώμην, ὅτι παριστάνονται οἱ γάμοι τοῦ Ἰωάννου Β' Κομνηνοῦ, υἱοῦ τοῦ Ἀλεξίου Α' καὶ τῆς Εἰρήνης Δουκαίνης (1105). Ἀλλὰ σήμερον οὗτος ἀποδέχεται τὴν γνώμην τοῦ Συνόδου Παπαδμημητρίου (Byzantinische Zeitschrift Τόμ. ΙΑ', 1902, σ. 452), καθ' ἣν πρόκειται περὶ τῶν γάμων τοῦ Ἀλεξίου Α' Κομνηνοῦ καὶ τῆς Ἄννης (Ἄγνης).

369. Μανουὴλ Κομνηνός (1143-1180) καὶ ἡ σύζυγος αὐτοῦ Ξένη (Μαρία ἡ Ἀντιοχικὴ) τῷ 1179. Ἐν Ῥώμῃ. Βατικανικῆς βιβλιοθήκης Vaticanus graecus 1851 φ. 2⁶. Αἰῶνος ΙΓ'. Ἴδε τὴν σημείωσιν τοῦ ἀρ. 368. — Φωτογραφία Γουσταίου Lucchelli.

370. Μανουὴλ Κομνηνός (1143-1180) καὶ ἡ σύζυγος αὐτοῦ Ξένη (Μαρία ἡ Ἀντιοχικὴ) τῷ 1179. Ἐν Ῥώμῃ. Βατικανικῆς βιβλιοθήκης Vaticanus graecus 1851 φ. 7^α. Αἰῶνος ΙΓ'. Ἴδε τὴν σημείωσιν τοῦ ἀρ. 368. — Φωτογραφία Γουσταίου Lucchelli.

371. Ἄννα (Ἄγνη), θυγάτηρ τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας Λουδοβίκου Ζ', σύζυγος Ἀλεξίου Β' Κομνηνοῦ (1180-1183). Ἐν Ῥώμῃ. Βατικανικῆς βιβλιοθήκης Vaticanus graecus 1851 φ. 36. Αἰῶνος ΙΓ'. Ἴδε τὴν σημείωσιν τοῦ ἀρ. 368.—Φωτογραφία Γουσταίου Lucchelli.

372. Ἄννα (Ἄγνη), θυγάτηρ τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας Λουδοβίκου Ζ', σύζυγος Ἀλεξίου Β' Κομνηνοῦ (1180-1183). Ἐν Ῥώμῃ. Βατικανικῆς βιβλιοθήκης Vaticanus graecus 1851 φ. 36. Αἰῶνος ΙΓ'. Ἴδε τὴν σημείωσιν τοῦ ἀρ. 368.—Φωτογραφία Γουσταίου Lucchelli.

373. Ἀνδρόνικος Κομνηνός (1183-1185). Ἐν Βενετία. Μαρκεσιανῆς βιβλιοθήκης κώδ. λατιν. 399 (Chronologia Magna. Κεφάλαιον De Passagiis in Terram Sanctam φ. 76 κ. ε.). Αἰῶνος ΙΔ'.—Ἀντίγραφον τοῦ κ. Βικεντίου Σκάρπα.

374. Ἰσαάκιος Ἄγγελος (1185-1195). Ἐν Βενετία. Μαρκεσιανῆς βιβλιοθήκης λατιν. κώδ. 399 (Chronologia Magna. Κεφάλαιον De Passagiis in Terram Sanctam φ. 70 κ. ε.). Αἰῶνος ΙΔ'.—Ἀντίγραφον τοῦ κ. Βικεντίου Σκάρπα.

375. Θεόδωρος Β' Λάσκαρις (1254-1258). Ἐν Μονάχῳ. Βασιλικῆς βιβλιοθήκης κώδ. ἑλλ. 442 ἐν ἀρχῇ. Αἰῶνος ΙΔ'.—Ἀντίγραφον τοῦ ἐν Μονάχῳ καθηγητοῦ τῆς ζωγραφικῆς κ. Φρειδερίκου Wirnhier.

376. Θεόδωρος Β' Λάσκαρις (1254-1258). Ἐν Τυβίγγῃ. Πανεπιστημιακῆς βιβλιοθήκης κώδ. M⁶ 13 φ. 14^a. Αἰῶνος ΙΓ'. Ἀρχαῖον ἀντίγραφον τοῦ ἀρ. 375 ὑπὸ Χριστιανοῦ Pfister, scholasticus in Österbergica schola Tybingensi.—Ἀντίγραφον τοῦ ἐν Μονάχῳ καθηγητοῦ τῆς ζωγραφικῆς κ. Φρειδερίκου Wirnhier.

377. Θεόδωρος Β' Λάσκαρις (1254-1258). Ἐν Βενετία. Μαρκεσιανῆς βιβλιοθήκης Cl. VII cod. 22 φ. 78^a. Ἰχνογράφημα Γεωργίου Κλόντζα τοῦ Κρητὸς ἐν ἔτει 1590.—Ἀντίγραφον τοῦ κ. Βικεντίου Σκάρπα.

378. Θεόδωρος Β' Λάσκαρις (1254-1258). Ἐν Βενετία. Μαρκεσιανῆς βιβλιοθήκης Cl. VII cod. 22 φ. 82^a. Ἰχνογράφημα Γεωργίου Κλόντζα τοῦ Κρητὸς ἐν ἔτει 1590.—Ἀντίγραφον τοῦ κ. Βικεντίου Σκάρπα.

379. Μιχαὴλ Παλαιολόγος (1261-1282). Ἐν Μονάχῳ. Βασιλικῆς βιβλιοθήκης κώδ. ἑλλ. 442 φ. 30^a. Αἰῶνος ΙΔ'.—Ἀντίγραφον τοῦ ἐν Μονάχῳ καθηγητοῦ τῆς ζωγραφικῆς κ. Φρειδερίκου Wirnhier.

380. Μιχαὴλ Παλαιολόγος (1261-1282). Ἐν Τυβίγγῃ. Πανεπιστημιακῆς βιβλιοθήκης κώδ. M⁶ 13 φ. 247^a. Αἰῶνος ΙΓ'. Ἀρχαῖον ἀντίγραφον τοῦ ἀρ. 379 ὑπὸ Χριστιανοῦ Pfister, scholasticus in Österbergica schola Tybingensi.—Ἀντίγραφον τοῦ ἐν Μονάχῳ καθηγητοῦ τῆς ζωγραφικῆς κ. Φρειδερίκου Wirnhier.

381. Μιχαὴλ Παλαιολόγος (1261-1282). Ἐν Βενετία. Μαρκεσιανῆς βιβλιοθήκης Cl. VII κώδ. 22 φ. 59^b. Ἰχνογράφημα Γεωργίου Κλόντζα τοῦ Κρητὸς ἐν ἔτει 1590.—Ἀντίγραφον τοῦ κ. Βικεντίου Σκάρπα.

382. Μιχαὴλ Παλαιολόγος (1261-1282). Ἐν Βενετία. Μαρκεσιανῆς βιβλιοθήκης Cl. VI cod. 22 φ. 82^b. Ἰχνογράφημα Γεωργίου Κλόντζα τοῦ Κρητὸς ἐν ἔτει 1590.—Ἀντίγραφον τοῦ κ. Βικεντίου Σκάρπα.

383. Μιχαὴλ Παλαιολόγος (1261-1282). Ἐν Βενετία. Μαρκεσιανῆς βιβλιοθήκης κώδ. λατιν. 399 (Chronologia Magna. Κεφάλαιον De Passagiis in Terram Sanctam) φ. 76 κ. ε. Αἰῶνος ΙΔ'.—Ἀντίγραφον τοῦ κ. Βικεντίου Σκάρπα.

384. Ἀνδρόνικος Α' Παλαιολόγος (1282-1328). Ἐν Ἀθήναις. Ἐθνικῆς βιβλιοθήκης κώδ. 1462. Χρυσόβουλλον τοῦ αὐτοκράτορος ἐν ἔτει 1293.—Ἀντίγραφον τοῦ κ. Στεφάνου Ξενοπούλου.

385. Ἀνδρόνικος Α' Παλαιολόγος (1282-1328). Ἐν Ἀθήναις. Χριστιανικῆς ἀρχαιολογικῆς ἐταιρείας κώδ. 80 (3570). Ἄλλο ἀντίγραφον τοῦ ὑπ' ἀρ. 382 χρυσοβούλλου τοῦ αὐτοῦ ἔτους 1293.—Ἀντίγραφον τοῦ κ. Στεφάνου Ξενοπούλου.

386. Ἀνδρόνικος Α' Παλαιολόγος (1282-1328). Ἐν Μονάχῳ. Βασιλικῆς βιβλιοθήκης κώδ. ἑλλ. 442 φ. 30^b. Αἰῶνος ΙΔ'.—Ἀντίγραφον τοῦ ἐν Μονάχῳ καθηγητοῦ τῆς ζωγραφικῆς κ. Φρειδερίκου Wirnhier.

387. Ἀνδρόνικος Α' Παλαιολόγος (1280-1328). Ἐν Τυβίγγῃ. Πανεπιστημιακῆς βιβλιοθήκης κώδ. M⁶ 13 φ. 252^b. Αἰῶ-

νος 15'. Ἀρχαῖον ἀντίγραφον τοῦ ἀρ. 386 ὑπὸ Χριστιανοῦ Pfister, scholasticus in Österbergica schola Tybingensi. — Ἀντίγραφον τοῦ ἐν Μονάχῳ καθηγητοῦ τῆς ζωγραφικῆς κ. Φρειδερίκου Wirnhier.

388. Ἀνδρόνικος Β' Παλαιολόγος (1328-1341). Ἐν Στουτγάρτη. Τῆς Landesbibliothek κωδ. Hist. F 601 φ. 2^α. Αἰῶνος 15'. Ἀρχαῖον ἀντίγραφον τῆς ἄλλοτέ ποτ' ἐν τῇ κατὰ τὴν Κωνσταντινούπολιν μονῇ τῆς Παμμακαρίστου ὑπαρχούσης εἰκόνος τοῦ αὐτοκράτορος. — Ἀντίγραφον τοῦ ἐν Μονάχῳ καθηγητοῦ τῆς ζωγραφικῆς κ. Φρειδερίκου Wirnhier.

389. Ἄννα Παλαιολογίνα, σύζυγος Ἀνδρονίκου Β' (1328-1341). Ἐν Στουτγάρτη. Τῆς Landesbibliothek κωδ. Hist. F 601 φ. 4^α. Αἰῶνος 15'. Ἀρχαῖον ἀντίγραφον τῆς ἄλλοτέ ποτ' ἐν τῇ κατὰ τὴν Κωνσταντινούπολιν μονῇ τῆς Παμμακαρίστου ὑπαρχούσης εἰκόνος τῆς αὐτοκρατείας. — Ἀντίγραφον τοῦ ἐν Μονάχῳ καθηγητοῦ τῆς ζωγραφικῆς κ. Φρειδερίκου Wirnhier.

390. Ἄννα (Ἰωάννα) Παλαιολογίνα, θυγάτηρ τοῦ κομιτοῦ Σαβαυδίας Ἀμαδαίου Ε', δευτέρα σύζυγος τοῦ Ἀνδρονίκου Β' Παλαιολόγου (1328-1341). Αἰῶνος 14'. Ἐν Ῥώμῃ. Πινακοθήκη Βαρβέρινη. Ἐλαιογραφία. Αἰῶνος 14' (:). — Ἀντίγραφον ἐν σμικρῷ τοῦ κ. Ἰωάννου Lessi.

391. Ἰωάννης Σ' Καντακουζηνός (1341-1355). Ὡς αὐτοκράτωρ καὶ ὡς μοναχός. Ἐν Παρισίοις. Ἐθνικῆς βιβλιοθήκης κωδ. ἑλλ. 1242 φ. 123^α. Μεταξὺ τοῦ 1370 καὶ τοῦ 1375. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Λουκᾶ Ἀνατολίου Foucher.

392. Ἰωάννης Σ' Καντακουζηνός (1341-1355) καὶ ἡ αὐτὴ αὐτοῦ. Ἐν Παρισίοις. Ἐθνικῆς βιβλιοθήκης κωδ. ἑλλ. 1242 φ. 5^α. Μεταξὺ τοῦ 1370 καὶ τοῦ 1375. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Λουκᾶ Ἀνατολίου Foucher.

393. Ἰωάννης Η' Παλαιολόγος (1341-1376), Μανουὴλ Παλαιολόγος (1391-1425) καὶ Ἰωάννης Η' Παλαιολόγος (1425-1448). Ἐν Παρισίοις. Ἐθνικῆς βιβλιοθήκης κωδ. ἑλλ. 1793 φ. 2^α. Ἰχνογράφημα. Αἰῶνος 15'. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Λουκᾶ Ἀνατολίου Foucher.

394. Μανουὴλ Παλαιολόγος (1391-1425). Ἐν Παρισίοις.

Ἐθνικῆς βιβλιοθήκης Suppl. grec 309 φ. VI^α. Αἰῶνος 15'. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Λουκᾶ Ἀνατολίου Foucher.

395. Μανουὴλ Παλαιολόγος (1391-1425) μετὰ τῶν υἱῶν αὐτοῦ Ἰωάννου, Θεοδώρου καὶ Ἀνδρονίκου. Ἐν Παρισίοις. Μουσεῖον τοῦ Λούβρου (Invoires A 53). Εἰκὼν ἐκ χειρογράφου τοῦ ἔτους 1402. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Λουκᾶ Ἀνατολίου Foucher.

396. Μανουὴλ Παλαιολόγος (1391-1425). Ἐν Βενετίᾳ. Μαρκιανῆς βιβλιοθήκης Cl. VII cod. 22 φ. 78^α. Ἰχνογράφημα Γεωργίου Κλόντζα τοῦ Κρητός ἐν ἔτει 1590. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Βικεντίου Σκάρπα.

397. Ἰωάννης Η' Παλαιολόγος (1425-1448). Ἐν Ῥώμῃ. Μουσεῖον Borgiano della Propaganda. Προτομὴ χαλκῆ. Αἰῶνος

15'. Κατ' ἀπίθανον γνώμην τοῦ κ. Ἀντωνίου Μυῆζ καὶ τοῦ βαρῶνου κ. Μιχαήλ Lazzaroni εἶνε ἔργον τοῦ Ἀντωνίου Ἀβερουλίνου (Φιλαρέτη). — Φωτογραφία F. de Federicis. Ἀντωπός.

398. Ἰωάννης Η' Παλαιολόγος (1425-1448). Ἴδε ἀρ. 397. Φωτογραφία F. de Federicis. Κατὰ κρόταφον.

399. Ἰωάννης Η' Παλαιολόγος (1425-1448). Ἐν Παρισίοις. Ἐθνικῆς βιβλιοθήκης Suppl. grec 1188 φ. 4^α. Αἰῶνος 15'. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Λουκᾶ Ἀνατολίου Foucher.

400. Ἰωάννης Η' Παλαιολόγος (1425-1448). Ἐν Φλωρεντίᾳ. Μεδίκειος εὐκτήριος οἶκος (Cappella Medicea) ἐν τῷ μεγάρῳ (Palazzo Riccardi). Τοιχογραφία τοῦ Benozzo Gozzoli. Αἰῶνος 15'. — Φωτογραφία τοῦ οἴκου Brogi κεχρωσμένη κατὰ τὸ πρωτότυπον.

401. Ἰωάννης Η' Παλαιολόγος (1425-1448). Μετάλλιον τοῦ Βίκτωρος Πισάνου περὶ τὰ μίσα τοῦ 15' αἰῶνος, ἐν διαφόροις μουσείοις.

402. Ἰωάννης Παλαιολόγος (1425-1448). Ἐν Βερολίῳ. Συλλογὴ χαλκογραφῶν (Kupferstichkabinett). Χαλκογραφία τοῦ ἐργαστηρίου τῆς Παδούης καὶ τῆς Βενετίας, πιθανῶς ἔργον Νικολέττου τοῦ Μυτιναίου (Nicoletto da Modena) περὶ τὸ τέλος τοῦ 15' αἰῶνος, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ μεταλλίου τοῦ Βίκτωρος Πισάνου. — Φωτογραφία κατὰ τὴν ἔκδοσιν παρὰ τῷ F. Lippmann ἐν τῷ Jahrbuch der königlich preussischen Kunstsammlungen (Ἐν Βερολίῳ. Τόμ. Β'. 1881, σ. 215 κ. ἐ.). Πρβλ. Delaborde La

gravure en Italie avant Marc-Antoine. Ἐν Παρισίοις. 1883 σ. 147. — Ὑψος τοῦ πρωτοτύπου 0,245. Πλάτος 0,195.

403. Ἰωάννης Η΄ Παλαιολόγος (1425-1448). Ἐν Βενετία. Μαρκιανῆς βιβλιοθήκης Cl. VII cod. 22 φ. 22^b. Ἰχνογράφημα Γεωργίου Κλόντζα τοῦ Κρητὸς ἐν ἔτει 1590. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Βικεντίου Σκάρπα.

404. Κωνσταντῖνος Παλαιολόγος (1449-1453). Καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου. Ἐν Βενετία. Μαρκιανῆς βιβλιοθήκης Cl. VI cod. 22 φ. 89^b. Ἰχνογράφημα Γεωργίου Κλόντζα τοῦ Κρητὸς ἐν ἔτει 1590. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Βικεντίου Σκάρπα.

405. Κωνσταντῖνος Παλαιολόγος (1449-1453). Πρὸ αὐτοῦ ὁ Θάνατος. Ἐν Βενετία. Μαρκιανῆς βιβλιοθήκης Cl. VII. cod. 22 φ. 85^b. Ἰχνογράφημα Γεωργίου Κλόντζα τοῦ Κρητὸς ἐν ἔτει 1590. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Βικεντίου Σκάρπα.

406. Κωνσταντῖνος Παλαιολόγος (1449-1453). Νεκρὸς ἐκτάδην. Ἐν Βενετία. Μαρκιανῆς βιβλιοθήκης Cl. VII cod. 22 φ. 89^b. Ἰχνογράφημα Γεωργίου Κλόντζα τοῦ Κρητὸς ἐν ἔτει 1590. — Ἀντίγραφον τοῦ κ. Βικεντίου Σκάρπα.

407. Κωνσταντῖνος Παλαιολόγος (1449-1453). Ξυλογραφία πρωτότυπος ἐξηγμένη ἐκ τοῦ βιβλίου τοῦ *André F. Thevet* Les vrais portraits et vies des hommes illustres grecs, latins et payens, anciens et modernes, recueillis de leurs tableaux, livres, medalles, antiques et modernes. Ἐν Παρισίοις. 1584. σ. 291.

408. Θωμᾶς Παλαιολόγος, δεσπότης Πελοποννήσου (1430-1460). Ἐν Ῥώμῃ, ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου della Valle, ἐν ἀναγλύφῳ παραστάσει τῆς εἰς Ῥώμην ἐκ Πατρῶν ἀνακομιδῆς τῆς κάρας τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ πάπα Πίου Β΄ ὑπὸ τοῦ Νικολάου della Guardia καὶ Πέτρου Παύλου da Todi. Αἰῶνος ΙΕ΄. Ὁ Θωμᾶς εἶνε ὁ τελευταῖος ἐκ δεξιῶν τῶ ὄρωντι, ὁ φέρων τὸν χαρακτηριστικὸν πῖλον τῶν τελευταίων Παλαιολόγων. — Φωτογραφία R. Moseioni ἐν μεγεθύνσει.

409. Ἀνδρέας Παλαιολόγος, υἱὸς τοῦ δεσπότη Πελοποννήσου Θωμᾶ, θανὼν ἐν Ῥώμῃ τῶ 1474. Ἐν Ῥώμῃ. Appartamento Borgia ἐν τῶ Βατικανῶ, ἐν τῇ τοιχογραφίᾳ Disputa di S. Caterina, γραφείσῃ ὑπὸ τοῦ Pinturicchio μεταξὺ τοῦ 1494 καὶ 1495. — Φωτογραφία κεχρωσμένη κατὰ τὸ πρωτότυπον ὑπὸ τοῦ κ. Ἰωάννου Lessi

ΠΑΡΑ ΤΟΝ ΤΑΦΟΝ ΤΟΥ ΚΟΡΑΗ *

Εἶχον παρέλθει τριάκοντα ἔτη ἀφ' οὗ χρόνου δὲν εἶχον ἐπισκεφθῆ τοὺς Παρισίους. Τρεῖς ὄλας ἐτῶν δεκάδας εἶχον νὰ ἴδω τὸν τάφον τοῦ Κοραῆ. Εἶχον προσκυνήσει αὐτὸν τὸ πρῶτον νεανίας ἐν τοῖς ὠραίοις χρόνοις τῶν σπουδῶν, ὅτε ἤδη κατείχετο ἡ ψυχὴ μου ὑπὸ θαυμασμοῦ πρὸς τὸν μέγαν Χῖον. Ἀλλ' ἠσθάνθην ἐπιτακτικὴν ἀνάγκην νὰ προσφέρω καὶ πάλιν τῶρα, εὐρισκόμενος ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ τοῦ γήρατος, τὸ θυμίαμα τοῦ θαυμασμοῦ μου. Στρέφων τὸ βλέμμα εἰς τὴν παρ' ἡμῖν γλωσσικὴν κίνησιν ἠσθάνομην, ὅτι ὤφειλον νὰ ἐμφανισθῶ πρὸ τῆς σκιᾶς αὐτοῦ μετ' εὐλαβείας ἔτι μείζονος. Ἐτερόφρονες διδασκαλῖαι ἐπειράθησαν ἐν τούτῳ τῶ μεταξὺ νὰ παρεμβάλωσι καινὰ δαιμόνια, δι' ὧν ὡς δι' ἄλλου τινὸς διελκυστίνδα διηγωνίσθησαν νὰ συμπαρασύρῳσι τὴν γλωσσικὴν συνείδησιν τοῦ ἔθνους εἰς ἀντίθετα καὶ ἀπ' ἀλλήλων ἀπεσχοινισμένα ἄκρα. Ἀλλὰ πᾶσαι αὗται αἱ προσπάθειαι, δι' ὧν τὸ ἔθνος συγχέεται μᾶλλον ἀντὶ νὰ φωτισθῆ καὶ φέρεται μετέωρον καὶ ἀναποφάσιστον πρὸς διευθύνσεις ὄλας ἀντιθέτους ἀλλήλων, δὲν ἠδυνήθησαν νὰ κλονήσωσι τὸν ἀπαρασάλευτον στυλοβάτην, ἐφ' οὗ ἰδρύεται ἐν τῶ προσήκοντι μέσῳ ἡ μεγάλη μορφή τοῦ Κοραῆ.

Ἦτο μία τῶν πρώτων ἡμερῶν τοῦ Ὀκτωβρίου 1906, μία τῶν πρώτων φθινοπωρινῶν ἡμερῶν. Λεπτὰ νέφη καλύπτοντα τὸν οὐρανὸν εἶχον ἀρχίσει κυλίοντα εἰς μελαγχολίαν τὴν ψυχὴν μου. Σύννους διέταξα τὸν ἀμαξηλάτην νὰ με ἀγάγη εἰς τὸ νεκροταφεῖον τοῦ Ὄρους Παρνασσοῦ (Montparnasse). Ὀλί-

* Τὸ ἄρθρον τοῦτο τοῦ συντάκτου τοῦ Νέου Ἑλληνομνήμωνος ἀνατυπῶνται ἐκ τῶν «Χιακῶν Χρονικῶν», ἑτησίου δημοσιεύματος ἐκδομένου ἐπιμελείᾳ Κωνσταντίνου Λιμάντου, καθηγητοῦ ἐν Χίῳ. Ἐν Ἀθήναις. 1911 Τεύχ. Α' σ. 43 κ. ε.

γοι βεβαίως τῶν περιοδευόντων ἐπισκέπτονται τὰ νεκροταφεῖα τῶν πόλεων, ἐν αἷς παρεπιδημοῦσιν. Ἄλλ' ἐγὼ συνειθίζω νὰ συμπληρῶν πάντοτε κατὰ τὰς περιηγήσεις μου τὰς ἐκ τῆς νέας ζωῆς συναισθήσεις διὰ τῆς ἐπιστροφῆς εἰς τοὺς νεκρούς. Δὲν εἶνε μόνον τὸ μίκτον αἶσθημα τῆς ματαιότητος τῶν ἐγκοσμίων ἅμα καὶ τῆς αἰωνιότητος τὸ ἐλκυσθὲν με πρὸς τοὺς εἰρηναίους τόπους, ὅπου ἀναπαύονται οἱ κεκοιμημένοι. Μὲ διακατέχουσι παντοῖαι ἐντυπώσεις, ὧν μία τῶν ἰσχυροτάτων ἢ ἀντιθεσις τοῦ θορύβου καὶ τῆς κινήσεως τῶν μεγάλων πόλεων πρὸς τὴν γαλήνην τῶν τάφων. Αἱ συγκινήσεις τῆς ζωῆς, αἱ ἀπὸ τῶν ζώντων ἐνίοτε συγχύσεις ἀποκοιμῶνται ἐκεῖ.

"ὦ! μὴ φοβᾶσαι τοὺς νεκρούς. Εἴν' ἦσυχαι οἱ καυμένοι,

εἶπεν ὁ ποιητής. Ἐπειτα ἐν τοῖς νεκροταφεῖοις διέρχονται πρὸ ἡμῶν ὡς ἐν ταινίαις κινηματογράφου σελίδες τῆς ἱστορίας ἀξίαι μελέτης. Παρερχόμενοι πρὸ τῶν τάφων μεγάλων νεκρῶν ἀναπολοῦμεν τὸ παρελθὸν κατὰ τρόπον ὅπως διάφορον ἐκείνου, δι' οὗ παρακολουθοῦμεν αὐτὸ ἐν τοῖς βιβλίοις. Ἐκτὸς τούτου, διδακτικωτάτη εἶνε ἡ ἐπίσκεψις τῶν νεκροταφείων ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς μελέτης τῆς γλυπτικῆς ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς πρὸς τοὺς νεκρούς εὐλαβείας τῶν διαφόρων λαῶν καὶ χρόνων, τῶν διαφόρων θρησκειῶν καὶ δογμάτων. Ὅποια διαφορὰ συναισθημάτων κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Κεραμεικοῦ καὶ τῆς Ὀδοῦ τῶν τάφων ἐν Πομπηίᾳ, τοῦ πολυανδρίου τῆς Χαιρωνείας καὶ τῶν κατακομβῶν τῆς Ῥώμης καὶ τῆς Ἀλεξανδρείας, τῶν νεκροταφείων τῆς Πίσσης, τῆς Βονωνίας, τοῦ Ἁγίου Μινιάτου ἐν Φλωρεντίᾳ, τῶν μουσουλμανικῶν κοιμητηρίων τῆς Σταμπούλ καὶ τῶν Ἱεροσολύμων, τοῦ νεκροταφείου τῶν Νέων Ἀθηνῶν καὶ τοῦ ἀναπαυτηρίου χώρου τῶν κεκοιμημένων ἐν μικρῷ ἀραβικῷ χωρίῳ τῆς Αἰγύπτου ἢ ἐν κοιμητηρίῳ νεκρῶν ταφέντων κατὰ τὰ νόμιμα τῆς Ἰουδαϊκῆς θρησκείας.

Τὸ δ' ἐν Παρισίοις νεκροταφεῖον τοῦ Montparnasse οὐδαμῶς δύναται νὰ παραβληθῆ κατὰ τὸ μέγεθος πρὸς τὸ μέγιστον τῶν Παρισίων, τὸ φερωνυμούμενον ἀπὸ τοῦ Ἰησοῦτου πατρὸς (Père) Lachaise, τοῦ ἐξομολογητοῦ τοῦ Λουδοβίκου ΙΔ', ὅστις ἐκτεκτητο ἀγροτικὸν οἰκίσκον ἐν ᾧ μέρει εὐρίσκειται σήμερον τὸ ἐκκλησίδριον τοῦ νεκροταφείου ἐκείνου. Ἐν τῷ Père-Lachaise εὕρηνται μεταξὺ τῶν ἄλλων οἱ τάφοι πολλῶν ἐπιφανῶν, ἐν οἷς ὁ τοῦ Χερουβίνη, τοῦ Ἀλφρέδου Μυσσέ, τοῦ Μολιέρου, τοῦ Λαφονταίνου, τοῦ Βερανζέρου, τοῦ Βαλζάκ, τοῦ Ἀραγῶ, τοῦ Θιέρσου. Τοὺς δὲ νεαροὺς ἐρωτολήπτους ἐλκύει πρὸς τὸ νεκροταφεῖον τοῦτο ὁ τάφος τοῦ ἐρωτικοῦ ζεύγους τοῦ δωδεκάτου αἰῶνος, τοῦ Ἀβελάρδου καὶ τῆς Ἐλοΐζης.

Τὸ νεκροταφεῖον τοῦ Ὄρους Παρνασσοῦ περιβάλλεται σήμερον ὑπὸ ἱκανῶς πολυκινήτου συνοικίας, κειμένης ἐν τοῖς νοτίοις τῶν Παρισίων, εἰς ἀπόστασιν ἐνὸς περίπου τετάρτου τῆς ὥρας μακρὰν τῆς ἐκκλησίας τῶν Ἀπομάχων (Invalides), ὅπου κεῖται ἡ λάρναξ τοῦ μεγάλου Ναπολέοντος. Ἐν τῶν ἐξωτερικῶν βουλεβάρτων τῆς πόλεως, τὸ Boulevard τὸ φέρον τὸ ὄνομα τοῦ γνωστοῦ λογογράφου καὶ φίλου τῆς νέας Ἑλλάδος Edgar Quinet, διαθέει ἔξωθεν τὸν χώρον τῶν νεκρῶν. Ἡ πύλη τοῦ νεκροταφείου φέρει τὸν ἀριθμὸν 3 ἐν τῷ βουλεβάρτῳ τούτῳ. Ἐδῶ ὁ θάνατος, ἀπέναντι ἡ ζωῆ, σειρὰ ἐμπορικῶν καταστημάτων, τῶν πλείστων ἀνθοπωλείων καὶ πωλητηρίων ἀντικειμένων ἀναφερομένων εἰς τὴν πρὸς τοὺς νεκρούς εὐλάβειαν, ἐν οἷς καὶ νεκρικαὶ στῆλαι. Ἀκριβῶς ἀντικρὺ τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 3 κυρίας εἰσόδου τοῦ νεκροταφείου ἐν τῷ βουλεβάρτῳ ὁ ἀριθμὸς 24, ἐν τῶν ἀνθοπωλείων.

Εἰς ἤλθον πρῶτον εἰς τὸ ἀνθοπωλεῖον ἐκεῖνο καὶ ἠγόρασα στέφανον ἀειθαλῶν ἀμαράντων, ἵνα καταθέσω αὐτὸν ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Ἀδαμαντίου Κοραῆ. Ἐπειτα διέβην τὴν ἀπέναντι πύλην τῶν νεκρῶν.

Ἄλλὰ δὲν ἔχει μόνον τὸ νεκροταφεῖον διεύθυνσιν ὁδοῦ καὶ

ἀριθμὸν, καθ' ἃ τὰ ξενοδοχεῖα, τὰ μέγαρα, τὰ ἐμπορικὰ τῶν Παρισίων. Καὶ ἐντὸς τοῦ νεκροταφείου ἔχουσιν οἱ νεκροὶ ἕκαστος τὴν διεύθυνσιν αὐτῶν. Προεχώρησα εἰς τὸ φυλακεῖον καὶ ἐζήτησα τὴν διεύθυνσιν τοῦ τάφου τοῦ Κοραῆ. Ὁ δὲ ἀρμόδιος πάλληλος, ἀνοίξας τὰ οἰκεία βιβλία, μοὶ ἐνεχείρισεν ἔντυπον προσηκόντως συμπληρωθὲν, σφραγισθὲν διὰ σφραγίδος φερύσης τὰς λέξεις Ville de Paris. Cimetière du Sud καὶ ἀναγράφον τὴν ἐν τῷ νεκροταφείῳ οἰκείαν θέσιν τοῦ τάφου. Τοῦ δελτίου τούτου παρέχω πανομοιότυπον ἔνταυθα.

PREFECTURE DE LA SEINE

DIRECTION
des
AFFAIRES MUNICIPALES6^e BureauRÉPUBLIQUE FRANÇAISE
LIBERTÉ — ÉGALITÉ — FRATERNITÉ

CIMETIÈRE DE PARIS
CIMETIÈRE
DU
SUD
SITUATION DE SÉPULTURE

Nom Koray

Date de l'inhumation _____

2e Division me son4^e Ligne 2e ordN^o 11 auel

Λαβὼν δὲ τὸ δελτίον ἐκεῖνο ἀνά χεῖρας, ἀνευ δυσκολίας ἠδυνήθην νὰ εὑρῶ τὸν ζητούμενον τάφον, προχωρήσας διὰ τῆς ἀπὸ τῆς εὐρείας πύλης εἰς τὰ ἔσω τοῦ κοιμητηρίου ἀγούσης μεγάλης ὁδοῦ τῶν νεκρῶν.

Λεπταὶ ψεκάδες φαντίζουσαι τοὺς τάφους καὶ τὰ περὶ αὐτοὺς κηπάρια ἐπλήρουν τὸν ἀέρα εὐωδίας ἀπὸ τῶν καταπρασίνων

δένδρων καὶ τῶν πολυχρόων ἀνθῶν. Ὁ θόρυβος τῶν διὰ τοῦ βουλευδάρτου διερχομένων παντοίων ὀχημάτων δὲν ἠκούετο πλέον. Αἱ ποικίλαι κραυγαὶ τῶν πλανοδίων πωλητῶν, τὰ πολυθρύλητα cris de Paris, δὲν εἰσεχώρουν μέχρι τοῦ ἄφατον γαλήνην ἀποπνέοντος ἐκείνου χώρου τῆς αἰωνίου ἀναπαύσεως. Ὀλίγων ἐπιφανῶν τάφους εἶδον ἐν τῷ νεκροταφείῳ, ὧν μεταξὺ τὸν τοῦ Πέτρου Larousse, τοῦ γνωστοῦ ἐγκυκλοπαιδικοῦ καὶ λεξικογράφου, τῶν ποιητῶν Θεοδώρου de Banville καὶ Ἡγησίππου Moreau, τοῦ Guy de Maupassant, τοῦ Edgar Quinet, τοῦ Sainte-Beuve, τοῦ ποιητοῦ τῆς Μασσαλιώτιδος Leconte de Lisle. Ἐν τῷ μέσῳ μικρᾶς πλατείας τοῦ κεντρικοῦ δρόμου ὑψοῦται στήλη ἐπιφανῆς φέρουσα χαλκοῦν ἄγαλμα καὶ ἐπιγραφὴν Souvenir. Εἶνε μνημεῖον ἀφιερωμένον εἰς τοὺς λησμονημένους.

Ὡραῖα ἀνθη, νωπὰ ἢ τεχνητὰ, στέφανοι συρμάτινοι, κήρινοι ἢ ἐξ ἀμαράντων ἐκόσμουν τοὺς τάφους. Ἐχουσι δὲ οἱ τάφοι σχήματα πάντοια, ναϊδίων, οἰκίσκων ἐκ γρανίτου, λαρνάκων, στηλῶν, ἀπλῶν πλακῶν. Ὀλίγα γλυπτικὰ ἔργα εἶδον ἄξια λόγου, ἔτι δ' ὀλιγωτέρας γλυφᾶς ὀνομαστῶν καλλιτεχνῶν. Ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην τὸ νεκροταφεῖον τοῦ Ὄρους Παρνασσοῦ εἶνε πολὺ ὑποδεέστερον τοῦ τοῦ πατρὸς Lachaise, ὅπερ ἀποτελεῖ νεκρόπολιν ὄλην, καὶ ἄλλων κοιμητηρίων τῆς Ἰταλίας καὶ τῆς Γερμανίας. Οὐδὲ παρατηρεῖται ἐν τῷ Ὄρει Παρνασσῷ ἢ ἀρχαῖζουσα μίμησις ἀρχαίων ἐλληνικῶν νεκρικῶν ἀναγλύφων, εἰς ἣν ἀπὸ τινος ἤρχισαν ἐπιδιδόμενοι Γερμανοὶ τινες γλύπτται, οἱ οὖν Fritz Klimsh ἐν Charlottenburg, ὁ Παῦλος Drescher ἐν Βερολίνῳ, ὁ Hermann Lang ἐν Μονάχῳ. Τοιούτων ἐξαιρέτων γλυπτικῶν ἔργων τὰς εἰκόνας εἶδον ἐκτεθειμένας τὸ θέρος τοῦ 1908 ἐν ἐκθέσει ἐπιταφίων μνημείων ἐν τῷ Kunstgewerbemuseum τοῦ Βερολίνου.

Ἄλλὰ παροδικὸν μόνον ἔρριπτον βλέμμα ἐπὶ τοὺς ποικίλους τάφους τοῦ Montparnasse. Ἄλλως δ' ἔσπευδον πρὸς τὸν τοῦ

Κοραῆ. Ἴδου αὐτός, ἀριστερόθεν τῆς μεγάλης ὁδοῦ, καταφανῆς ἐν τῇ τετάρτῃ σειρᾷ, ἅτε ὑπερυψούμενος ἄνωθεν τῶν ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἐν ταῖς προτέραις σειραῖς χαμηλοτέρων τάφων.

Ὁ τάφος τοῦ μεγάλου Χίου εἶνε ἀπλοῦς. Συνίσταται ἐκ στήλης γρανίτου, ἐφ' ἧς χαλκῇ προτομῇ τοῦ Κοραῆ, ἧς κἀνωθεν 1748-1833. Εἶνε δὲ γεγλυμμένον ἐπ' αὐτοῦ κεφαλαίοις γράμμασι τὸ γνωστὸν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Κοραῆ ποιηθὲν ἐπιτύμβιον Ἀδαμάντιος Κοραῆς Χίος ὑπὸ ξένην μὲν ἴσα δὲ τῇ φύσασί μ' Ἑλλάδι πεφιλημένην γῆν τῶν Παρισίων κεῖμαι. Ἐν συνεχείᾳ δ' ἔπονται τάδε· Οἱ τῆς Ἑλλάδος τὸν πατέρα θρηνοῦντες Ν. Βλαστός Α. Κοντόσταυλος Ι. Ρώτας τύμβον ἀνέστησαν τόνδε θ' Ἀπριλίου αὐλῷ. Ἄνερ ποθεινότατε γαῖαν ἔχοις ἐλαφράν. Εἶτα δ' ἀκολουθεῖ ἡ ἐξῆς ἐπιγραφή γαλλιστὶ γεγραμμένη· Ce noble enfant des Grecs évoquant leur génie fit lever à sa voix un peuple de héros. La France, ô Coray, ta seconde patrie te garde avec orgueil dans la paix des tombeaux. Ἡ δὲ χαλκῇ προτομῇ, ἣν ἔγλυψε κατὰ τὰ ἐπὶ τοῦ βάλθρου γεγραμμένα ὁ Schmidt Μ^ς, παριστάνει τὸν γέροντα Χίον Ἰσχνόν, σεμνῶς ἐγκροθυλημένον καὶ φέροντα μέγαν λαιμοδέτην ἐπὶ τοῦ κεχυμένου ὑποκαμίσου. Ἡ μορφή αὐτῆ τοῦ Κοραῆ, πιστῶς ἀναπαριστῶσα τοὺς χαρακτῆρας τοῦ προσώπου αὐτοῦ καὶ ὁμοιάζουσα πλειότερον πρὸς τὸ γύψινον ἔκμαγμα τὸ ἀπὸ τοῦ νεκροῦ τοῦ Κοραῆ ληφθὲν καὶ ἀποκείμενον ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς Ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογικῆς ἐν Ἀθήναις ἐταιρείας, εἶνε πολὺ ἀσχημοτέρα τῆς ὑπὸ τοῦ Γεωργίου Βρούτου γλυφείσης τῆς κοσμούσης τὸ κηπάριον τὸ πρὸ τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου καὶ διαψεύδει τὸ γνωστὸν λόγιον τῶν ἀρχαίων Οἷα ἡ μορφή, τοιάδε καὶ ἡ ψυχὴ. Ἐκαστος πράγματι γινώσκει ὁποῖος μέγας νοῦς καὶ ὁποῖα εὐγενῆς ψυχὴ ἐγκατῶκει ἐν τῷ ἀκαλλεῖ ἐκείνῳ σαρκίῳ.

Καὶ ταῦτα μὲν εἶνε τὰ ἐν τῷ τάφῳ ὑπομνησκόντα τὴν ἐν ἔτει 1833 ταφὴν τοῦ Κοραῆ. Νεωτέρα δ' ἐπιγραφή ἀναφέρεται

εἰς τὴν ἐν ἔτει 1877 ἀνακομιδὴν τοῦ θνητοῦ σκηνώματος αὐτοῦ εἰς Ἀθήνας. Ἐχει δὲ ὧδε· Αἰτήσῃ καὶ συνδρομῇ ὁμοθύμῳ τῶν ἀπανταχοῦ Ἑλλήνων ἡ ἱερά τοῦ Κοραῆ κόνις μετεκομίσθη εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς Ἑλλάδος, ὑπὲρ ἧς καὶ ἐμόχθησεν ὁ ἀοίδιμος. Ἡ Μαρτίου αὐοῦ.

Ἡ ἐπιγραφή αὕτη ὑπέμνησέ με τὰς συγκινήσεις τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ ἑλληνισμοῦ ὅλου, ὅτε τὰ λείψανα τοῦ Κοραῆ ἀνεκομίσθησαν εἰς τὰς Ἀθήνας, ἀποβιβάσθέντα ἐν Πειραιεῖ ὑπὸ τοὺς κρότους τῶν πυροβόλων τῶν ἐν τῷ λιμένι ναυλοχούντων πολεμικῶν καὶ ἐμπορικῶν πλοίων τὸν Μάρτιον τοῦ 1877. Καὶ πρῶτον μὲν κατετέθησαν προσωρινῶς ἐν τῷ ἐγγύς τῆς Μητροπόλεως μικρῷ ναῶ τοῦ Ἁγίου Ἐλευθερίου, τῆς μεσαιωνικῆς ἐκκλησίας τῆς Γοργοπηκόου, πλησίον τοῦ σκηνώματος τοῦ πατριάρχου Γρηγορίου, τότε ἐν τῷ ναϊδίῳ ἐκείνῳ πρὸ τῆς εἰς τὴν Μητρόπολιν ἀνακομιδῆς ἀναποκειμένου. Μετὰ δὲ τινὰς ἡμέρας, τὴν 8 Ἀπριλίου, ἡ πόλις ὅλη ἢ μᾶλλον ὁ ἑλληνισμὸς ὅλος ἐκήδευσεν εἰς τὸ ἐν τῷ νεκροταφείῳ τῶν Ἀθηνῶν τότε συντελεσθὲν ἐπιφανὲς μαυσωλλεῖον τὰ λείψανα τοῦ Χίου, κομισθέντα εἰς τὴν τελευταίαν αὐτοῦ κατοικίαν ἐπὶ τῆς νεκροφόρου ἀμάξης τοῦ στρατοῦ, πενθίμως κεκοσμημένης. Καθολικὴ δὲ ὑπῆρξεν ἡ συγκίνησις, ἣν ὑπεξέκαυσαν οἱ τὰς ἀρετὰς τοῦ μεγάλου τέκνου τῆς πατρίδος ὑμνήσαντες ῥήτορες, ὁ πρόεδρος τῆς ἐν Ἀθήναις ἐπιτροπῆς Κοραῆ Μάρκος Ρενιέρης, ὁ ἀντιπρύτανις Ἐμμανουὴλ Κόκκινος καὶ ὁ καθηγητὴς Νικόλαος Δαμαλᾶς.

Μεστὸς συγκινήσεων καὶ ἀναμνήσεων κατέθηκα τὸν ἐξ ἀμαράντων στέφανόν μου ἐπὶ τῆς γρανιτίνης στήλης τῆς εἰς τὸν Κοραῆν πεφιλημένης ἴσα τῇ φύσασί Ἑλλάδι γῆς τῶν Παρισίων. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐπέλαμψεν ἐπὶ τὴν στήλην ἐκ τῶν ὑσῶραι ἀραιουμένων νεφῶν τῆς φθινοπωρινῆς ἐκείνης πρωίας ὁ ἥλιος τῆς γαλλικῆς πρωτευούσης, οἶονεὶ σπεύδων νὰ σπεῖρη ἔπλετον τὸ φῶς αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ δροσολούστου τάφου τοῦ τέκνου

τῆς Χίου, περιχρωνυμένου διὰ τόξων ἱριδος, ἐξαλλομένων ἀπὸ τῶν ψεκᾶδων, ὑφ' ὧν ἦσαν βεβρεγμένα τὰ περίξ τοῦ μνήματος ἄνθη. Τὴν αὐτὴν ὥραν διέκοψε τὰς σκέψεις μου ὡς εὐλαβοῦς προσκυνητοῦ τὸ ὑπόκωφον τονθύρισμα τροφοῦ λικνιζούσης νήπιον γελαστόν φερόμενον ἐπὶ παιδικοῦ λίχνου καὶ προσμειδιῶν πρὸς τὸ βαυκάλημα τῆς ῥωμαλέας καὶ κομψῶς τὸ πάτριον ἔνδυμα φερούσης Νορμανδῆς. Εἶνε τόσοσ ἤρεμος ἡ ὄασις ἐκείνη, ὥστε καὶ αὐταὶ αἱ κουροτρόφοι τῆς συνοικίας δὲν πτοοῦνται νὰ περιφέρωσι τὰ βρέφη ἐντὸς τοῦ νεκροταφείου ὡς ἐν οἰωδῆποτε ἄλλω εὐανθεῖ λειμῶνι. Οὕτως ἡ ζωὴ καὶ τὸ μέλλον συνδυάζονται ἀρμονικῶς μετὰ τοῦ θανάτου καὶ τοῦ παρελθόντος ἐν τῷ τόπῳ ἐκείνῳ τῆς γαλήνης, ὅπου ἀνεπαύετο ὁ πατήρ τῆς Ἑλλάδος, ὡς ἀπεκάλεσαν αὐτὸν οἱ τρεῖς εὐλαβεῖς Χῖοι οἱ στήσαντες τῷ 1833 εἰς τὴν μνήμην αὐτοῦ τὴν στήλην τὴν ἐκ γρανίτου.

Αἴσωπεια Τετραστιχα

ΕΚ ΚΩΔΙΚΟΥ ΤΗΣ ΕΝ ΑΓΙΩ ὄρει ΜΟΝΗΣ ΒΑΤΟΠΕΔΙΟΥ

Εἰς τὰς συλλογὰς Αἰσωπειῶν μύθων τὰς ὑπ' ἐμοῦ ἐκδοθείσας ἐν τῷ Νέῳ Ἑλληνομνήμονι Τόμ. Ζ' σ. 49 κ. ἐ. προσθέτω ἐνταῦθα καὶ ἑτέραν ἐκ τῶν φ. 176⁶ κ. ἐ. τοῦ ὑπ' ἀρ. 13 κώδικος τῆς ἐν Ἀγίῳ ὄρει εὐαγοῦς μονῆς Βατοπεδίου, γεγραμμένου τὸν δέκατον πέμπτον αἰῶνα. Οἱ μῦθοι οὗτοι ἐπιγράφονται ἐν τῷ κώδικι *Μύθοι αἴσοποι λαμβικοί τετραστιχοὶ βραβίου*. Ἐν δὲ τῷ τέλει αὐτῶν φέρονται τάδε: *Τέλος τῶν τοιούτων στίχων*. Κατὰ ταῦτα προσγράφονται μὲν εἰς τὸν Βάβριον, οὗ τὸ ὄνομα παρεφθάρη εἰς βραβίου, καθ' ἃ ἀλλαχοῦ εἰς βαρβάρου¹, ἀλλ' ἀνήκουσι τοῦτο μὲν εἰς τὴν συλλογὴν τὴν ἄλλως γνωστὴν ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ διακόνου Ἰγνατίου, τοῦτο δ' εἰς τὰ κατὰ τὴν τοῦ Καρόλου Φρειδερίκου Müller ἔκδοσιν *Tetrasticha a versificatoribus recentioris aetatis conglutinata*². Καὶ περιέχονται μὲν τινὰ τούτων ἐν ἄλλοις τε κώδιξι καὶ ἐν τῷ τοῦ Δοχειαρίου 287³, εἶνε δ' ἡ ἐν αὐτοῖς παράδοσις λίαν ἐσφαλμένη καὶ συμπίπτει τὸ πλεῖστον πρὸς τὴν τοῦ Βερολινείου κώδικος 46), καθ' ἃ γίνεται δῆλον ἐκ τῶν παρὰ τῷ Müller σημειουμένων διαφορῶν γραφῶν. Χρήσιμον δ' οὐχ ἦττον ὑπέλαβον τὴν ἔκδοσιν αὐτῶν πρὸς ἐπαύξησιν τοῦ κριτικοῦ ὑλικοῦ τῶν Αἰσωπειῶν μύθων. Καὶ ἐν μὲν τῇ καταγραφῇ τοῦ κειμένου ἐπεζήτησα τὸν συνδυασμὸν τοῦ ὄρθου ἐν τε τῇ γλώσσῃ καὶ τῷ μέτρῳ πρὸς τὴν κατὰ τὸ δυνατὸν ἐμμονὴν εἰς τὰς γραφὰς τοῦ κώδικος (B), ὅπου δὲ ταῦτα δὲν εὐώδουντο, προέκρινα τὰς ὑπὸ τοῦ Müller (Cr = παρὰ τῷ Crusius) προτιμηθείσας γραφὰς.

¹ Ἴδε Νέου Ἑλληνομνήμονος Τόμ. Ζ' σ. 50.

² Παρὰ τῷ *Otto Crusius* *Babrii Fabulae Aesopicae*, Ἐν Λειψίῳ. 1897 σ. 264 κ. ἐ., 286 κ. ἐ.

³ Νέου Ἑλληνομνήμονος Τόμ. Ζ' σ. 50 κ. ἐ., 59 κ. ἐ.

Περιττὸν δ' ἐθεώρησα νὰ προσθέσω καὶ τὰς ἄλλως πολλὰς καὶ ποικίλας γραφὰς τῶν λοιπῶν κωδίκων, ἃς ὁ βουλόμενος εὐρίσκει ἐν ταῖς κριτικαῖς σημειώσεσι τῆς ἐκδόσεως Müller, πλὴν τοῦ προμνημονευθέντος κώδικος τῆς μονῆς Δοχειαρίου (Δ), οὗ ὁ ἀντίστοιχος μῦθος, ὅπου τοιοῦτος ὑπάρχει, ἐδηλώθη ὑπ' ἐμοῦ ἐν παρενθέσει πρὸς τῷ τοῦ Ἰγνατίου ἢ τῶν *Tetrasiecha* κατὰ τὴν παρὰ *Crusius* ἐπεξεργασίαν τοῦ Müller.

Ἐν τέλει σημειωτέον, ὅτι οἱ ἀραβικοὶ ἀριθμοὶ τῶν μύθων προσετέθησαν ὑπ' ἐμοῦ. Καὶ τοῦτο δὲ παρατηρητέον, ὅτι τὰ ἐπιμύθια ἐν ταύτῃ τῇ συλλογῇ προτάσσονται τῶν μύθων, καθ' ἃ ἐν τῇ τοῦ Δοχειαρίου, προηγείται δ' αὐτῶν ἐν τοῖς ἀριθμοῖς 2, 4-10, 12, 13, 15-52, 56 καὶ 59 συνήθως τὸ "Οὐ, ἀνθ' οὗ ἐν τοῖς ἀριθμοῖς 3, 11 καὶ 14 φέρεται γεγραμμένον Τδ. Περιττὸν δ' ὑπέλαβον νὰ παραθέσω ἐν τοῖς ἐπιμυθίοις τὰς ἐξ ἄλλων κωδίκων διαφοράς.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ διορθωθήτωσαν ὧδε τὰ ἐξῆς παρράματα τῶν ἐν τῷ Νέῳ Ἑλληνομνήμονι Τόμ. Ζ' σ. 49 κ. ἐ. Αἰσωπείων μύθων. Ἐν σ. 52 στ. 16 ἀντὶ Διονυσίου γρ. Δοχειαρίου, ἐν σ. 52 στ. 24 ἀντὶ Διονυσιακοῦ γρ. Δοχειαρικοῦ, ἐν σ. 60 ἀρ. 5 ἐν τῷ Ἐπιμυθίῳ ἀντὶ τὰ γρ. τὰ, ἐν σ. 62 ἀρ. 11 στ. 3 ἀντὶ ἐμοῦ γρ. ἐξ ἐμοῦ, ἐν σ. 62 ἀρ. 14 ἀντὶ Ἰγνατίου 24 γρ. Ἰγνατίου 6 καὶ ἀντὶ σ. 273 γρ. σ. 266, ἐν σ. 65 ἀρ. 24 ἐν ταῖς διαφόροις γραφαῖς ἀντὶ τοίους: τοίων *Cr.* γρ. τοίους *Cr.*: τοίων.

1 (Δοχειαρίου 1. Ἰγνατίου 1. *Crusius* σ. 264).

Εἰς τὸ ἐπ' ἀρεταῖς οὐ δεῖ σεμνύνεσθαι.

Ἄνδρὸς ποσὶ πατεῖτο πέτρινος λέων,
καὶ τις λέοντί φησι «τὴν ἰσχὺν βλέπεις;».
α' Ἀλλ' εἰ λέοντες, εἶπεν, ἤδειςαν γλύφειν,
πολλοὺς ἂν εἶδες ἀνθρώπους ὄντας λίθους».

1. ποσὶ ΒΔ 2. λέωντι ΒΔ φησὶν Δ ἰσχὺν Δ 3. ἤδειςαν *Cr.*: ρῖδισαν ΒΔ 4. εἶδες ὄντας ἀνθρώπους Β*Cr.*: ὄντας εἶδες ἀνθρώπους Δ

2 (Δοχειαρίου 8. Ἰγνατίου 2. *Crusius* σ. 264).

ἽΟτι ἀδίκους μὴ συμψύρεσθαι.

Ἐθνεὶ γεράνων πῆξέ τις σπορεὺς πάγην,
μεθ' ὧν πελαργὸν εἶλεν, ὃς θρήνει μέγα.

Ἐφη δ' ἀροτρεὺς· Ὡς φίλος μὲν εἶ, λέγω·
ἀλλ' ἢ πάγη λαβοῦσα σὺν κακοῖς σ' ἔχει.

1. πῆξέ *Cr.*: πῆξε Δ: ἐπῆξέ Β τις Β*Cr.*: τίς Δ 2. εἶλεν *Cr.*: εἶπεν Β: εἶχεν Δ 3. λέγω *Cr.*: λέγων ΒΔ 4. σ' προσέθηκε *Cr.*: λείπει ΒΔ

3. (Δοχειαρίου 17. Ἰγνατίου 3. *Crusius* σ. 265).

ἽΟτι ἐν συμφοραῖς μὴ γαστρίζεσθαι.

Κλοῖφ λύκος πᾶχιστον ὄρων κύνα
«Δῆσας τίς ἐξέθρεψε τοῦτον ὧδ' ;» ἔφη·
«Κυνηγός». «Ἀλλὰ τοῦτο μὴ πάθοι λύκος·
ἐμοὶ φίλος λιμὸς γὰρ ἢ κλοιοῦ βάρους».

Ἐπιμύθιον: γαστρίζεσθε 1. κλοῖφ Β*Cr.*: Ποῦ τίς Δ 2. Δῆσας τίς Β*Cr.*: δεῖσας τίς Δ ὧδ' *Cr.*: ὃς δ' ΒΔ 3. τοῦτο μὴ πάθοι Δ*Cr.*: μὴ τοῦτο πάθοι Β λύκος Δ*Cr.*: λύκοις Β 4. βάρους *Cr.*: κόρος ΒΔ

4 (Δοχειαρίου 20. Ἰγνατίου 4. *Crusius* σ. 265).

ἽΟτι μορφᾶς ἀπ' ἀρχῆς διακρούεσθαι.

Λέοντος ὑπνώττοντος ἀχένας μέσον
φ. 177α διέδρα||μεν μῦς, ὃς ἀνέστη συντόμως.
Γελαῖ δ' ἀλώπηξ, καὶ λέων ἀπεκρίθη·
Οὐ μὺν πτοοῦμαι, τὴν ὁδὸν δ' ἀνατρέπω.

Ἐπιμύθιον: ἽΟ μορφᾶς ἀπαρχῆς διακρούεσθε 2. διέδραμεν *Cr.*: διέδραμε Β: ἐδραμε Δ ὃς Β*Cr.*: ὁ δ' Δ 3. γελαῖ Δ*Cr.*: γελά Β καὶ Β*Cr.*: ὁ Δ 4. μὺν Δ*Cr.*: μῆν Β ὁδὸν δ' *Cr.*: δ' ὁδὸν Δ: ὁδὸν Β

5 (Ἰγνατίου 5. *Crusius* σ. 265).

ἽΟτι ἀλλοτρίοις κακοῖς μὴ ἐπιχαίρειν.

Λέων μάχην ἔστησε πρὸς ποτῷ κάπρω
γῦπες δὲ θηρῶν ἐσκόπευον τὴν ἔριν,
βρῶσιν τὸν ἠττηθέντα ποιῆσαι τάχει·
φίλους δ' ὀρώντες ἠστόχευον τῶν ἐλπιδῶν.

Ἐπιμύθιον: ἐπιχαίρει 1. ποτῷ *Cr.*: το τον Β 2. γῦπες *Cr.*: γύπες Β 3. τάχει Β: τάχα *Cr.* 4. φίλους *Cr.*: φίλου Β

6 (Δοχειαρίου 12. Ἰγνατίου 37. Crusius σ. 278).

Ὅτι τοῦ πλείονος μὴ ἐρᾶν.

Ἔτικτε χρυσοῦν ῥόν ὄρνις εἰς ἅπαν,
καί τις πλανηθεὶς χρυσεραστῆς τὴν φρένα
ἐκτεινε ταύτην χρυσοῦν ὡς λαθεῖν θέλων.
Ἐλπίς δὲ μείζων δῶρον ὤλεσεν τύχης.

1. ἅπαν Cr.: ἅπαξ Δ 2. καί τις ΔCr.: καὶ τις B χρυσεραστῆς
ΔCr.: χρυσεραστῆς B 3. ἐκτεινε ΔCr.: ἐκτινε B θέλων Δ: ἄλ-
λοις B: πλέον Cr.: 4. μείζων ΔCr.: μείζον B ὤλεσεν Cr.: ὤλε-
σε B: ὠλέκει Δ

7 (Ἰγνατίου 7. Crusius σ. 265).

Ὅτι ἀδικίας μὴ κατάρχεσθαι.

Τράγῳ προσεῖπεν ἄμπελος «βλάπτεις σύ με
κέντρων τὰ φύλλα· μὴ γὰρ οὐκ ἔστι χλόη;
ὅσον γὰρ ἂν βλάψεις, εὐρήσω τάχα
πρὸς θυσίαν σὴν εἰς θεοῦς οἶνον βλύσαι».

2. μὴ Cr.: μὴ B 3. ὅσον Cr.: λείπει B 4. θεοῦς Cr.: θεὸν B

8 (Δοχειαρίου 23. Ἰγνατίου 8. Crusius σ. 265).

Ὅτι μὴ γελαῖν πτώμα τοῦ πέλας.

Μῦς ἐκφερεν μῦν ἔργον ὄντ' ἀσιτίας·
οὐς χαλκῆες βλέποντες ἔστησαν γέλων.
Ὁ μῦς δ' ἔτι ζῶν εἶπε· Μεστοὶ δακρύων,
ὡς οὐδὲ μῦν δύνασθε κἂν τρέφειν ἓνα.

Ἐπιμόθιον: γελαῖν 1. ἐκφερεν Cr.: ἔφερε Δ: ἤγέ τις B ὄντ' ἀσι-
τίας ΔCr.: ὄντα σιτίας B 2. γέλων Cr.: γέλω B: γελω Δ 3. μῦς
BCr.: μῦς Δ 4. ἓνα τρέφειν Cr.: τρέφειν ἓνα B: ἀνατρέφειν Δ

9 (Δοχειαρίου 21. Ἰγνατίου 38. Crusius σ. 278).

Ὅτι τὸν ἐν ἐξουσίᾳ θυμοῦ δεῖ κρατεῖν.

Λέοντα δορκὰς ὡς ἶδεν μεμνηνότα
φ. 1776 || α' Ω μοῖρα θηρῶν, εἶπεν, ἀθλιωτάτη·
εἰ σωφρονῶν γὰρ δυσκάθεκτος ἦν λέων,
πῶς οὐ μανεῖς δράσεις μεστὰ δακρύων;

Ἐπιμόθιον: θυμοῦ μὴ 1. ἶδεν Cr.: εἶδε ΒΔ 2. ὦ μοῖρα Cr.: ὦ
μοῖρα Δ: ὦ μοῖ θῆρα Β ἀθλιωτάτη ΔCr.: ἀθλιοτάτη Β 3. εἰ σω-
φρονῶν BCr.: ἰσω φρονῶν Β δυσκάθεκτος BCr.: δισκάθεκτος Δ
4. οὐ ΔCr.: οὐν Ε δράσεις BCr.: δράσει Δ μεστὰ ΔCr.: μετα Β

10 (Ἰγνατίου 9. Crusius σ. 267).

Ὅτι τὸ ἐν χερσὶ μικρὸν τοῦ ἐλπιζομένου
μείζονος αἰρετώτερον.

Φέρων ποταμοῦ πλησίον κύων κρέας
κύψας ἑαυτὸν εἰς ὕδωρ ἄλλον βλέπει.
Χανῶν δὲ λοιπὸν τοῦ κάτω λαχεῖν κρέως
ἀπεστέρητο παντός οὐπερ ἐκράτει.

Ἐπιμόθιον: ἐρετώτερον 1. φέρων ποταμοῦ πλησίον κύων κρέας
B. Πέρλ. S: [φ]έρε π. πλ. κ. κρ. S: φέρων κύων τις πλησίον ρείθρου
κρέας Cr. 2. εἰς ὕδωρ ἄλλο B: ἄλλον εἰς ὕδωρ Cr. 3. λαχεῖν Cr.:
λαθεῖν B 4. ἀπεστέρητο Cr.: ἀπεστερεῖτο B

11 (Ἰγνατίου 13. Crusius σ. 269).

Ὅτι παρὰ θεοῦ αἰτεῖν [τὰ] πρόποντα.

Κυρτὴ θεὸν κάμηλον ἐξήτει κέρας,
ἦν ἐξεμυκτήριζε τῆς δυσβουλίας.
Σιμοὶ ταύτης λοιπὸν ὦτα καὶ κάραν,
ὡς ἂν γε παντάπασιν αἰσχίστη πέλη.

Ἐπιμόθιον: τὸ παρὰ τὰ προσέθηκα πρόποντα 1. ἐξήτει ἔγραφα
κατὰ τοὺς παρὰ Cr. κωδικίας: ἐξήτει B: ἐξήτει Cr. 2. ἐξεμυκτήριζε Cr.:
ἐξεμυκτήριζεν B 3. σιμοὶ Cr.: σὺ μοι B 4. γε Cr.: τε B αἰσχί-
στη πέλη Cr.: αἰσχίστος πέλεις B

12 (Ἰγνατίου 10. Crusius σ. 267).

ἽΟτι ὀφείλομεν τοῦ αἰτίου στοχάζεσθαι.

Ἄνδρὸς πόθον μετῆξεν εἰς δούλην Κύπρις.

Ἡ δ' αὖ γ' ἐτίμα τὴν θεὰν καθ' ἡμέραν,

ἕως καθ' ὕπνου φησὶ «Μὴ τίμα σύ με·

τὸν ἄνδρα πημαίνω γὰρ, οὐ φιλῶ σέ γε».

Ἐπιμύθιον: ὀφειλομένου 1. εἰς δούλην Cr.: εἰς δούλην B 2. ἢ Cr.: εἰ B γ' ἐτίμα Cr.: γε τίμα B θεὰν Cr.: θεάν B 4. πημαίνω Cr.: ποιμένω B φιλῶ B: ποδῶ Cr.: σέ γε Cr.: σέ σε B

13 (Ἰγνατίου 11. Crusius σ. 268).

ἽΟτι φυλάττεσθαι τοὺς ὁμοφρονοῦντας.

ἽΟμόφρονες νέμοντο τρεῖς ὁμοῦ βόες,

οὓς οὐδὲ θῆρ ἔβλαπτε πολλάκις λέων·

ἔχθρας δὲ μίσει καὶ λόγοις διασχίσας

ἕκαστον οἶον ἐκδέβρωκεν ἀθλίως.

4. οἶον Cr.: οἶον B

14 (Ἰγνατίου 39. Crusius σ. 279).

ἽΟτι φύσει μὴ μάχεσθαι.

Ἄνῆρ γαλῆν γυναῖκα πρὸς δόμους ἄγεν·

παρῆν δὲ Κύπρις εἰς ἑορτὴν τοῦ γάμου·

νύμφη δὲ μῦν βλέψασα συντόνῳ τάχει

δίωκε τοῦτον μὴ τραπέισα τὴν φύσιν.

Ἐπιμύθιον: Τὸ φησὶ 1. γαλῆν Cr.: γαλὴν B 2. παρῆν Cr.: παρῆν B 3. μῦν Cr.: μῆν B

15 (Δοχειαρίου 6. Ἰγνατίου 12. Crusius σ. 268).

ἽΟτι τοῦ συνήθους τὸ ἐσόμενον ἔσοπτρον.

Γάμοις ἔχαιρόν βάτραχοι τοῖς Ἡλίου

φ. 178α καὶ τις πρὸς || αὐτοὺς εἶπεν· α*Ω δειλὸν γένος·

εἰ γὰρ μόνον τρέμοιμεν αὐγὰς Ἡλίου,

τίς, εἰ γε τεκνώσεις, τοῦτον βαστάσει;».

Ἐπιμύθιον: ἐσόμενον ἀπρόοπτον 1. γάμοις B τοῖς Cr. τῆς B: τοῦ Δ 3. τρέμοιμεν Cr.: τρέμεται Δ: τρέμοιτε ἔγραψα ἐν Νέῳ Ἑλληνομνήμονι Τόμ. Ζ' σ. 60 4. εἰ ΔCr.: εἰ B τεκνώσεις BCr.: τεκνώσει Δ βαστάσει Cr.: βαστάσει BΔ

16 (Ἰγνατίου 21. Crusius σ. 272).

ἽΟτι ἂ μὴ ἥσκηταί τις μὴ μετιέναι.

ἽΟδοῦσιν εἶλεν ἐξ ὄνου λύκος ἦλον·

αἰτῶν δὲ μισθὸν πλήττεται λάξ τὴν γένυν.

Λύκος δὲ φησιν «Πῶς μάγειρος ὦν πάλαι

ιατρικῆς μετῆλθον ἔργ' ἀναξίως;».

1. ἽΟδοῦσιν Cr.: Ἵοδοῦσιν B εἶλεν ἐξ ὄνου λύκος ἦλον B: ἦλον εἶλεν ἐξ ὄνου λύκος Cr.: 2. γένυν Cr.: γένυν B 3. φησιν Cr.: φησὶ B μάγειρος Cr.: μάγνηρος B

17 (Ἰγνατίου 22. Crusius σ. 272).

ἽΟτι τὸ ἀμφίβολον ἐν κοινωνίαις ἀπιστον.

Πᾶσιν πέφυκε θηρσί καὶ πτηνοῖς μάχη.

ἽΗλω Λίβυσσα στρουθός, ἢ τοὺςδ' ἐπλάνα

εἶναι μὲν ὄρνις, ἐκ μέρους δὲ θηρίον,

πτηνοῖς κάραν δεικνῦσα, τοῖς θηρσὶν πόδας.

1. πᾶσιν Cr.: πᾶσι B 2. ἽΗλω Cr.: Ἵηλω B ἢ Cr.: ἢ B 3. ὄρνις Cr.: ὄρνις B δὲ Cr.: καὶ B 4. θηρσὶν Cr.: θηρσὶ B

18 (Δοχειαρίου 19. Ἰγνατίου 23. Crusius σ. 273).

ἽΟτι τὸ ἐκ πείρας ἀδύνατον προφασίζεσθαι.

Κερδῶ βότρυν βλέπουσα μακρὰς ἀμπέλου

εἰς ὕψος ἤρτο καὶ καμοῦσα πολλάκις

εἰλεῖν ἀπείπει· πρὸς δ' ἑαυτὴν ἀντίφη

«Μὴ κέμνε· ῥάγες ὀμφακίζουσιν μάλα».

Ἐπιμύθιον: πέρως 1. κερδῶ Cr.: κερδῶ BΔ βότρυν BΔ: βότρυν Cr. βλέπουσα B: φέρουσα ΔCr.: μακρὰς Δ: μακρὰς B: μακροῦς Cr.: 2. ἤρτο ΔCr.: ἤρτο B 3. εἰλεῖν Cr.: εἰλεῖν B: λαβεῖν Δ δ' ἑαυτὴν Cr.: δὲ αὐτὴν BΔ ἀντίφη B: ταῦτ' εἶπε Cr.: μὴ ΔCr.: μὴ B ῥάγες Cr.: ῥάγες B: ῥάγες B ὀμφακίζουσιν Cr.: ὀμφακίζουσαι BΔ

19 (Ἰγνατίου 24. Crusius σ. 273).

Ἔστι τὸ σωθῆναι ἀδυνάτοις καὶ χαριεῖσθαι [ἴσον] δοκτέον.

Ἦται λαβεῖν ἄγροικον λαγῶν ἱππότης.
 Λαβῶν δὲ χερσὶ τοῦτον ἠρώτα «Πόσου;»
 καὶ πῶλον ἐξήλαυεν. Ἄγροικος δ' ἔφη
 «Μὴ σπεῦδε' σοὶ δῶρημα τοῦτον προσφέρω».

Ἐπιμόθιον: ἴσον προσέθηκα 1. Ἦται λαβεῖν Cr.: Ἦν τις λαβῶν B
 ἄγροικον B: ἄγροικον Cr. λαγῶν ἱππότης B: ἱππότης λαγῶν Cr.:
 2. ἠρώτα Cr.: ἠρώτα B 3. ἄγροικος B: ἄγροϊκος Δ 4. τοῦ-
 τον Cr.: τοῦτο B

20 (Ἰγνατίου 25. Crusius σ. 273).

Ἔστι ἐν ἀγνοίᾳ τῶν ἀδικημάτων τὰ δίκαια εὐπορα.

Βέλει τρώθη πρὸς στῆθος ἀετός πάλαι·
 ἀλγῶν δὲ λοιπὸν ἦστο πολλὰ δακρύων.
 Βλέπων δ' οἷστον εἶπεν ἐπτερωμένον
 «Παπαί, πτερόν με τὸν πτερωτὸν ὀλλύει».

1. βέλει B: βέδλητό Cr. τρώθη (ἔγραφα κατὰ PAld¹: τρωθεῖσα B)
 πρὸς στῆθος ἀετός πάλαι B: τις πρὸς στῆθος ἀετός βέλει Cr.
 2. ἀλγῶν Cr.: ἀλγῶν B ἦστο Cr.: ἦτω B 3. οἷστον εἶπεν ἐπτε-
 ρωμένον Cr.: εἰς τὸν ἦλον (ἐκ τοῦ τὸ πρῶτον γραφέντος ἠλίου) ἐμπεφυρ-
 μένον B 4. παπαί Cr.: λείπει B

21 (Δοχειαρίου 7. Ἰγνατίου 26. Crusius σ. 274).

Ἔστι κατὰ τῶν ἀπόντων μὴ θρασύνεσθαι.

φ. 1786 || Δειλὸς κυνηγὸς πρὸς τιν' εἶπε ποιμένα·
 «Εἰ που λέοντος ἰχνος εἶδες μοι φράσον».
 «Σοὶ τοῦτον, εἶπεν, εἰ θέλεις, δείξω πέλας».
 «Ἰχνῶν, κυνηγὸς εἶπεν, οὐ ζητῶ πλέον».

Ἐπιμόθιον: ἀπάντων 1. τιν' Cr.: τινα B εἶπε Cr.: εἶπεν B
 ποιμένα BCr.: ποιμένι B 2. εἶδες Cr.: εἶδες ΒΔ 3. Σοὶ BCr.:
 αἰψ Δ εἶπεν BCr.: λείπει Δ πέλας BCr.: τάχα Δ 4. πλέον BCr.:
 πλέων Δ

22 (Δοχειαρίου 10. Ἰγνατίου 27. Crusius σ. 274).

Ἔστι τὰ ὀλέθρια κέρδη ἴσον ζημίας.

Εἰσδύσα κερδῶ πρὸς δρυὸς κοίλης βάθος
 εὔρισκε δαῖτα ποιμένος, καὶ δὴ φάγεν,
 ὡς μὴ προκύπτειν ἐκ πάχους. Εἶπεν δέ τις·
 «Θέλεις προελθεῖν; Ὡςπερ εἰςῆλθες γίνου».

Ἐπιμόθιον: ἴσον 1. κερδῶ Cr.: κερδῶ B κοίλης Cr.: κύλης B
 3. εἶπεν Cr.: εἶπε B 4. ὡςπερ εἰςῆλθες γίνου Cr.: γενοῦ ὡςπερ
 εἰςῆλθες B

23 (Δοχειαρίου 5. Ἰγνατίου 28. Crusius σ. 275).

Ἔστι τὰ ἀλλότρια μὴ ἀπλήστως κερδαίνειν.

Βοὸς φαγῶν παῖς εἰς ἑορτὴν ἔγκατα
 ἡμεὶ κεκληγῶς «Σπλάγχνα, μήτερ, ἐκχέω».
 Ἦ δ' αὖ γελῶσα «Μὴ φοβοῦ, φησί, τέκνον·
 τῶν σῶν γὰρ οὐδὲν, ἀλλ' ἐμεῖς ἀλλοτρίων».

Ἐπιμόθιον: ἀπλείστως κερδαίνειν 2. ἡμεὶ Cr.: ἐμεῖ B: οἶμαι Δ
 κεκληγῶς BCr.: κεκραγῶς Δ 3. ἡ ΒΔ: ἡ Cr. γελῶσα-φησί B
 γελῶσα φησί (γελῶσα φησί Δ) μὴ φοβοῦ Cr.

24 (Δοχειαρίου 2. Ἰγνατίου 29. Crusius σ. 275).

Ἔστι τὸ ἐξ ἐράνου κάλλος διαλύεται.

Ἄλλοτρίοις πτεροῖσιν ἠμφισμένος
 ἠύχει κολοῖος ὄρνέων ὑπερφέρειν.
 Πρώτη δὲ δῶρον ἢ χελιδῶν ἠρπάκει,
 μεθ' ἣν ἅπαντας· εἶτα γυμνὸς εὐρέθη.

Ἐπιμόθιον: ἐξἐράνου 2. ἠύχει BCr.: ἠύχει Δ κολοῖος ὄρνέων
 ὑπερφέρειν ΔCr.: κωλυός ὄρνέων ὑπερφέρειν B 3. πρώτη BCr.:
 πρώτη Δ ἠρπάκει ΔCr.: ἠρπάκη B 4. εὐρέθη ΔCr.: ἠυρέθη B

25 (Δοχειαρίου 11. Ἰγνατίου 30. Crusius σ. 275).

Ὅτι τὸ μέγα κέρδος ὑπὸ κακοῦ ἴσον ἐστὶ βλάβης.

Εἰς λαιμὸν ὄστουν ἐμπεπήγει τοῦ λύκου,
μισθοῦ δ' ἐλὼν γέρανος ἤτει τὴν χάριν·
«Σφον τράχηλον ἐξ ἐμοῦ λαιμοῦ φέρων
μὴ δῶρον ἄλλο, φησί, πλὴν τούτου αἵτει».

Ἐπιμύθιον: ἴσον 1. τοῦ λύκου BCr.: τῷ λύκῳ Δ 2. μισθοῦ Cr.:
μισθῶ ΒΔ ἐλὼν ΔCr.: ἐλῶντι Β: ἐλὼν τις Δ γέρανος ΔCr.: γερα-
νός Β ἤτει τὴν Cr.: ἤτει Β: ἤτοι Δ 4. μὴ δῶρον ΔCr.: δῶρον
μη Β φησί ΔCr.: φησὶν Β τούτου BCr.: τοῦτο Cr.

26 (Ἰγνατίου 31. Crusius σ. 276).

Ὅτι ἐν καιρῷ μὴ θρασύνεσθαι.

Πύργου προκύπτων ἀρνὸς ἐσκώπτει λύκον
ὡς αἰσχρὸν, ὡς κάκιστον, ὡς μεστὸν φθόνου·
ἄνω δὲ βλέψας φησὶν «Οὐ σκώπτεις αὐ μὲ,
πύργος δ', ὃς ὀπλίζει σε πρὸς μέγα θράσος».

1. ἐσκώπτει Cr.: ἐσκοπτε Β 2. φθόνου Cr.: φόνου Β 3. ἄνω δὲ
βλέψας Cr.: ἀνωθεν βλέπων Β σκώπτεις Cr.: σκόπτεις Β 4. ὃς Cr.:
ὁ Β

27 (Δοχειαρίου 15. Ἰγνατίου 32. Crusius σ. 276).

φ. 179α || Ὅτι τύχης καὶ τὸ πᾶν μέτριον ἰσχύει.

Ἦλαυτε ταῦρον ἐξ ἐῆς κοίτης τράγος,
ὄν θῆρ λέων δίωκεν. Εἶπε δὲ στένων·
«Εἶπερ με μὴ λείοντος ἐπτόει φόβος,
ἴγνωσ ὅσον ταύρου τε καὶ τράγου σθένος».

Ἐπιμύθιον: τέχνης 1. ταῦρον BCr.: τράγος Δ ἐῆς Cr.: εῆς ΒΔ
τράγος BCr.: ταῦρον Δ 2. λέων Cr.: λείπει ΒΔ δίωκεν ΔCr.:
ἐδίωκεν Β 3. με μὴ ΔCr.: μὴ με Β ἐπτόει ΔCr.: ἐπτόην Β
τε BCr.: λείπει Β

28 (Δοχειαρίου 22. Ἰγνατίου 33. Crusius σ. 276).

Ὅτι ἀδικία προφάσεως εὐπόρος.

Λύκος πρὸς ἄρνα φησὶν «Οὐ πρόσθεν σὺ μοι
ὑδωρ τάραττες;» α' Ἄρτι γαστρός ἐξέφω·
καὶ πῶς ὑδωρ τάραττον; ἀγνώω πότι».
α' Ἐπεὶ λέγεις δίκαια, πάγκακος πέλεις».

1. πρόσθεν σὺ BCr.: προσαινί γε σοὶ Δ μοι Cr.: μου Β 2. τάρ-
ραττες BCr.: ταραττεῖς Β ἄρτι γαστρός BCr.: γαστρός ἄρτ' Δ
ἐξέφω Cr.: ἐξέφην Β 3. ὑδωρ τάραττον BCr.: ὠρῶρ' ὑδωρ Δ
4. λέγεις δίκαια Cr.: οὐ δίκαια λέγεις Β πάγκακος BCr.: πάγ-
καλος Δ

29 (Ἰγνατίου 34. Crusius σ. 277).

Ὅτι ἢ παραινεῖ τις ποιείτω πρῶτον.

α' Ὀρθῶς βαδίζειν εἶπε καρκίνος ἀτέκνον»,
μηδέ γε λοξῶς τὴν ὁδὸν παρατρέχειν».
α' Πρόελθε, μήτηρ, καὶ καθηγοῦ τοῦ τέκνου,
κάγῳ βλέπων ἔψοιμι πρὸς τὰς σὰς τρίβους».

Ἐπιμύθιον: τίς 1. Ὀρθῶς Cr.: Ὀρθῶς Β καρκίνος Cr.: καρ-
κῖνος Β 2. μηδέ ἔγραφα: μὴ δέ Β: μὴ δὴ Cr.: παρατρέχειν Cr.:
παρατρέχεις Β 3. πρόελθε Cr.: πρόσσελθε Β 4. κάγῳ Β ἔψοιμι Cr.:
ἔψοιμι Β

30 (Ἰγνατίου 35. Crusius σ. 277).

Ὅτι φανερόν ἀμάρτημα μὴ σοφίζεσθαι.

Ῥάβδῳ κατῆξεν αἰγὸς αἰπόλος κέρας·
ἢ προσπεσῶν ἰδεῖτο δακρύων μέγα
«Μὴ δῆτα φήσης ταῦτα πρὸς τὸν δεσπότην».
Ἡ δ' αὐ γὰρ φησὶ «Πλείον ἠχῆσει κέρας».

1. Ῥάβδῳ Β αἰγὸς αἰπόλος Cr.: αἰγὸς αἰπόλος Β 2. ἰδεῖτο Cr.:
ἰδεῖτω Β μέγα Cr.: μέτα Β ? δῆτα φήσης Cr.: δὴ σαφίσης Β
4. ἠ Β: ἦ Cr. φησὶ Cr.: φησὶν Β

31 (Ἰγνατίου 36. Crusius σ. 278).

Ὅτι τῶν αἰτίων μὴ ἀναισθητεῖν.

Ὡμοῖς ὄνος παρῆγεν ἀργυροῦν βρέτας
φοῖβου, τόπερ πᾶς προσκυνῶν πίπτειν κάτω.
Τύφῳ δ' ἐπαρθεῖς, μὴ θέλων μένειν ὄνος,
ἤκουσεν «Οὐ θεὸς σὺ, τὸν θεὸν δ' ἄγεις».

Ἐπιμόθιον: τῷ αἰτίῳ ἀναισθητῆν 2. τόπερ πᾶς Cr.: τὸ περπας B
πίπτειν Cr.: πίπτει B

32 (Ἰγνατίου 43. Crusius σ. 280).

Ὅτι αἱ μεγάλοι ἐχθροὶ ἀδιάλλακτοι.

Ὅφιν θέλων τις αὐτ' ὀλέθρου παιδίου
πλήττειν, πέτραν ἔσχιζε καὶ φιλεῖν θέλον.
φ. 1796 Ὅφιν δέ φησι || «Πῶς γένοιτο συμβάσεις,
ἕως αὐτὸν τύμβον καὶ πέτραν ἐγὼ βλέπω;».

Ἐπιμόθιον: ἐχθροὶ τις Cr.: λείπει B 3. φησι Cr.: φησὶν B γέ-
νοιτο Cr.: γένοιτο B 4. βλέπων Cr.: βλέπων B

33 (Ἰγνατίου 45. Crusius σ. 281).

Ὅτι βία καιροῦ μὴ ἀντιτάττεσθαι.

Ἀρῶν ἤγε ρεῖθρον πνεύμασι βεβλημένην
αὐτὴ δ' ἔλιξι καὶ δόναξι πεύθετο,
πῶς εἰσὶν ὀρθοί. «Πνεύμασιν δουλούμεθα·
πτῶσι δ' ἐκείνων ἐστὶν ἡμῶν ἢ στάσις».

1. Ἀρῶν Cr.: Πρῶν B ἤγε Cr.: ἡγείρε B βεβλημένην Cr.: βε-
βλημένοις B 2. ἔλιξι Cr.: ἔλιξι B πεύθετο Cr.: πευθέτο B
3. εἰσὶν Cr.: εἰσὶν B 4. ἐστὶν Cr.: ἐστὶν B

34 (Δοχειαρίου 9. Ἰγνατίου 27. Crusius σ. 274).

Ὅτι κακοὺς μὴ εὖ ποιεῖν.

Ἐθαλπέ τις κυνηγὸς ἐν κόλποις ὄφιν
ὥρα κρύεος· ἐπεὶ δὲ θέρμης ἤσθετο,
ἐπληξέ τὸν θάλψαντα καὶ κτεῖνε τάχος.
Οὕτω κακοὶ ποιῶσι τοὺς εὐεργέτας.

1. κυνηγὸς B: γεωργὸς ΔCr.: 2. δὲ BCr.: δ' Δ θέρμης ἤσθετο Cr.:
θέρμη ἐκθετο B: ἤσθετο θέρμης Δ 3. κτεῖνε ἔγραψα κατὰ T: κτεῖναι BΔ:
κτείνει Cr.

35 (Δοχειαρίου 14. Ἰγνατίου 6. Crusius σ. 266).

Ὅτι ἐν τῷ καιρῷ ἀργεῖν καὶ ἀκαίρως ἐπιζητεῖν μάταιον.

Ἦται τροφήν μύρμηκα τέττιξ ἐν κρύει.
Μύρμηξ πρὸς αὐτὸν εἶπε· «Πῶς γὰρ οὐκ ἔχεις;»
«Ὡς ἐν θέρει, προσεῖπεν, ἦδεν ὀξέως».
Χειμῶνος ὄρχοῦ, φησί, μὴ τροφῆς ἔρα».

1. Ἦται ΔCr.: Ἦτοι B μύρμηκα Cr.: μύρμικα B: μύρμηκι Δ
2. εἶπε ΔCr.: εἶπεν B 3. ἦδεν ΔCr.: εἶδαν B 4. χειμῶνος BCr.:
χειμῶνα Δ φησί Cr.: φησὶν BΔ

36 (Δοχειαρίου 16. Ἰγνατίου 44. Crusius σ. 280).

Ὅτι ἐκ [τῶν] πέλας γινώσκειν ἑαυτόν.

Θανεῖν ἴθεντο πτῶσις ἢ ζῆν ἐν βίῳ
ὡς εὐτελεῖς, ὡς ὄντες ἀδρανεῖς ἄγαν.
Λίμνη δ' ἑαυτοὺς ἐμβαλεῖν ὑπηγμένοι
ἰσχον, φυγόντων βατράχων, θράσος μέγα.

Ἐπιμόθιον: τῶν προσέθηκα κατὰ RF ἑαυτὸν ἔγραψα κατὰ RE: αὐτόν B
1. Θανεῖν ΔCr.: Θανεῖν B ζῆν ΔCr.: ζεῖν B 2. εὐτελεῖς ΔCr.:
ἀπελεῖς B ὡς ὄντες Cr.: ὄντες BΔ ἀδρανεῖς ΔCr.: ἀδρανεῖς B
3. ἑαυτοὺς Cr.: ἐαυτοῖς Δ: αὐτοὺς B ἐμβαλεῖν ΔCr.: ἐμβαλλῶν B
ὑπηγμένοι ΔCr.: ἠπηγμένοι B 4. φυγόντων βατράχων BCr.:
βατράχων φυγόντων Δ

37 (Δοχειαρίου 18. Ἰγνατίου 16. Crusius σ. 270).

Ὅτι φυλάττεσθαι πολεμίων ὑπόκρισιν δεῖ.

Κάμνουσαν ὄρνιν εἶδεν αἰλουρος νόσφ,
πρὸς ἣν ἔφησε .Πῶς ἔχει τὰ τῆς νόσου;»
Τρέμουσα δ' εἶπεν «Εἰ παρέλθοις μακρόθεν,
ζωὴν ὑπέλθω δορκάδων ὑπερτέραν».

Ἐπιμύθιον: φυλάττεσθε B 1. ὄρνιν ΔCr.: ὄρνιν B 2. ἔφησε BCr.:
ἔφη Δ ἔχει Δ: ἔχεις BCr.: ἔχει Δ: ἔχεις BCr.: 8. παρέλθοις BCr.:
παρέλθης B

38 (Δοχειαρίου 23. Ἰγνατίου 20. Crusius σ. 271).

Ὅτι γνωσιμαχεῖν ἐκ πείρας διδασκόμεθα.

Μάχην λέων συνῆψεν ἀνδρὶ τοξότη.
Βέλει τυπεὶς δὲ πᾶσι θηροῖν εἶπε τοιάδε·
«Εἰ γὰρ προπομποὺς εὐπορεῖ τοίους ὄγε,
τίς αὐτὸς εἶη συστάδην ὠρμημένος;»

Ἐπιμύθιον: γνώσει μαχῶν 1. συνῆψεν BΔ: συνῆπτεν Cr 2. βέλει
τυπεὶς BCr.: βέλει τυπεὶς B 3. θηροῖν εἶπε τοιάδε Cr.: πᾶσι θηροῖν
ἠπύει B: ὡς ἀθυμῶν ἐβόα Δ 3. προπομποὺς Cr.: πρόπομπούς B:
προπομπῶν Δ εὐπορεῖ ΔCr.: ἀπορεῖ B τοίους BCr.: τοίων Δ
ὄγε ΔCr.: ὄγε B 4. τίς BCr.: τί Δ συστάδην ὠρμημένος ΔCr.:
συστάδιν ὠρμημένοις B

39 (Ἰγνατίου 14. Crusius σ. 269).

φ. 180α

|| Ὅτι τὸ περισσὸν ἐπιβλαβές

Πηγαῖς ἑαυτοῦ δορκὸς ἔβλεπε θίαν·
λεπτὸς πόδας μωμεῖτο, χαιρε δ' εἰς κέρασ.
Ἵλης δὲ τὸν λέοντα φεύγων ἐκ μέσης
θνήσκει πεδηθεὶς οἷς ἔχαιρεν ὡς μάλλον.

1. ἑαυτοῦ Cr.: ἑαυτῆς B δορκὸς ἔβλεπε ἔγραφα: δορκὰς ἔβλεπε B:
προςδλέπων δορκὸς Cr. 2. μωμεῖτο Cr.: μωμεῖτω B χαιρε Cr.:
χαιρεῖ B εἰς Cr.: εἰ B 3. δὲ τὸν Cr.: δ' ἐγ' ὡς B φεύγων Cr.:
φεύγειν B 4. μάλλον B: μάτην Cr

40 (Ἰγνατίου 46. Crusius σ. 281).

Ὅτι προέχοντι μὴ ἔριζε.

Πρὸς τοξικὴν ἤριζε πατρὶ Λυξίας,
ἀπ' ἀντολῆς δ' ἔπεμψεν εἰς δύσιν βέλος·
ὁ Ζεὺς δὲ τοῦτον εἰς τοσοῦτον προφθάσας
ἔφη στραφεῖς «ὦ τέκνον, εἰπέ ποῦ βάλω».

1. πατρὶ Cr.: πατρὶς B 2. ἀπ' ἀντολῆς ἔγραφα: ἀπανταλῆς B: ἀπ'
ἀντολῶν Cr. δύσιν Cr. δῦσιν B 4. βάλω Cr. βάλεις B

41 (Ἰγνατίου 15. Crusius σ. 269).

Ὅτι ἐχθρῶν ἐπαίνοις μὴ πιστεύειν.

Τυρὸν κόραξ ἔδακνε, κερδῶ δ' ἠπάτα
«Εἰ γλῶσσαν εἶχες, Ζηνὸς ἦς ὄρνις μέγας».
Κόραξ ῥίπτει τυρὸν †, ἠ δ' εἶλεν τάχος·
«Ἐχθροί, κόραξ, ἅπαντα, νοῦς δὲ σοι λείπει».

1. κερδῶ Cr.: κρεδῶ B ἠπάτα Cr.: ἠπάτα B 2. εἶχες Cr.: ἤχεσε B
ἦς ὄρνις Cr.: ἦς ὄρνις B 3. κόραξ εἶλε τάχος ἀμέτρως B καθ' ἃ καὶ
ὁ Βερολίνιος κώδ. 46: ὁ νῆπιος δ' ἔκραζεν, ἠ δ' εἶλεν τυρὸν Cr.:
4. νοῦς δὲ σοι λείπει B, καθ' ἃ καὶ ἐν τῇ Βερολίνιω: νοῦν πτῆσαι δ' ἔφη Cr.

42 (Ἰγνατίου 19. Crusius σ. 271).

Ὅτι τὰ παρὰ τὴν ἀξίαν τίμια διαλύεται.

Φέρων λέοντος δέρμα τοῖς ὤμοις ὄνος
ἠῦχει λέων εἶναι τις, αἰπόλους τρέπων.
Ἐπεὶ δὲ γυμνὸς τῆς λεοντῆς εὐρέθη,
τοῦτον μυλῶν ἔμνησε τῆς ἀταξίας.

Ἐπιμύθιον: τὰ προσέθηκα λύεται 2. ἠῦχει Cr.: ἠῦχε B λέων
εἶναι τις αἰπόλους Cr.: λεοντιεῖναι πόλους B 4. τοῦτον μυλῶν Cr.:
μύλοις τοῦτον B

43 (Ἰγνατίου 18. Crusius 271).

ἽΟτι τοῖς μὴ ὠφελούσι καὶ βλάβη παραπίπτει πολλακίς.

Ὡς ἀκρίδας θήρευε παῖς τις, σκορπίῳ
 χεῖρα πρότεινεν· ὃς δὲ «Μὴ ψάυσης» ἔφη·
 ὡς εἰ γε μου ψάυσεις ἐκ κόλπων στένων
 καὶ τὰς ἀληθεῖς ἐκκενώσεις ἀκρίδας».

Ἐπιμόθιον: ὠφελούσι 1. παῖς Cr. παῖς B 2. ὃς Cr.: ὁ B 3. ἐκ
 κόλπων στένων Cr.: στέρων ἐν κόλπῳ B 4. ἀληθεῖς ἐκκενώσεις Cr.:
 ἀληθεῖς ἐκκρυώσεις B

44 (Tetrasticha 15. Crusius σ. 290).

ἽΟτι τὰ τέλη δεῖ σκοπεῖν εἶθ' οὕτως ἐγχειρεῖν.

Πέπτωκε κερδῶ πρὸς βαθύκρημον φρέαρ,
 πρὸς ὃν τράγος κάτεισι διψῶν ἀσκόπως·
 ὑφ' οὐπερ αὐτὴ τοῦ βάθους σισωμένη
 ἐκερτόμησεν ὡς ἄνουν πωγωνίαν.

Ἐπιμόθιον: εἶθ 1. κερδῶ Cr.: κερδῶ B βαθύκρημον Cr.: βαθύ
 κρημνὸν B 2. ὃν Cr.: ὁ B κάτεισι Cr.: κάτεισιν B 4. ἄνουν
 πωγωνίαν Cr.: ἄνους πωγωνίας B

45 (Tetrasticha 16. Crusius σ. 290).

ἽΟτι κρεῖσσον τοῦ σωματικοῦ κάλλους
 τὸ τῆς ψυχῆς.

φ 1805 || Ποικίλμασιν καυχᾶτο πάρδαλις πάλαι·
 ἦνπερ κατηυτέλιζε κερδῶ τοῦ θράσους,
 ταύτης ἑαυτὴν οὖσαν ἐξηρημένην
 ὡς μὴ τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν ποικίλην.

1. ποικίλμασιν καυχᾶτο πάρδαλις Cr.: ποικίλμασι τέρπετο παρδά-
 λις B 2. κερδῶ Cr.: κερδῶ B

46 (Tetrasticha 9. Crusius σ. 288).

ἽΟτι οὐ δεῖ τοῖς χαροποῖς μεταβάλλεσθαι.

Εἶλκον σαγήνην ἄνδρες ἐκ βάθους πάλαι,
 ἥσπερ τὸν ὄγκον ἰννοοῦντες εὐθύμουν.
 Λίθων δὲ πλείστων ἦν, ἦττον δὲ ἰχθύων.
 Τὴν χαρμονὴν σύγκρατον εἶχον τὴν λύπην.

Ἐπιμόθιον: χαροποῖς 1. Εἶλκον σαγήνην Cr.: Εἶλκον σαγίνην B
 3. ἦν ἦττον δὲ ἔγραψα: ὦν ἦττον δ' B: εὐρεθέντων δικτύοις Cr.
 4. τῆ χαρμονῆ Cr.: τὴν χαρμονὴν B

47 (Ἰγνατίου 56. Crusius σ. 284).

ἽΟτι χαλεπώτεραι αἱ ἀπροςδόκητοι συμφοραί.

Πῆξεν χελιδῶν νοσσιᾶν κριτηρίου
 ὑπερθεν, ἥσπερ τὴν γονὴν βλάψε δράκων.
 Ἴδ' ὡς ἔφησεν «Ὡ πολυστόνου τύχης,
 ὅπου περ ἐκδίκησις, ἐβλάβην μόνη».

Ἐπιμόθιον: χαλεπώτεροι 1. Πῆξεν Cr.: Πῆξε B 2. βλάψε B:
 βλάπτει Cr. 3. δ' ὡς ἔγραψα: δός B: αὐτ' Cr. πολυστόνου τύχης Cr.:
 πολυστόμου τύχης B

48 (Ἰγνατίου 57. Crusius σ. 285).

ἽΟτι πολλακίς καὶ ἐπίνοιαί εἰς συμφορὰς τελευτῶσι.

Περῶν ποταμὸν φόρτου ἦγ' ἁλῶν ὄνος,
 ἐν ᾧ περ ὡς πέπτωκε, κουφίσθη βάρους.
 Σπόγγων δ' ἔπειτα πλῆθος οὗτος ὡς φέρειν,
 πεσῶν ἑκοντὶ δυστυχῶς ἀπεπνίγη.

1. ἦγ' ἁλῶν Cr.: ἦγεν ἁλός B 2. κουφίσθη Cr.: κουφισθεῖς B
 4. δυστυχῶς ἀπεπνίγη Cr. δυστυχῶς ἀπεπνίγει B

49 (Ἰγνατίου 50. Crusius σ. 282).

Ὅτι ἀδύνατος οὔτε παρῶν οὔτε ἀπῶν ἐπιδραβῆς
ἢ ὠφέλιμος.

Κώνωψ καθῆστο πρὸς κέρασ ταύρου πάλαι,
ὄνπερ εἶρετο ἤνπερ ἐκπτήναι θέλει.

Ἦκουσε δ' αὖ ὡς περ οὐκ ἔγνω καθημένου,
οὐδ' ἂν ἀποπτήσειας αἰσθησιν λάβω.

Ἐπιμύθιον: ἀδύνατον 2. ὄνπερ Cr.: ὄνπερ B εἶρετο B: κέλευεν Cr.
ἐκπτήναι Cr.: ἐπτῆναι B 3. ἔγνω ἔγραφα κατὰ F: ἔγνω B Cr.
4. οὐδ' ἂν ἀποπτήσειας ἔγραφα: οὐδ' ἀναποπτήσειας B: οὕτω δὲ μὴ
πτήσαντος Cr. λάβω B: λάβη Cr.

50 (Ἰγνατίου 49. Crusius σ. 282).

Ὅτι μάταιοι οἱ προσφεύγοντες οἷς τὸ ἀδικεῖν ἐστὶ σύμφυτον.

Φραγμοὺς ἀλώπηξ ὡς ὑπερβαίνειν θέλει
ὀλισθάνουσα καὶ βάτου δεδραγμένη
ἔξιστο πέλμα, λαιδῶρει δὲ τὴν βάτον.

«Μέμφου σεαυτὴν» ἤδ' ἔφη ἀμὴ μὴ φύσιν.

Ἐπιμύθιον: ἐπισύμφυτον 1. ὑπερβαίνειν Cr.: ὑπερβένειν B
3. λαιδῶρει Cr.: λαιδῶρει B 4. σεαυτὴν Cr.: σ' εαυτὴν B ἤδ'
(ἢ δ' B) ἔφη μὴ μὴν (μῆμην B) φύσιν B: μὴ φύσιν γ' ἐμὴν ἔφη Cr.

51 (Tetrasticha 6. Crusius 287).

Ὅτι οἱ τὰ ἴδια ἐπιτηδεύματα καταλιμπάνοντες δυστυχοῦσι.

Ἰχθὺν λάρος βίβρωσκε, θνήσκει δ' αὖ τάχει·

φ. 181a πρὸς ὄνπερ || ἐξέφησεν ἰκτίνοσ λέγων

«Πέπονθας ὡς δίκαια, δύστηνον κάρα·

πλωτῶν δίαιταν πτηνός γάρ ὦν μὴ φίλει.

Ἐπιμύθιον: Ὅτι ἰὰ ἐπιτηδεύματα 1. θνήσκειτε Cr.: θνήσκειν B
αὖ Cr.: αὖ B 2. ὄνπερ Cr.: ὄνπερ B ἰκτίνοσ Cr.: ἰκτινοσ B
3. δύστηνον κάρα Cr.: δύστηνον κέρα B 4. γάρ ὦν Cr.: ὦν γάρ B
φίλει Cr.: φίλος B

52 (Tetrasticha 8. Crusius σ. 288).

Ὅτι οἱ κακοῦργοι γνωσθέντες ἀνόνητοι τῶν τεχνασμάτων
γίνονται.

Ἦ αἶξ νομῆσ ἐρώσα κρημνῶ βόσκετο·
ταύτη δὲ λύκοσ ἰνδέων τροφῆσ ὄλωσ
ἔφησε λειμῶν' εὐθαλῆ κάτω πέλειν·
αὐτῆ δὲ ταύτησ μὴ φρονεῖν τροφῆσ ἔφη.

Ἐπιμύθιον: ἀνόνητοι τῶν τεχνημάτων 1. νομῆσ-βόσκετο Cr.: κό-
σκετο κρημνῶ νομῆσ ἐρώσα B 3. λειμῶν' Cr.: λειμῶν B πέλειν B:
βλέπειν Cr. 4. αὐτῆ δὲ Cr.: αὐτῆ γε B ἔφη Cr.: δ' ἔφη B

53 (Tetrasticha 3. Crusius σ. 287).

Πρὸσ τὸν δι' ὑποκρίσεωσ ἐνεδρεῦοντα.

Λύκοσ κύνεσ πλήξαντεσ ἀχρηστον λίπον·
τροφῆσ δ' ἀμοιρῶν ἄρν' ἐλιξε τοιάδε·
«Οἶσον ποτόν διψῶντί μοι». Ἦ δ' ἀντέφη
«Θοῖνη γενοίμην εἰ ποτόν σοι προσφέρω».

1. ἀχρηστον ἔγραφα κατὰ Εδ ἀχριστον B: ἀχρεῖον Cr. 2. ἄρνε λέξε
τοιάδε B: ἄρν' ἐλιπάρει λέγων Cr. 3. διψῶντι μοι τῶ B: διψῶντι
τούτῳ Cr.

54 (Tetrasticha 17. Crusius σ. 290).

Τινὲσ διὰ φόβον εἰσ μείζονα κίνδυνον ἐμπίπτουσιν.

Φεύγουσα θηρεύοντασ ἔλαφοσ πάλαι
θηρὶ προσεμπέπτωκεν ἀγριωτάτῳ.
Ἦ φ' οὐ σχεθεῖσα ταῦτ' ἐλιξε σὺν γόφ·
αἰῶσ ἀνδρασ ἐκφεύγουσα θηρὸσ ὠλόμην;».

Ἐπιμύθιον: διαφόδον 1. ἔλαφοσ Cr.: ἐλάφουσ B 2. προσεμπέ-
πτωκεν Cr.: προσεμπέπτωκεν B 3. σχεθεῖσα Cr.: δυσχεθεῖσα B

55 (Tetrasticha 10. Crusius σ. 258).

Τινὲς ἐτέρων μοχθούντων αὐτοὶ προσποιοῦνται κάμνειν.

Εἶλκον βόες ἀμαξαν, ἢ δ' ἤχει μέγα·
 πρὸς ἦν στραφέντες οἶδ' ἔφησαν ὠδέ πως·
 α Ἰμῶν πονούντων τῷ πολυστόνῳ βάρει,
 αὐτὴ γόμος πέλουσα κέκραγας μάτην·

Ἐπιμόθιον: προσποιοῦνται 1. ἤχει Cr.: ἤχει B 2. ἦν Cr.: ἦν B
 οἶδ' Cr.: ταῦτ' B πως B: πη Cr. 4. αὐτὴ γόμος Cr.: αὐτῇ
 γόμως B

56 (Ἰγνατίου 54. Crusius σ. 284).

ἽΟτι τὸ ἀνώμαλον καὶ ἐπιδραβές.

Ἐρωμένας δὺ' εἶχε μιξόθριξ ἀνήρ.
 Χρόνῳ διεννηοχυῖαι πάντῃ καὶ τρόπῳ
 ἢ μὲν μελαίνας, ἢ δὲ λευκάς ἔκφερον.
 Ἐξ ὧν ψιλῶθεις πασιν ὠράθη γέλως.

1. δὺ' Cr.: δεῖ B εἶχε μιξόθριξ ἀνήρ B: εἶχεν ἀνήρ μιξόθριξ Cr.
 3. ἦ B: ἦ Cr. μελαίνας Cr.: μελένας B ἦ B: ἦ Cr. ἔκφε-
 ρον Cr.: ἐξέτεμ B 4. ἐξ Cr.: ἐξ B γέλως Cr.: γέλος B

57 (Ἰγνατίου 52. Crusius σ. 283).

Πρὸς τοὺς παρὰ δύναμιν πράττοντας..

Ἄστρους περισκοπῶν τις ἀστεροσκόπος
 πίπτει λεληθῶς εἰς φρέαρ. Τυχῶν δὲ τις
 ὀδοιπόρος στένοντι ταῦτ' ἔφη λέγων·
 α Νοῦν θεὸς ἄνω, βέλτιστε. τὴν γῆν οὐ βλέπεις;»

τις Cr.: τίς B 2. λεληθῶς Cr.: λεληθῶς B

58 (Tetrasticha 14. Crusius σ. 290).

Οὐ δεῖ φιλεῖν τοὺς προτιμῶντας τοὺς προσφάτους δούλους
τῶν παλαιῶν.

Ποιμὴν ποτ' αἰξίν ἀγρίαις τροφήν φέρων
 κατημέλησεν ὧνπερ εἶχεν ἀφρόνως
 χειμῶνος ὥρα. Καὶ παρούσης αἰθρίας
 φθορὰν ἔφευγον μὴ πάθωσιν ἡμέραν.

Ἐπιμόθιον: εἰ φιλεῖν προφάσει 1. ποτ' αἰξίν Cr.: ποτὲ αἰξίν B
 τροφήν B: βρώσιν Cr.: 2. κατημέλησεν Cr.: κατ' ἡμέλησεν B
 3. αἰθρίας Cr.: αἰθρίας B

59 (Ἰγνατίου 51. Crusius σ. 283).

ἽΟτι τοὺς εὐεργέτας οὐ δεῖ κακῶσαι.

Ἐλαφον ἐξήλαυον οἱ κυνηγέται,
 ἥτις δασεῖαις ἀμπέλοις ἀπεκρύβη.
 Τὰ φύλλα βιβρώσκουσα δὴ τῶν ἀμπέλων
 κυνηγετοῦσιν ἐνδίκως Ἰθηράθη.

Ἐπιμόθιον: τοῖς εὐεργέταις 2. δασεῖαις Cr.: δασεῖαις B 3. δὴ Cr.: δὲ B

ΚΕΡΚΥΡΑΪΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Παρά τοῦ μακαρίτου Λαυρεντίου Βροκίνη, τοῦ ἐπ' ἐσχάτων θανόντος Κερκυραίου λογίου καὶ ἀρίστου διφήτορος τῶν κερκυραϊκῶν ἀρχείων, εἶχον λάβει πρό τινων ἐτῶν τὰ κατωτέρω ἄξια λόγου πιστὰ ἀντίγραφα ἀνεκδότων ἐγγράφων, ἅτινα ἐκδίδω ἐνταῦθα εἰς μνημόσυνον αὐτοῦ.

Α'

(Ἀντίγραφον ἐκ τοῦ φ. 258^b νεωτέρας ἀριθμήσεως τοῦ Τόμου 1058 τοῦ φέροντος τὴν ἐξωτερικὴν ἐπιγραφὴν Notajo Papà Michel Glavas. Volume Contratti e Testamenti dal 1534 al 1547 ἐν τῷ δημοσίῳ ἀρχειοφυλακείῳ Κερκύρας).

αφμε'. ἡμερὰ-ιγ'. τοῦ ἰουνίου μηνός. Ἐντὸς ναοῦ τοῦ ἀγίου Νικολάου τῆς Ὁβράϊδος κ.ο. Θωμάς ὁ γασινός ἀπὸ τὸν ναύπακτον εὐρισκόμενος τὴν σήμερον ἐν τῇ παρούσῃ πόλ: παρῶν ὁμολόγησεν ὅτι ἐπειδὴ ἦλθεν νὰ εὐρί τὸν μοναχὸν ὁποῦ ἴσκειν εἰς τῷ ὀσπήτιον τοῦ ποτέ Κοῦ ἀντωνίου μεταξᾶ νοταρίου ὁπίον τὸν ἔλεγαν κατὰ κόσμον ἀντώνιον Ἐασινόν Διὰ νὰ λάβει παρ' ἐκείνου ἄσπρᾶ Διςχίλια ἑνακόσια διὰ ἔγγησιν ὁποῦ τὸν ἐγγυήθη εἰς τὸν ναύπακτον ὡς λέγη αὐτὸς, καὶ ἐπειδὴ τῶρα ἐκεῖνος ἀπότυχε καὶ ὁ ἀνωθεν Κοῦ Θωμάς θέλει νὰ τὸ γηρέψι μὲ τὴν δικαιοσύνην· εὐγάνωντας τὰς ἀνωθεν δύο χηλιάδας τὰ ἄσπρα καὶ ἑνακόσια. τὸ ἦτι ρέστῳ θέλουν εὐρεθῆ ἀπὸ τοῦ ἀνωθεν ποτέ μοναχοῦ τόσο ἀπὸ ἀμπέλια, ἀπὸ λάδη, ἀπὸ σκουτιὰ καὶ πᾶν ἕτερον· διὰ τοῦ παρόντος ἰναστρουμέντου ἀφιερῶναι αὐτὰ εἰς τὴν μοτὴν τῆς ὑπεραγίας Θεῆς τῆς δαφνηότησας ἐν ταῖς ἀθήναις. διὰ τὴν ψυχὴν τῶν γοναίων αὐτοῦ καὶ διὰ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ νὰ γράψουν αὐτὸν εἰς τὸ μνημονευτικῷ βραδείῳ καὶ νὰ λάβη αὐτὰ ἰ παρῶν κ.ο. ἀκάκιος μοναχός· ὡς οἰκονόμος τοῦ ἀνωθεν μοναστηρίου καὶ πρῶτος

ἀνακινισθῆς. καὶ οὕτως ὁμολόγησεν ἐνώπιον μαρτύρων μυσῆρ νικολάου χελῶνι καὶ μυσῆρ τζουάνι κουβάρχ παρὰκεκλημένων

Β'

(Ἀντίγραφον ἐκ τοῦ ἀρ. 1217 Notajo Adamo Metaxan. Volume in quint. 18 Contratti e Testamenti dal 1567 al 1590 ἐν τῷ δημοσίῳ ἀρχειοφυλακείῳ Κερκύρας).

1579. ἡμερὰ 21. τοῦ μηνός μαίου. Ἐπειδὴ ὁ εὐγενὴς μρ δομένιγος ἀβράμης κυθέντις καὶ βαροῦνος τοῦ νησίου τῶν παξῶν προλαβὸν ἔχεν κάμη κρίσιν μετὰ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ αὐτοῦ νησίου ἐμπροσθεν εἰς τὴν Ἐκλαμπρωτᾶτην αὐθεντία ἀναζητῶντας τοὺς νὰ πληρῶνουν τὸ δέκατον καθὼς ἐπλήροναν ἕκπαλαι τοῦ αὐτοῦ ἀβράμη καὶ ὡς καθὼς φέρεται ἐγγράφως εἰς τὰ κατᾶστιχά του τὰ παλεὰ καὶ εἰς τὴν ἀναζήτησιν τῆς τουμάνδας ἔδωσαν οἱ ἀνωθεν παξινὴ ἐναντιοῦνταν θέλωντας νὰ ἐνι ἐλεύθερη ἀπὸ τὸ αὐτὸ δέκατον ὅθεν οἱ Ἐκλαμπρωτᾶτη οἱ αὐθεντία εἶχεν ποιήσει ἀπόφασιν εἰς βοήθεια τῶν αὐτῶν παξινόν ἀμὴ ἐλαουδᾶρισαν πάλιν τὰ καπίτουλα τοῦ αὐτοῦ ἀβράμη εἰς τὰ ὁποῖα καπίτουλα εὐρίσκονταν οἱ ἀνωθεν παξινὴ μὲ πλέον βέρως βρεμένη παρὰ ὅπου ἤθελε ἦσθεν τοῦ βέρους τοῦ δεκατου. διὰ τουτω θεληματικῶς ἐσυμφώνησεν ὁ παρὸν κυρ δῆμος ὀρφανός παξινός. καὶ γέρον μετὰ τοῦ ἀνωθεν ἀβράμη καὶ θεληματικοῦ τρόπου¹ ἀπὸ τὴν ἀνωθ' ἀπόφασιν τῆς ἐκλαμπρωτᾶτης αὐθεντίας τον ἐναϊτιῶν μετα τοιοῦτου τρόπου καὶ συμφωνίας καὶ ὑποσχέσεως διὰ ὄνομα αὐτοῦ καὶ κληρονόμων αὐτοῦ νὰ δίδωσι καὶ πληρόνοσιν ἀπὸ τῶρα καὶ πάντοτε τὸ δέκατον ὅπερ πρὶν ἀνεζητα ὁ ἀνωθεν ἀβράμης τοῖς αὐτοῖς παξινοῖς. Καὶ ὁ αὐτὸς ὀρφανός νὰ ἐνι ἐλεύθερος.

Γ'

(Ἀντίγραφον ἐκ τοῦ φ. 213 τοῦ ἐν τῷ ἀρχειοφυλακείῳ Κερκύρας Τόμου τοῦ φέροντος τὴν ἐξωτερικὴν ἐπιγραφὴν Vol^o 8vo Filza Civil sotto il Protopapà Spiridion Primo Bulgari, princì-

¹ Ἐνταῦθα εἶνε ἐφαρμένον τὸ ἐγγραφο, μὴ διαγιγνωσκόμενης μιᾶς λέξεως.

ria l'anno 1716 e termina l'anno 1738. Del N° 75 dell'Inventario del Papà Chitraca) ¹.

1725 Adi 13 Aprile S. V.

αψη'. Ἀπριλίου ιγ'. Ε. Π.

Εἰς τὴν μονὴν τοῦ Παμμεγίστου ταξιάρχου εἰς τὴν παρούσαν χώρα Ἱεροκατοικίας τοῦ Παναϊδεσιμῶν καὶ Μεγίστου Αὐθεντὸς Πρωτοπαπᾶ Κερκύρας, εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ Παναϊδεσιμωτάτου καὶ Μεγίστου Αὐθεντὸς πρωτοπαπᾶ κ.οὐ Σπυριδῶνος Βούλγαρι, καὶ τῶν Ἑκλαμπροτάτων Συνδύχων κ.οὐ Νικολάου ρεγγήνη, κ.οὐ Ἰωάννου Βαπτιστοῦ μοτζάνεγα, κ.οὐ Ἀγγέλου Θεοτόκη καὶ κ.οὐ Σιλιανοῦ Καμάλη δόκτορος, συνθένοντες ὡς παραστάται οἱ Εὐλαβ.οὶ πνευματικοὶ πατέρες, ἴγουν, ὁ Ὀσιότατος Ἱερομόναχος κύρ Διονήσιος Ἰζιαφτούλης Ἀθηναῖος, καὶ εὐλαβῆς παπᾶ κύρ γεώργιος Καβαδιάς ἀπὸ τὴν ἁγίαν μαῦρα, κάτοικος εἰς τὴν παρούσαν χώρα, Ὀσιότατος Ἱερομόναχος κύρ Γγοςμάς μοραίτης Καθηγούμενος τοῦ μοναστηρίου τῆς ἁγίας Αἰκατερίνης καὶ Εὐλαβ.οὶ παπᾶ κύρ Χριστόδουλος τζαουσόπουλος ἐφημέριος τῆς μονῆς τῆς Ὑπεραγίας Θεοῦ τῆς Ὁδηγητρίας δοσμένο τὰ κληδιὰ ἀπὸ τοὺς ἀνωθεν Ἑκλαμπρ.οὺς Συνδύχους ἀνήχθη ἢ ἄρκλα εἰς τὴν ὁποίαν μέσα εἶνε τὸ ἅγιον λείψανον τῆς Ὁσίας μητρὸς ἡμῶν Θεοδώρας τῆς Αὐγούστης, ὅπου εἰς τὰς Η' τοῦ παρόντος μηνὸς ἀνεκομίσθη ἀπὸ τὴν μονὴν τοῦ ἁγίου νικολάου καὶ ἁγίου λαζάρου εἰς τὴν παρούσαν ἐκκλησίαν, οἱ ὅτιοι πνευματικοὶ πατέρες μὲ τὴν βουλήν τῆς αὐτοῦ Παναϊδεσημότητος καὶ Ἑκλαμπροτάτων Συντύχων ἐρευνήσαντες τὸ αὐτὸ ἅγιον λείψανον μὲ τὴν πρέπουσαν εὐλαβειαν καὶ ἐπημέλιαν, γράφοντες ἔμμοῦ Βενεδίκτου Τριβόλι ὑποκαγκελαρίου τῆς αὐτοῦ παναιδεσημότητος, ἐπρόσφεραν πῶς εἰς τὴν ἔρευναν ὅπου ἔπραξαν, ἠύραν τὸ αὐτὸ ἅγιον λείψανον ἐλείπες ἀπὸ τὴν Κεφαλήν, εἰς τὸν ὅπιον τόπον στέκετε ἓνα κρᾶνιον ξηρὸν μόνον κόκαλον, ὅπου κατὰ τὴν εἰδησιν δὲν δῆχνη νὰ εἶνε τῆς αὐτῆς ἁγίας, καὶ μάλιστα ὅπου τὸ αὐτὸ κρᾶνιον φένετε νὰ εἶνε θετὸν εἰς τὸ αὐτὸ ἅγιον λείψανον μὲ ἓνα ξήλον, τὸ δὲ ἐπήληπον ἅγιον σῶμα εἶνε σόν

¹ Τὸ αὐτὸ ἔγγραφο εὐρίσκειται καὶ ἐν φ. 19 τοῦ φακέλου πρωτοπαπαδικῶν θεσπισμάτων καὶ ἄλλων τοῦ Τόμου τοῦ φέροντος τὴν ἐπιγραφὴν Spiridion 1mo Bulgari Filza Diversorum dal 1715 al 1725, ὅπου καὶ αἱ ὑπογραφαὶ τῶν Συνδύχων.

καὶ ἀνελείπες, ἔξω ἀπὸ τὸν ἓνα πόδα τὸν δεξιόν, ὁ ὅπιος παντελῶς λείπετε ἀπὸ τὴν κλήσιν τοῦ γόνατος καὶ κάτου, εἰς τὸν ὅπιον τόπον εἶνε μία βέργα μὲ κομκτὴ ξήλον ὀρθὸ εἰς σημεῖον ποδός, ἀπάνου εἰς τὴν ὁπίαν βέργα ἦτανε ἓνα κόκαλο γημνόν, ἀπὸ ποδάρι ξένον, ὅπου μὲ τὴν αὐτὴν βέργα ἔδηνε διὰ ποδάρι, τὴν ὁπίαν βέργα μὲ τὸ ξήλον εὐγάνοντᾶς τᾶ τᾶ ἐκονσενιάρισαν τοῦ κάτωθεν ἐφημερίου, καὶ λογιαζου, πῶς τὸ ἄνωθεν κρᾶνίον καὶ τὸ αὐτὸ κόκαλο νὰ εἶνε ἀπὸ τὰ ἕτερα λείψανα ὅπου ἀφιερῶθησαν, καὶ περιπλέον ἀπὸ τὴν ἁγίαν τῆς δεξιᾶν χεῖρα λείπουν τὰ μικρὰ δάκτυλα καὶ τόσον εἶπαν, ἴδον, καὶ ἐπρόσφεραν ὡς ἀνωθεν, παρόντων ἀκόμη τοῦ λογιότατου Ἀρχιμανδρίτου κ.οὐ Γρηγορίου φλόρου ἐφημερίου τῆς παρουσίας μονῆς καὶ τοῦ εὐγενοῦς Σ.ρ Ἀντωνίου μαρκουρά. δόκτορος πριόρη τῆς αὐτῆς μονῆς, καὶ μετέπειτα τῆς ἀνωθεν εἰδήσεως ἐκλήσθη ἢ ἀνωθεν ἄρκλα ὅπου εἶναι τὸ ἅγιον λείψανον τὸ ὅπιον ἐκονσενιάριστη ὡς ὑβρίσκετε τοῦ ἀνωθεν ἐφημερίου, ὁ ὅπιος πάλιν ἐκονσενιάρισε τὰ κληδιὰ καὶ ἔδωσε εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἀνωθεν ἐκλαμπροτάτων συνδύχων, καὶ εἰς πίστιν ὑπογράφουν.

(ὕπος) Σπυριδῶν ὁ Κερκρας Μεγ: Πρωτοπ:
Γρηγόριος Ἱερ: ὁ φλώρος ἀρχιμανδρίτης καὶ
ἐφημέριος τῆς ἀνωθεν μονῆς
διονυσίος Ἱερομόναχος ὁ σκιαυτουλῆς
γεώργιος Ἱερεὺς ὁ καβαδιάς
κοσμάς Ἱερομόναχος ὁ μοραίτης
χριστόδουλος Ἱερεὺς ὁ τσαουσόπουλος

Δ'.

(Ἀντίγραφον ἐκ τοῦ φ. 46 τοῦ φακέλου (Filza) τοῦ φέροντος τοὺς διπλοὺς ἀριθμοὺς V καὶ VIII Fondamenti delle Spese de' Sindici del 1770 τοῦ Vol° 86 Argomenti diversi in via segreta della Città di Corfù dall' anno 1769 ai 1763 ἐν τῷ ἀρχειοφυλακείῳ Κερκύρας).

1770. Αὐγούστου 1. ἔλαβα ἐγὼ ὁ ὑπογεγραμμένος ἀπὸ τοὺς ἐκλαμπροτάτους καὶ περιβλέπτους συντίλους τοῦ ἀπερασμένου χρόνου

Sig.^r ἄγγελων μοτζάνεγα Δ^ρ. Sig.^r Βιτσέντζον Πετριτὴν καὶ Ἀλέξανδρον Τ. πιέρρην καὶ Sig.^r Δολφίνω Καρτένω, διὰ τὴν τῶν δύο Ἑκόνων τοῦ ἐκλαμπροτάτου καὶ ἐξοχστάτου κυρίου Ἀνδρέα Δονάτου προβλεπτοῦ Γενικοῦ τῆς Θάλασσης τζεκόνια χρυσά ἐξήκοντα (Ἄρ. 60) καὶ εἰδιοχρως ὑπὸ βεβαιοτῆ ὑπογράφωμε.

Νικόλαος ὁ Κοτούζης βεβειώω ὡς ἀνωθεν.

Τὸ μὲν κείμενον τοῦ ἐγγράφου τούτου δὲν φαίνεται ἰδιόχειρον, ἀλλ' ἡ ὑπογραφή τοῦ Κουτούζη εἶνε γεγραμμένη ἰδίᾳ αὐτοῦ χειρὶ. Εἶνε δὲ τὸ ἐγγραφον τοῦτο ἄξιον λόγου ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις. Κατὰ τὰς σταλείσας μοι ὑπὸ τοῦ μακαρίτου Βροκίνη σημειώσεις ὁ ἐν αὐτῷ μνημονευόμενος Δονᾶς ἢ Δονᾶτος, οὗ τὰς δύο εἰκόνας ἔγραψεν ὁ πολυθρύλητος Ζακύνθιος ζωγράφος καὶ σατυρικός ποιητὴς ὁ γνωστός διὰ τὴν ἰδιορρυθμίαν αὐτοῦ, ὑπῆρξεν ὁ ἀνακαινίσας καὶ ἀνασυστήσας τὸ ἐνεχυροδανειστήριον Κερκύρας. Διὰ ταῦτα εὐεργέτης τῆς πόλεως θεωρηθεὶς ὑπὸ τῶν ἐκπροσωπούντων τὴν ἐγγύριον διοίκησιν Συνδικων, ἐτιμήθη παρὰ τούτων ἄλλως τε καὶ διὰ τῆς εἰς τὸν Κουτούζη ἀνατεθείσης γραφῆς τῶν εἰκόνων αὐτοῦ.

Τῶν δύο δὲ τούτων εἰκόνων τῶν παριστανουσῶν τὸν Βενετὸν γενικὸν προβλεπτήν ἐν φυσικῷ μεγέθει καὶ περιβεβλημένον τὴν ἐπίσημον αὐτοῦ στολήν ἢ μία ἀνηρτήθη τότε ἐν τῷ ἐνεχυροδανειστηρίῳ, ὅπου καὶ σώζεται μέχρι τῆς σήμερον. Ἡ δὲ ἄλλη, ἐντελῶς οὕσα ὁμοία καὶ τοῦ αὐτοῦ ἀκριβῶς μεγέθους, ἀναρτηθεῖσα τότε ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Συμβουλίου τῶν εὐγενῶν Κερκύρας, εὐρίσκειται νῦν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου Κερκυραίων, ἐν ἣ φιλοτίμῳ προνοίᾳ τοῦ δημάρχου κ. Κόλλα ἰδρύθη πλουσία πινακοθήκη τῶν Κερκυραίων εὐεργετῶν καὶ ἄλλων πολυτρόπως εὐεργετησάντων τὴν Κέρκυραν. Τῆς πινακοθήκης ταύτης εἶχεν ἀνατεθῆ ἢ περιγραφῆ εἰς τὸν Βροκίνην, ἀλλ' ἀγνοῶ ἂν ἐπεράτωσεν αὐτὴν καὶ ποῦ ἀπόκειται τὰ χειρόγραφ' αὐτοῦ.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΚΩΔΙΚΩΝ
ΤΩΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ
ΠΛΗΝ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ¹

110.

Χαρτ. 0 225 × 0.166. Αἰῶνος XIX (φ. 11).

«Κανὼν τῆς ἀγίας καὶ μεγάλης Κυριακῆς τοῦ Πάσχα. Ἦτοι τῆς λαμπροφόρου Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου. Ποίημα ὄντα τοῦ ἐν ἀγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ. Χεῖρ Κωνσταντίνου Σιμωνίδου. 1841».

Μετὰ τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην· Καὶ τότε σὺν τοῖς ἄλλοις Καλλινίκου Μοναχοῦ τοῦ ἐκ Ῥώσθ. Κοινοβίου.

Στάχσις διὰ χαρτονίου.

Ἐκ δωρεᾶς Ἀλεξ. Ν. Παπαμιχαλοπούλου.

111

Χαρτ. 0,324 × 0,217. Αἰῶνος XIX (φ. 82).

«Ἡ Ἡρωὶς τῆς Ἑλληνικῆς ἰπαναστάσεως ἥτοι σκηναὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τοῦ 1821 μέχρι τοῦ 1827 ὑπὸ Στεφάνου Θ. Ξένου».

Αὐτόγραφον τοῦ συγγραφέως, περιλαμβάνον μόνον τὸ πρῶτον μέρος (Ἐν Λονδίῳ 10 Ἰανουαρίου 1853) καὶ τὸ τέταρτον (συγγραφεῖσα ἐν ἔτει 1853-1854).

Περικάλυμμα ἑκατέρου τῶν μερῶν ἐκ χάρτου.

Ἐκ δωρεᾶς τῆς θυγατρὸς τοῦ συγγραφέως.

¹ Συνέχεια ἐκ τοῦ Ἔθμου Ζ' σ. 337.

112.

Χαρτ. 0,29 × 0,205. Αἰῶνος XVIII (φ. 47).

Εὐαγγέλιον κατὰ **Ματθαῖον**.

Μόνον τὰ τρία πρῶτα κεφάλαια καὶ μέρος τοῦ τετάρτου μετ' ἐκτενοῦς ἑρμηνείας κατὰ κόμματα.

Περιχάλυμμα ἐκ γάρτου.

Ἐκ δωρεᾶς Λαυρεντίου Βροκίνη.

113.

Χαρτ. 0,189 × 0,122. Αἰῶνος XIX (φ. 16).

Ἰωάννου **Βηλαρά** Ἐπιστολαί.α' (φ. 1^α). «Προς το Γιατροφιλοσοφὸν κηρ Γιοργη Καλαρα ἀπο Λαρσα τῆς 10 Μαρτίου 1815 ἡς Κορθου. — β' (φ. 5^β) «Προς τὸν κηρ Γιαννακὴ Μελα ἀπο Λαρσα τῆς 17 Μαΐου 1815 ἡς Γιανηνα». — γ' (φ. 11^γ) «Προς τὸν κηρ Γιαννακὴ Γενοβελη ἀπο Λαρσα τῆς 4 Μαρτίου 1815 ἡς Γιανηνα». — δ' (φ. 15^δ). «Προς τὸν κηρ Γιαννακὴ Μελα ἀπο Λαρσα τῆς 13 Μαΐου 1815 ἡς Γιανηναυ (κολοβή).

Κώδιξ ἀστάχωτος.

Ἐκ δωρεᾶς Γεωργίου Ἀναγνωστοπούλου.

114.

Χαρτ. 0,19 × 0,14. Αἰῶνος XIX (φ. 26).

Catalogo di libri di Pasquale Caruso.

Τὸ φ. 2 ἀποκεκομμένον. Ἦ φ. 22-26 ἄγραφα

Στάχωσις διὰ χαρτονίου.

Ἐκ δωρεᾶς Ἡλίας Τσιτσέλη.

115.

Χαρτ. 0,22 × 0,17. Αἰῶνος XVIII (φ. 42).

Ἰατροσόφιον μετὰ σολωμονικῆς.

Ἄρχ. «Περὶ τὸν χρησιμὸν καὶ οφελήμον ἡμερον». Τίτλ. (κολ.)· τὴλῆξέ το μέ πανή καινούριον πανπύκερον καὶ πανί ης βρατὸν (μεταξὺ τοῦ ης καὶ βρατὸν γράμματα διαγεγραμμένα καὶ ἀδιάγνωστα) καὶ γράψον ἡς τὸ μέτωπον τῆς κεφαλῆς...

Κώδιξ ἀστάχωτος.

116.

Χαρτ. 0,222 × 0,16. Αἰῶνος XIX (φ. 8).

Ἀθανασίου Ἰσαλέττα «Ἀρχαιολογία τῶν Ἀρβανιτῶν».

Ἦ φ. 7 καὶ 8 ἄγραφα.

Κώδιξ ἀστάχωτος.

Ἐκ δωρεᾶς Γεωργίου Ἀναγνωστοπούλου.

117.

Χαρτ. 0,36 × 0,245. Αἰῶνος XIX (φ. 2).

α Λόγος ἐπιτάφιος εἰς τὸν ἀείμνηστον Πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως Γρηγόριον, ἐκφωνηθεὶς ἐν Ὁδησσῷ, ἐν τῇ ῥωσικῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Μεταμορφώσεως, ὑπὸ **Κωνσταντίνου πρεσβυτέρου καὶ Οἰκονόμου**, τυπωθεὶς διὰ ὑψίλου ὀρισμοῦ ἐν Πετροπόλει, ἐν τῷ τυπογραφίῳ Ν. Γρέτη. αωκα' ς.

Κώδιξ ἀστάχωτος.

Ἐκ δωρεᾶς Σπυρίδωνος Π. Λ. Χωματιανοῦ.

118.

Χαρτ. 0,205 × 0,15. Αἰῶνος XVIII (φ. 4).

α Ἱερέως **Ποδερέτου** Κεφαλλῆνος Λόγος ἐπιφωνηματικὸς εἰς τὴν σιβασμίαν ὀσιωτάτην Μοναχὴν κυρίαν Εὐφημίαν τοῦ εὐγενοῦς κυρίου Δημητρίου Προσελέντη θυγατέρα τιμίαν τε καὶ εὐπάτριον καθ' ἣν ἡμέραν ἐνδύθη τὸ ἀγγελικὸν σχῆμα ἐν τῇ σιβασμίᾳ Μονῇ τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Νικολάου ἐν προαστείῳ θεοσώστου πόλεως καὶ Νήσου Κέρκυρας: Ἐν ἰταί σιωτηρίῳ: ἀψπθ' Μαλου ιη' ς.

Αἱ λέξεις Ἱερέως Ποδερέτου Κεφαλλῆνος δι' ἄλλης χειρὸς νεωτέρας.

Κώδιξ ἀστάχωτος.

Ἐκ δωρεᾶς Ἡλ. Τσιτσέλη.

119.

Χαρτ. 0,185 × 0,12. Αἰῶνος XIX (φ. 16).

Ἰωάννου Βηλαρά «Ονομαστικός της ρομαϊκής γλώσσης για τα πεδικά. 1822 τε, 2 του Γενάρη Γιαννηνα».

Τὰ φ. 12-16 ἄγραφα.

Ἐξεδόθη ὑπὸ Σπυρ. Π. Λάμπρου ἐν τῷ Ἡμερολόγιῳ Δωδώνης τοῦ 1896 σ. 37 κ. ε.

Κωδὶξ ἀστάχωτος.

Ἐκ δωρεᾶς Γεωργίου Αναγνωστοπούλου.

120.

Χαρτ. 0,208 × 0,135. Αἰῶνος XVIII (φ. 5).

«Κατάστιχον καὶ ἐρμηνήα τῶν καλῶν κηρίων»

Ἐν τῷ ἐξωφύλλῳ καὶ ἐν φ. 5 διάφοροι συνταγαὶ κατασκευῆς χρωμάτων ἄλλῃ χειρί.

Κωδὶξ ἀστάχωτος.

Ἐκ δωρεᾶς Ἀνδρέου Κούμη.

121.

Χαρτ. 0,356 × 0,225. Αἰῶνος XIX (φ. 185).

1 (φ. 1^α). Ἐγγραφα ἀναφερόμενα εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν Ἰονίων νήσων.

α' (φ. 1^α). «L'augusta Convenzione dell' 21 Marzo 1800 e pezzi autentici ad essa relativi. Traduzione dal Francese». — β' (φ. 18^α) «Costituzione dell' anno 1806 e Progetti di Legge ad essa relativi». — γ' (φ. 48^α). Διάταγμα Ναπολέοντος Α' τῆς 18 Νοεμβρίου 1807 διὰ τὴν διοίκησιν τῶν Ἰονίων νήσων. — δ' (φ. 54^α). «Carte relative all' occupazione Inglese delle Isole Ionie».

2 (φ. 71^α). M. de Fallenberg «Aperçu des vues qui ont dirigé le fondateur des établissements d'Hofwyl dans la création de ses instituts».

3 (φ. 84^α) «Rapport présenté à sa Majesté l'Empereur Alexandre par S. Ex. Mr le comte de Capo d'Istria sur les

établissements de M. de Fallenberg à Hofwyl en Octobre 1814. A Paris-Chez I. G. Paschoud, libraire, rue Mazarine 22. Et à Genève chez le même imprimeur libraire. 1815».

4 (φ. 114^α). «Dibattimenti del Senato col General Maitland nel 1816»

5 (φ. 134^α). «Petizione di Zantiotti nell'anno 1821 e carte in conseguenza dei d'allora».

6 (φ. 162^α). «Carte relative alla Convenzione delle 35000 L. S. Anno 1833-1835».

Τὰ φ. 15-17, 38, 46, 47, 53, 56, 69, 70, 82, 83, 112, 113, 160, 161, 174, 178, 184, 185.

Κωδὶξ ἀστάχωτος.

Ἐξ ἀγορᾶς.

122.

Χαρτ. 0,126 × 0,113 (φ. 1).

[Ἰβήσου Νερουλοῦ] «Ἀναχώρησις τοῦ Βαυαροῦ Στρατιώτου. Μελωδία Βερτράνδου ἀποχαιρέτησις».

Ἐπὶ μὲν τῆς ἐτέρας τῶν σελίδων ἑλληνιστὶ, ἐπὶ δὲ τῆς ἄλλης γερμανιστὶ.

Ἐκ δωρεᾶς.

123.

Χαρτ. 0,286 × 0,202. Αἰῶνος XVIII (σ. 44).

Κόσμετος Cagliostro Ἐπιστολαὶ γαλλιστὶ.

Τὰ φ. 42-44 ἄγραφα.

Κωδὶξ ἀστάχωτος.

Ἐκ δωρεᾶς.

124.

Χαρτ. 0,205 × 0,168. Αἰῶνος XIX (φ. 20).

1 (φ. 1^α). «Ὠδὴ τοῦ ρηγὸς τῆς Μπρουσίας. Μεταφρασθεῖσα παρὰ τοῦ Κυρ. Ἰωάννου τοῦ χρηματίσαντος διδασκάλου ἐν τῇ τοῦ Ἰασίου σχολῇ».

Δεκατέσσαρες στροφαὶ τετράστιχοι εἰς στίχους ὁμοιοτελεῦτους.

Ἄρχ. Ὁ οὐρανὸς τὰς ἑαυτοῦ χάριτας διανέμων.

2 (φ. 3α). «Γέννησις καὶ ἀνατροφή τοῦ ρηγὸς Προυσίας».

Μέρη τέσσαρα, ὧν μέρος τοῦ τετάρτου γεγραμμένον κατὰ δύο σελίδας. Ἐν στίχοις ὁμοιοτελεστοῖς.

Ἄρχ. Ἐτέχθην μητρικῆς γαστρὸς εὐθύς ἐν μέσῳ ὀπλίων.

(φ. 5β). «Τῷ ὑπερτάτῳ ἡγεμόνι Ποτέμκηνι ἀρχηγέτῃ καὶ κηδεμόνι τῶν ἐν παραλείοις Μαιώτιδος λίμνης καὶ Χερσῶνος ἀποικιῶν».

Ἄρχ. Κεῖντ' ἐν Ταυριδί Ἐρμωνάσση Φαναγόρη τε.

4 (φ. 6β). «Τῇ θεολέκτῳ καὶ θεοστέπτῳ βασιλίᾳ καὶ αὐτοκρατορίας πασῶν τῶν Ῥωσσιῶν, Αἰκατερίνη δευτέρᾳ. Ὡδὴ τοῦ λογιστάτου κυρίου **Νικολάου Παπαφίλου**».

5 (φ. 6β). Τῷ αὐτῷ δίστιχον».

Ἄρχ. Χρησμός Ἀπόλλωνος διὰ σοῦ πάλιν ἤρξατο κράζειν.

6 (φ. 14β). **Ῥέξου** Στίχοι.

Ἄρχ. Ποῦ Ἑλλάς ἡ θυυλλουμένη
ὁποῦ διὰ μίαν Ἑλένη
ἅλη ὁμοθυμαδόν.

7 (φ. 17α). «**Οὐερατέρου** Διεγερτικῶν τῶν βασιλέων».

Ἄρχ. Ἴδου ἄλλη μία ἀνόσιος καὶ δυσεβεδάτη ἐπιβουλή.

Τὰ φ. 19 καὶ 20 ἄγραφα.

Κώδιξ ἀστάχωτος.

Ἐξ ἀγορᾶς παρ' Αἰμιλίου Legrand.

125.

Χαρτ. 0,21 × 0,15. Αἰῶνος XIX (φ. 18).

«Lexiques de l'argot parlé par les Καταφυγιανοὶ et les boulangers du Zagori».

Τὰ φ. 5, 106, 11, 12 ἄγραφα.

Ἡ μὲν γαλλικὴ ἐπιγραφή χειρὶ Αἰμιλίου Legrand, ἡ δὲ περιεχομένη ὕλη γέγραπται ἑλληνιστί.

Κώδιξ ἀστάχωτος.

Ἐξ ἀγορᾶς παρ' Αἰμιλίου Legrand.

126.

Χαρτ. 0,185 × 0,130. Αἰῶνος XIX (φ. 14).

«Ἱατροσόφιον ἐκλεκτὸν ἐκ πολλῶν Ἱατρῶν συνηλεγμένον τὸ πλεὸν δὲ ἐκ **Παύλου τοῦ Διογένους**. Μεταγλωττισθὲν εἰς κοινὴν φράσιν παρὰ **Συναισίου Ἱεροδιδασκάλου**.

Ἐν φ. 13α ἄλλη χειρὶ παρέμβλητον «Περὶ ἰάσεως Σεληνιασμοῦ».

Κώδιξ ἀστάχωτος.

Ἐξ ἀγορᾶς παρ' Αἰμιλίου Legrand.

127.

Χαρτ. 0 35 × 0 20. Αἰῶνος XIX (φ. 13).

Ἐπόμνημα εἰς πρίγκιπα Ῥώσον περὶ τῶν Ἰονίων νήσων ἀνεπίγραφον καὶ ἀνυπόγραφον.

Ἐν Παιτρουπόλει, 13 Μαρτίου 1804.

Κώδιξ ἀστάχωτος.

Ἐξ ἀγορᾶς.

128.

Χαρτ. 0,205 × 0,148. Αἰῶνος XVIII (φ. 4).

«Βιογραφία ἐν περιλήψει τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Φθιώτιδος Καλλινίκου Καστόρη, γραφείσα κατ' αἴτησιν τοῦ Γραμματέως τῆς Συνόδου καὶ πρόσκλησιν τοῦ ὑπουργοῦ Μίληση».

Κώδιξ ἀστάχωτος.

Ἐκ δωρεᾶς Γ'. Π. Παπούλα.

129.

Χαρτ. 0,137 × 0,129. Αἰῶνος XIX (φ. 6).

«Ἀνέκδοτος λόγος **Δημητρίου Σούτσου** ἐκφωνηθεὶς ἐν Ἀργεὶ τῇ 7 Μαρτίου 1830 κατὰ τὴν δίκην τοῦ Θεοκλήτου Φαρμακίδου».

Κώδιξ ἀστάχωτος.

Ἐκ δωρεᾶς Ἀντωνίου Καρτάλη.

130.

Χαρτ. 0,32 × 0,225. Αἰῶνος XIX (φ. 4).

«Ἀνώνυμος σάτυρα τοῦ 1831»

Ἄρχ. Τὸ ῥόπαλον τῆς σάτυρας ἵς λάβωμέν με θάρρος.

Ἐἶνε ἴσως κοίημα τοῦ **Κοκκινάκη**.

Κώδιξ ἀστάχωτος.

Ἐκ δωρεᾶς Ἀντωνίου Καρτάλη.

131.

Χαρτ. 0,206 × 0,157. Αἰῶνος XIX (φ. 18).

α Ἡμερολόγιον Ἰωάννου Γιαννοπούλου Ἡπειρώτου περὶ τοῦ Ἑλληνοτουρκικοῦ πολέμου καὶ τῆς εἰσβολῆς τῶν Τούρκων ἐν Ἀλμυρῷ κατὰ τὴν 5 Μαΐου 1897».

Ἐπιτυνάπτονται ἐπιστολαὶ δώδεκα ἀναφερόμεναι εἰς τὰ ἐν τῷ Ἡμερολογίῳ.

Κωδὶξ ἀστάχωτος.

Ἐκ δωρεᾶς Ν. Γιαννοπούλου.

132.

Χαρτ. 0,129 × 0,125. Αἰῶνος XIX (φ. 33).

Κ. Μάνθου α Ἀρχαιολογία καὶ Ἱστορία Κίεου

Προτάσσεται ἐπιστολὴ Κ. Μάνθου πρὸς Πιοθητὸν Ῥεβελάκη. Τὸ ἔργον πλουτίζεται ὑπὸ χάρτου καὶ εἰκόνων καὶ περιέχει ἀξίας λόγου εἰδήσεις περὶ ἐπιγραφῶν καὶ ἀρχαίων μνημείων τῆς Κίεου καὶ τινὰ λαογραφικά.

Κωδὶξ ἀστάχωτος.

133.

Χαρτ. 0,192 × 0 10. Αἰῶνος XVI (φ. 1).

Ἀλεξάνδρου Σούτσου Ποίημα αὐτόγραφον.

Ἀρχ. Πουλάκι ξένο

κ' ἐρημωμένο.

Ἐξ ἀγορᾶς.

134¹.

Χαρτ. 0 201 × 0 157. Αἰῶνος XIX (φ. 4).

α Ἰλικὴ Ὁρηνωδία ἐπὶ τῇ εἰδήσει τῆς θανάτου τοῦ Εὐσταθίου Μάρκου».

Ἀρχ. Ὡ! πῶς δύναμαι, ὦ πάτερ, μὲ ψυχῆς ἀνενοχίαν.

Ἐν τέλει· Τῇ 7 Ἀπριλίου 1841 ἐν Παρισίοις.

Τῇ αὐτῇ χειρὶ καὶ ὁ κωδὶξ 134².

Τὸ φ. 4 ἄγραφον.

Κωδὶξ ἀστάχωτος.

Ἐξ ἀγορᾶς.

134².

Χαρτ. 0,201 × 0,157. Αἰῶνος XIX (φ. 4).

«Διὰ τὸν εἰς Ἑλλάδα ἀναχωροῦντα φίλον Δ. Δαρδουτάν».

Ἀρχ. Ἐθρομένους εἰς γῆν ξένην ἀπὸ στρόβιλον πολέμου.

Ἐν τέλει· Ἐν Παρισίοις τῇ 13 Ὀκτωβρίου 1841.

Τῇ αὐτῇ χειρὶ καὶ ὁ κωδὶξ 134¹.

Τὸ φ. 4 ἄγραφον.

Κωδὶξ ἀστάχωτος.

Ἐξ ἀγορᾶς.

135.

Χαρτ. 0,27 × 0,20. Αἰῶνος XIX (φ. 1).

α Ποίημα Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου πρώην ἡγεμόνος Μολδαβίας ἐρωτηθέντος παρὰ τοῦ σοφωτάτου Εὐγενίου τί πιστεύει».

Ἀρχ. Σε ἐν ἀδιστάκτῳ πιστεῖ τὸν θεὸν μου προσκυνῶ

σοὶ τῷ πλάστῳ μου λατρεύω σὲ δοξάζω, σὲ ὑμνῶ.

Ἐξ ἀγορᾶς.

136 - 139.

Χαρτ. Σχημάτων διαφόρων. XIX αἰῶνος.

136. Δείγμα ἰδιοχείρου γραφῆς Καραθεοδωρῆ, ἀρχιάτρου τοῦ σουλτάνου Ἀβδουλ Μετζίτ.

Μετὰ σημειώματος γαλλιστὶ τοῦ Dehègue(?): *J' ai vecu dans son intimité, à Paris, en 1826, 27 et 28.*

137. Μουσταύου Schwab Ἐπίγραμμα εἰς τὸν Σύνδεσμον Γερμανῶν καὶ Ἑλλήνων.

Ἀρχ. Πολλάκι ὄπ' ἡμῖν ξυνεόντες, πατρίδα φίλων.

Ἐν τέλει· *Stuttgart dans le Wurtemberg le 15 Jul. 1822.*

138. Δύο ἑλληνικὰ ποιήματα.

Τὸ ἐν ἄρχ. Ἦλθε ἓνα χελιδόνι | ἀπὸ τὴν Ἀραπιά. Τὸ ἕτερον ἄρχ. Πότε λύπη εἴ τὴν καρδίᾳ εἶνε δὲ ὀντιγεγραμμένον δις, φέρει ὑπογραφὴν *Thamyris*, εἶνε μεταπεφρασμένον καὶ εἰς τὴν γαλλικὴν, ἀπευθύνεται δὲ ἄ *monsieur Monsieur Dehègue.*

139. «Προβλήματα περί φυτῶν».

Ἄρχ. Διὰ τὴν ἢ μὲν χιῶν ἐπιπεσοῦσα τοῖς κλήμασιν οὐκ ἐπικαίει αὐτά.

Ἐξ ἀγορᾶς παρ' Αἰμιλίου Legrand.

140

Χαρτ. 0,32 × 0,25 Αἰῶνος XIX (φ. 16).

Βολταίρου Ὁ θάνατος τοῦ Καίσαρος κατὰ μετάφρασιν ἑλληνικὴν **Δ. Φιλιππέσκου Γρηγοριάδου**. Ἐν Στεφανουπόλει. 1826.

Ἄρχ. Καίσαρ οὐ μέλλεις νὰ βασιλεύσης καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ δεδαστὴ ἡμέρα.

Ἡ μετάφρασις ἀπέναντι τῶν σελίδων ἐκάστην τοῦ παρεντιθεμένου ἐντύπου τοῦ πρωτοτύπου κατὰ τὴν ἐν Παρισίοις ἔκδοσιν τοῦ 1825 παρὰ Bezon Libraire.

Κωδὶξ ἀστάχωτος.

Ἐξ ἀγορᾶς παρ' Αἰμιλίου Legrand.

141.

Χαρτ. 0,30 × 0,23. Αἰῶνος XIX (φ. 10).

«**Fenelon** Les aventures d'Aristonoüs traduites en grec moderne 1830».

Γεγραμμένον διὰ γραφῆς ἀλλογενοῦς λογίου.

Κωδὶξ ἀστάχωτος.

Ἐξ ἀγορᾶς παρ' Αἰμιλίου Legrand.

142.

Χαρτ. 0,33 × 0,253. Αἰῶνος XIX (φ. 2).

[**Ἀντωνίου Κοραΐ**] «Κύπριδος μῆνις».

Ἄρχ. Κόλποισιν Ἀφροδίτης
πρώην Ἔρωσ ἐφίξεν.

Τὸ φ. 2 ἄγραφον.

Κωδὶξ ἀστάχωτος.

Ἐξ ἀγορᾶς παρ' Αἰμιλίου Legrand.

143.

Χαρτ. 0,206 × 0,128. Αἰῶνος XIX (φ. 523).

1 (φ. 1^α). «**Γάσσου Δημητρίου Νερούτσου** Χριστιανικαὶ Ἀθήναι».

Αὐτὸ τὸ χειρόγραφον, ἐξ οὗ ἡ πραγματεία αὕτη ἐδημοσιεύθη ἐν τῷ Δελτίῳ τῆς Ἱστορικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς ἑταιρείας Τόμ. Γ' σ. 5-107 καὶ Δ' σ. 51-264.

Τὰ φ. 15² καὶ 153 ἄγραφα.

Κωδὶξ ἀστάχωτος.

Ἐκ δωρεᾶς Σπυρ. Π. Λάμπρου.

144.

Χαρτ. 0,213 × 0,152 Αἰῶνος XIX (φ. 284).

1 (φ. 4^α). «Ἐκ τῶν ἐπιστολῶν **Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου** ἐπιστολῆς α'».

Ἄρχ. Ὡς Μαρκελλῖνε ἡμεῖς καὶ οἱ δὴν ἐσιωπίσαμεν.

2 (φ. 28^α). «**Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου** Περὶ τῶν τοῦ βίου ὁδῶν. Τομὸς πρῶτος Ἱερολεγεῖας».

Ἄρχ. Ποῖος ἄρα εἶμαι ἐγώ;

3 (φ. 39^α). Κανόνων ἐξήγησις ἀνεπίγραφος εἰς τὴν νεοελληνικὴν.

Ἄρχ. Σήμερον θεός.

4 (φ. 56^α). «Ἐξήγησις τοῦ Κανῶνος τῶν Θεοφανίων ποίημα τοῦ κυρίου **Κκοσμᾶ**».

Ἄρχ. Τὸ ἅγιον βάπτισμα.

5 (φ. 70^α). «Ὁ κανὼν τῆς Ὑπαπαντῆς τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, οὗ ἡ ἀκροστιχὴς Ποίημα τοῦ κυρίου **Κκοσμᾶ μοναχοῦ**».

Ἄρχ. Ὁ ἥλιος μὲ τὰς ἀκτῖνας του.

6 (φ. 78^α). «Ἐξήγησις τοῦ κανόνος τοῦ τιμίου Σταυροῦ ποίημα τοῦ κυρίου **Κκοσμᾶ**»

Ἄρχ. Ὡς προφήτης. Ἐν τέλει Τέλος καὶ τῆς ἐξηγήσεως ἐξηγηθεὶς παρὰ **Ἰωάννου Μαμάκη**, σὺν θεῷ ἁγίῳ Μαρτίῳ 26.

7 (φ. 92^α) «Ἐξήγησις τοῦ λόγου εἰς Βαρλαάμ μάρτυρα. Μ.»

Ἄρχ. Οἱ θάνατοι τῶν ἁγίων ἀνδρῶν.

8 (φ. 101^α). α' Εξήγησις **Ἰσοκράτους** πρὸς Δημόνικον παραί-
νεσις».

9 (φ. 116^α). α' Εξήγησις τοῦ Πλατταίου λόγου **Ἰσοκράτους**.
Ἐν τέλει Τέλος τῆς ἐξηγήσεως ἐξηγηθῆς παρὰ **Ἰωάννου Μ. Μα-
μάκη** ἐν Σμύρνῃ. *Pine*.

10 (φ. 144^α). α' Εξήγησις τοῦ αὐτοῦ περὶ τοῦ μὴ ραδίως πι-
στεύειν τῇ διαβολῇ».

Ἐν τέλει Τέλος τῆς ἐξηγήσεως περὶ διαβολῆς ἐξηγηθῆς παρὰ **Ἰωάν-
νου [Μαμάκη]** ἐν Σμύρνῃ. 1804: Φεβρουαρίου 16.

11 (φ. 168^α). α' **Δημοσθένους** Ὀλυμπιακοῦ λόγου ἐξήγησις Α'»

12 (φ. 183^α). α' Εξήγησις εἰς τὴν καθωμιλημένην τοῦ περὶ Λιβα-
νίου λόγου ἐξηγηθῆς ὑπὸ τοῦ **Ἰωάννου Μαμάκη** Ἀγνανθήτου
ἐκ σχολίου ἀγίου Ἰωάννου ἐν ἔτει 1809: 76ρίου: 10».

13 (φ. 209^α). α' Ἐπισκόπου Κυρήνης [**Συνεσίου**] Ἐπιστολαί».

Ἐξήγησις.

Τὰ φ. 12, 26, 27, 376, 38, 56, 696, 766, 77, 115, 1676, 182 ἔγραφα.

Κωδὶξ ἀστάχωτος.

145

Χαρτ. 0,275 × 0,220. *Αἰῶνος XIX* (φ. 4)

«Τραγούδια τινῶν πρὸ τοῦ 1821 ἀρματωλῶν καὶ κλεφτῶν, ἅπερ
ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς τραγουδεῖ»

Τὰ περιεχόμενα φύλλα ὑπηγορεύθησαν ὑπὸ Κωνσταντίνου Βαρδατάκη ἐκ Γιανιτζοῦς.

Τὸ φ. 4 ἔγραφο.

Κωδὶξ ἀστάχωτος.

Ἐκ δωρεᾶς Λ. Τράκα.

146.

Χαρτ. 0,315 × 0,226. *Αἰῶνος XIX* (φ. 1).

«Οἱ Ἄγγλοι καὶ αἱ Ἀπειλαί των».

Στιχούργημα εἰς στροφᾶς τέσσαρας, ἐκάστην στίχων ἕξ.

Ἄρχ. Κακοῦργοι ἄν μὲ γογγυσμὸν δὲν τιναχθῶ μέγαλον.

Κατὰ σημείωμα ἔπισθεν α' Ἐπὶ τοῦ ἀποκλεισμοῦ τοῦ Πατριάρχου».

Φύλλον ἀστάχωτον.

Ἐκ δωρεᾶς Ἡλ. Τοιτσέλη.

147.

Χαρτ. 0,602(;) × 0,10. *Αἰῶνος XIX* (φ. 6).

α' Ἐγκώμιον εἰς Βενέδικτον Κραλίεβιτς ἀρχιερέα ὑπὸ **Γρηγο-
ρίου Μελεδόνη** ἱερέως».

Ἄρχ. Ἐσδέσθη ὁ λίχνος ὁ φωτίζων τὸν μικρὸν ὀρίζοντα τῆς ἀνατο-
λικῆς παροικίας ταύτης.

Πιθανῶς αὐτίγραφον τοῦ συγγραφέως μετὰ προσθηκῶν καὶ διορθώσεων.

Κωδὶξ ἀστάχωτος.

Ἐκ δωρεᾶς Ἡλ. Τοιτσέλη.

148.

Χαρτ. 0,230 × 0,16. *Αἰῶνος XIX* (φ. 6).

Δημητρίου Τζελεμαπάρη Ποίημα ἐπὶ τῇ δολοφονίᾳ Ἰωάν-
νου Καποδιστρίου.

Ἄρχ. Ὁ ζῆλος μὲ παρακινεῖ τὸν κάλαμον νὰ βάψω,
στίχους ἐγκωμιαστικούς μὲ δάκρυα νὰ γράψω.

Ἀντίγραφον ἐκ τοῦ πρωτοτύπου.

Κωδὶξ ἀστάχωτος.

149

Χαρτ. 0,315 × 0,205. *Αἰῶνος XIX* (φ. 1).

α' Διάλογος τῶν δύο φέλανγγάρχων. Κόμητος Σκόλιμβούργου καὶ
Λόρδου Ἄδαμ καὶ ἐνὸς Ἀγγλοῦ φίλακος τῶν δεινῶν εἰς τὴν Πλα-
τεῖαν τῆς Κέρκυρας».

Ἄρχ. Τί εἶν αὐτὶ ἡ ταραχὴ τὸ πλῆθος διατὶ τρέχῃ.

Ἐν τέλει Καθαλοῦρη τῇ 8/20 Μαρτίου 1842.

150.

Χαρτ. 0,148 × 0,95. *Αἰῶνος XIX* (φ. 68).

Κατάστιχον ἰδιωτικὸν περιέχον κυρίως διάφορα ἡμεροδούλια καὶ
ἀναμιξ ἄλλην ὕλην.

α' (φ. 3^ε). **Σουγδουρῆ** Λογικῆς ἀρχή. — β' (φ. 4^α). Ἡμεροδούλια. — γ' (φ. 5^α). «Γνώμη μονόστιχοι κατὰ στοιχεῖον ἐκ διαφορῶν ποιητῶν. Εἰς ἀγαθοὺς ἄνδρας. 1816. Ἀπρίλ. 21» ἐν τῇ καθωμιλημένῃ. — δ' (φ. 7^ε). **ΛΟ. Χριστοπούλου** Δύο ἔσματα βακχικὰ. Ἀρχ. Βάλτε φίλοι μὲς' τὴν βρύση | τὸ κρασί μας νὰ δροσίση. — ε' (φ. 9^ε). Ἡμεροδούλια. — ς' (φ. 22^α). «Ἐνοίκιον Πύργου τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1880 πρὸς 45 δρ. κατ' ἔτος». — ζ' (φ. 22^ε). Ἡμεροδούλια. — η' (φ. 59^α). «Περὶ κεκοιμημένων ἐγκώμιον». Ἀρχ. Τὸν σοφώτατον Σολομῶντα ὄλοι. — θ' (φ. 62^α). «Εὐχὴ τοῦ ἁγίου **Γρύφωνος**». — ι' (φ. 63^α). «Εἰς μελήσια εὐχὴ». — ια' (φ. 65^α). Ἡμεροδούλια. — ιβ' (φ. 67^α). «Catalogo dei miei libri italiani». — ιγ' (φ. 68^ε) «Κατάλογος τῶν βιβλίων μου τῶν ἐλληνικῶν». Ἀρχ. Εὐαγγέλιον χειρόγραφον.

Ἐν τοῖς παραφύλλοις τῆς ἀρχῆς δοκίμια κονδυλίου. Ταῦτα ὡς καὶ τὰ βπ' ἀρ. α' καὶ ε' δι' ἄλλης χειρὸς.

Στάχσις ἐκ χαρτονίου.

Ἐκ δωρεᾶς Ἑλένης χήρας Λεωνίδου Σαράντη ἐξ Ἄστρους.

151.

Χαρτ. 0,231 × 0,172. Αἰῶνος XVIII (φ. 4).

Ἐκκλησιαστικὰ μέλη μετὰ παρασημαντικῆς.

Ἀπόκομμα κώδικος ἀκεφάλου καὶ κολοβοῦ.

Κώδιξ ἀστάχτος.

152.

Χαρτ. 0,136 × 0,93. Αἰῶνος XVII (φ. 220).

Ἐκκλησιαστικὰ μέλη μετὰ παρασημαντικῆς.

Κώδιξ ἀκέφαλος καὶ ἀστάχτος.

Τὰ φ. 45, 1126, 177, 178, 1876 ἄγραφα.

Ἐν φ. 2206 ἡ παιδιὰ τῶν μικρῶν κύκλων, περὶ ὧν ἴδε Νέου Ἑλληνομνημονος Τόμ. Α' σ. 94. Εἰς τὰ αὐτόθι σημειούμενα ὀνόματα τζιφρος (Μακεδονία) καὶ καστροπαρσιὰ (Ἀρκαδία) προστεθῆτω καὶ τὸ ὄνομα νούλλες (Χίος).

153.

Χαρτ. 0,22 × 0,133. Αἰῶνος XIX (φ. 41).

Λεύκωμα ἀνήκον εἰς τὸν Δημήτριον Σχινᾶν.

Περιέχει ἐγγραφαὶ ἀλλογενῶν ὡς τὸ πλεῖστον, ἐν οἷς ἐν φ. 17 τοῦ **Ἐδουάρδου Clarke**, τὰς πλείστας ἐν Γενεύῃ τῶν ἐτῶν 1808 καὶ 1809. Ἐν φ. 96 ἀπόγραφον σημεῖωμα τοῦ **Ἰωάννου Καποδιστριαίου**.

Στάχσις βυρσίνη.

154.

Χαρτ. 0,288 × 0,208. Αἰῶνος XVIII (φ. 40).

Ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία.

Ἀκέφαλος καὶ κολοβή. Ἀρχ. ... καὶ ἐκείνου τὴν ἐκκλογὴν καὶ τούτου τὴν καθαίρεσιν, τὸν παραινεῖ προσέτι νὰ θελήσῃ ὅτι τὰ σκάνδαλα καὶ διχονοίας τῶν μαχωμένων ἐπισκόπων καὶ κληρικῶν νὰ εἰρηνεύσωσιν μίαν φωνὴν μετὰ τῆς ῥωμαϊκῆς ἐξουσίας τὴν βουλὴν καὶ τὴν κρίσιν, καὶ ταῦτα μὲν πρὸς τὸν βασιλέα μετριώτερα πρὸς δὲ τὸν πατριάρχην Φώτιον...

Κώδιξ ἀστάχτος.

(Ἔπεται συνέχεια).

ΣΥΜΜΙΚΤΑ

— **Στίχοι εἰς εἰκόνα τοῦ Ἰσακίου Ἀγγέλου.** Ἐν φ. 22^α τοῦ Βαρβερινοῦ κώδικος 74 τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Βατικανοῦ, γεγραμμένου τὸν δέκατον ἑβδόμον αἰῶνα, εὐρηνται οἱ ἐξῆς

« Στίχοι γραφέντες εἰς τὸν ἱστορηθέντα εὐσεβέστατον βασιλέα κῦρ Ἰσαάκιον τὸν Ἀγγελον ἐντὸς τοῦ ἁγίου λούματος τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν καὶ Θεοτόκου τῆς Ὁδηγητρίας ».

Τὸ σφαιροειδές τοῦτο θερμοκεντρίον
λόγος μὲν οὐράνωσεν αὐτοκρατόρων
χρόνος δ' ἀπημαύρωσεν ὁ παντοφθόρος·
κἂν γὰρ Σολομώντειον εἶχεν ἀψίδα¹,
πηγὴν Σιλωὰμ ἀπὸ θερμῶν ὑδάτων,
καὶ θαυματουργόβρωτον ἐν νόσοις φρέαρ,
ἀλλ' ὁ βριαρὸς θυμολευστήσας χρόνος
ἀπραξίας χάλαζαν οὐ μετρομένην
τὰς ῥυπτικὰς ἐπαυσεν αὐτῶν δυνάμεις·
οὐκ ἦ γὰρ, ὡς ἔοικεν, ἀγγέλου χάρις,
τὴν ψυχροποιὸν ἐξάγουσα κακίαν
καὶ θερμοποιὸν εἰσάγουσα χρυσίον.

— **Ἀξιώματα τῆς βυζαντινῆς αὐλῆς.** Ἐν τῷ κώδικι Vaticanus graecus 162, φ. 79^α εὐρηνται τὰ ἐξῆς·

« Ἰστίον ὅτι διαφορὰ τὰ τῶν βασιλέων ἀξιώματα εὐρίσκονται ».

α † δεσπότης: σεβαστοκράτωρ: καῖσαρ:

ὦν κεφαλῆς τὸ κάλυμμα κεκόσμηται μαργάροις:

τῶν δ' αἰτῶν τοῖς σχήμασιν καὶ τῶν ποδῶν ἐμβάδες: —

οἵσπερ ἐπιφημιζοῦσιν πρόερησιν βασιλείας:

πανυπερσέβαστος: πρωτοβεστιάριος: —

οἱσ καλαδίσις (γρ. οἱ σκιαδίσις) ἐρυθροῖς χρυσῷ καθυφασημένοις

ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν χρῶνται νομίμως μόνοι:

πρασινοῖς δ' ὑποδήμασιν ὁ μὲν, ὁ δὲ κιτρίνοις: — »

¹ Κωδ. ἀψίδα.

Μόνον ταῦτα ἔχουσιν ἐν στίχοις ἐπομένοις εἰς τὰ ὀνόματα τῶν ἀξιωματῶν τὴν περιγραφὴν τῆς οἰκείας στολῆς. Εἶτα δ' ἀκολουθοῦσιν ἀπλῶς τὰ λοιπὰ ὀνόματα τῶν ἀξιωματῶν ἀνευ ἐτέρας προσθήκης· Ὁ μέγας δοῦξ: ὁ μέγας δομέστικος καὶ ἐξῆς. Σημειωτέον δὲ, ὅτι οἱ ἀνωτέρω παρατεθέντες στίχοι εἶνε γεγραμμένοι ἐν τῷ κώδικι καταλογάδην. Εἶνε δὲ ταῦτα τμήμα τοῦ ἐπιμέτρου συνταγματίου Μιχθαίου μοναχοῦ Περὶ τῶν ὀρφικίων τοῦ παλατίου τῆς Κωνσταντινουπόλεως τοῦ ἐκδομένου ἐκ κώδικος τῆς βιβλιοθήκης Μαζαρίνου ἐν ἐπιμέτρῳ τῶν ἔργων Κωδινού ἐν ἐκδόσει Βόννης σ. 213 κ. ἐ.

— **Παραφύλλα.** Οἱ Βυζαντινοὶ ὀνόμαζον παράφυλλα τὰ ἐν ἀρχῇ καὶ τέλει τῶν κωδίκων ἄγραφα φύλλα τὰναλογοῦντα πρὸς τὰ παρὰ τοῖς Γάλλοις feuilles de garde καὶ παρὰ τοῖς Γερμανοῖς Schutzblätter. Τοῦ ὅρου δὲ τούτου ἐπισησάμην χρῆσιν ἐν τῇ ἐμῇ διεσκευασμένη μεταφράσει τοῦ Ἑγχειριδίου ἑλληνικῆς καὶ λατινικῆς παλαιογραφίας ὑπὸ Ἐδουάρδου Θόμψωνος (Ἐν Ἀθήναις. 1903 σ. 313). Ἀνέγραψα δ' αὐτόθι σ. 498 παράδειγμα ἐκ τοῦ κώδ. 52 τῆς Ἐθνικῆς βιβλιοθήκης Ἀθηνῶν (αὕτη ... ἡ βίβλος τῶν Εὐαγγελίων ἔχει τετράδας τὰς πάσας ἕξ καὶ τριάκοντα χωρὶς τῶν παραφύλλων). Ἴδε Σακκελίωτος Κατάλογος χειρογράφων τῆς Ἐθνικῆς βιβλιοθήκης τῆς Ἑλλάδος σ. 12. Νῦν δὲ παρέχω δεύτερον παράδειγμα ἐκ τοῦ κώδικος Ἐσκουριάλου Ψ-Ι-11, γεγραμμένου ἐπὶ περγαμηνῆς τὸν δέκατον πέμπτον αἰῶνα, ἔχον ὡδε [H] βίβλος αὕτη ἔχει τετρά (= τετράδια) πεντήκοντα χωρὶς τοῦ πίνακος καὶ τῶν παραφύλλων καὶ τοῦ ἔχοντος τὴν εἰκόνα τοῦ ἁγίου Γρηγορίου ἱστορημένην. Ἴδε Miller Catalogue des manuscrits grecs de la bibliothèque de l'Escorial. Ἐν Παρισίοις. 1848 σ. 414.

— **Ὁ Ἰωάννης Καναβούτζης ἦτο Φωκαεύς.** Ὁ ἐν Ῥώμῃ φίλος κ. Οὐίλλιαμ Μίλλερ ἀνεκοίνωσέ μοι τῇ 3 Μαΐου λήγοντος ἔτους τὰδε· α' Ὁ Max Lehnerdt (Ioannis Canabutzae ... in Dionysium Halicarnassensem commentarius. Ἐν Λειψία 1890) λέγει, ὅτι ὁ Ἰωάννης Καναβούτζης ἦτο Φράγκος ἐκ Χίου. Ἀλλὰ Κυριακὸς ὁ Ἀγκωνίτης, ὅστις εἶδεν αὐτὸν τῷ 1446, μαρτυρεῖ ὅτι ἦτο ἐκ Φωκαίας (Canabuzio magistro Phocense). Πρβλ. Tozzetti Relazioni di alcuni viaggi. Ἐν Φλωρεντία. 1773 Τόμ. Ε' σ. 452».

— **Ἀθηναῖοι βιβλιογράφοι καὶ κτήτορες κωδίκων.** Εἰς τὰ περὶ τῶν Ἀθηναίων βιβλιογράφων καὶ κτητόρων κωδίκων (Ἴδε Ἐπετηρίδα Παρνασσῶ Ἔτ. 5', 1902, σ. 159 κ. ἑ. καὶ ἐν χωριστῷ τεύχει, Ἔτ. Η', 1904, σ. 49 κ. ἑ. καὶ ἐν χωριστῷ τεύχει, Νέου Ἑλληνομνήμονος Τόμ. Α' σ. 330, 376. Τόμ. Γ' σ. 330, 376. Τόμ. Δ' σ. 306 σημ. 2) προστεθήτωσαν καὶ τὰ ἑξῆς:

Μιχαὴλ Ἀνδρίστος ὁ μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1597 καὶ 1610 βιβλιογράφος (Ἐπετηρίδος Παρνασσῶ Ἔτ. 5', σ. 196 κ. ἑ. Χωριστοῦ τεύχους σ. 40 κ. ἑ. Ἔτ. Η' σ. 58 κ. ἑ. Χωριστοῦ τεύχους σ. 10 κ. ἑ. Νέου Ἑλληνομνήμονος Τόμ. Α' σ. 376) ἔγραψε τῷ 1605 καὶ τὸν ὑπ' ἀρ. 112 κώδικα τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Βουλῆς (Νέου Ἑλληνομνήμονος Τόμ. Ε' σ. 101).

Νικηφόρος Πριγγελεὺς ὁ μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1620 καὶ 1637 γράψας διαφόρους κώδικας (Ἐπετηρίδος Παρνασσῶ Ἔτ. 5' σ. 199 κ. ἑ. Χωριστοῦ τεύχους σ. 43 κ. ἑ. Ἔτ. Η' σ. 59 κ. ἑ. Χωριστοῦ τεύχους σ. 11 κ. ἑ. Νέου Ἑλληνομνήμονος Τόμ. Δ' σ. 31, 118 κ. ἑ.) ὑπῆρξε κτήτωρ τοῦ ὑπ' ἀρ. 625 (518) κώδικος τῆς ἐν Βουκουρεστίῳ Ῥωμανικῆς ἀκαδημίας, περιέχοντος ἑρμηνείαν εἰς τὸ Ἄσμα τῶν ἁμαρτιῶν καὶ διαφόρους ἄλλας θεολογικὰς συγγραφαί· καὶ γεγραμμένου τὸν δέκατον ἑβδόμον αἰῶνα. Ἴδε *Litica Bibliotheca Academiae Romane. - Catalogul manuscriptorol grecești.* Ἐν Βουκουρεστίῳ, 1909 σ. 328.

Ἀθηναῖος δὲ βεβαίως ἦτο ὁ Μιχαὴλ Περούλης, οὗ γίνεται μνεία ἐν τινι ἰταλικῷ σημειώματι περὶ τοῦ μητροπολίτου Φιλαδελφείας Μελετίου Τυπάλδου ἐν τῷ κώδικι 711 (410) τῆς αὐτῆς βιβλιοθήκης Βουκουρεστίου. Ἴδε *Litica* ἐνθ' ἀν. σ. 455.

— **Διορθώσεις εἰς ἔγγραφον ἐκ Βελαγράδων.** Ἐν τῷ Δελτίῳ τῆς Ἱστορικῆς καὶ ἔθνομολογικῆς ἑταιρείας Τόμ. Δ' σ. 279 κ. ἑ. ὁ Ἀμασείας Ἀνθίμος ὁ Ἀλεξούδης εἶχεν ἐκδώσει αἰκ χειρογράφου χάρτου προσκεκλιμένου τῷ δεξιῷ πινάκι ἀρχαίου ἐπὶ μεμβράνης Εὐαγγελίου, εὑρισκομένου παρὰ τοῖς τέκνοις Παύλου Οἰκονόμου, κατοίκου τῆς ὀρθοδόξου συνοικίας Κάστρου τῆς πόλεως Βελαγράδων (Βερατίου), ἔγγραφον Δανιὴλ καθηγουμένου τῆς μονῆς Ἁγίου Νικολάου τῶν Πενταρχοντιῶν, περιέχον ἄξιον λόγου κατάλογον κωδίκων καὶ σκευῶν. Μετὰ δὲ ταῦτα τῇ 16 Αὐγούστου 1896 ἀπέστειλέ

μοι πιστότερον ἀντίγραφον, ὅπως ἐξ αὐτοῦ ἐπικνωρθώσω τὰ εἰς τὴν ἐκδοσιν παρειαφρήσαντα λάθη. Ἐπειδὴ δ' ἔκτοτε δὲν μοι ἐδόθη ἀφορμὴ νὰ πράξω τοῦτο, πκρέχω ἐνταῦθα τὰς παρατηρηθείσας ὑπ' ἐμοῦ διαφορὰς πρὸς ἐπικνωρθωσιν τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἀξιολόγου ἐκείνου ἔγγραφου. Καὶ δὴ ἐν σ. 280 στ. 7 ἀντὶ Προφητῖα βαβηκνον γρ. Προφητῖα βαβηκιννος. — στ. 9 ἀντὶ δεύρηνον γρ. δεύρανον. — στ. 10 ἀντὶ ἡγουν γρ. ἡγουν. — στ. 16 ἀντὶ χρουσόβουλα γρ. χρουσοβουλα. — στ. 17 ἀντὶ ἡσοδεύματος γρ. ἡσοδεύματος. — στ. 21 ἀντὶ Κελλάρης γρ. κελλάρης. — σ. 281 στ. 1 ἀντὶ ἐπάρη γρ. ἐπάρη. — στ. 3 ἀντὶ ἀπὸ γρ. ἀπὸ. — στ. 11 ἀντὶ ὀστιάριου γρ. ὀστιάριου. — στ. 12 ἀντὶ ,Ϝων γρ. Ϝων'.

Συνωδὴ τῇ τελευταίᾳ διορθώται τὸ σημείωμα δὲν ἔγραψεν τῷ 1442, ἀλλὰ τῷ 1400. Κατὰ ταῦτα δὲ ὁ ἐν τῷ ἔγγραφῳ τούτῳ μνημονευόμενος Μπάλας εἶνε ἴσως υἱὸς τοῦ δουκὸς Δυρραχίου Μπάλας, τοῦ ὑπὸ τῶν Ἀγερηνῶν φονευθέντος κατὰ τὰς ἐν τῷ Νέῳ Ἑλληνομνήμονι Τόμ. Ζ' σ. 145 ὑπ' ἀρ. 77 καὶ 78 ἐνθυμήσεις.

— **Σεργίντε Λενζινιάω.** Ἡ πρὸς τὸν Γουίδωνα Λουσινιανὸν ἐπιστολὴ τοῦ ἱερομονάχου Ματθαίου, ἡ ἐν τῷ κώδικι Μαδρίτης Ο 77 (Iriarte 83) ἀπευθυνομένη τῷ Σεργίντε Λενζινιάω (Ἴδε Νέου Ἑλληνομνήμονος Τόμ. 5' σ. 105 κ. ἑ.) περιλαμβάνεται καὶ ἐν φ. 270-287 τοῦ κώδικος 207 (Βλαδιμ. 250) τῆς ἐν Μόσχᾳ Συνοδικῆς βιβλιοθήκης, ἐν ἣ φέρει τὴν ἐπιγραφὴν Τῷ περιποθίτῳ θείῳ τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως Σεργίντε Λενζινιάω ὁ ἐλάχιστος ἐν ἱερομονάχοις Ματθαῖος (Βλαδιμύρου Κατάλογος ἑλληνικῶν κωδίκων Μόσχας, Ῥωσιστί. Ἐν Μόσχᾳ, 1894 σ. 339).

— **Δύο Ἑλληνοζωγράφοι πρὸ τῆς ἀλώσεως.** Εἰς τοὺς πρὸ τῆς ἀλώσεως Ἑλληνοζωγράφους (Νέου Ἑλληνομνήμονος Τόμ. 5' σ. 210 κ. ἑ., 485) προστεθήτωσαν καὶ οἱ ἑξῆς δύο: α') ὁ Ζωτικὸς ὁ γράψας ἐν ἔτει 1359 τὸ ἐν τῇ πατριαρχικῇ βιβλιοθήκῃ τοῦ Καίρου ὑπ' ἀρ. 435 Μηναιον, ἐν ᾧ φέρεται τὸ σημείωμα τόδε: Ἐτελειώθη η (διαγεγραμμένον τὸ η) τὸ βιβλίον τοῦτο εἰς ἡμέραν Σαββάτου ιζ' τοῦ Αὐγούστου μηνὸς ἔτους ,Ϝωξζ: διὰ χειρὸς ἁμαρτωλοῦ καὶ πτωχοῦ Ζωτικοῦ τοῦ ζωγράφου· εὐχεσθαι ὑπὲρ αὐτοῦ διὰ τὸν Κύριον (Spicilegium Alexandrinum ἐν τῷ τοῦ *Gardthausen* Catalogus Codicum Sinaiticorum

σ. 258) ὅς ἡ Ἀλέξιος Ἀπόκαυχος, οὐ ποιεῖται μνεῖαν τὸν δέκατον πέμπτον αἰῶνα ὁ Ἰωσήφ Βρυέννιος ἐν τῇ Διατάξει (διαθήκη) αὐτοῦ. Ἴδε Ἀθ. Παπαδοπούλου Κεραμέως *Varia graeca sacra*. Ἐν Πετροπόλει. 1909 σ. 296, 16.

— **Χωρικὸς, χωριάτης, χωρικογράφος ὁ ἀμαθὴς βιβλιογράφος.** Εἰς τὰ ἐν τῷ Νέῳ Ἑλληνομνήμονι Τόμ. Ε' σ. 277 παρατεθέντα παραδείγματα τῶν λέξεων χωρικὸς καὶ χωρικογράφος ἐν τῇ σημασίᾳ ἀπείρου περὶ τὸ γράφειν προστεθήτωσαν καὶ τὰ ἐξῆς. Ἐν κώδικι ΣΟΕ' τῆς βιβλιοθήκης Πάτμου ἀναγινώσκωμεν τάδε: Ἐπληρώθη τὸ παρὸν Εὐαγγέλιον διὰ χειρὸς ἐμοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ καὶ χωρικοῦ Θεοδοῦλου τοῦ Καταλεκτῆ. . . ὅτι χωρικὸς ὑμῖν τοῦ γράφειν (Σακκελίωνος Πατριακὴ βιβλιοθήκη σ. 141). Χωρικὸς μαθητὴς λέγεται ὁ Γεώργιος Φλάμεγος ὁ γράψας τὸ Λαυρεντιακὸν Ψαλτήριον *Plut. V cod. XXV (Bandini Τόμ. Α' σ. 50)*. Ἐν δὲ τῷ κώδικι 89 τῆς Λαύρας Σάβα τοῦ ἡγιασμένου, νῦν ἐν τῇ πατριαρχικῇ βιβλιοθήκῃ Ἱεροσολύμων, σημειοῦνται τάδε: Ἐγράφη ἐκ χειρὸς ἀμαθοῦς καὶ χωριάτου θνψονηλχ (= Ἀντωνίου) ἱερομονάχου ἐν ἔτει αψκϛ' Αὐγούστου κ' (Κεραμέως Ἱεροσολυμιτικὴ βιβλιοθήκη Τόμ. Β' σ. 166). Χωρικογράφος δὲ λέγεται καὶ Ἰωάννης Πιγαήτης ὁ γράψας μεταξὺ τοῦ 1282 καὶ 1328 τὸ παρὰ τῷ J. W. Braithwaite ἐν Λονδίῳ τετραευάγγελον (*Vogel-Gardthausen Die griechischen Schreiber des Mittelalters σ. 185*).

— **Συρόπουλος, οὐχὲ Εὐρόπουλος.** Μεταξὺ τῶν ὑπὸ τοῦ κ. Κ. Μ. Κωνσταντοπούλου ἐκδοθέντων βυζαντιακῶν μολυβδοβούλλων τοῦ Ἑθνικοῦ Νομισματικοῦ μουσείου (Σβορώνου Διομένης ἡμερὶς τῆς νομισματ. ἀρχαιολογίας Τόμ. Γ', 1900, σ. 188 ἀρ. 57) εὔρηται καὶ τόδε:

+		
ΚΕ ΡΟ	ὅπερ ὁ ἐκδοὺς ἀνέγνω ὡδε.	Κ(ύρι)ε β(οή)θ(ει)
ΓΕΩΡΓ'	Καὶ αἱ μὲν συμπληρώσεις ἐ-	Γεωργ(ίω) πρι(μν-
ΠΡΙ ΤΩ	χουσιν ὀρθῶς, ἀλλὰ τὸ ἐπώνυμον	κηρίω) τῷ Εὐρο-
ΕΥΡΟ [Π	τοῦ εἰς ὃν ἀνήκει ἡ σφραγὶς παρ-	[πούλ]ω.
ΟΥ]ΛΟ	ανηγνώσθη βεβαίως. Καὶ δὴ ἀντι	
	τοῦ ἀνυπάρχου Εὐροπούλου ἔχομεν ἐνταῦθα τὸ γνω-	
	στὸν βυζαντιακὸν ὄνομα Συρόπουλος.	

— **Ῥουφεῖς - Carbon** Ὁ ἐν Βερολίῳ φίλος κ. Φαίδων Κουκουλὲς ἔγραψέ μοι τάδε: « Εἰς τὰ περὶ Ρουφεῖς - Carbon γραφέντα ἐν Νέῳ Ἑλληνομνήμονι Τόμ. Ξ' σ. 328 καὶ Ζ' σ. 92, εὐαρεστήθητε, παρακαλῶ, νὰ προσθέσητε καὶ τὰ ἐξῆς:

« Πότε ἀκριβῶς τὸ ὄνομα Ρουφεῖς ἀντικαθιστᾷ τὸ παλαιότερον Ἀλφειὸς ἀγνοοῦμεν, δυνάμεθα ἐν τούτοις νὰ ὀρίσωμεν χρονικὰ τινα ὄρια ἐντὸς τῶν ὁποίων ἀναμφιβόλως ἡ ἐμφάνισις αὐτοῦ περιορίζεται. Ταῦτα εἶναι ἡ ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ ΙΒ' μέχρι τοῦ πρώτου τετάρτου τοῦ ΙΕ' αἰῶνος χρονικὴ περίοδος. Ὁ Θεσσαλονίκης δὴλα δὴ Εὐστάθιος, ὁ συνήθως κατὰ τὴν ἐρμηνείαν λέξεώς τινος ἀναφέρων ἐν τοῖς ἔργοις του καὶ τὴν ἀντίστοιχον σύγχρονόν του δημῶδη ἐν τοῖς εἰς Διονύσιον τὸν Περιηγητὴν ὑπομνήμασί του τοῖς γραφεῖσι μεταξὺ τοῦ 1170 - 1175¹ μνεῖαν ποιούμενος τοῦ Ἀλφειοῦ οὐδαμῶς ἀναφέρει τὸ ὄνομα Ρουφεῖς. Τὸ αὐτὸ ρητέον καὶ περὶ τοῦ Χρονικοῦ τοῦ Μορέως², ἐν ᾧ πεντάκις, ἂν δὲν ἀπατώμαι, ἀναφέρεται τὸ πέραμα ἢ παραπόταμον τοῦ Ἀλφείως. Ἐν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς συγγραφῆς τοῦ Χρονικοῦ ἦτο γνωστὸν τὸ ὄνομα Ρουφεῖς, ὑπῆρχε λόγος νὰ μὴ ἀναφέρεται; Ἀφ' ἑτέρου ὁ γνωστὸς λόγιος καὶ φιλόσοφος Γεώργιος ὁ Γεμιστὸς ὁ καὶ Πλήθων, ὡς φαίνεται ἐκ τοῦ κατωτέρω καταχωριζομένου χωρίου τοῦ Ὀρτελίσι, ἐγίνωσκε τὸ ὄνομα Ρουφεῖς, ἀφ' οὗ καὶ τὸ ἀναφέρει. Ἦτο δὲ φυσικὸν νὰ παρέλθῃ τοσοῦτον χρονικὸν διάστημα ἕως ὅτου τὸ Ἀλφείας μετασχηματισθῆ εἰς Ἀρφέας, τοῦτο δὲ εἰς Ὀρφέας - Ὀρφεῖς - Ροφέας - Ροφεῖς³.

« Ἡ ποικιλία τῶν φωνητικῶν καὶ παρестυμολογικῶν μεταμορφώσεων, δι' ὧν ὁ Ρουφεῖς ἀπλούστατα ἐκ τοῦ Ἀλφειοῦ παράγεται, νομίζω ὅτι δύναται ἐν μέρει νὰ ἐφαρμοσθῆ καὶ εἰς τὸ Φραγκικὸν ὄνομα τοῦ αὐτοῦ ποταμοῦ. Ἄς μὴ φανῆ δὲ εἰς τινα παράδοξον, ἂν θελήσω τὸ Charbon - Carbone πρὸς τὸ Ἀλφειὸς νὰ συνδέσω. Πρωτοῦ ἐν τούτοις προβῶ εἰς λεπτομερεστέραν ἔρευναν τοῦ ζητήματος,

¹ *K. Krumbacher Geschichte der Byzantinischen Literatur σ. 538 τῆς 6' ἐκδόσεως.*

² Ἐπιμνηστικὰ τούτου δεῖν ν' ἀναχθῶσιν εἰς τὸ ἔτος 1326. Ὁρα *K. Krumbacher* ἐνθ' ἀν. σ. 836.

³ Ὁρα *Κ. Σάβα Μνημεῖα Ἑλληνικῆς ἱστορίας Τόμ. Α' σ. 23* τοῦ προλόγου.

καλὸν κρίνω νὰ παραθέσω ἐνταῦθα κατὰ λέξιν χωρίον, ὅπερ ῥίπτει ἀρκετὸν φῶς ἐπὶ τοῦ θέματος.

«Ὁ Α. Ortelius ἐν τῷ γεωγραφικῷ του θησαυρῷ¹ σημειοῖ περὶ τοῦ ποταμοῦ προκειμένου τὰ ἐξῆς: «Alpheus, ἀλφειός, Peloponnesi fluvius, Ptolemaeo, Philostrato in imaginibus et aliis; Rophea. Sophiano est. Alabo Alph. Adriano. Marius Niger scribit ab accolis Orphea, a nautis vero Italis Carbon vocari. Darbon in titulis neotericorum lego. Video a Gemisto Ropheas, ῥοφεάς appellari».

«Εἰς τὰ τρία ταῦτα φραγκικὰ ὀνόματα τοῦ ποταμοῦ δεόν νὰ προστεθῶσι καὶ τὰ ἐξῆς: 1) Charbon² 2) Cabon³ 3) Carboun⁴ καὶ 4) τὸ παράδοξον Acumban. Κατὰ τὸν G. Albrizzi⁵ «questo fiume (ὁ Ἀλφειός) da marinari vien detto Carbon dal volgo Acumban».

«Πῶς νῦν ἐρμηνευτέον τὰ Alabo - Darbon - Charbon - Carbon - Cabon - Carboun - Acumban;

«Τὸ ὄνομα Ἀλφειός ἀρχαίῳθεν συνεδέθη πρὸς τὸ ἀλφός = λευκός, ἐθεωρήθη δὴλα δὴ συνώνυμον πρὸς τὸ ἡμέτερον Ἀσπροπόταμος⁶. Κατὰ τοὺς μέσους ἐν τούτοις αἰώνας εἶχε καταστῆ πεποιθῆσαι ὅτι ὁ ποταμὸς ἐκλήθη οὕτω, διότι διὰ τοῦ ὕδατός του ἐθεραπεύοντο οἱ ἀλφοί⁷, τὸ δερματικὸν δὴλα δὴ ἐκεῖνο νόσημα τὸ λευκὰς κηλίδας ἐπιπολῆς τοῦ δέρματος προκαλοῦν καὶ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων ἰατρῶν μετὰ τῆς ψώρας καὶ λέπρας συγκαταριθμούμενον. Ἐξῆς πεποιθήσεως ταύτης

¹ Ὁρα *Abrahami Ortelii Thesaurus geographicus* ἐν λ. Alpheius.

² *Buchon Recherches historiques* σ. 176, 254, 434.

³ Ἐν τῷ Πορτολάνῳ τοῦ *Giuseppe Giraldu* τοῦ ἐτους 1426. Ἐν τῇ σειρᾷ τῶν ὑπὸ *Th. Fischer* ἐκδοθέντων μεσαιωνικῶν χαρτῶν N° VIII.

⁴ Ἐκ χάρτου τοῦ 16° αἰῶνος παρὰ *Fischer* ἐνθ' ἄν. N° XIII.

⁵ *G. Albrizzi*, *Esatta notizia del Peloponneso vulgar. penisola della Morea* (1687) σ. 43.

⁶ *G. Grasberger Studien zu den Griech. Ortsnamen* σ. 175. Κατ' ἄλλους τὸ ὄνομα ἔχει σχέσιν πρὸς τὸ ἀλφαινω, ἀλφειόσιοι, καὶ οὐδὲν ἄλλο σημαίνει ἢ τὸν ποταμὸν τὸν ἀρδεύοντα καὶ ζωογονοῦντα τὴν γῆν. Πρὸς *E. Curtius Peloponnesos I*, 275 καὶ Μελετίου Ἀθηνῶν Γεωγραφίαν σ. 355, 364.

⁷ Τοῦτο ἐπίστευον καὶ οἱ ἀρχαῖοι. Κατὰ τὸν Στράβωνα VIII, 347 «Ἀλφούς δὲ καὶ λεύκας καὶ λειχῆνας ἴαται τὸ ἐντεῦθεν (τὸ ἐκ τοῦ ὕδατος τοῦ Ἀνίφρου) λουτρὸν. Φασὶ δὲ καὶ τὸν Ἀλφειὸν ἀπὸ τῆς τῶν ἀλφῶν θεραπείας οὕτως ὀνομάσθαι».

ἀπήχησις εἶναι καὶ τὰ περ' Εὐσταθίῳ λεγόμενα¹. «Ἵδωρ δὲ φησι περὶ τοῦ τὸν Ἀλφειὸν εἶναι, ὅπερ ἀλφούς ἴαται, ὅθεν τάχα καὶ ὁ ποταμὸς ἐκλήθη. . . ἀγαθὸν δὲ ἐστὶ τὸ τοιοῦτον ὕδωρ καὶ εἰς λεύκας καὶ λειχῆνας». Ἡ παραγωγὴ αὕτη εἶναι ἡ μόνη, ἣν οἱ μεταγενέστεροι δυτικοὶ γεωγράφοι ἐδέχθησαν. Οὕτως ὁ G. Albrizzi (ἐνθ' ἄν.). λέγει ὅτι ὁ ποταμὸς «vien appellato Alpheo, per questa ragione, che guarisse dalla volatice, che in Greco la voce alphi significa volatice, τούτῳ δὲ συμφωνοῦσι ὁ τε Porcacchi² καὶ ὁ Marius Niger³, καθ' ὃν «quum (Alpheus) albas maculas et impeliginem sanet, Alpheus acceptus est nomen».

«Ἡ λέξις ἀλφός, ὡς γνωστὸν, εὐρηται εἰς ἄμεσον σχέσιν πρὸς τὸ Λατινικὸν ἐπίθετον albus, ὅπερ καὶ alabus⁴ κατ' ἀνάπτυξιν ἠδύνατο νὰ λεχθῆ. Ἄν τις νῦν τοῦτο λάβῃ ὑπ' ὄψιν, ἔτι δ' ὅτι ἐγγύς τῶν Συρακουσῶν, ὅπου, καθ' ἃ ἐμυθολογεῖτο, καὶ πάλιν ἀνεφαίνετο τὸ ρεῦμα τοῦ Ἀλφειοῦ, ὑπῆρχε ποτάμιον Alabon ἢ Alabus⁵ καλούμενον, τότε θὰ ἐξηγήσῃ τὸ ἡμέτερον Alabo.

«Κατὰ τὸν Ortelius τὸ Darbon εἶναι τῶν νεωτέρων γεωγράφων. Ἐγὼ τὸ ὄνομα τοῦτο εὗρον οὐ μόνον ἐν ἔτει 1576 παρὰ Porcacchi καὶ 1545 παρὰ Gastaldi⁶, ἀλλὰ καὶ πολὺ παλαιότερον ἐν Πορτολάνῳ τοῦ 1351⁷. Δυσκόλως δὲ, νομίζω, θὰ ἠδύνατο νὰ προέρχεται τοῦτο ἐκ παραφθορᾶς τοῦ Carbon.

«Ἐρμηνείαν ἀναμφισβήτητον τῆς λέξεως δὲν δύναμαι νὰ εὔρω, εἰκάζω μόνον τὸ ἐξῆς. Ὁ Ἀλφειός - Αλ(a)bon πολλάκις ἐλαμβάνετο ἐν τῇ καταμετρήσει ἐκτάσεων ὡς ὄριον, σύνθηες δ' εἶναι τὸ a flu-

¹ Ἐν τοῖς εἰς Διονύσιον τὸν Περιηγητὴν ὑπομνήμασι του σ. 409. Πρὸς καὶ M. E. ἐν λ. ἀλφός.

² *Porcacchi Isolo piu famoso dell' mondo* σ. 103.

³ *M. Niger Geographiae commentariorum libri XI* (1557) σ. 327.

⁴ Καὶ τὴ ἀντίστοιχον Ἑλληνικὸν οὐ μόνον ἀλφός, ἀλλὰ καὶ ἀλφός καθ' Ἡσύχιον ἐλέγετο, α δὲ κατ' ἀνάπτυξιν εὐρηται ἐν τῇ ἐκ τῆς αὐτῆς βίβλης παραγομένη Ὀσκιῆ λέξει alafaternum. Ἐπιθι. Indog. Forschungen VIII σ. 65.

⁵ Ὁρα τὸν νέον θησαυρὸν τῆς Λατινικῆς γλώσσης ἐν λ. Alabon καὶ *M. Niger* ἐνθ' ἄν. σ. 230.

⁶ *K. Σάθα Μνημεῖα Ἑλληνικῆς ἱστορίας* Τόμ. III ἐν τῷ ἐπισυναπτομένῳ χάρτῳ.

⁷ Παρὰ *Th. Fischer* ἐνθ' ἄν. N^o V.

mine Carbonis versus¹. . . . Ἴσως λοιπὸν τὸ Darbon οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ τὸ d'Albon, ἦτοι ἀπὸ τοῦ Albon μέχρι. . . .

« Ἄν τὸ Charbon ἢ Carbon εἶναι παλαιότερον ἢ ἂν ἀμφοτέρω εἶναι ἢ αὐτῆ λέξις διαφόρως γραφομένη, δὲν ἐπιθυμῶ νὰ ἐξετάσω ἐνταῦθα². Ἐγὼ θέλω μόνον τὴν προέλευσιν τῶν λέξεων νὰ ἐρμηνεύσω. Ὅτι φωνητικῶς ἐκ τοῦ Alubon δὲν δύναται τὸ Carbon νὰ προέλθῃ, πᾶς τις θὰ παραδεχθῆ. Ποίαν ἐν τούτοις σχέσιν ἔχει τὸ λευκὸς μὲ τὸν ἄνθρακα;

αὐτὸ πρᾶγμα νομίζω ὅτι ἔχει τὸ ἐξῆς:

« Οἱ ἄλφοι, ὡς προεῖρηται, ἦσαν δερματικὸν νόσημα, τούτων δὲ κατὰ Πολυδεύκην³ δύο ἦσαν εἶδη· οἱ λευκοὶ καὶ οἱ μέλανες. Οἱ μέλανες οὗτοι ἄλφοι ὑπὸ τῶν Γάλλων κατακτητῶν ἀνδρῶν ἐλάχιστα ἀκριβοῦντων τὰ δερματικὰ νοσήματα συνεσχετίσθησαν πρὸς τὸ γνωστὸν αὐτοῖς δερματικὸν νόσημα carbon, (ὄρα τὸ ἡμέτερον καρβούνι) οὕτω δ' ὁ ποταμὸς ὁ διὰ τοῦ ὕδατος του θεραπεύων τὸν carbon ἄνευ βεβαίως ἀκριβολογίας ἐκλήθη Carbon.

Τοῦτο εἶναι μία πιθανότης. Κλίνω ἐν τούτοις μᾶλλον νὰ πιστεύσω ὅτι τὸ Carbon ἦτο εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς μετάφρασις τοῦ ὀνόματος παραποτάμου τινὸς τοῦ Ἀλφειοῦ⁴, ἢ τμήματος τοῦ αὐτοῦ ποταμοῦ φέροντος ἀντίστοιχον πρὸς τὸ Carbon Ἑλληνικὸν ὄνομα. Ὅτι δ' ὁ Ρουφῆς δὲν ἐταυτίζετο καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν μὲ τὸν Carbon νομίζω ὅτι ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ χάρτου τοῦ Battista Agnese⁵, ὅστις παρὰ μὲν τὰς ἐκβολὰς σημειοῖ f. Rofoa, ἐν τῷ κέντρῳ δὲ τοῦ αὐτοῦ

¹ Παρὰ *K. Σάθα* ἐνθ' ἂν. Α' σ. 62.

² Ἐν τοῖς διαφόροις χρονικοῖς καὶ ποικίλοις ἄλλοις μεσαιωνικοῖς κειμένοις συχνὰ ἀπαντῶμεν ἐκ παραλλήλου κείμενα τὰ: Asohona - Asona, Zachonia - Zaeonia, Charitona - Caritona, Chalamata - Calamata, Chanon - Canon. Ὅρα *Hopf. Chroniques Gréco-Romanes*, σ. 437, 456/7 καὶ τὸν τέταρτον τόμον τῶν Μνημείων τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας τοῦ *K. Σάθα*. Κατὰ τὸν *La Curne de Sainte-Palaye*, *Dictionnaire historique de l'ancienne langue Française* τὸ charbon ἐγράφετο καὶ ἀπηγγέλλετο carbon ἐν τῇ Γαλλικῇ γλώσσῃ πρὸ τοῦ 1300. Τὸ carbon ταῦτα ταυτιζόμενον πρὸς τὸ Βενετικὸν carbon παρελήφθη ὑπὸ τῶν Βενετῶν ναυτῶν, ἐντεῦθεν δ' ἡ πληροφορία ὅτι ὁ ποταμὸς ἐκαλεῖτο Carbon ὑπὸ τῶν Ἰταλῶν ναυτῶν.

³ Ὄνομαστ. IV, 193.

⁴ Κυριακὸς δ' Ἀγκωνίτης διηλθε διὰ τριῶν παραποτάμων τοῦ Ἀλφειοῦ, ὧν ὁ εἰς ἔφερε τὸ ὄνομα Carbon.

⁵ Παρὰ *Th. Fischer* ἐνθ' ἂν. N° XVII. Ὁ χάρτης ἐχαράχθη κατὰ τὸ 1554.

ποταμοῦ f. Carbon. Ἄν ἡ εἰκασία μας εἶναι ὀρθή, τότε τὸ τμήμα τοῦτο τοῦ ποταμοῦ ἢ ὁ παραπόταμος θὰ ἦτο ἀναμφιβόλως ὁ καὶ ἄλλως γνωστὸς Καρβώνης¹.

« Οὕτως ἐρμηνεύω τὸ ὄνομα Carbon, μὴ συμφωνῶν πρὸς ἄνδρα πολυμαθέστατον καὶ τὰ μάλιστα ἐξακριβώσαντα τὰ τοιαῦτα ζητήματα, τὸν *K. Σάθα* λέγω, ὅστις ἄλλην ἐρμηνείαν παρέχει τοῦ πράγματος. Νομίζει δὴλα δὴ² ὅτι ὁ παραπόταμος τοῦ Ἀλφειοῦ Ἀχέρων ἐλέγετο καὶ Χάρων, τὸ Χάρων δὲ τοῦτο παραφθορῶν ἔδωκε τὸ Carbon. Κατὰ πόσον ἡ ἐρμηνεία αὕτη πρέπει νὰ προκριθῆ τῆς ἡμετέρας, ἅς κρίνωσιν οἱ ἀναγνώσται.

« Ὅτι τὸ Carbon εἶναι παραφθορὰ τοῦ Carbon εἶναι φανερόν, καὶ τὸ Carboun δ', ὡς ἀναγινώσκω, εἶναι διαλεκτικὸς τύπος τοῦ Carbon³.

αὐτὸ τέλει μένει νὰ ἐξετασθῆ τὸ Acumban.

« Ὁ Ἀλφειὸς ὁ ὡς διὰ παμμεγίστου στόματος ῥοφῶν τοὺς πολυαριθμούς· εἰς αὐτὸν συμβάλλοντας ῥύακας⁴ φυσικὸν ἦτο οὐ μόνον νὰ διδῆ εἰς τινὰς ἐξ αὐτῶν καὶ τὸ ὄνομά του, ὅσάκις μάλιστα οὗτοι ὡς ἰδιαίτεροι ποταμοὶ, ἀλλὰ ὡς συνέχεια αὐτοῦ ἐθεωροῦντο, ἀλλὰ καὶ νὰ ὀνομάζονται πολλάκις ἀπ' αὐτῶν εἰς ὠρισμένα σημεῖα. Τὸ τελευταῖον τοῦτο εἰκάζω ὅτι θὰ συνέβη καὶ μὲ τὸν ῥύακα ἐκείνον, ὅστις παρήρχετο τὸ φρούριον Acumba τὸ πιθανῶς εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Ὠλένης κείμενον⁵.

« Εἰς τὸ περὶ Ῥουφῆ - Carbon ζήτημα μένουσι πολλὰ σημεῖα ἀσαφῆ· οὐδ' ἀξιοὶ ἢ βραχεῖα ἡμῶν σημειώσεις νὰ λύσῃ ζητήματα, ἅτινα μόνον ἡ ἀκριβοῦς μελέτη τῶν μεσαιωνικῶν κειμένων καὶ γεωγραφικῶν χαρτῶν θὰ δυνηθῆ νὰ διαφωτίσῃ. Εἰς ἡμᾶς θὰ εἶναι ἀρετὸν, ἂν διὰ τῶν ὀλίγων μας λέξεων ὑπεδείξωμεν τὴν ὁδὸν τὴν ἄγουσαν εἰς τὴν ὀρθὴν ἐρευναν τοῦ ζητήματος».

¹ Ὅτι ὁ Καρβώνης ἠδύνατο νὰ ὀνομασθῆ οὕτως ἕνεκα τῶν παρὰ τὰς ὄχθας του γαιανθρακοφόρων στρωμάτων δὲν θεωρῶ ἀπίθανον.

² *K. Σάθα* ἐνθ' ἂν. Τόμ. Α' σ. 29 ἐν δευτέρῳ ὑποσημειῶσει.

³ Ὅρα *F. Mistral* *Dictionnaire Provençal-Français* ἐν λ. Carboun.

⁴ Ὅρα τὸ ὄνομα Σαρανταπόταμος. Κατὰ τὸν *M. Niger* ἐνθ' ἂν. σ. 326 *aiunt incolae 100 ei 40 in eum amnes cadere.*

⁵ *Hopf Chroniques Gréco-Romanes* σ. 206.

— Ὁ θάνατος τοῦ Δαυίδ Κομνηνοῦ. Ὁ ἐν Πετροπόλει φίλος κ. Ἀθανάσιος Παπαδόπουλος Κεραμεύς διὰ μακρᾶς ἐπιστολῆς ἐπανορθώνει τινὰ τῶν ὑφ' ἡμῶν γραφέντων ἐν τῷ Νέῳ Ἑλληνομνήμονι Τόμ. Ζ' σ. 86 κ. ἐ. περί τοῦ ἔτους τοῦ θανάτου τοῦ τελευταίου αὐτοκράτορος τῆς Τραπεζοῦντος Δαυίδ τοῦ Κομνηνοῦ. Καί πρῶτον παρατηρεῖ, ὅτι πρῶτος αὐτός ἐπέστησε τὴν προσοχὴν εἰς τὸ σημείωμα ἐκεῖνο κατὰ τὴν ἐν ἔτει 1884 καταγραφὴν τῶν κωδίκων τῆς Χάλκης καί προεξέδωκεν αὐτὸ ἐν τοῖς Τραπεζουντιακοῖς (Βυζαντινῶν Χρονικῶν Τόμ. Ε', 1898, σ. 678-80 καί ἐν τῇ πραγματείᾳ Περὶ τῶν τριῶν Γενναδίου Σχολαρίου πατριαρχιῶν (Ἐν Νέᾳ Ἡμέρᾳ 1910, ἀρ. 1250, 1251). Εἰτα δ' ἐπιλέγει· «Οὐκ ἔστιν ὡσαύτως ἀκριβῶς τοῦτο α' Ἀμέσως δὲ κατωτέρω ἔπονται ἄλλη χειρὶ διὰ μεγαλειτέρων γραμμάτων τὰ ἐξῆς» (Νέου Ἑλληνομνήμονος σ. 86). Ἐγραψε γὰρ τὰ καθ' ἡμᾶς ἀμφοτέρωτα σημειώματα ὡς οὐ μακρὰν χρονικῶς ἀπέχοντα, εἰ καὶ τὸ δεῦτερον γραφὴν παρίστησι μικρόν τι καὶ ἀσημάντως μείζονα, μία μὲν καὶ ἡ αὐτὴ, ἐν δυοῖ δὲ χρονικῶς οὐ λίαν ἀπεχούσαις περιστάσεσιν, ἐπιτρεπούσαις κατὰ τὸ εἶδος τὴν καὶ πᾶσι τοῖς γράφουσιν εἰς περιπτώσεις χρονικῶς πως ἀπεχούσας τῆς πρώτης γραφῆς μικρὰν ἢ μεγάλην ἀλλοίωσιν· ἄλλως δὲ ἐν τοῖς δῆθεν δυοῖ διαφέρουσι σημειώμασιν ὁ σκοπὸς τοῦ γράψαντος τοῦ γενομένου κακουργήματος ἢ τούτου ἐναρξίς καὶ τὸ πέρασ ἦν· ἐν μὲν γὰρ τῷ πρώτῳ σημειώματος μέρει τὴν μίαν ἀναπαρίστησι περιπτώσιν, τουτέστι τὴν ἐναρξίν, τὸ δ' ἕτερον ἡμισυ τὴν ἐτέραν, τὸ πέρασ τὸ οἰκτρὸν τοῦ ἀγνώμονος κακουργήματος. Τοῦτο δ' ἤρκαται καὶ τετέλεσται ἐν ἐνὶ καὶ τῷ αὐτῷ ἔτει· ὡς οὐκ ἀκριβῶς δὲ πάντη μετ' ἐνιαυτοῦς τέσσαρας, τουτέστι μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1463 καὶ 1467 τὴν σφαγὴν καθώρισαι, μαρτύριον ἔστω, φίλτατε συνάδελφε, τὸ καθ' ὑμᾶς δύο χειρῶν σημείωμα. Ἐν γὰρ τῷ πρώτῳ τελικῷ κώλῳ ἡμῖν μνηύεται παρὰ γραφῆως, ὡς εἶδος, αὐτόπτου, ὅτι Δαυίδ ὁ αὐτοκράτωρ τε καὶ αἰχμάλωτος ὑπὸ στρατιωτικὴν ἐν Ἀδριανουπόλει φρούρησιν συλλαμβάνεται καθειρχθεὶς ἀλυσόδετος ἐν τῷ Ἀδριανουπόλει φρουρίῳ ἀπὸ κόσμου κτίσεως 6971, Ἰνδικτιῶνι μὲν τῇ ἐνδεκάτῃ, μηνὶ δὲ Μαρτίῳ καὶ τούτου ἡμέρᾳ εἰκοστῇ τε καὶ ἕκτῃ πλὴν Σαββάτῳ, ἐν δὲ τῷ ἐτέρῳ τελικῷ ὡσαύτως κώλῳ δεδήλωται τέλος, ὡς ἔτει 6971 αὐθις, Ἰνδικτιῶνι δὲ δυοκαιδεκάτῃ Νοεμβρίῳ τε μηνὶ

καὶ τῇ τούτου πρώτῃ, ἡμέρᾳ δὲ Κυριακῇ ἐτελειώθη τῷ ξίφει ὁ αὐτός. Ἐνὶ οὖν λόγῳ, εἰ τὸ ἐν τῷ σημειώματι ἔτος 6971 Ἰνδικτιῶνα ἐνδεκάτην τε καὶ μῆνα Μάρτιον ἔχει, ἀφαιρουμένου ἀπὸ τούτου τοῦ ἔτους 5508, πορίζεται ἐντεῦθεν τὸ ἀπὸ Χριστοῦ ἔτος 1463, εἰ δὲ αὐθις ἢ τούτου Ἰνδικτιῶν μέσον Σεπτεμβρίου τε καὶ Δεκεμβρίου ὑπάρχει, ἀφαιρουμένου τοῦ 5509 ἔτους, πάλιν εὐρίσκεται τὸ αὐτὸ ἔτος 1463. Οὕτως οὖν Δαυίδ ὁ αὐτοκράτωρ συλληφθεὶς καθειρχθη τῇ 26 Μαρτίου μηνός, ἡμέρᾳ δὲ Σαββάτῳ τοῦ ἔτους 1463, ἐκαταμύθη δὲ σὺν τοῖς τρισὶν υἱέσι τε καὶ τῷ ἀνεψιῷ τῷ αὐτῷ ἔτει 1463 πρώτῳ τοῦ μηνός ἡμέρᾳ Νοεμβρίου, συμπεσοῦσα δὲ Κυριακῇ. Ἐκλήθης δὲ συγγνωστῆς βεβαιούτε, ὡς τὸ καθ' ὑμᾶς δεῦτερον δῆθεν σημείωμα οὐδὲν ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἔτος μνηύει· οὐδὲ καὶ μίαν οἰανδῆτινὰ που Ἰνδικτιῶνα περιέχει».

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

— Περὶ τοῦ πρό τινος χρόνου ἀποβιώσαντος ἐν Κερκύρᾳ Λαυρεντίου Σ. Βροκίνης ἐδημοσιεύθη ἐν τῇ Ἔστῃ τῆς 6 Φεβρουαρίου 1911 ὑπὸ τοῦ κ. Σ. Κ. Σ[ακελλαροπούλου] καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου ἡ ἐξῆς νεκρολογία:

« Ἀπέθανε πρό ὀλίγων ἡμερῶν ἐν Κερκύρᾳ εἰς ἡλικίαν 62 ἐτῶν ὁ Λαυρέντιος Σ. Βροκίνης. Ὅτε σοφίαν ὑπέροχον εἶχεν ὁ Βροκίνης, οὔτε κἂν ἐπιστημονικὰς σπουδὰς ἔκαμε συστηματικὰς, καὶ ὅμως οὐδεὶς ὑπάρχει ὁ ὅπωςδὲποτε ἀσχοληθεὶς ἀπὸ εἰκοσι περὶ τοῦ ἐτῶν περὶ τὴν Κέρκυραν καὶ τὴν μακράκινα αὐτῆς ἱστορίαν ἀγνοῶν τὸ ὄνομά του.

« Ὅχι μετὰ στοργῆς μόνον, ἀλλὰ μετὰ πάθους ἀληθινοῦ ἀγαπήσας τὴν ὠραίαν καὶ ἱστορικὴν πατρίδα του ὁ Κερκυραῖος λόγιος, ἀφιέρωσεν εἰς αὐτὴν καὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὴν διάνοιάν του. Ἦτο γνώστης ἀκριδέστατος τῶν κερκυραϊκῶν πραγμάτων, οἷονεὶ ζῶσα τῆς Κερκύρας ἱστορία. Εἶχεν ἀκριδῆ γνῶσιν παντὸς κερκυραϊκοῦ μνημείου λιθίνου ἢ χαρτίου, πάσης λεπτομερείας ἀναφερομένης εἰς τὰς ἱστορικὰς περιπετείας τῆς νήσου, παντὸς ἐγγράφου ἀποκειμένου εἰς τὸ πλουσιώτατον Ἀρχεῖον τῆς Κερκύρας, ἐν ᾧ κατέτριψε τὸν βίον ὁ Λαυρέντιος, ὅπως ἐκαλεῖτο καὶ ἦτο γνωστός ἐν Κερκύρᾳ καὶ παρὰ τοῖς ξένοις. Ἀπέριτος καὶ μετριόφρων, ζῶν εἰς τὸ παρελθόν καὶ περὶ αὐτὸ ἀναστρεφόμενος, ἀπέζη διὰ τοῦ γλίανθου μηνιαίου μισθοῦ, ὃν ἐλάμβανεν ὡς βοηθὸς τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Ἀρχείου, ἀλλ' ἦτο ὁ ἀπαραίτητος ὁδηγὸς πάντων τῶν ξένων λογίων, ὅσοι ἤσχολήθησαν εἰς ἱστορικὰς ἐρεῦνας ἐν τῇ καλυπτήνᾳ ἐκείνῃ ἱστορικῇ ἀποθήκῃ.

« Ἐκτὸς ἄλλων διατριβῶν, ἃς ἐδημοσίευσεν κατὰ καιροὺς εἰς τὰς ἐγχωρίους ἐφημερίδας, ἐξέδωκε καὶ τὰ ἐξῆς βιβλία ἢ φυλλάδια:

« Βιογραφικὰ σχεδάρια τῶν ἐν ταῖς γράμμασιν, ὠραταῖς τέχναις καὶ ἄλλοις κλάδοις τοῦ κοινωνικοῦ βίου διαλαμφάντων Κερκυραίων (εἰς δύο τόμους 1877 - 1884).

« Περὶ τῆς οἰκοδομῆς τῆς ἐν τῇ κερκυραϊκῇ ἄστει Στωᾶς (Loggia) καὶ τῆς εἰς θάλατρον μετατροπῆς αὐτῆς, 1663-1799 (φυλλάδιον ἐκδοθὲν τῇ 1901).

« Ὁ ἐπὶ Ἑνετοκρατίας τειχισμὸς τοῦ κερκυραϊκοῦ ἄστεως (1576-1588) καὶ ἡ Βασιλικὴ Πύλη (ἐξεδ. 1892),

« Ἡ περὶ τὰ μέσα τοῦ 15 αἰῶνος ἐν Κερκύρᾳ ἀποίκησις τῶν Ναυπλιέων καὶ τῶν Μονεμβασιωτῶν (1905).

« Περὶ τῶν ἐτησίως τελομένων ἐν Κερκύρᾳ λιτανειῶν τοῦ λειψάνου τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος καὶ τῆς ἐν ἔτει 1716 πολιορκίας τῆς Κερκύρας, ἱστορικὴ ἐπιτομὴ ἐρανισθεῖσα ἐξ ἐκδεδομένων καὶ ἀνεκδύτων ἐγγράφων (ἐκδ. γ' 1909, ἡ α' ἐκδ. εἶναι τοῦ 1888).

« Γ. Προσάλενδου ἀνεκδοτὰ χειρόγραφα ἀναφερόμενα εἰς τὴν κατὰ τὸ δῶγμα τῆς Ὀρθοδόξου ἐκκλησίας βάπτισιν τοῦ Ἁγγλοφιλῆ Ἑλλήνου κύμητος Γκίλφορντ (1879).

« Αὗται εἶναι αἱ κυριώταται τῶν ἱστορικῶν αὐτοῦ πραγματειῶν. Ἀφῆκε δὲ καὶ διατριβὰς ἀνεκδότους.

« Ἐπεμελήθη πρός τούτους ὁ Βροκίνης καὶ τῆς μετὰ τὸν θάνατον τοῦ συγγραφέως ἀοιδίμου Ἰωάννου Α. Ῥωμανοῦ ἐκδόσεως τῆς συγγραφῆς αὐτοῦ Περὶ τοῦ δεσποτάτου τῆς Ἠπείρου, προτάξας καὶ μακρὰν βιογραφίαν τοῦ Ῥωμανοῦ (1895). Ἐξέδωκε δὲ καὶ ἐν ἰδίῳ φυλλάδιῳ (1903) τὴν πραγματείαν ἣν εἶχεν ἐν τινὶ τῶν ἐγχωρίων

ἐφημερίδων τῆς Κερκύρας δημοσιεύσῃ ὁ Ῥωμανός, τὴν ἐπιγραφομένην "Ἁγιοὶ Ἰάσων καὶ Σωσίπατρος καὶ οἱ ἐν Κερκύρᾳ ἀρχαιοτάτοι χριστιανικοὶ ναοί.

« Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Βροκίνης δὲν ἀπομένει σχεδὸν πλέον ἐν Κερκύρᾳ ἄλλος ἐκ τῶν λογίων ἀνδρῶν οἵτινες ἤσχολοῦντο μετ' ἀγάπης περὶ τὴν πάτριον ἱστορίαν, εἰμὴ ὁ θαλερὸς πρεσβύτερος κ. Μάρκος Θεοτόκης. ὁ τὴν φιλοπατρίαν κληρονομικὴν ἔχων ὅπως καὶ τὴν εὐγένειαν. Καὶ ὅμως ἄλλοτε ὀλόκληρος πλειὰς λογίων ἤσχολεῖτο περὶ τὸ παρελθόν τῆς Κερκύρας, κορυφὴ δὲ τῆς πλειάδος ταύτης ἦτο ὁ σοφὸς Μουστοξύδης, εἰς ὃν ἠκολούθει ὁ πολύκλαυτος Ἰωάννης Ῥωμανός. . . . Sed haec prius fuerit ».

Ἐἰς τοὺς ἀσχολουμένους περὶ τὰ πάτρια νῦν ἐν Κερκύρᾳ πρέπει νὰ προστεθῶσιν οἱ κ. κ. Ἀνδρέας Ἰδρωμένος καὶ Ν. Γερακάρης.

— Ἐξεδόθη καὶ τὸ δεύτερον Δελτίον (Bulletin N° 2) τοῦ 15° Διεθνoῦς συνεδρίου τῶν Ἀνατολιστῶν, ὅπερ θὰ συνέλθῃ ἐν Ἀθήναις τὴν 25 Μαρτίου 1912, ἡμέραν τοῦ Πάσχα τῶν τε ὀρθοδόξων καὶ τῶν καθολικῶν καὶ διαμαρτυρομένων.

Τὸ Συνέδριον θέλει περιλάβῃ ἐνδεκα τμήματα, α') τὸ τῆς Γλωσσολογίας καὶ τῶν Ἰνδογερμανικῶν γλωσσῶν· β') τὸ τῆς συγκριτικῆς ἱστορίας τῶν θρησκειῶν τῆς Ἀνατολῆς, τῆς συγκριτικῆς μυθολογίας καὶ τῆς λαογραφίας· γ') τὸ τῆς λογοτεχνίας, ἱστορίας καὶ ἀρχαιολογίας τῆς Ἰνδικῆς· δ') τὴν τῆς λογοτεχνίας, ἱστορίας καὶ ἀρχαιολογίας τοῦ Ἰράν· ε') τὸ τῆς Σινικῆς, τῆς Ἰαπωνίας καὶ τῆς Κεντρικῆς Ἀσίας· ς') τὸ τῆς Ἰνδοκίνας, τῆς Βυρμανίας, τοῦ Μαδαγασκάρ καὶ τῆς Μαλαισίας· ζ') τὸ τῶν σημιτικῶν γλωσσῶν καὶ λογοτεχνιῶν. ἦτοι τῆς φοινικικῆς, τῆς ἀσσυριακῆς, τῆς βαβυλωνιακῆς, τῆς ἑβραϊκῆς, τῆς ἀραμαϊκῆς, τῆς αἰθιοπικῆς· η') τὸ τῆς ἱστορίας, λογοτεχνίας καὶ ἀρχαιολογίας τοῦ μουσουλμανικοῦ κόσμου· θ') τὸ τῆς αἰγυπτιακοῦ καὶ τῶν ἀφρικανικῶν γλωσσῶν· ι') τὸ τῶν γλωσσῶν, λαῶν καὶ πολιτισμῶν τῆς Ἀμερικῆς· ια') τὸ τῆς Ἑλλάδος καὶ Ἀνατολῆς, ὑποδιαιρούμενον ὡς ἐξῆς: 1) εἰς τὸ τῆς Ἑλλάδος καὶ Ἀνατολῆς ἐν τοῖς ἀρχαίοις χρόνοις· 2) εἰς τὸ τῆς Ἑλλάδος καὶ Ἀνατολῆς κατὰ τοὺς μέσους αἰῶνας· 3) εἰς τὸ τῆς Ἑλλάδος καὶ Ἀνατολῆς ἐν τοῖς νέοις χρόνοις.

Ἐδραὶ τῶν τμημάτων ὁρίσθησαν 1) ἡ μεγάλη αἴθουσα τοῦ Ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου καὶ τινὰ τῶν ἐν αὐτῇ ἀκροατηρίων· 2) μία τῶν αἰθουσῶν τῆς Ἑθνικῆς βιβλιοθήκης· 3) ἡ αἴθουσα τῶν συνεδριῶν τῆς Ἀκαδημίας· 4) ἡ αἴθουσα τῶν συνεδριῶν τῆς Γαλλικῆς ἀρχαιολογικῆς σχολῆς· 5) ἡ αἴθουσα τῆς βιβλιοθήκης τοῦ Γερμανικοῦ ἀρχαιολογικοῦ ἰνστιτούτου καὶ 6) ἡ μεγάλη αἴθουσα τῶν συνεδριῶν τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου Παρνασσοῦ.

Ἰλιῶσαι ἐπιτρεπόμεναι ἐν τῷ Συνεδρίῳ κατὰ τὰς ἀνακοινώσεις καὶ συζητήσεις εἶνε ἡ γαλλικὴ, ἡ γερμανικὴ, ἡ ἀγγλικὴ, ἡ ἰταλικὴ καὶ ἡ ἑλληνικὴ.

Ἡ εἰσφορά τῶν συνεδριῶν ὁρίσθη εἰς δραχμὰς εἰκοσιπέντε, ἡ δὲ τῶν συνοδευουσῶν αὐτοὺς κυριῶν εἰς δρ. 12.50.

Ἡ διοργανωτικὴ ἐπιτροπὴ, ἥς ἐπίτιμος μὲν πρόεδρος εἶνε ἡ Α. Β. Υ. ὁ Διάδοχος, τακτικὸς δὲ πρόεδρος ὁ κ. ὑπουργὸς τῆς παιδείας καὶ γενικὸς γραμματεὺς ὁ ἐκδότης τοῦ Νέου Ἑλληνομνήμονος, θέλει μεριμνήσῃ περὶ ἐκπτώσεως ναύλων καὶ παρασκευῆς μεγάλης ἐκδρομῆς πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν ἀρχαιολογικῶν τόπων τῆς Ἑλλάδος, τῆς Κρήτης καὶ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἐπιχειρηθησομένης μετὰ τὴν λήξιν τοῦ Συνεδρίου.

Ἐν τῇ ὑπ' ἀρ. 2 Δελτίῳ δημοσιεύεται κατάλογος τῶν πρώτων δηλωσάντων τὴν προεγύρησιν αὐτῶν εἰς τὸ Συνέδριον, εἰκοσιπέντε τὸν ἀριθμὸν, ἐν οἷς καὶ οἱ ἐπίσημοι ἀντιπρόσωποι τῶν πανεπιστημίων Ἐδμηδούργου καὶ Καλκούττας.

Μετὰ τὴν ἐκτύπωσιν τοῦ Δελτίου τούτου ἀνεκοινώθησαν εἰς τὴν γενικὴν γραμμα-

τείαν πολλαὶ ἄλλαι προσχωρήσεις, ἐν αἷς καὶ ἡ τοῦ πρίγκιπος Ἰολάνδου Βοναπάρτου, προέδρου τῆς ἐν Παρισίοις Γεωγραφικῆς ἑταιρείας. Ἐπ' ἰσῆς ὠρίσθησαν καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν ἐν Βελτιμόρη, Βέρνη, Κιέλω, Λονδίῳ καὶ Μαγχεστρία Πανεπιστημίων. Τὸ ἐν Κανταβριγία τῆς Ἀγγλίας Πανεπιστήμιον ὠρίσεν ἀπὸ ἀντιπροσώπων ἰσαριθμούς δὲ καὶ ἡ ἐν Λονδίῳ Βασιλικὴ Ἀσιατικὴ ἑταιρεία (Royal Asiatic Society).

— Τὸν Μάρτιον 1910 ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει φιλογενῆς Δ. Ζαμπάκος πασσαῶς κατέθηκεν εἰς τὴν Ἑθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος ἐν ὀνόματι τοῦ ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου δέκα χιλιάδας χρυσῶν φράγκα, ὅπως διὰ τῶν τόκων αὐτῶν τελεῖται κατὰ τριετιαν διαγωνισμὸς ἐπὶ θέματος ἀρχαιολογικοῦ, φιλολογικοῦ ἢ ἱστορικοῦ τῆς βυζαντιακῆς τοῦ ἔθνους ἐποχῆς. Ὁ Ἑλληνικὸς Φιλολογικὸς Σύλλογος, εἰς ὃν ὁ ἀγωνοθέτης ἀνέθηκε τὴν περὶ τῶν λεπτομερειῶν τῆς ἐκτελέσεως ἀπόφασιν, διέταξε τὰ κατ' αὐτὸν διὰ Κανονισμοῦ ἐγκριθέντος τῇ 3 Δεκεμβρίου 1910 καὶ ἔχοντος ὧδε:

«Ἄρθρ. Α'. Ὁ ἀγὼν **Δημητρίου Ζαμπάκου** προκηρύσσεται ὑπὸ τοῦ Ἑλλ. Φιλ. Συλλόγου κατὰ τριετιαν πρὸς βράβευσιν πραγματιῶν πρωτοτύπων, ἀνεκδότων καὶ ἑλληνιστὶ συντεταγμένων ὑπὸ ὁμογενῶν λογίων, ἀναφερομένων εἰς τὴν ἀρχαιολογίαν, λογοτεχνίαν καὶ ἱστορίαν τῆς Βυζαντιακῆς περιόδου τοῦ ἡμετέρου ἔθνους.

«Ἄρθρ. Β'. Ἐν ἀρχῇ ἐκάστης τριετίας ὑπολογιζομένης τῆς πρώτης ἀπὸ 1ης Μαρτίου 1910, ὁ Ἑλλ. Φιλ. Σύλλογος δι' ἰδιαιτέρου προγράμματος, συντασσομένου ἐν κοινῇ τοῦ Φιλολογικοῦ καὶ Ἀρχαιολογικοῦ τμήματος συνεδρία, ὀρίζει τὸ θέμα τοῦ διαγωνίσματος, παρέχων διετὴ προθεσίαν πρὸς ὑποβλήν τῶν χειρογράφων.

«Ἄρθρ. Γ'. Τὸ θέμα τῆς πρώτης τριετίας ὁ ἀναφέρεται εἰς τὴν ἀρχαιολογίαν, τῆς δὲ δευτέρας εἰς τὴν λογοτεχνίαν καὶ τῆς τρίτης εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Βυζαντιακῆς περιόδου, τῆς αὐτῆς σειρᾶς τηρουμένης καὶ εἰς τὰς ἐπομένους τριετίας.

«Ἄρθρ. Δ'. Τὰ χειρόγραφα, εὐαναγνώστως γεγραμμένα, φέροντα δὲ ῥητόν τι καὶ ἐπισυνημμένον ἐν ἐνοφραγίστῳ δελτίῳ τὸ ὄνομα τοῦ συγγραφέως, ἀποστέλλονται ἀνωμόμως εἰς τὸν πρόεδρον τοῦ Συλλόγου, δικαιουμένου τοῦ συγγραφέως μετὰ τὴν κρίσιν μόνον ἀντίγραφον νὰ λάβῃ.

«Ἄρθρ. Ε'. Ἄμα τῇ λήξει τῆς ὀρισθείσης προθεσμίας ἐκλέγεται ἐν κοινῇ δημοσίᾳ συνεδρία τῶν δύο τμημάτων, Φιλολογικοῦ καὶ Ἀρχαιολογικοῦ, τριμελῆς ἀγωνοδίκος ἐπιτροπεία, ἣτις, διεξελοῦσα τὰ εἰς τὸν ἀγῶνα ὑποβληθέντα ἔργα, ἀναγινώσκει διὰ τοῦ εἰσηγητοῦ τὴν ἔκθεσιν αὐτῆς δημοσίᾳ ἐν ἐκτάκτῳ γενικῇ τοῦ Συλλόγου, συνεδρία, ἐπὶ τούτῳ ὀριζομένη ἐκάστοτε.

«Ἄρθρ. Ϛ'. Βραβεῖον τοῦ ἀγῶνος ὀρίζεται τὸ ἐκ τῶν τριετῶν τόκων τοῦ κατατεθέντος κεφαλαίου προερχόμενον ποσὸν χιλίων διακοσίων (ἀρ. 1200) φράγκων, καταβαλλομένων ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ Συλλόγου τῷ βραβευομένῳ συγγραφεὶ ἅμα τῇ ἐκτυπώσει ἐν ἰδιαιτέρῳ βιβλίῳ τοῦ ἔργου αὐτοῦ.

«Ἄρθρ. Ζ'. Ἐὰν κατὰ τὴν τριετιαν ἢ μηδὲν ὑποβληθῇ ἔργον ἢ ἐκ τῶν ὑποβληθέντων μηδὲν κριθῇ βραβεύσιμον, παρατείνεται ὁ ἀγὼν ἐπὶ ἐν καὶ ἡμισυ ἔτος ἀπὸ τῆς κρίσεως. Ἐὰν δὲ καὶ τότε ἐπὶ ἀναληφθῇ τὸ αὐτό, δύναται ὁ Σύλλογος ν' ἀπονεύμῃ τὸ βραβεῖον εἰς ἐκδομένην ἐντὸς τῆς τριετίας πραγματιῶν ὁμογενοῦς λογίου, ἐπὶ θέματος τῆς Βυζαντιακῆς περιόδου τοῦ ἡμετέρου ἔθνους, κατ' ἀπόφασιν τῶν δύο τμημάτων Φιλολογικοῦ καὶ Ἀρχαιολογικοῦ, λαμβανομένην ἐν κοινῇ συνεδρία ἐπὶ τούτῳ συγκαλουμένη, διὰ πλειοψηφίας τῶν τριῶν τετάρτων τῶν παρευρεθησομένων μελῶν ἀποτελουμένην.»

Κατ' αὐτὰς δ' ἐξεδόθη εἰδικὸν πρόγραμμα, ἐγκριθὲν ἐν τῇ ΑΨ' συνεδρίᾳ τοῦ Συλλόγου, τῆς 14 Μαρτίου 1911, καθορίζον τὰ τοῦ πρώτου τελεσθησομένου διαγωνισμοῦ καὶ ἔχον ὡς ἑξῆς:

Α'. — Συμφώνως τῇ Γενικῇ Κανονισμῷ τοῦ διαγωνίσματος **Δ. Ζαμπάκου** πασσαῶ, πρὸς βράβευσιν συγγραφῶν πρωτοτύπων, ἀνεκδότων καὶ ἑλληνιστὶ συντεταγμένων ὑπὸ ὁμογενῶν λογίων, ἀναφερομένων δὲ εἰς τὴν ἀρχαιολογίαν, λογοτεχνίαν καὶ ἱστορίαν τῆς Βυζαντιακῆς περιόδου τοῦ ἡμετέρου ἔθνους, ὠρίσθη θέμα τῆς πρώτης τριετίας ἀρχαιολογικὸν τὸδε **Αἱ μέχρι τῆς δυναστείας τῶν Κομνηνῶν διοικητικαὶ διαιρέσεις τοῦ Βυζαντιανοῦ Κράτους καὶ αἱ κυριώτεραι αὐτῶν πόλεις μετὰ τῶν ἀντιστοιχῶν εἰς αὐτὰς σημερινῶν ὀνομάτων.**

Β'. — Τὰ χειρόγραφα, εὐαναγνώστως γεγραμμένα, φέροντα δὲ ῥητόν τι καὶ ἐπισυνημμένον ἐν ἐνοφραγίστῳ δελτίῳ τὸ ὄνομα τοῦ συγγραφέως, δέον ν' ἀποσταλῶσιν ἀνωμόμως τῷ προέδρῳ τοῦ Συλλόγου μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1912.

Γ'. — Ἡ ἔκτασις τῆς πραγματείας δὲν πρέπει νὰ ὑπερβῇ τὰς 120 σελίδας συνήθους 8ου σήματος.

Δ'. — Ἡ κρίσις τῆς ἑλλανοδίκου ἐπιτροπῆς ἀναγνωσθήσεται περὶ τὰ τέλη Ἀπριλίου 1913.

— Περαιτωθεισῶν τῶν προπαρασκευαστικῶν ἐργασιῶν τῆς ἐν Ἀθήναις ἐπιτροπείας πρὸς συμμετοχὴν τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν ἐν Ῥώμῃ καλλιτεχνικὴν καὶ ἀρχαιολογικὴν ἐκθεσιν μετέβη κατ' Ἀπρίλιον εἰς Ῥώμην ὁ ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς κ. Παν. Καββαδίας. Ἐξετέθη δὲ οὗτος καταλλήλως ἐν ταῖς Θέρμαις τοῦ Διοκλητιανοῦ τὴν πλουσίαν συλλογὴν γυψίνων ἐκμαγείων γλυπτῶν ἔργων τῆς ἑλληνικῆς τέχνης ἀναπαριστώντων τὴν ἐξέλιξιν αὐτῆς ἀπὸ τῶν ἀρχαιότατων χρόνων μέχρι τῆς ἑλληνορωμαϊκῆς ἐποχῆς, ἧς ἐξεδόθη καὶ πλουσίως δι' εἰκόνων κεκοσμημένος κατάλογος γαλλιστὶ (Ἴδε κατωτέρω σ. 501 ἐν λ. *Cabadias*). Ὁμοίως δ' ἐξετέθησαν καὶ αἱ 555 μεγάλαι καὶ ὠραῖαι φωτογραφίαι τῶν ἑλληνικῶν ἀρχαίων καὶ μεσαιωνικῶν μνημείων καὶ τοπιῶν αἱ κατασκευασθεῖσαι ὑπὸ τῆς ἐν Βερολίῳ *Mossbildanstalt*, ἐργασθείσης πρὸς τοῦτο ἐπὶ τρεῖς καὶ ἡμισυ μῆνας ἐν Ἑλλάδι, διευθύνοντος τὰς ἐργασίας αὐτῆς ὡς εἰσηγητοῦ τοῦ ἐκδύτου τοῦ Νέου Ἑλληνομνημονος, ὅστις καὶ ἐπεμελήθη ἴδιον κατάλογον τῆς φωτογραφικῆς ταύτης συλλογῆς (Ἴδε κατωτέρω σ. 507 ἐν λ. *Lambros*). Ἡ συλλογὴ αὕτη ἀνεψύχθη ἐπισήμως, παραστάντος καὶ τοῦ Βασιλέως τῆς Ἰταλίας. Τὸν δὲ Μάτιον ἀνεψύχθη τὸ καλλιτεχνικὸν ἑλληνικὸν τμήμα, ἐκτεθὲν ἐπιμελείᾳ τοῦ εἰς Ῥώμην μεταβάντος εἰσηγητοῦ κ. Γ. Ἰακωβίδου ἐν τῷ διεθνῇ μεγάρῳ τῶν καλῶν τεχνῶν ἐν τῇ *Valle Giulia*. Τῇ δὲ 23 Ἰουνίου συνεπληρώθη τὸ ἐν ταῖς Θέρμαις τοῦ Διοκλητιανοῦ ἑλληνικὸν ἀρχαιολογικὸν τμήμα διὰ τῆς ἐκθέσεως τῶν εἰκόνων τῶν Βυζαντινῶν αυτοκρατόρων. Ταύτης ἐξεδόθη καὶ ἴδιος κατάλογος γαλλιστὶ (Ἴδε κατωτέρω σ. 507 ἐν λ. *Lambros*), οὗ ἑλληνικὴν μετάφρασιν ἐδημοσιεύσαμεν ἀνωτέρω ἐν σ. 399 κ. ε. Ὁμοίως δ' ἐξετέθη καὶ τὸ ἐπιμελείᾳ τοῦ εἰσηγητοῦ κ. Δημ. Καμπόρογλου ἐκπονηθὲν λεύκιμα φωτογραφιῶν τῶν μνημείων τῶν Ἀθηνῶν ἀπὸ τοῦ 1670 μέχρι τοῦ 1840, εἰλημμένων ἐκ τῶν ὑπὸ τῶν ξένων περιηγητῶν δημοσιευθεισῶν εἰκόνων. Ἐξετέθησαν δ' εἰς κοινὴν θέαν καὶ ἐνδεκα ὠραῖαι ὕδατογραφίαι τῶν κορῶν τῆς Ἀκροπόλεως, γραφεῖσαι ὑπὸ τῆς Δανίδος δεσποινίδος *Μαρίας Ηοπηίques*, προθύμως θεσάσης αὐτὰς εἰς τὴν διάθεσιν τῆς ἑλληνικῆς ἐπιτροπείας κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐν Ῥώμῃ ἐκθέσεως. Τῇ δὲ 23 Ἰουνίου ἐτελέσθησαν ἐπισήμως, παρισταμένων τῶν ἀρχῶν καὶ πλείστων ὄσων καθηγητῶν καὶ ἄλλων λογίων ὡς καὶ ἀπάντων τῶν ἐν Ῥώμῃ ἐγκαταστημένων ἢ παρεπιδημούντων Ἑλλήνων, τὰ ἐγκαίνια τῶν συλλογῶν τούτων. Ὁ δ' ἐκδότης τοῦ Νέου Ἑλληνομνημονος ἐξεφώνησεν ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ἰταλιστὶ λόγον συνοψίζοντα τὸ ὅλον ἔργον τῶν ἐν Ῥώμῃ ἑλληνικῶν ἐκθέσεων, οὗ μετάφρασις θέλει δημοσιευθῆ ἐν τῷ προσεχῇ τεύχει τοῦ Νέου Ἑλληνομνημονος.

ΒΙΒΛΙΑ ΣΤΑΛΕΝΤΑ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΝ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΕΛΛΗΝΟΜΝΗΜΟΝΟΣ

- Ἀθανασίου Ν. Ἀθων. Δύο λέξεις περί τῶν ἀμέσων φόρων ἐν Ῥουμανίᾳ. Ἐν Ἀθήναις. Τυπογραφεῖον «Ἐστία». 1911.
- Ἀλεξοπούλου Κ. Νικολ. Ἀρκαδικὰ Σύμμικτα. Ἐν Ἀθήναις. Τύποις «Λύγης» Ἀθανασίου Α. Παπασπύρου. 1911.
- Ἀμάντου Κωνσταντίνου, καθηγητοῦ ἐν Χίῳ. Χιακὰ χρονικά. Ἐτήσιον δημοσίευμα ἐκδιδόμενον ἐπιμελείᾳ —. Τεύχος Α'. Ἐν Ἀθήναις. Τύποις Π. Δ. Σακελλαρίου 1911.
- Amira Karl von* Die Wadiation (Sitzungsberichte der K. Bayer. Akademie der Wissenschaften. Philosoph.-philol. und Hist. Klasse. 1911, 2 Abhandlung). München 1911.
- Ἀναγνωστοπούλου Ν. Γεωργίου ἱατροῦ Ὑγιεινὴ καὶ παιδαγωγικὴ τῶν σχολικῶν ἀσχήσεων. 1911.
- Ἀναστάσιεβιτς Β. Περὶ τοῦ θανάτου τοῦ Στεφάνου Νεεμάν († 1200 ἀχλὶ δὲ † 1199). (Ἐκ τοῦ τόμου LXXXV τῶν ΓΛΩΣΣΑ τῆς Σερβικῆς ἀκαδημίας). Ἐν Βελιγραδίῳ. 1911 (σερβιστί).
- Ἀνδρούτσου Οἰκογένεια καὶ πολιτεία. Ἐν Ἀθήναις. Ἐκ τοῦ τυπογραφείου Α. Ζ. Διαμησιᾶ (γρ. Διαλησιμᾶ). 1911.
- (Ἀνωνύμου) Οἱ ἥρωες τῆς Μακεδονίας. Τεύχος Α'. Εὐάγγελος Νάτσης Καραβαγγέλης. Ἐν Ἀθήναις. Ἐκ τοῦ τυπογραφείου «Νομικῆς». 1910.
- Βαϊνοπούλου Ν. Ἴω. καθηγητοῦ ἐν τῷ διδασκαλείῳ τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως Ἐκπαιδευτικαὶ μεταρρυθμίσεις. Ἐθδικὴ μελέτη. Ἐν Ἀθήναις. Τύποις «Λύγης Ἀθηνῶν» Ἀποστολοπούλου. 1911.
- Βάση Σ. Οἱ Πανδέκται καὶ τὰ Βασιλικά. Πρῆγματεία προσφωνουμένη τῷ ἐν Βερολίῳ Πανεπιστημίῳ ἐπὶ τῇ ἑκατονταετηρίδι αὐτοῦ. Ἐν Ἀθήναις. Τύποις Π. Δ. Σακελλαρίου. 1910.
- Βελανιδιώτου Ἰεζεκιήλ ἀρχιμανδρίτου Παναγυρικὸς λόγος ἐκφωνηθεὶς ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ ἑορτῇ τῆς ἐν Τεργέστη Ἑλληνικῆς τῶν ὀρθοδόξων κοινότητος κατὰ τὴν 6 Δεκεμβρίου 1910 ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τοῦ Ἁγίου Νικολάου. Ἐν Ἀθήναις. Ἐκ τοῦ τυπογραφείου Σ. Κ. Βλαστοῦ. 1911.
- Βερναρδάκη Ν. Γρηγορίου Λεξικοῦ Ἑρμηνευτικοῦ Παράρτημα καὶ Ἐύρετήριον (Ἐν Ἀθήναις). 1911. Τύποις Π. Δ. Σακελλαρίου.
- Βερσάκη Φρειδερίκου Ὁ περίβολος τοῦ Ὀλυμπίου ἐπὶ Ἀδριανοῦ. Ἐν Ἀθήναις. Τύποις Π. Δ. Σακελλαρίου. 1910. Ἴδε καὶ *Versakis*.
- Βορέα Θεοφίλου Ἡ μετεμψύχωσις. Ἀνατύπωσις ἐκ τῆς Μελέτης (Ἀπρίλιος, τεύχος 4ον). 1911.
- Γερακάρη Ε. Νικολάου δικηγόρου Ἐπισκόπησις τῆς ἐν Κερκύρᾳ ἰδιοκτησίας. Ἐν Κερκύρᾳ. Τυπογραφεῖον «Ἐρμῆς». 1911.

- Γιοτβαλίτου Θ. Μιχαήλ Ὀμήρου Ὀδύσσεια κατὰ τὰ κείμενα τῶν νεωτάτων ἐκδόσεων. Μετὰ εἰκόνων. Τόμος Α'. Τεύχος Α'. Ῥαψωδία Α'. Ἐν Ἀθήναις. Τύποις Π. Δ. Σακελλαρίου. 1910.
- » Ὀμήρου Ἰλιάς κατὰ τὰ κείμενα τῶν νεωτάτων ἐκδόσεων. Μετὰ εἰκόνων. Τόμος Α'. Τεύχος Α'. Ῥαψωδία Α'. Ἐν Ἀθήναις Τυπογραφεῖον «Κράτους» Θάνου Τζαβέλλα. 1910.
- » Δημοσθένους ὁ περὶ τοῦ στεφάνου λόγος (Βιβλιοθήκη Φέξη ἀρχαίων Ἑλληνῶν συγγραφέων). Ἐν Ἀθήναις. Ἐκδοτικὸς οἶκος Γεωργίου Φέξη. 1911.
- » Δημοσθένους οἱ τέσσαρες Φιλιππικοί. (Βιβλιοθήκη Φέξη ἀρχαίων Ἑλλήνων συγγραφέων). Ἐν Ἀθήναις. Ἐκδοτικὸς οἶκος Γεωργίου Φέξη. 1911.
- » Δημοσθένους οἱ τρεῖς Ὀλυμπιακοί (Βιβλιοθήκη τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων συγγραφέων). Ἐν Ἀθήναις. Ἐκδοτικὸς οἶκος Γεωργίου Φέξη. 1910.
- Γραυτιδάτου Κ. Γεωργίου William James Παιδαγωγικαὶ ὁμιλίαι ἐξελληνισθεῖσαι ὑπὸ —. Ἐν Ἀθήναις. Ἑλληνικὴ ἐκδοτικὴ εἰσαγωγή 1911.
- Gangellaris D. Gerasime* L'assemblée nationale. Poème patriotique en deux chants. Avec illustrations de l'auteur. Imprimerie A Mourès et Co. Alexandrie (1911).
- Gavvadias P.* Athènes-Rome. Exposition internationale de Rome en 1911. Section hellénique. Marbres des Musées de Grèce. Catalogue de la Collection des moulages exposés à Rome, en 1911, illustré de photographies d'après les originaux, publié par le Comité de la Section hellénique. Athènes. Imprimerie «Hestia». 1911.
- Charitonides Ch. Ch. f.* De figure quae Κατ' ἐξοχὴν vocalur. Ἐναίσιμος διατριβή. Lugduni-Batavorum, E. J. Brill. 1909.
- Δέρβου Ι. Γεωργίου Χριστιανικὴ γραμματολογία. Δευτέρα περίοδος. Τόμος τρίτος. Ἐν Ἀθήναις. Ἐκ τοῦ τυπογραφείου Παρασκευᾶ Λεώνη. 1910.
- Δραγάτην Ἰακ. Χ. Τὸ Θεμιστόκλειον. Ἐν Ἀθήναις. Βασιλικὴ τυπογραφία Ῥαφτάνη-Παπαγεωργίου. 1910.
- Ἑθνικὸν Πανεπιστήμιον. Πρυτανεῖα Κυπαρίσσου Στεφάνου. Ἐπιστημονικὴ Ἐπετηρὶς. Ε' 1908-1909. Ἐν Ἀθήναις. Τύποις Π. Δ. Σακελλαρίου. 1910.
- Errarurix.* Ἴδε *Urmeneta*.
- Εὐαγγελίδου Ε. Γρύφωνος Ἡ νῆσος Σέριφος καὶ αἱ περὶ αὐτὴν νησιδῆς. Μελέτη τοπογραφικῆ-ἱστορικῆ μετὰ χάρτου τῆς Νήσου καὶ εἰκόνων. Ἐν Ἐρμουπόλει. Ἐκ τοῦ τυπολιθογραφείου Γεωργίου Ν. Πρίντζη. 1909.
- Εὐστρατιάδου Σωφρονίου μητροπολίτου Λεοντοπόλεως Πανδέκτη Νικολάου Καρατζᾶ λογοθέτου γενικοῦ τῆς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας. Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. Ἐκ τοῦ πατριαρχικοῦ τυπογραφείου. 1910.
- » Ἀρχὴ καὶ σύστασις τῆς ἐν Λεϊψίᾳ ἑλληνικῆς ἐκκλησίας (Ἀνατύπωσις ἐκ τοῦ «Ἐκκλησ. φάρου»). Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. Ἐκ τοῦ πατριαρχικοῦ τυπογραφείου. 1910.
- Ζάμπια Κυρ. Πλάτωνος Πολιτικὸς (Βιβλιοθήκη Φέξη ἀρχαίων Ἑλλήνων συγγραφέων). Ἐν Ἀθήναις. Ἐκδοτικὸς οἶκος Γεωργίου Φέξη. 1910.
- » Πλάτωνος Σοριστής (Βιβλιοθήκη Φέξη ἀρχαίων Ἑλλήνων συγγραφέων). Ἐν Ἀθήναις. Ἐκδοτικὸς οἶκος Γεωργίου Φέξη. 1911.

- Friedrich J.* Die sogenannte fränkische Völkertafel (Sitzungs-berichte der K. Bayer. Akad. der Wissenschaften. Philosoph. philol. und histor. Klasse. 1910, 11 Abhandlung). München. 1910.
- Gärtringen Hiller v.* Zeus Thaulios (Ἐκ τοῦ Hermes. Τόμ. 46. Ἐν Βερολίῳ 1911).
- Gerland Ernst* Die Quellen der Helenaepisode in Göthes Faust (Sonderabdruck aus «Neue Jahrbücher f. d. Klass. Altertum, Geschichte und deutsche Literatur. 1910).
- » Der Mosaikschmuck der Homburger Erlöserkirche. Ein ikonographischer Versuch. (Verein für Geschichte und Altertumskunde zu Homburg v. d. Höhe. Erstes Heft der Mitteilungen). Homburg v. d. H. 1911.
- Gerola Giuseppe* Relazione sulla breve missione nel Levante. Venezia. Premiata officina grafiche di C. Ferrari. 1910.
- Habich Georg* Das Gebetbuch des Mathäus Schwartz (Sitzungsberichte der K. Bayer. Akad. der Wissenschaften. 1910, 8 Abhandlung). München.
- Hatzidakis N. G.* Triandaphylidis Die Lehnwörter der mittelgriechischen Vulgärliteratur (Βιβλιοκρισία. Sonderabzug aus Indogermanische Forschungen. XXVIII Band. Drittes Heft, und Anzeiger. Erstes Heft.) Strassburg. Ἴδε καὶ Χατζιδάκι.
- Hertling Georg Frhr. v.* Wissenschaftliche Richtungen und philosophische Probleme im dreizehnten Jahrhundert. Festrede gehalten in der öff. Sitzung der Wissenschaften am 12 November 1910. München. 1910.
- Hesseling D.-C. et Pernot H.* Poèmes Prodromiques en Grec vulgaire. (Verhandeling der Koninklijke Akademie van Wetenschappen te Amsterdam. Afdeling Letterkunde. Nieuwe Reeks Deel XI, No 1). Amsterdam. Johannes Müller. Februari 1910.
- Θούα Χρίστου καθηγητοῦ Πίσις καὶ πατρίς. Τεύχ. Β'. Ἐκ τοῦ τυπογραφείου τῆς Ἱατρικῆς προόδου. 1910. Τεύχ. Γ'. Τύποις Ἄνδρ. Β. Πάσχα. Ἐν Πάτραις. 1910.
- Jacob Georg* Ein ägyptischer Jahrmarkt im 13. Jahrhundert (Sitzungsberichte der K. Bayer. Akad. der Wissenschaften. Philosoph. philol. und hist. Klasse. 1910, 10 Abhandlung). München. 1910.
- Καθάρειου Δ. Ἀλεξάνδρου δ. φ. καθηγητοῦ Λυσίου Λόγοι κατ' ἐκλογὴν Ὁ ὑπὲρ Μαντιθέου καὶ ὁ περὶ δημοσίων ἀδικημάτων μετὰ ποικίλων βοηθημάτων πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν τῆς Α' τάξεως τοῦ Γυμνασίου. Ἐν Ἀθῆναις. Ἐκ τοῦ τυπογραφείου Θάνου Τζαβέλλα. 1911.
- Kalitsunakis E.* Johannes Mittel- und neugriechische Erklärungen bei Eustathius. II. Teil. (Sonderabdruck aus den Mitteilungen des Seminars für Orientalische Sprachen, Jahrgang XIII (1910). Abteilung II: Westasiatische Studien. Berlin. 1910.
- » Referate und Kleine Anzeigen (Sonderabdruck aus den Mitteilungen des Seminars für Orientalische Sprachen, Jahrgang XIII (1910). Abteilung II: Westasiatische Studien. Berlin. 1910.

- Karo* Archäologische Funde im Jahre 1909 (Sonder-Abdruck aus dem Jahrbuch der Kaiserlich Deutschen Archäologischen Instituts).
- Κεραμέως Παπαδοπούλου Α. Ἐπιστολαὶ τινες Μιχαὴλ Ψελλοῦ (Ἀνατύπωσις ἐκ τῆς Νέας Σιών, 1908. σ. 497-516). Ἐν Ἱεροσολύμοις. Τύποις Ἱεροῦ καινοῦ τοῦ Παναγίου Ἱάφου). 1908.
- » Ὑπόμνημα ἀδελφοῦ Ἱατροῦ Λεσβίου τοῦ 14ου αἰῶνος (Ἐκ τοῦ Journal du Ministère (Russe) de l'Instruction Publique 1910 κατὰ Μάιον.
- » Τρεῖς ἀνέκδοτοι προσωποποιεῖται ἢ διάλογοι Θεοφύλακτου Σιμοκάττου (Ἐκ τοῦ Journal du ministère (Russe) de l'Instruction publique Νοεμβρίου 1910).
- » Γρηγόριος ὁ Θεολόγος κρινόμενος ὑπὸ Μιχαὴλ τοῦ Ψελλοῦ (Ἐκ τοῦ Journal du Ministère (Russe) de l'Instruction publique Δεκεμβρίου 1909).
- Κουρτίδου Γ. Κ. Ἱατροῦ ἐν Σουφλίῳ Τὰ «Ἄπαντα» ἦτοι Διηγήματα, Ἀναμνήσεις, Ἐντυπώσεις καὶ Ἐπιστημονικαὶ πραγματεῖαι ἐκλαϊκευόμεναι. Τόμος Α'. Ἐν Θεσσαλονίκῃ. Ἐκ τοῦ τυπογραφείου Θ. Κ. Ἡρακλείδου. 1910.
- Κτενῆ Α. Κωνστ. ὑφηγητοῦ Ὀρυκτολογικαὶ πίνακες μετὰ καταλόγου τῶν ἐν Ἑλλάδι ὀρυκτῶν καὶ τῶν παραγενετικῶν των συνθηκῶν. Ἐν Ἀθῆναις. Τύποις Π. Δ. Σακελλαρίου. 1910.
- [Λεβίδου Ν.]. Ἡ στρατιωτικὴ κατάστασις καὶ ἡ πολιτικὴ τοῦ κυρίου Γ. Ν. Θεοτόκη. Ἐν Ἀθῆναις. Ὑπογραφεῖον «Ἐστία». 1911.
- Lindstam Sigfrid Georgii* Lacapeni epistulae X priores cum epimerismis editae. Commentatio academica (Uppsala Universitets Årsskrift. 1910). Upsala. 1910. A. B. Akademiska Bokhandeln.
- Λιμαράκη Γ. Λεωνίδα Ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλληνικὸς Φιλολογικὸς Σύλλογος. Μαυραγένειον βραβεῖον ἀρετῆς. Πανηγυρικὸς ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ Συλλόγου. Ἐν Κωνσταντινουπόλει. Ἐκ τῶν τυπογραφικῶν καταστημάτων «Ἡ Ἀνατολή». 1910.
- Λιχατσέφ Ν. Περὶ τῶν τύπων τῶν σφραγίδων τῶν Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων. Ἐν Μόσχῃ. 1911 (ῤωσιστί).
- Λογοθέτου Ι. Κ. Ὑποτύπωσις τῆς ψυχολογίας τῶν ἀρχαίων φιλοσόφων μέχρι Σωκράτους (Μετατύπωσις ἐκ τοῦ 7ου τόμου τοῦ «Ἐκνοφάνους»). Ἐν Ἀθῆναις. Ὑπογραφεῖον «Κράτους» Θάνου Τζαβέλλα. 1910.
- Loew A. E.* Studia palaeographica. A contribution to the history of early Latin minuscule and to the dating of Visigothic MSS (Sitzungsberichte der K. Bayer. Akad. der Wissenschaften. Philosoph. philol. und. hist. Klasse. 1910, 12 Abhandlung). München. 1910.
- Lundström Vilh.* Botaniska lexica från den grekiska medeltiden (Minnesskrift utgifven af Filologiska Samfundet i Göteborg... den 22 Oktober 1910).
- Μακούλη Παπαϊωάννου Χρονολογικὴ ἀκτίς ἦτοι χρονολογία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Ἐπὶ τῆ βάσει τῆς μεταφράσεως τῶν Ο'. Ἀπὸ τῆς δημιουργίας μέχρι τῆς γεννήσεως τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ συγχρονισμοῦ τῶν ἀρχαίων ἰθῶν. Ἐν Ἀθήναις. Τύποις «Ἐφημερίδος τοῦ λαοῦ». 1910.

- Mare Paul* Die Überlieferung des Asopromans (Ἐκ τῆς Byzantinische Zeitschrift, 19 Band, 3 und 4 (Doppel-) Heft ausgegeben am 22 Dezember 1910). Leipzig. 1910.
- Martini Edgar* Philhellenismus und Turkophilie. Ein Wort zur Aufklärung. Leipzig. 1910.
- Μέκιου Μ. Κωνσταντίνου Ἱστορία τῆς Ἡπειροῦ ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς μετὰ Παραρτήματος περὶ Ἀλβανῶν καὶ Βλαχοφύων Ἑλλήνων καὶ εἰκόνων. Βραβεύεται ἐν τῷ Διαγωνισμῷ τῆς Ἡπειρωτικῆς ἀδελφότητος (Καίρου) ἀγωνοθετοῦντος καὶ ἐκδιδόντος ὑπὲρ αὐτῆς Μάρκου Δ. Φιλίππου προέδρου. Ἐν Καίρῳ. Τύποις Κ. Εὐαγγελίδου. 1908.
- Μουρέλλου Δ. Ἴω. Κρητικὴ σισιά, ἐτησίαι φιλολογικὴ καὶ ἐπιστημονικὴ ἐπιθεώρησις. Τόμος Γ'. Ἡράκλειον. 1911.
- Μπουντώνα Γ. Εὐθ. πρώην γυμνασιάρχου Ὁ Ἑκπαιδευτικὸς ὄμιλος καὶ οἱ κίνδυνοι τῆς καθαρευούσης. Ἐν Ἀθήναις. Ἐκ τοῦ τυπογραφείου Π. Α. Πετράκου. 1911.
- Μπούτουρα Χ. Ἀθανασίου Φιλολογία - Ἑκπαιδεύσις - Κοινωνικὴ μόρφωσις. Τὸ καθῆκον τῆς πολιτείας πρὸς τὸ Πανεπιστήμιον καὶ ἰδίᾳ τὴν Φιλολογικὴν σχολήν. Ἐν Ἀθήναις. Τύποις Π. Δ. Σακελλαρίου. 1910.
- » Πραξοῦται εἰς τὴν πραγματείαν τῶν ὀνομάτων τῶν μηνῶν ἐν τῇ Νεοελληνικῇ (Ἐν Ἀθήναις. 1911).
 - » Ἐπιστήμη καὶ πράξις. (Ἀνατύπωσις ἀπὸ τὰ «Παναθηναία» τῆς 31 Μαρτίου 1911).
 - » Ἡ θέσις τῶν ξένων λέξεων εἰς τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν. (Ἀνατύπωσις ἀπὸ τὰ «Παναθηναία» τῆς 15 Φεβρουαρίου 1911).
 - » Περὶ τῶν παύρων καὶ τῆς ἐπιστήμης αὐτῶν (Ἀναδημοσίεσις ἀπὸ τὰ «Παναθηναία» τῆς 31 Ὀκτωβρίου 1910).
 - » Τὸ ἱστορικὸν λεξικὸν τῆς ἑλληνικῆς γλῶσσης. Πῶς ἤρχισα ἐν ἔθνικόν ἔργον. (Ἀναδημοσίεσις ἀπὸ τὰ «Παναθηναία» τῆς 15 Ὀκτωβρίου 1910).
 - » Ἡ θέσις τοῦ γλωσσικοῦ καὶ τῶν ἄλλων πρακτικῶν ἡμῶν ζητημάτων πρὸς τὴν ἐπιστημονικὴν ἔρευναν. (Ἀναδημοσίεσις ἀπὸ τὰ «Παναθηναία» τῆς 30 Νοεμβρίου 1910).
- Κέγγρη Φ. Μελέτη ἐπὶ τῶν συντάξεων τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων (Ἀρχιμήδης, περιλήκων τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολυτεχνικοῦ Συλλόγου. Ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ 7 φύλλου τοῦ ΙΑ' ἔτους).
- Ξανθοιδίδου Στ. Διορθώσεις εἰς τὰ ποιήματα Στεφάνου Σαχλίκη (Ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ Α' Τόμου τῆς Βυζαντιδος). 1909.
- » Ἀνασκαφαὶ Κρήτης κατὰ τὰ ἔτη 1909 καὶ 1910. (Ἀνατύπωσις ἀπὸ τὰ «Παναθηναία» τῆς 15 καὶ 31 Ἰανουαρίου 1911. Ἴδε καὶ *Xanthudides*).
- Οἰκονόμου Π. Γεωργίου Ἐπιγραφαὶ ἐκ τῆς ἐν Ἀθήναις ἀγορᾶς (Ἀρχαιολογικὴ ἐφημερίς 1910 σελ. 401-407/8). Ἀθήνησι. Τύποις Π. Δ. Σακελλαρίου.
- Παμμακεδονικὸς Σύλλογος. Μακεδονικὸν Ἡμερολόγιον. Ἐπιτερίς τῶν Μακεδόνων. 1911. Ἔτος Δ'. Ἐν Ἀθήναις. Τύποις «Ἀύγης Ἀθηναίων» Θ. Ἀκροστολοπούλου. 1911.
- Παπαγεωργίου Δημητρίου γυμνασιάρχου Ἱστορία τῆς Σκύρου ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων. Ἐν Πάτραις. Τυπογραφεῖον Ἀνδρ. Β. Πάσχα. 1909.

- Παπαζαχαρίου Α. δ. φ. καὶ τέως ἐπιθεωρητοῦ τῶν Ἑλλ. σχολείων ἐν Μακεδονίᾳ I. A. Sikorsky Ἡ ψυχὴ τοῦ παιδίου μετὰ βραχέως ἐπιτομῆς τῆς περαιτέρω ψυχικῆς ἀναπτύξεως ἐξελληνισθεῖσα ὑπὸ —. Ἐν Θεσσαλονίκῃ. Ἐκ τοῦ τυπογραφείου Σ. Παπανέστορος. 1910.
- Prutz Hans* Jacques Coeur als Bauherr und Kunstfreund (Sitzungsberichte der K. Bayer. Akad. der Wissenschaften Philos.-philol. und hist. Klasse 1911. I Abhandlung). München. 1911.
- Παρορίτης Κώστας. Στὸ ἄλμπουρο. Ἀθήνα. 1910.
- Recz* Γουλιέλμου Συμβολαὶ εἰς τὴν συγκριτικὴν τροπικὴν τῆς ποιήσεως ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἱστορίαν τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τὴν ποιητικὴν. Μέρος τρίτον. Οἱ τρόποι τῆς Ἰλιάδος καὶ τῆς Ὀδυσσεΐας παραβαλλόμενοι πρὸς τοὺς τοῦ Αἰσχύλου, Σοφοκλέους, Εὐριπίδου καὶ Ἀριστοφάνους. Ἀνατύπωσις ἐκ τοῦ οὐγγρικοῦ περιοδικοῦ *Égyetemes Philologiai Közlöny* (Γενικὸν Φιλολογικὸν ἔργον 135 (1911) σ. 1-85).
- Pernot Hubert* Bibliographie Jonienne. Description raisonnée des ouvrages publiés par les Grecs des Sept-îles ou concernant ces îles du quinzième siècle à l'année 1900 par *Emile Legrand*. Oeuvre posthume complétée et publiée par — (Publications de l'École des langues orientales vivantes). Paris. Ernest Leroux, éditeur, MDCCCCX. Τόμοι δύο.
- » P. Gentil de Vendosme et Antoine Achéris. Le siège de Malte par les Turcs en 1565 publié en français et en grec d'après les éditions de 1567 et de 1571 avec 20 reproductions. Paris. Librairie Honoré Champion, éditeur. 1910.
- Premmerstein Anton* v. Athenischer Ehrenbeschluss für einen Grosskaufmann (Sonderabdruck aus den Athen. Mitteilungen, 1911). Athen. 1911.
- » Kleobis und Biton (Sonderabdruck aus den Jahreshften des österreichischen archäologischen Institutes. Band XIII. 1910).
- Ῥάλλη Μ. Κωνσταντίνου Περὶ ἐνώσεως μονῶν κατὰ τὸ δίκαιον τῆς ὀρθοδόξου ἀνατολικῆς ἐκκλησίας. Ἀνατύπωσις ἐκ τῆς ἐπιτερίδος τοῦ Ἑθν. Πανεπιστημίου. Ἐν Ἀθήναις. Τύποις Π. Δ. Σακελλαρίου. 1910.
- » Περὶ τῶν λιτανειῶν κατὰ τὸ κανονικὸν δίκαιον τῆς ὀρθοδόξου ἀνατολικῆς ἐκκλησίας. (Ἀνατύπωσις ἐκ τῆς Ἐπιτερίδος τοῦ Ἑθν. Πανεπιστημίου). Ἐν Ἀθήναις. Τύποις Π. Δ. Σακελλαρίου 1910).
 - » Περὶ παρατήσεως ἐπισκόπων κατὰ τὸ δίκαιον τῆς ὀρθοδόξου ἀνατολικῆς ἐκκλησίας. Ἐν Ἀθήναις. Τυπογραφεῖον «Ἐστία». 1911.
 - » Περὶ αὐλίας κατὰ τὸ δίκαιον τῆς ὀρθοδόξου ἀνατολικῆς ἐκκλησίας. Λόγος βηθεὶς τῇ 30 Ἰανουαρίου 1911 κατὰ τὴν ἐαυτῆς τῶν Τριῶν ἱεραρχῶν. Ἐν Ἀθήναις. Τύποις Π. Δ. Σακελλαρίου. 1911.
- Reber F.* v. Die Stellung der Hethiter in der Kunstgeschichte (Sitzungsberichte der K. Bayer. Akademie der Wissenschaften. Philosoph.-philol. und hist. Klasse). München 1910.
- [*Riancour Louise*] La prétendue bataille littérale en Grèce. Athènes, 1911.

- Rinaudo Costanzo Prof.* (Scuola di Guerra). Il Risorgimento Italiano Conferenze con Appendice bibliografica. Torino. Tipografia Olivero E. C. 1910.
- Riezler Sigmund v.* Herzog Sigmund und die Münchener Frauenkirche (Sitzungsberichte der K. Bayer. Akademie der Wissenschaften. Philosoph.-philol. und. hist. Klasse. 1910, 9 Abhandlung) München. 1910.
- « Die Kunstpflege der Wittelsbacher. Festrede ... gehalten in der öff. Sitzung der K. Akademie der Wissenschaften am 8. März 1911. München 1911.
- Ῥώση Δ. Στεφάνου δρ. φ. καθηγητοῦ ἐν τῇ Ἐκκλ. Ῥιζαρείῳ Σχολῇ Σύστημα παιδαγωγικῆς. Ἐν Ἀθήναις. Ἐκ τοῦ τυπογραφείου Παρασκευᾶ Λεωίνη. 1911. [Σαλβατόρ Λουδοβίκου ἀρχιδουκὸς τῆς Αὐστρίας] Der Kanal von Calamotta. Ἐν Πράγῃ. 1910. Druck und Verlag von Heinr. Meyr Sohn.
- Σαριπόλου Ν. Νικολάου Περὶ προθεσμίων κυρώσεως, ἐκδόσεως καὶ δημοσιεύσεως τῶν νόμων. Μελέτη συγκριτικοῦ συνταγματικοῦ δικαίου. Ἐν Ἀθήναις. Βασιλικὴ τυπογραφία Ῥαφτάνη· Παπαγεωργίου. 1911.
- Σαρρῆ Σ. Ἰωάννου Ἑρένεια. (Ἀρχαιολογικὴ ἐφημερὶς 1910 σελ. 151/2-157/8). Ἀθήνησι. Τύποις Π. Δ. Σακελλαρίου.
- Simonsfeld Henry* Eine bayerische Gemäldesammlung des 18. Jahrhunderts in Schlos Liechtenberg (Sitzungsberichte der K. Bayer. Akad. der Wissenschaften. Philosoph.-philol. und hist. Klasse. 1911, 9 Abhandlung). München 1911.
- Skougaard Niels* Le groupe d'Apollon sur le fronton occidental du temple de Zeus en Olympie. Réplique par -. (Akadémie royale des sciences et des lettres de Danemark. Extrait du Bulletin de l'année 1911 N° 2).
- Σπάρταλη Καρόλου Racine Athalie μετὰ ἐρμηνευτικῶν σημειώσεων καὶ μεταφράσεως. Ἐκδότης Ἰλλίης Ν. Δικαῖος. Ἐν Ἀθήναις. 1911.
- Struck Adolf* Mistra. Eine mittelalterliche Ruinenstadt. Streifblicke zur Geschichte und zu den Denkmälern des Fränkisch-Byzantinischen Zeitalters in Morea. Mit 76 Abbildungen und Planskizzen. Wien und Leipzig. A. Hartleben's Verlag. 1910.
- Szádeczky Béla* Apafi Mihaly Fejedelem Udvartatása. Elsa kötet. Bor-nemisza Anna Gazdasági Naploi (1667-1690). Budapest. 1911.
- Σωτηριάδου Γεωργίου Χῶραι καὶ λαοὶ τῆς Ἑυρώπης. Ἐν Ἀθήναις. Σύλλογος πρὸς διάδοσιν ὠφελίμων βιβλίων. 1910.
- Trendelenburg Adolf* Φαντασία. Siebzigstes Programm zum Winckelmannsfeste. Mit einer Tafel und 17 Textabbildungen. Berlin. Druck und Verlag von Georg Reimer. 1910.
- Urmeneta Errazuris Rafael* Florencia y el arte. Roma. Imprenta de la Unione Editrice. 1910.
- Versakis Friedrich* Das Brauronion und die Chalkolhek im Zeitalter der Antoninen. Athen. Druck von P. D. Sakellarios. 1910. Ἴδε καὶ Βερσάκη.

- Vollmer F.* Die Umdentung eines Römertseines. Eine Fundgeschichte aus der Zeit der Gegenreformation (Sitzungsberichte der K. Bayer. Akad. des Wissenschaften. Philos.-philol. und hist. Klasse. 1910, 14 Abhandlung). München 1910.
- Χατζιδάκι Γ. Ν. Φιλολογικαὶ μελέται (Ἀνατόψεις ἐκ τῆς Ἐπετηρίδος τοῦ Ἐθν. Πανεπιστημίου). Ἐν Ἀθήναις. Τύποις Π. Δ. Σακελλαρίου. 1911. Ἴδε καὶ *Hatzidakis*.
- Χατζόπουλος Κωνσταντῖνος μεταφραστῆς. Γκαῖτε: Ἰριγένεια ἐν Ταύροις. Τυβίγγη. Τυπογραφεῖο Ἑρρίκου Λάουπ τοῦ νεωτέρου. 1910.
- Χρυσάφη Ε. Ι. ἐπιθεωρητοῦ τῆς γυμναστικῆς. Δί περὶ γυμναστικῆς δοξασίαι τοῦ Γαληνοῦ. (Ἀνατόψεις ἐκ τῆς «Μελέτης»). Ἐν Ἀθήναις. Τυπογραφεῖον «Ἑστία», 1910.
- Ψυχᾶρη Τὰ δύο ἀδελφία. Ἀθήνα. Βιβλιοπωλεῖα τῆς «Ἑστίας». 1910-1911.
- Ψιλᾶκη Βασιλείου Ἱστορία τῆς Κρήτης ἀπὸ τῆς ἀπωτάτης ἀρχαιότητος μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων εἰς τόμους 3. Τόμ. Α'-Γ'. Ἐν Χανίοις. Ἐκ τοῦ τυπογραφείου τῆς «Νέας Ἐριούνης». 1909-1910.
- Xanthudides Stephanos* Epinetron. (Sonderabdruck aus den Athen. Mitteilungen. 1910).
-
- Heisenberg August* Die jüngste Entwicklung der Sprachfrage in Griechenland (Internationale Wochenschrift für Wissenschaft Kunst und Technik herausgegeben von Prof. Dr. Paul Hinneberg. Berlin, Zimmerstr. 36) 3 Juni 1911.
- Lambros Spyr. P.* Athènes-Rome. Exposition internationale de Rome en 1911. Section hellénique. Empereurs byzantins. Catalogue illustré de la collection de portraits des empereurs de Byzance d'après les statues, les miniatures, les ivoires et les autres oeuvres d'art, rédigé par —. Athènes. Imprimerie «Hestia» O. Meissner et N. Cargadouris. 1911.
- » Athènes-Rome. Exposition internationale de Rome en 1911. Section hellénique. Photographies. Catalogue illustré des photographies des monuments anciens et médiévaux de Grèce exécutées per la Königliche Messbildanstalt de Berlin au compte du Comité d'Athènes et exposées à Rome par le Comité. Athènes. Imprimerie P. D. Sakellarios. 1911.
- Miller William* The Zaccaria of Phocaea und Chios (1275-1329). Reprinted from the Journal of Hellenic Studies Vol. XXXI. 1911.

ΠΙΝΑΞ ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΣ
ΚΥΡΙΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

Ἐξαιρούνται αἱ σελίδες 113-278, ὧν ὑπάρχει ἴδιος πίναξ ἐν σ. 286 κ. ἑ., καὶ αἱ σελίδες 401-434, ὧν ἐθεωρήθη περιττὴ ἡ κατὰ μέρος ἀνωλόγησις.

(Τὸ IB σημαίνει κώδικα ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ τῆς Ἱστορικῆς καὶ ἐθνο-
λογικῆς ἐταιρείας).

- Ἄδουκαρᾶ Θεοδώρου περὶ θεοῦ ὀνο-
μάτων ἐν IB σ. 323.
Ἄδράμης Δομένιγος αὐθέντης Πι-
ξῶν σ. 463.
Ἄδουκος τόπος περὶ Ῥοδόπην σ. 44.
Ἄγαθαγγέλου ἐρμηνεία ἐν IB σ. 329.
Ἄγαρνοι ἐπιτρέχουσι Πάτριον σ. 46.
Ἄγγελος. Ἴδε Ἰσαακίου.
Ἄγια Σοφία. Ἴδε Σοφίας ἁγίας.
ἄγμῶνιν σ. 41.
Ἄγραφα. Ἴδε Διονυσίου.
Ἄδριανουπόλεως ἐκκλησία σ. 364,
371.
Ἄετός ἀντὶ σημαίας παρὰ Ῥωμαίους σ.
90. δικέφαλος σ. 338 κ. ἑ.
Ἄθανασίου Ἀλεξανδρείας Πρὸς
Ἀντίοχον ἐν IB σ. 325.
Ἄθηναῖοι βιβλιογράφοι σ. 486.
Ἄθηναῖος Διονύσιος Τζιαφτούλης σ.
466. Ἴδε Βρανᾶς.
Ἄθηνῶν ἀρχιεπίσκοπος σ. 364. Ἴδε
καὶ Δαφνιώτισσα.
Ἀγιάτου πελάγουσ πρόεδρος σ. 47.
Ἀγιον. Ἴδε Βελιδίου.
Ἀίνιγμα περὶ ἁλιείας σ. 53.
Ἄϊνος ἐπὶ Γατελοῦζων σ. 342. ἐκκλη-
σία αὐτῆς σ. 366, 371.
Ἀισώπειοι μῦθοι σ. 49 κ. ἑ.
Ἄκολουθίαι ἐν IB σ. 321, 322.
Ἄκουστζάρα ἐν Καλαβρία σ. 41.
Ἄλδανίας ἐκκλησία σ. 365, 371.
Ἄλδανοί. Ἴδε Ψαλίδα.
Ἀλεξανδρείας πατριαρχεῖον σ. 367,
371.
Ἀλέξανδρος βήτωρ μεγάλης ἐκκ η-
σίας σ. 96.
Ἀλφειοῦ ὄνομα Καρθούνη σ. 92 κ. ἑ.
489 κ. ἑ.
Ἀμάστρεως ἐκκλησία σ. 365, 371.
Ἀμυκλῶν Νικηφόρος σ. 316.
ἀναρθάκιν σ. 40.
Ἀνατολιστῶν συνέδριον ἐν Ἀθη-
ναῖς σ. 352, 499.
Ἀνδρίστος Μιχαὴλ Ἀθηναῖος βι-
βλιογράφος σ. 486.
Ἀνθολογία μουσικὴ ἐν IB σ. 84.
Ἀντιοχείας πατριαρχεῖον σ. 367, 371.
Ἀντίοχος Ἰω. Κωνσταντῖνος βοε-
δάδας Μολδαβίας σ. 337.
ἀπεχαρίζομαι σ. 36.
ἀποκαταστατικὴ γραφὴ σ. 30, 43.
Ἀπόκαυχος Ἀλέξιος ζωγράφος σ.
488.
Ἀπολλιναρίου μετάφρασις Ψαλιῆρος
ἐν IB σ. 82.
ἀπροκριμάτιστος σ. 43.
Ἄργους ἐκκλησία σ. 369.
Ἄργυροῦ Ἰσαάκ Μέθοδος κατασκευῆς
ἀστρολάβου ἐν IB σ. 323.
Ἄρενός Ἀνδρέας σ. 38.
Ἄρτης Παῦλος σ. 345.
Ἀστρολάβου περί ἐν IB σ. 323.
Ἀτζαϊώλης (De Laasiolis) Ἀντώ-
νιος σ. 364, 370.
Ἀτζαϊώλης Νέριος σ. 370.
Ἀτζούπην ἐν Καλαβρία σ. 61.
Αὐτοκρατόρων Βυζαντίου γελοιο-
ποιοὶ σ. 372 κ. ἑ., εἰκόνες σ. 399 κ. ἑ.
ἀφιῶ σ. 36.
Ἀχαΐας ἐκκλησία σ. 369. περιγραφή ἐν
IB σ. 336.
Βαβρίου μῦθοι σ. 50.
Βαρδάρου ἀντὶ Βαβρίου σ. 50.
Βαρ(ε)ύπουλος ἐν Καλαβρία σ. 36.
Βαρθολομαίου ἀποστόλου μονὴ σ.
26 κ. ἑ., 35.
Βασιλείας σύνοδος σ. 367 κ. ἑ.
Βασιλείου μεγάλου μονὴ ἐν Καλαβρία
σ. 26 κ. ἑ., 39 κ. ἑ.
Βαυαροὶ ἐν Ἑλλάδι σ. 101 κ. ἑ.
Βελαγρόδων Εὐαγγελίου διαρθώσεις σ.
486.
Βελιδίου τοῦ ἐν Αἴγιω μονὴ Ἰαξιαρχῶν
σ. 315.
Βερλιγκιέρου φραγκίσκου φυσιολο-
γία ἐν IB σ. 76.
Βερολίνου Πανεπιστημίου ἑκατονταε-
τηρὶς σ. 319 κ. ἑ.
Βερροίας ἐκκλησία σ. 364, 371.
βροκόμιστες σ. 34.
Βυλαρῶ Ἰωάννου ἐπιστολαὶ ἐν IB
σ. 470. Ὀνομαστικὸν ἐν IB σ. 472.
βηλάρια σ. 40.
Βησσαρίωνος ἀπογραφή Πελοποννή-
σου σ. 369.
Βιβλιογράφοι. Ἴδε Ἀθηναῖοι, Λαυ-
ρέντιος, Σαγκαταμαύρας.
Βιβλίων κατάλογος σ. 40.
Βιδινίου ἐκκλησία σ. 364, 371.
Βίτος Νικόλαος πρωτοσεβαστὸς Βουλ-
γάρων σ. 32, 45.
Βλαστάρεως Ματθαίου περὶ Πάσχα
ἐν IB σ. 323.
Βλαχίας ἐκκλησία σ. 364.
Βολταίρου θάνατος Κασσάρης ἐλληνοστὶ
ἐν IB σ. 448.
Βούλγαρις Σπυριδῶν πρωτοπαπᾶς
Κερκύρας σ. 465 κ. ἑ.
Βούλγαροι. Ἴδε Βίτος.
Βουρρᾶς Πέτρος σ. 37.
Βουτζᾶς Ἰωάννης καὶ Κωνσταν-
τῖνος σ. 34, 44.
Βρανᾶς Γεώργιος Ἀθηναῖος σ. 347.
Βρανᾶς Θ. ἐπίσκοπος Δήμου σ. 347.
Βροκίνης Λαυρέντιος σ. 496 κ. ἑ.
Βρυεννίου Ἰωσήφ Διάταξις (διαθήκη)
σ. 488.
Βυζαντίου αὐλῆς ἀξιώματα σ. 484.
Ἴδε Αὐτοκρατόρων.
Γαλανοῦ Ὅσι ἄριστος ἰατρός ἐν
IB σ. 76.
Γαλασίου μάχης περιγραφή ἐν IB σ. 78.
Γαλλιάρδος Νικόλαος σ. 41.
Γάνος (η) σ. 83.
Γανόχωρα (τά) σ. 83.
γαργαριστήρια σ. 41.
Γατελοῦζοι ἐν Σαμοθράκῃ σ. 94.
Γατελοῦζος Νικόλαος σ. 343.
Γατελοῦζος φραγκίσκος δυνάστης
Λέσβου σ. 343.
Γατελοῦζου σύζυγος σ. 317.
Γατελοῦζου Δομενίκου ἐπιστολὴ σ.
88 κ. ἑ., 343.
Γατελοῦζου φραγκίσκου γάμος σ. 95.
Γατελοῦζων περί σ. 341 κ. ἑ.
Γελοιοποιοὶ αὐτοκρατόρων Βυζαντίου
σ. 372 κ. ἑ.
Γεράσα χωρίον Κύπρου σ. 322.
Γεράσιμος καθηγούμενος ἐν Καλαβρία
σ. 30, 39.
Γεωργιάδης Βασίλειος Ἀγγιᾶλου
καὶ Πελαγονίας σ. 96.
Γιαννάκης Χίος νάνος σ. 397.
Γιαννοπούλου Ἰωάννου Ἡμερολό-
γιον ἐλληνοτουρκικοῦ πολέμου ἐν IB
σ. 476.
Γλαβᾶς Μιχαὴλ ἱερεὺς νοτάριος Κερ-
κύρας σ. 464.
Γοθίας ἐκκλησία σ. 365, 371.
Γουδέλης μοναχός σ. 354.
Γρηγόριος καθηγούμενος μονῆς Ἁγίου
Νικολάου ἐν Σινᾶ (ι) σ. 32, 48.

Γρηγόριος Ε' Κων/πόλεως σ. 344 κ.έ.
 Γρηγορίου Θεολόγου ἔργα σ. 144. ἐν
 IB σ. 81, 82. μονή ἐν Καλαβρία σ.
 26 κ.έ., 33 κ.έ.
 Γρύλλος (Γρύλλος) γελωτοποιός σ. 381
 κ.έ., 394.
 Δαμαλῶν Νεόφυτος σ. 344.
 Δαμασκηνῶ Ἰωάννου Κανόνες ἐν
 IB σ. 83, 469.
 Δαμῶδοῦ Βικεντίου Περὶ μυστηρίων
 ἐν IB σ. 332.
 Δαρδουιῶν Δ. σ. 447.
 Δαφνιώτισσα Θεοτόκος ἐν Ἀθήναις
 σ. 464.
 Δένδρις γελωτοποιός σ. 372 κ.έ., 394.
 Δεστούνης Σπυρίδων σ. 334.
 Δημητρόπουλος Κωνσταντῖνος ὁ
 Ἑδραῖος σ. 348.
 Δημητροπούλου χωρίον Αἰγυπτίας
 σ. 347.
 Δημοσθένης Ὀλυμπιακός σ. 480.
 Δημῶδων ἰσμάτων ἀνθολογία Ρερνοι
 σ. 99 κ.έ.
 διλάδιω σ. 41.
 Διμνιόδης μονή παρὰ Καλάμας σ. 346.
 Διονυσίου ἐξ Ἀγρῶδων Ἑρμηνεία
 ζωγράφων ἐν IB σ. 329.
 διπιν(ν)ον σ. 41.
 δυσκολότητα σ. 40.
 Δονάτου Ἀγίου φρούριον σ. 328.
 Δούκας. Ἴδε Λάσκαρις.
 Δούκας Λέων παπᾶς Καλαβρίας σ. 37.
 δουστρούλια σ. 41.
 Δράμα (Trachimis) σ. 364, 371.
 Δωρῆτος σ. 38.
 εἰκονίτζα σ. 40.
 εἰλητόν σ. 40.
 Εἰρήνη κυρία κώδικος σ. 91.
 εἰσοδοῦχος σ. 38.
 Ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία ἐν IB σ. 483.
 Ἑλλάδος χωρογραφία ἐν IB σ. 336.

Ἑλληνίδες κύριαι κωδίκων σ. 91 κ.έ.
 Ἐνθυμήσεις ἤτοι χρονικά σημεῖώματα
 σ. 118-313, 322, 325, 330.
 ἐξώκεντρον σ. 41.
 Ἐπιστολῶν τύποι ἐν IB σ. 82.
 Ἐρωτοκρίτου ἔκδοσις σ. 349.
 Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου Χιούρε
 μονή σ. 38.
 Εὐριπίδου σχόλια ἐν IB σ. 80, 81.
 Εὐρόπουλος. Ἴδε Συρόπουλος.
 Ζαγορίου διδάσκαλος σ. 125.
 Ζακυνθίων αἵτησις σ. 121.
 Ζαμπακοῦ Δημητρίου διαγώνισμα
 βυζαντιανόν σ. 498.
 Ζινζιφίτζης γελωτοποιός σ. 391, 392,
 394.
 Ζίχλαι ἐν Μακεδονίᾳ σ. 364, 371.
 Ζυγαδηνός Ἀνδρόνικος θεματικὸς
 δοῦξ σ. 32, 48.
 Ζωδολόγιον ἐν IB σ. 78.
 Ζωναρᾶ Νομοκάνων ἐν IB σ. 321.
 Ζωτικὸς ζωγράφος σ. 487.
 Ἰλλίδος περιγραφή ἐν IB σ. 336.
 Ἰμπεροδούλια ἐν IB σ. 481.
 θαλαττοκυνηθείσης γενεᾶς σ. 356.
 Θάσος ἐπὶ Γατελοῦζων σ. 342. ἐκκλη-
 σία αὐτῆς σ. 366, 371.
 θεματικὸς δοῦξ σ. 44.
 Θεοδοσία. Ἴδε Καψᾶ.
 Θεόδουλος μοναχὸς ἐν Καλαβρία σ.
 30, 42.
 Θεοδώρας αὐγούστης λείψανον ἐν
 Κερκύρῃ σ. 466 κ.έ.
 Θεολογία σ. 353 κ.έ.
 Θεοστηρίκτου μοναχοῦ Κανῶν ἐν IB
 σ. 83.
 Θεοφίλος ὁ καὶ Γρύλλος γελωτοποιός
 σ. 381, 394.
 Θεοφίλου αὐτοκράτορος γελωτο-
 ποιός Δένδρις σ. 372 κ.έ.
 Θεσσαλονίκης ἐκκλησία τὸν 11 αἰῶνα
 σ. 364

Θηβῶν ἀρχιεπίσκοπος σ. 362.
 Θράκης μητροπόλεις σ. 371.
 Θυματοὶ σ. 41.
 Θυροὶ Κυκλάδων ἐν IB σ. 77.
 Ἰαδίου διδάσκαλος Ἰωάννης ἐν IB σ. 473.
 Ἰατροσόφιον ἐν IB σ. 328, 470, 474.
 Ἰθηνρίας ἐκκλησία σ. 365, 371.
 Ἰγνατίου μῦθοι σ. 51, 52, 53
 Ἰεροσολύμων πατριαρχεῖον σ. 371.
 Ἰμβρος σ. 311, 363.
 Ἰμέριος γελωτοποιός σ. 377, 380 κ.έ.,
 394.
 Ἰόνιον ἱεροσπουδαστήριον σ. 332.
 Ἰόνιος πολιτεία. Ἐγγράφα ἐν IB σ.
 472. Νομοσχέδιον ἐν IB σ. 334, 335.
 Σύνταγμα καὶ συνόχαι ἐν IB σ. 332.
 Ἰπόμνημα ἐν IB σ. 475
 Ἰπποκράτους ἔργα ἐν IB σ. 76.
 Ἰσαάκιος ἱερομόναχος ἐν Καλαβρία σ.
 30, 43.
 Ἰσαακίου Ἀγγέλου εἰκὼν σ. 484.
 Ἰσακράτους λόγων ἐξηγήσις ἐν IB
 σ. 480.
 Ἰχθύων βυζαντιὰ ὀνόματα σ. 353.
 Ἰωάννης. Ἴδε Δαμασκηνῶ.
 Ἰωάννης διδάσκαλος Ἰασίου ἐν IB σ.
 473.
 (Ἰωάννης) παπίσσης περὶ ἐν IB σ. 80.
 Ἰωαννίκιος Γ' Κωνσταντινουπόλεως
 σ. 96.
 Ἰωαννιτῶν Ῥόδου ἱστορία σ. 349.
 Ἰωάννου Γεωμέτρου Μετάφρασις
 Ὡδῶν Ψαλτῆρος ἐν IB σ. 82.
 Ἰωάννου ἐκ Μυριοφύτου Ἐγχειρί-
 διον περὶ συντάξεως ἐν IB σ. 83.
 Ἰωάννου Εὐαγγελιστοῦ τοῦ Χιού-
 ρε μονή σ. 30 κ.έ., 38.
 Ἰωάννου Θεολόγου Ἀποκάλυψις ἐν
 IB σ. 322.
 Ἰωάννου φιλοπόνου Περὶ ἀστρολά-
 βου ἐν IB σ. 323.
 καθμερουσία σ. 40.
 Καίρη Θεοφίλου ἔργα ἐν IB σ. 77.

Καλαβρίας Ἑλληνες σ. 366. ἱερομό-
 ναχοὶ σ. 30 κ.έ., κύριος Ρογήρος σ.
 26 κ.έ., μοναχὸς σ. 26.
 Καλαμῶν τοπωνύμιον σ. 319 κ.έ.
 Καλιόστρου ἐπιστολὴ ἐν IB σ. 123.
 Καλκιοπούλου Γεώργιος ἐφηρισμέ-
 νος ἀρχιερεὺς Κερκύρας σ. 333.
 Καλογερόπουλλος Ἀρκάδιος σ. 37.
 Καλογεροπούλλου σύνορα ἐν Καλα-
 βρία σ. 36
 Καλωπ Νικόλαος σ. 37.
 Καναβούτζης Ἰωάννης ἤτο Φω-
 καεὺς σ. 485.
 Κανόνες σ. 479. Ἴδε Δαμασκηνῶ,
 Κοσμᾶ, Λάσκαρις Θεόδωρος.
 Καπανδρίται διάφοροι σ. 89 κ.έ.
 Καπανδρίτη τοπωνυμία πόθεν σ. 89
 κ.έ.
 Καποδιστρίου Ἰωάννου αὐτόγραφον
 σ. 483. ἔκδοσις σ. 472. ἐπιμνημόσυ-
 λῆσις ὑπὸ Στούρζα ἐν IB σ. 79.
 Καπρίλης Νικόλαος σ. 33.
 Καραβδ... σύζυγος Ζωῆ κυρία κώ-
 δικος σ. 92.
 Καραθεοδωρῆς ἀρχιεπίσκοπος σ. 477.
 Καρανδηνῶ Ἰωάννου ἱστορία Κε-
 φαλληνίας ἐν IB σ. 333.
 Καραπάνειος ἀγὼν σ. 407.
 Καρδουῖνι Ἀλφειός σ. 92 κ.έ., 489 κ.έ.
 κάρφα σ. 356.
 Καροῦδος Πασχάλης σ. 470.
 Καρούστου Νεοφύτου βιογραφία ἐν
 IB σ. 327.
 Κασσιμάτη Λέοντος Κυθηρίου πίναξ
 γενεαλογικὸς ἐν IB σ. 79.
 Καστελλόρριζον. Ἴδε Μεγίστης.
 Καστόρη Καλλινίκου ἀρχιεπισκό-
 που Φθιώτιδος βιογραφία σ. 475.
 κατάδλαττον, καταδλάττιν σ. 40,
 44.
 καταπλήσια σ. 44.
 Κατασάμπας δοῦξ σ. 354.
 Καταφυγιανῶν διάλεκτος σ. 125.
 Καυκαδικὴ προχειρίσις σ. 354,
 356.

Καυκαδηνός Θεόδωρος σ. 354.
 Καθᾶ (Θεοδοσίας) ἐκκλησία σ. 365, 371.
 Καφούρης Κωνσταντῖνος καὶ Λέων σ. 37.
 Κερκύρας ἀρχίου ἔγγραφο σ. 461 (:) κ. ἐ., θαῦμα ἐν IB σ. 33. νοτάριοι σ. 464 κ. ἐ. Ἴδε Καλκιοπούλος.
 Κεφαλληνία. Ἴδε Καρανδηνοῦ, Ποθερέτου, Γοιτσέλης.
 Κεφαλληνιακά ἐν IB σ. 334.
 Κέως. Ἴδε Μάνθου.
 Κισσηνίου Ἐμμανουὴλ ἔργα ἐν IB σ. 326, 328.
 Κλάδου Ἰωάννου μεταφράσεις Ἰπποκράτους καὶ Γαληνοῦ ἐν IB σ. 76.
 Κοκκινάκη Σάτυρα ἐν IB σ. 475.
 Κόμανοι σ. 354.
 κομπτούρα σ. 36.
 κομισκόρτης σ. 26.
 Κομνηνοῦ Ἀλεξίου νεαροὶ σ. 31.
 Κομνηνοῦ Δαυλὸ ἔτος θανάτου σ. 86 κ. ἐ., 494.
 Κομπῆς Μιχαὴλ καὶ Μαρία σ. 32, 44, 55.
 Κοραὴ Ἀντωνίου Κύπριδος μῆνις σ. 478.
 Κορίνθου ἐπαρχία τὸν 10ῦ αἰῶνα σ. 369. ἰσθμὸς σ. 369.
 Κοσμᾶ (Ἱεροσόλυμιτου) κανόν σ. 83, 144.
 Κουκουζέλη Ἰωάννου κανόνιον ἔγχρωμον ἐν IB σ. 85.
 Κουρσάλος ἐν Καλαβρία σ. 45.
 Κούρτης ἐν Καλαβρία σ. 41.
 Κουτούρης Νικόλαος ζωγράφος σ. 468.
 κοχλέως σ. 40.
 Κρήτη σ. 47.
 Κριτόβουλος ὁ Ἰμβριος ἱστορικὸς ὀνομάζετο Ἐρμόδωρος Μιχαὴλ σ. 95.
 κρεμασταρία σ. 41.
 Κροτώνη (Cortona) σ. 30, 37.
 Κτηματολόγιον Πελοποννήσου ἐπὶ Βενετῶν σ. 348.

Κυδωνιῶν σύμβολα ἐν IB σ. 339.
 Κυθήρων κώδιξ ἐν IB σ. 331. Ἴδε Κασσιμάτη.
 Κυκλάδων οἰκογενειῶν θυρεοὶ καὶ ὀνόματα ἐν IB σ. 77.
 κινίσκοι σ. 358.
 Κύπρου ἐκκλησία σ. 366, 371. πεῖνα σ. 322. Ἴδε Γερῶσα.
 Κυριακὸς Ἀγκωνίτης σ. 341, 342, 485.
 Κύψαλλια ἐπαρχίας Ῥοδόπης σ. 364, 371.
 Κωδικοῦ Γεωργίου Πάτρια ἐν IB σ. 324.
 Κωνσταντῖνος Γρηγόριος σ. 28.
 Κωνσταντῖνος Ἰωάννης Δημητρίου βοεβόδας Μολδαβίας σ. 336.
 Κωνσταντῖνου Μονομάχου γελωτοποιὸς σ. 393.
 Κωνσταντινουπόλεως ἐκκλησίαι καὶ μοναὶ σ. 360, 369 ἐπιγραφή σ. 360. Ἴδε Πιτσαμάνου. πατριάρχαι. Ἴδε Γρηγόριος Ε', Ἰωαννίκιος Γ', Μανουὴλ Α', Μανουὴλ Β', Σαμουὴλ, Ταρασίου.
 Κωψὸς Γεώργιος σ. 45.
 λαδράκιον σ. 358.
 Λακεδαιμονίων ἐπαρχία τὸν 10ῦ αἰῶνα σ. 369.
 λακέρτα σ. 353, 358.
 Λάμπρου Σπιρυ. προσφώνησις ἐν Πανεπιστημίῳ Βερολίνου σ. 350 κ. ἐ. ἔργασίαι χάριν τῆς ἐκθέσεως Ῥώμης σ. 499.
 Λάνδου Ἀντωνίου ἐπιτάφιος εἰς Μελέτιον Τυπάλλον ἐν IB σ. 335.
 Λάσκαρις Θεόδωρος Δούκας αὐτοκράτωρ Νικαίας σ. 31. Κανὼν αὐτοῦ ἐν IB σ. 83.
 Λάσκαρις Ἰωάννης Ῥυνδακηνός σ. 94.
 Λαυρέντιος ἀρχιμανδρίτης, βιβλιογράφος σ. 82.
 λεκουρίνοι τὰ ἄλλως ἑνὶτικα σ. 88.
 Λενζινιδῶ Σεργίντε σ. 487.

Λέοντος Σοφροῦ χρησμοὶ ἐν IB σ. 329.
 Λέσβου ἀνώνομος σώτειρα σ. 317. Ἴδε Γατελοῦζος Φραγκίσκος, Μυτιλήνης.
 Λευκάδος Μελέτιος σ. 96.
 Λεύκτρων ἐπαρχία τὸν 10ῦ αἰῶνα σ. 369.
 Λῆμνος σ. 362. κάστρον Κόκκινον σ. 317. Ἴδε Βρανᾶς Θ.
 Λιθάντου λόγος IB σ. 480.
 Λικίνιος Ἀνδρέας σ. 338.
 Λιπαρίται σ. 354, 357.
 Λιπιαμᾶνος Πέτρος σύμβουλος Χαλκίδος σ. 314 κ. ἐ.
 Λουκιανοῦ Διηφωνηέντων ἐν IB σ. 81.
 Λούκρους (εἰς τοὺς) ἐν Καλαβρία σ. 36.
 Λούπουλος ἔργων Μολδαβίας σ. 337.
 Λουσινιανὸς Γουίδων σ. 487.
 Λυκοδράπανον ἐν Καλαβρία σ. 36.
 Μαγιουρίκας Κώνστας καὶ Λέων σ. 41.
 Μαγκανάρης Μάξιμος Κρής σ. 32.
 Μαγουλᾶς ἐν Καλαβρία σ. 41.
 Μακεδονίας μητροπόλεις σ. 371. Ἴδε Βεργίας, Δρόμας, Ζίχλαι, Θεσσαλονίκης, Σέρβια, Σέρραι, Χατζηλαζάρειον.
 Μακελλάρης Λέων καὶ Μαῦρος σ. 30 κ. ἐ., 37 κ. ἐ.
 Μακρῆς Ἀνδρέας καὶ Λέων σ. 37.
 Μαλατέστα Πανδούλφου ἐπιγραφή σ. 95.
 Μαμάκη Ἰωάννου ἐξήγησις λόγων ἀρχαίων συγγραφέων ἐν IB σ. 479, 480.
 Μαμωνᾶ Παναγιωτάκη Διάλειξ ἐν IB σ. 77. Χριστιανικὴ κατήχησις ἐν IB σ. 326.
 Μάνθου Κ. Ἀρχαιολογία καὶ ἱστορία Κίω ἐν IB σ. 476.
 Μανουὴλ Α' πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως σ. 30 κ. ἐ., 43 κ. ἐ.
 Μανουὴλ Β' πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως σ. 30 κ. ἐ., 43 κ. ἐ.
 Μανουὴλ Κορινθίου διήγησις σ. 94 κ. ἐ.

Μαντούνης νάνοι σ. 397.
 Μᾶρκος ἱερομόναχος ἐκ Καλαβρίας σ. 30 κ. ἐ., 43.
 Μᾶρκος Εὐστάθιος ἐν IB σ. 476.
 Μαρμαρᾶς (Προποντίς) σ. 363.
 Μαρουλά η Ἀημνία σ. 317.
 μάρρες σ. 41.
 Μαρῶνης Βασίλειος σ. 44.
 Ματθαίου ἀρχιμανδρίτου ἐκ Γάνου Συντακτικὸν ἐν IB σ. 83.
 Ματθαίου μοναχοῦ Περὶ ὄψεων σ. 485.
 Μαυροκοντᾶρι σύνορον ἐν Καλαβρία σ. 36.
 Μαυροκορδάτου Ἀλεξάνδρου ποιήματα ἐν IB σ. 135.
 Μαυρομμάτη Ἀντωνίου καὶ Φραγκίσκου τῶν ἐκ Πάρου κατάστιχον ἐν IB σ. 325.
 Μεγίστης (Καστελλορριζου) διδάσκαλος Κισσηνίος σ. 326.
 Μεθόδιος Σμύρνης καὶ Πάτριου σ. 47.
 Μελιδόνη Γρηγορίου ἱερέως ἑγκώμιον Βενεδίκτου Κράλιεβιτς ἐν IB σ. 481.
 Μεταξᾶ Νικολάου βιογραφικαὶ σημειώσεις ἐν IB σ. 335.
 Μεταξᾶς Ἀδάμ καὶ Ἀντώνιος νοτάριοι Κερκύρας σ. 464, 465.
 Μιγγρελίας ἐκκλησία σ. 365, 371.
 Μιχαὴλ ἀρχαγγέλου μονὴ Αἰγιαλείας σ. 348.
 Μιχαὴλ Γ' Μεθυστοῦ γελωτοποιὸς σ. 379 κ. ἐ.
 Μολδαβία. Ἴδε Ἀντίοχος, Κωνσταντῖνου, Λούπουλος, Σουτζάδας.
 Μοναί. Ἴδε Βασιλείου μεγάλου, Βελιδίου, Γρηγορίου Θεολόγου, Διμνιόδης, Ἰωάννου Εὐαγγελιστοῦ, Μιχαὴλ ἀρχαγγέλου, Νικολάου Ἀγίου, Ξενιάς, Παγκρατίου, Πενταρχοντιῶν, Πεπελενίτζης, Πέτρου καὶ Παύλου, Ῥαγίου, Σινᾶ, Ταξιαρχῶν

- Τζηνητζηλοικιωτίσι 17, Χιοῦρε.
Μοσυνοπόλεις ἐκκλησίαι 32, 44, 45.
Μοσχονήσια σ. 139.
Μπάλας υἱὸς δουκὸς Δουβραχίου σ. 487.
Μπενάκης Γεώργιος καὶ Ἐμμανουὴλ σ. 333.
Μπούα Μερκουρίου ἐπιγραφή ἐπιτάφιος ἐν IB σ. 331.
Μυριόφυτον τῶν Γανογῶρων σ. 83.
Μυτιλήνης ἀρχιεπίσκοποι σ. 366, ἐκκλησία σ. 371.
Νάξου ἱστορία γαλλιστί ἐν IB σ. 325.
Ναύπακτος σ. 464.
Νεκτάρης ἱερομόναχος ἐν Καλαβρία σ. 30, 43.
Νερούτσου Τάσου Χριστιανικαὶ Ἀθήναι ἐν IB σ. 479.
Νικαίας αὐτοκράτωρ. Ἴδε Λάσκορις.
Νικήτας κομισκάρτης σ. 26 κ. ἐ., 35 κ. ἐ.
Νικολάου Ἀγίου μονὴ ἐν τῷ Ἀγίῳ Ὄρει (Σινᾶ;) σ. 32 κ. ἐ., 48 κ. ἐ.
νοτάριοι Γεώργιος καὶ Ἰωάννης ἐν Καλαβρία σ. 37. Ἴδε καὶ Κερκύρας, Μεταξᾶς.
νούλλες καίγιοι ἐν Χίῳ σ. 482.
Ξάνθος Κωνσταντῖνος σ. 84.
Ξανθοῦδιδης Στέφανος ἐκδότης Ἐρωτοκρίτου σ. 349.
Ξενιάς μονὴ σ. 327, 328.
Ξένου Στεφάνου Ἡρώς ἐν IB σ. 469.
Ξιφίοι σ. 357, 358.
Οἰκονόμου Γεωργίου ἱστορία Ἀλῆ πασσά ἐν IB σ. 79.
Οἰκονόμου Κωνσταντίνου Ἐπιτάφιος εἰς Γρηγόριον Ε' ἐν IB σ. 81, 471.
οἰνοδοῦτια σ. 41.
Ὀμήρου σὺλλα ἐν IB σ. 81.
ὄνικα σ. 41.
Ονομασίαι πόλεων καὶ χωρῶν σ. 97.
Ὀξωνίου χειρογράφων δυνεισμός σ. 319.
Ὀυλερίχου ἱστορία βωμαϊκῆς φιλολογίας ἐν IB σ. 75.
Ὀυμβέρτη Μαρτίου Καλαβροῦ Πατριακαὶ νοθεσίαι ἐν IB σ. 326.
Ὀυρδανὸς πάπας σ. 34.
Παγκρατίου ἱερομόναχος μονὴ ἐν Καλαβρία σ. 26 κ. ἐ., 33 κ. ἐ.
Παλαιολόγος Ἰωάννης σ. 363.
Παλαιολόγος Μανουὴλ αὐτοκράτωρ σ. 369. ἐπιστολὴ αὐτοῦ πρὸς Σιενναίους σ. 90 κ. ἐ.
Παλαιολόγου Δ. Βιογραφία Σπυρ. Δεστούνη ἐν IB σ. 334.
Παλε(αι)οκάπας ἐν ὀνόμασι Κυκλάδων σ. 77.
Πανεπιστημίου Ἑθνικοῦ οὐ ἐπίτειος σ. 352.
Παξῶν αὐθέντης Ἀθράμης σ. 465.
Παπαφίλου Νικολάου ἑλθὴ ἐν IB σ. 474.
Παράφυλλα σ. 485.
Πάργας ἱστορία σ. 349.
Πάρος. Ἴδε Μαυρομμάτη.
Παρνασσοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου τμήμα φιλολογικόν σ. 352.
Πάτριος πιέζεται ὑπὸ Ἀγαρηῶν σ. 31. Ἴδε Μεθόδιος.
Πατριαρχεῖα ἑλληνικὰ σ. 367.
Πατρῶν Παλαιῶν Γερμανός σ. 345.
Πουσάνιου Ἀχαϊκῶν καὶ Ἠλειακῶν μετάφρασις ἐν IB σ. 336.
Πειροῖωάννης σ. 44.
Πελεκᾶνος Μιχαὴλ σ. 44.
Πελοποννήσου ἐπαρχία τὸν 16' αἰῶνα σ. 363. πόλεις καὶ κάστρα σ. 369. Ἴδε Κτηματολόγιον.
Πενταρχοντιῶν μονὴ Ἀγίου Νικολάου σ. 486.
Πεντεβίνης σ. 36.
Πέραν κατοικία Γενουσησίων σ. 362.
Περγάμου ἱστορία ὑπὸ Χονδρονίκη σ. 102 κ. ἐ.

- περικεφαλαιωμένα μετὰ χρυσοῦ Ἐδ. ἀγγέλια σ. 40.
Περιστέρης Ἰωάννης καὶ Νικήτας σ. 27 σημ. 3.
Pernot Hubert Ἀνθολογία δημοτῶν ἰσχυμάτων σ. 99 κ. ἐ.
Περούλης Μιχαὴλ Ἀθηναῖος σ. 486.
Πετρίν = μέρος γῆς σ. 41.
Πετρίδου Ἀθανασίου Περὶ Ἀγίου Δονάτου ἐν IB σ. 328.
Πέτρου καὶ Παύλου μονὴ σ. 30, 39 κ. ἐ.
Πέτρου μεγάλου Θιλάσσιοι νόμοι ἐν IB σ. 327.
Πεχῆ τόπος ἐν Καλαβρία σ. 27 σημ. 3.
Πιγαίτης Ἰωάννης σ. 488.
Πιτσαμάνου Γερασίμου Περὶ Κωνσταντινουπόλεως ἐν IB σ. 333.
Πλινίου ἀποσπάσματα ἐν IB σ. 336.
Ποδερβέτου ἱερέως Κεφαλλῆνος λόγος ἐν IB σ. 471.
Πόθω (ἡ) ἐν Καλαβρία σ. 41.
Πουρπουῖρα σύζυγος Μαύρου Μακελάρι σ. 30 κ. ἐ., 37, 38.
Πριγγελεὺς Νικηφόρος Ἀθηναῖος βιβλιογράφος σ. 486.
Πριόνια (ἡ) ἐν Καλαβρία σ. 38.
Προδρόμου Θεοδώρου ἔργα ἐν IB σ. 83.
Ἰτολεμαίου ἀποσπάσματα ἐν IB σ. 336; Ἰωρικόλογος σ. 353.
Ραγίτης ἐν Καλαβρία σ. 41.
ῥέγγα σ. 353.
Ρίζου Ἰακωβάκη Περιγραφή μαχῶν Γαλασίου καὶ Σκουλενίου ἐν IB σ. 78. στίχοι ἐν IB σ. 474.
Ρεγέριος (Ρογῆρος) κόμης Καλαβρίας καὶ Σικελίας σ. 26 κ. ἐ., 33 κ. ἐ.
Ῥοδάτος Σολομῶν σ. 38.
Ῥοδόπης μονὴ Θεοτόκου Τζηνητζηλοικιωτίσσης σ. 32. Ἴδε Κύψα(λ)α.
Ῥόδου Ἰωαννιτῶν ἱστορία σ. 349.
Ῥοσσίου Λουδοβίκου Πολιτικά ἀρχαιότητες Λακεδαιμονίων ἐν IB σ. 75.
Ῥουφεᾶς ὁ Ἀλφειὸς σ. 489 κ. ἐ.
Ῥώμης ἔκδοσις 1911 σ. 107, 399 κ. ἐ., 499 κ. ἐ.
Σαγκταμαύρας Ἰωάννης βιβλιογράφος σ. 30.
Σαμουὴλ πατριάρχου Στίχοι ἐν IB σ. 331.
Σαμοθράκη ἐπὶ Γατελούζων σ. 341.
Σεβερίνης Ἀγίας διακράτησις ἐν Καλαβρία σ. 38.
Σεκούνδου Τ' ἐστὶ γυνὴ ἐν IB σ. 330.
Σεναχηρεῖμ (Μιχαὴλ) πρωτασηκρήτης σ. 31 κ. ἐ., 43.
Σεναχηρεῖμ Μιχαὴλ στρατοπεδάρχης σ. 31 σημ. 1.
Σέρβια σ. 364, 371.
Σεργίντε Λενζινιάω σ. 487.
Σέρραι σ. 364, 381.
Σημάδια τὸ οἰκόσημον σ. 92.
Σημαιοῶν σινιάλα ἐν IB σ. 329.
Σίγνον σ. 27 σημ. 3, 37, 44.
Σικαλήτης σ. 44.
Σικελίας κόμης Ρογῆρος σ. 26 κ. ἐ.
Σιμωνίδου Κωνσταντίνου χεῖρ ἐν IB σ. 469.
Σινᾶ (ἡ) μονὴ Ἀγίου Νικολάου σ. 48.
Σκιᾶθου ἐκκλησία σ. 363.
Σκολιμδούργος (Schulenburg) κόμης σ. 481.
Σκοπέλου ἐκκλησία σ. 363.
Σκουλενίου μάχη σ. 78.
Σκύλλα ἀκρωτήριον Καλαβρίας σ. 26, 33.
Σμύρνης Μεθόδιος σ. 32.
Σολωμονική ἐν IB σ. 470.
Σολωμοῦ Διονυσίου περὶ συγγραφή σ. 349.
Σουγδουρῆ Λογική ἐν IB σ. 150.
Σουλτάνων γελωτοποιοί σ. 396.
Σουντίου ἐπιγραφικὸν χάραγμα σ. 92.
Σουτζάδας ἐν Μολδαβίᾳ Σάββας σ. 337.
Σοῦτζος Μιχαὴλ καὶ σύζυγος αὐτοῦ σ. 330.
Σούττου Ἀλεξάνδρου ποίημα ἐν IB σ. 476. Ὀρέτης ἐν IB σ. 237.

- Σούττου Δημητρίου λόγος ἐν IB σ. 475.
 Σοφία Ἁγία σ. 107, 323, 360.
 Σοφιανός Μανουήλ σ. 87 κ. ἐ.
 Σοφιανός Νικόλαος Χίος συλλογεὺς ἐπιγραφῶν σ. 83.
 Σοφίας ἐν Βουλγαρία ἐκκλησία σ. 364.
 Σπανοπέτρος Γεράσιμος καὶ Πέτρος σ. 39.
 Σπάρτης ἐπαρχία τὸν 16' αἰῶνα σ. 369.
 Στασινός Ἀντώνιος καὶ Θωμᾶς σ. 461.
 στευνάτα σ. 41.
 Στουδίτου Θεοδώρου λόγοι ἐν IB σ. 85.
 Στούρζα Ἀλεξάνδρου ἐπιμνημόσυνος εἰς Καποδίστριαν ἐν IB σ. 79.
 Στράδωνος ἀποσπάσματα ἐν IB σ. 336.
 Συμεῶν Θεσσαλονίκης ἔργα ἐν IB σ. 80.
 Συμεῶν λογοθέτου πηγαὶ ἐν τοῖς περὶ Γρόλου σ. 387.
 συμπλησιασταὶ σ. 44.
 συναγρίδες σ. 358.
 Συνέσιος Ἱεροδιδάσκαλος σ. 474.
 Συνεσίου Κυρήνης ἐξ ἴγης ἐν IB σ. 81. ἐπιστολαὶ ἐν IB σ. 480.
 Συρόπουλος ὅχι Εὐρόπουλος σ. 488.
 Σφόρτσα οἴκου νάνοι σ. 397.
 Σφραγὶς Φράγκου εὐπατρίδου ἐν IB σ. 325.
 Σχινᾶ Δημητρίου λεύκωμα ἐν IB σ. 483.
 Σχινᾶ Κωνσταντίνου Στίχοι ἐν IB σ. 328.
 Ταξιαρχῶν μονὴ Αἰγιαλείας σ. 348.
 Ταραδίου Κωνσταντινουπόλεως χρῆσιμος ἐν IB σ. 330, 337.
 Τάρταροι σ. 365.
 Τζηντζηλοῦκιον χωρίον σ. 44.
 Τζηντζηλοῦκιωτίσσης μονὴ σ. 32, 45.
 Τζιλιμπάρη Δημητρίου στίχοι ἐν IB σ. 78, 148.
 τζύροι σ. 353 κ. ἐ.
 Τοπωνυμῖαι σ. 88, 319 κ. ἐ.
 Τουρκιστὶ Ψαλμὸς ἐν IB σ. 324.
 Τραϊανούπολις σ. 371.
 Τραπεζοῦντος ἐκκλησία σ. 364, 371.
 Τσιτσέλης Γεράσιμος βουλευτὴς Κε-
 Τρύφωνος ἀγίου εὐχὴ ἐν IB σ. 482.
 φαλληνίας σ. 334.
 Τυπάλδος Μελέτιος Φιλαδελφείας σ. 335, 486.
 Τυπάλδου Ἀθανασίου διαθήκη ἐν IB σ. 335.
 Ὑδρας περὶ χρῆσιμος Ταρσίου ἐν IB σ. 330.
 φαγρία σ. 358.
 φελώνια σ. 40.
 Φενελῶνος ἑλληνικὴ μετάφρασις ἐν IB σ. 478.
 Φιλαδελφείας. Ἰδε Τυπάλδος.
 Φιλανθρωπινὸς καὶ ὄχι Φιλανθικός σ. 339.
 Φιλιππέσκου Δ. Γρηγοριάδου με-
 τάφρασις Βολταίρου ἐν IB σ. 478.
 Φιλίππουπόλεως ἐκκλησία σ. 364, 371
 Φλάμεγγος Γεώργιος σ. 488.
 Φουφούδιον σ. 40.
 Φωκᾶς Νικηφόρος κυριεύει Χάνδακα σ. 88.
 Φωκῖαι σ. 358.
 Φώσκολος Οὖγος σ. 349.
 Φωτομετρικὴ ἀποστολὴ Βερολίνου ἐν Ἑλλάδι σ. 107, 499.
 χάγκιες σ. 41.
 Χαλιδοῦρης γελωτοποιὸς σ. 391, 392.
 Χαλκίς. Ἰδε Λιππαμᾶνος.
 Χάνδακος ἄλωσις ὑπὸ Νεκηφάρου Φωκᾶ σ. 88.
 χάσδιον σ. 40.
 Χατζηλαζάρειον ἱστορικὸν διαγωνί-
 σμα περὶ Μακεδονίας σ. 1 κ. ἐ.
 Χερδῆς στρατηγὸς σ. 36, 37.
 Χίου ἄλωσις (1674) ἐν IB σ. 329. ἐκ-

- κλησία σ. 366, 371. κηπουρὸς σ. 331.
 Ἰδε Γιαννάκης.
 Χιούρε μονὴ ἐν Καλαβρία σ. 30, 38.
 Χοῖρος ἐπιώνυμον τοῦ γελωτοποιοῦ Ἰμε-
 ρίου σ. 379.
 Χονδρονίκη Ἱστορία Περγάμου σ. 102 κ. ἐ.
 Χορτάκη Λογικὴ ἐν IB σ. 376.
 Χορτάτζης Φραγκίσκου Λούκας σ. 339, 340.
 Χορῶν δημοδῶν ὀνόματα σ. 90.
 Χριστοπούλου Ἀθανασίου ἔπιματα ἐν IB σ. 482.
 Χριστουπόλεως ἐκκλησία σ. 364, 371.
 Χρυσοστόμου Ἰωάννου ἐπιστολαὶ ἐν IB σ. 481. Λόγοι ἐν IB σ. 83, 84.
 Χωματιανοῦ Γεωργίου Στατιστικὰ πορίσματα σ. 104 κ. ἐ.
 Χωριάτης ὁ ἀμθὴς βιβλιογράφος σ. 488.
 Χωρικογράφος ὁ ἀμθὴς βιβλιογράφος σ. 488.
 Χωρικός ὁ ἀμθὴς βιβλιογράφος σ. 488.
 Ψαλίδα Ἀθανασίου Ἀρχαιολογία Ἀρβανιτῶν ἐν IB σ. 471. Λογικὴ ἐν IB σ. 84.
 κλησία σ. 366, 371. κηπουρὸς σ. 331.
 Ἰδε Γιαννάκης.
 Χιούρε μονὴ ἐν Καλαβρία σ. 30, 38.
 Χοῖρος ἐπιώνυμον τοῦ γελωτοποιοῦ Ἰμε-
 ρίου σ. 379.
 Χονδρονίκη Ἱστορία Περγάμου σ. 102 κ. ἐ.
 Χορτάκη Λογικὴ ἐν IB σ. 376.
 Χορτάτζης Φραγκίσκου Λούκας σ. 339, 340.
 Χορῶν δημοδῶν ὀνόματα σ. 90.
 Χριστοπούλου Ἀθανασίου ἔπιματα ἐν IB σ. 482.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΑΙ ΚΑΙ ΑΡΧΕΙΑ

Οἱ ΚΩΔΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΑ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΝ ΛΟΓΟΥ
 ΕΝ Τῇ Ζ' ΤΟΜῇ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΕΛΛΗΝΟΜΝΗΜΟΝΟΣ

(Ἰδε καὶ σ. 280 - 286).

- Ἁγιον ὄρος Μονῆς Δοχειαρίου κώδ. 268 σ. 50. — κώδ. 287 σ. 50.
 — Μονῆς Ἐσφιγμένου κώδ. 23 σ. 32.
 — Μονῆς Ἰεήριον κώδ. 724 σ. 52.
 Ἀθηνῶν Βιβλιοθήκης Βουλῆς κώδ. 112 σ. . . . — κώδ. 195 σ. 96.
 — Βιβλιοθήκης Ἐθνικῆς κώδ. 52 σ. 485.
 — Βιβλιοθήκης Ἱστορικῆς καὶ ἔθνο-
 λογικῆς ἑταιρείας κώδ. 37 σ. 97 κ. ἐ.—κώδ. 48-69 σ. 75 κ. ἐ.—
 κώδ. 70-109 σ. 324 κ. ἐ.—κώδ. 110-154 σ. 469 κ. ἐ.
 σ. 31.— κώδ. Phil. gr. 225 σ. 353. — κώδ. Theol. gr. CO111 σ. 88.
 Βουκουρεστίου Βιβλιοθήκης Ῥωμα-
 νικῆς ἀκαδημίας κώδ. 625 (518) σ. 486.— κώδ. 711 (510) σ. 486.
 Ἐσκουριάλου Ψ I-11 σ. 485.
 Ἱεροσολύμων Βιβλιοθήκη Σάββα ἡγια-
 σμένου νῦν ἐν Πατριαρχικῇ κώδ. 89 σ. 488.
 Καίρου Πατριαρχικῆς Βιβλιοθήκης κώδ. 435 σ. 487.
 Κωνσταντινουπόλεως. Ἰδε Χαλ-
 κίς.
 Λονδίνου Βρετανικοῦ μουσείου κώδ. Additional 28817 σ. 92.
 — Βιβλιοθήκης J. W. Brailwaithe Τετραευάγγελον σ. 486.
 Βελαγράδων Τέκνων Πούλου Οἰκονό-
 μου Εὐαγγέλιον σ. 486.
 Βενετίας Δημόσιον ἀρχεῖον κώδ. 680
 Miscellanea σ. 348.
 Βιέννης Αὐτοκρατορικῆς βιβλιοθήκης
 κώδ. Hist. gr. LXII (Nessel)

- Μεδιολάινου Ἀμβροσιακῆς βιβλιοθήκης
κώδ. F 110 sup. σ. 87.
- Μελίτης Δημοσίου ἀρχείου Bullarum
XXIV σ. 341.
- Μονάχου Βασιλικῆς βιβλιοθήκης κώδ.
201 σ. 53. — κώδ. λατιν. 18298
σ. 360.
- Μόσχας Συνοδικῆς βιβλιοθήκης κώδ.
267 (Βλαδιμήρου 250) σ. 487.
- Νεαπόλεως Δημοσίου ἀρχείου Fondo
Cocca σ. 26.
- Ὁξωνίου Βοδληϊανῆς βιβλιοθήκης
Κρομβελιανός κώδ. 27 σ. 91.
- Παρισίων Ἐθνικῆς βιβλιοθήκης κώδ.
- 3067 σ. 266. — Suppl. grec κώδ.
705-8 σ. 28 κ. έ., 377.
- Πάτμου Βιβλιοθήκης μονῆς κώδ. ΣΟΕ'
σ. 488.
- Ῥώμης Βιβλιοθήκης Βατικανοῦ κώδ.
Βαρβερινός 74 σ. 484. — Valica-
nus graecus 162, σ. 484. —
κώδ. λατιν. 5250 σ. 341.
- Φλωρεντίας Λαυρεντιακῆς βιβλιοθήκης
Plut. V κώδ. XXV σ. 488.
- Χάλκης Βιβλιοθήκης Ἑλληνικῆς ἐμπο-
ρικῆς σχολῆς κώδ. 172 σ. 86, 494.
— Βιβλιοθήκης Θεολογικῆς Σχολῆς
κώδ. ΟΒ' σ. 339.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ ἩΔΗ ΕΚΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

ΧΩΡΙΑ ΔΙΟΡΘΟΥΜΕΝΑ ΑΝΤΙΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ἢ ΕΡΜΗΝΕΥΟΜΕΝΑ

- Κεδρηνοῦ ἐκδ. Βόννης Τόμ. Β' σ. 177,
14 σ. 388. — σ. 340, 18 σ. 88.
- Συμεῶν λογοθέτου ἐκδ. Βόννης σ.
629, 20 σ. 376. — σ. 629, 21 σ. 376. —
σ. 663, 5 σ. 389. — σ. 663, 7 σ. 389.
- σ. 663, 10. σ. 389. — σ. 663, 15
σ. 390. — σ. 663, 16 σ. 390. — σ.
663, 19 σ. 390.
- Συροπούλου Historia vera unionis
non verae σ. 82 σ. 338.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΑΛΛΩΝ

- Ἀλεξούδη Ἀνθίμου Διορθώσεις ἐγ-
γράφου Βελαγράδων σ. 486.
- Ἀριστάρχη Σταυράκη Περί τῆς ἐπι-
στολῆς Μανουὴλ Παλαιολόγου πρὸς
Σιενναίους σ. 91. — Παράλειψις ἐν τῇ
ἐπιγραφῇ τοῦ Πανδούλου αλατέστα
σ. 95. — Περὶ Ἀλεξάνδρου ῥήτορος
τῆς μεγάλης ἐκκλησίας σ. 96. — Σα-
- μουὴλ Κωνσταντινουπόλεως ἢ Ἰωαν-
νίκιος Γ' σ. 96.
- Βάσση Σπυρ. Περί τῆς παρὰ Ῥωμαίους
χρήσεως τοῦ αἵτου ὡς σημαίας σ. 90.
— Διορθώσεις εἰς τὴν Διήγησιν Μα-
νουὴλ τοῦ Κορινθίου σ. 94 κ. έ.
- Δουκάκη Δημ. Περί τοῦ δημῶδους
ὀνόματος τοῦ Ἀλφειοῦ Καρβοῦνι σ. 93.

- Τοπωνύμια Καλαμῶν σ. 319 κ. έ.
- Ἰωαννίδου Δ. Π. Περί Βασιλείου
Γεωργιάδου σ. 96.
- Κουγέα Σωκράτους Ἡ παρισιακὴ
συλλογὴ σιγίλλων σ. 344 κ. έ.
- Κουκουλὲ Φαίδωνος Ῥουφῆς-Γαρ-
λιου σ. 489 κ. έ.
- Κωστῆ Ν. Χ. Περί δικεφάλου αἵτου
σ. 339 κ. έ. — Ἀνακοίνωσις ἐπιγραφῆς
περὶ Γατελούζων σ. 342 κ. έ.
- Μίλλερ Οὐίλλιαμ Ἐπανόρθωσις ἐπι-
γραφῆς ἐκ Σαμοθράκης σ. 94. — Τὸ
πλήρες ὄνομα τοῦ ἱστορικοῦ Κριτοβού-

- λου σ. 95. — Προσθήκη εἰς τὰ Γατε-
λουζιακά σ. 95. — Περί τῆς πρώτης
μνείας σωτηρίας τῆς Λέσβου ὑπὸ τῆς
συζύγου ἑνὸς τῶν Γατελούζων σ. 317.
— Νεῖαι συμβολαὶ περὶ Γατελούζων σ.
341 κ. έ. — Γνώμη περὶ τῶν νήσων
Quendia καὶ Ceryus σ. 371 σημ. 2.
— Ὅτι ὁ Καναδοῦτζης ἦτο Φωκαεὺς
σ. 485.
- Σκιᾶ Ἀνδρ. Περί τοῦ δημῶδους ὀνόμα-
τος τοῦ Ἀλφειοῦ Καρβοῦνι σ. 92 κ. έ.
- Weihsberger Ἀνακοίνωσις ἀντιγράφου
τῆς περὶ τζύρων διηγήσεως σ. 354 κ. έ.